

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De economische toestand van België -- Rentenfonds : Verslag over de verrichtingen van het jaar 1949 -- Economische wetgeving -- Statistieken.

DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIË

NIJVERHEID

STEENKOLNIJVERHEID

Voor de eerste maal sedert het einde van de oorlog en ondanks de steenkoolschaarste in West-Europa, maakte onze steenkoolnijverheid een crisis van overproductie door, die haar in het derde kwartaal van 1949 in een zeer wankele toestand bracht. Deze crisis was te wijten én aan de afgenomen vraag én aan een overmatige invoer.

Van Januari tot September 1949 daalde de afzet met 16 pCt.

De inkrimping van de vraag hield vooreerst verband met structurele wijzigingen in de aanwending van de energie. Stookolie en electriciteit treden geleidelijk in de plaats van steenkool als bron van drijfkracht, vooral in de middelgrote en kleine bedrijven. Bedrijfstakingen waarin deze vervanging onmogelijk is, beperken hun steenkoolverbruik door aanwending van goedkopere toestellen en procédés. Aldus verwezenlijken twee grote verbruikers, met name de elektrische centrales en het vervoer, belangrijke besparingen.

Trouwens werd dit verschijnsel reeds vóór de oorlog in de meeste landen opgemerkt. In België werd dit streven sedert het einde van de oorlog door de schaarste en meer nog door de hoge prijzen van de steenkool begunstigd. De gevolgen hiervan, die wegens de rantsoenering en de hoge bedrijvigheid in de nijverheid niet aan het licht traden, werden in 1949 plots duidelijk.

Bij deze oorzaak van structurele aard, kwam in het tweede kwartaal de verzwakking van de economische

bedrijvigheid. Ten gevolge van de hinderpalen in het internationaal handelsverkeer en onze betrekkelijk hoge prijzen, moesten de uitvoerbedrijven hun productie en dientengevolge ook hun steenkoolverbruik beperken. De steenkoolbehoefte der bedrijven waarin « niet essentiële » goederen worden vervaardigd, gingen in dit kwartaal klaarblijkelijk afnemen.

De steenkoolnijverheid zelf ondervond rechtstreeks de nadelige invloed van de inkrimping der internationale transacties. Gedurende het eerste kwartaal was haar uitvoer onbeduidend wegens de schaarste aan Belgische franken bij onze cliënten en de vermindering van het verbruik met 20 tot 25 pCt. in de steenkoolinvoerende landen. Frankrijk, in het bijzonder, dat door de ontwikkeling van zijn productie van stroom, stookolie en zelfs steenkool veel minder van het buitenland afhankelijk geworden is en bovendien Duitse steenkool als Herstelbetaling ontvangt, beperkte zijn invoer van Belgische steenkool in gevoelige mate. Onze steenkoolnijverheid ziet geleidelijk een harer beste afzetgebieden te loor gaan en dit verlies zal in de streek van de Borinage zeer scherp worden gevoeld.

Doch de vermindering van onze uitvoer en van de binnenlandse vraag konden alleen niet het ontstaan van een overtollig aanbod veroorzaken, vermits de eigen productie zelfs niet volstond om het steenkoolverbruik in de B.L.E.U. te dekken. Invoer bleef verder onontbeerlijk om in een tekort te voorzien, dat in 1948 15,8 pCt. van de productie bereikte.

De Regering, die zich aan een hoge industriële bedrijvigheid en een aanzienlijk tekort in de steenkoolproductie verwachtte, had voor het eerste halfjaar

van 1949 een belangrijke invoer voorzien. Wegens de teruggang van de vraag, ging hij veruit onze behoeften overtreffen. Tijdens het eerste halfjaar was hij negen maal groter dan het te dekken tekort. Deze buitensporige import veroorzaakte een overvoering van de markt, die in een snelle aangroei der voorraden op de mijnterreinen tot uiting kwam.

Onze steenkoolnijverheid trachtte hieraan tegemoet te komen door beperking van de productie met ingang van April. Zulks moet normaal een daling van de productiviteit met zich brengen. Deze buitengewoon ongunstige factor — op een ogenblik dat onze kostende prijzen dienden verlaagd — werd evenwel vermeden doordat het aantal arbeiders aanhoudend inkromp en wel met 8 pCt., in negen maanden tijds. Terwijl de productie aldus van 2.436.000 t in Januari tot 2.082.000 t in September daalde, handhaafde de productiviteit in de steenkolenmijnen zich op ongeveer 81 pCt. van het peil in de periode 1936-1938.

Nochtans vermocht deze beperkende politiek niet de overvoering van de markt te vermijden. Van Januari tot Augustus stegen de voorraden van 863.000 t tot 2.983.000 t. De stockering van dergelijke voorraden putte de kasmiddelen van de steenkolenmijnen uit en ontredde het compensatiestelsel dat door de Regering in 1946 was ingevoerd. Zij had de renderende steenkolenmijnen, wier winsten dienden om de verliezen van de andere te dekken, in een deficitaire toestand gebracht. In Juni 1949 waren er op de drie en zestig steenkolenmijnen slechts vijf die met een batig saldo sloten.

De steenkoolnijverheid zag er zich toe genoodzaakt van 15 Juli tot begin October het systeem van de gedeeltelijke werkloosheid in te voeren, ten einde de afzet van de voorraden te vergemakkelijken.

Met ingang van September deden gunstige factoren hun invloed gelden en ging er zich een herneming aftekenen. Vooreerst begon de nieuwe handelspolitiek van de Regering, die reeds in Mei zichtbaar werd, vruchten af te werpen. De invoer werd verlaagd van 1.216.000 t in het tweede kwartaal tot 763.000 t in het derde. Daartegenover werd de uitvoer uitgebreid, dank zij prijsafslag, verruiming van de handelsbetrekkingen in verband met de trekkingsrechten en ook wegens de verminderde uitvoer van Amerikaanse steenkool, ten gevolge van de stakingen daar te lande. De steenkoolnijverheid kreeg opnieuw vaste voet op haar traditionele markten, nl. Frankrijk, Italië en, in mindere mate, Nederland. In het tweede halfjaar ging de uitgevoerde hoeveelheid verdrievoudigen en in het laatste kwartaal de invoer overtreffen. Het uitvoeroverschot kon gedeeltelijk de markt ontlasten.

Doch de voornaamste oorzaak van inkrimping der voorraden was de seizoenherneming in de vraag uitgaande van de nijverheid. Verder werd zij aangewakkerd door de aanpassing van de tarieven, met ingang van 1 October. De prijzen voor vetkool, die te hoog

waren vastgesteld en dan ook weinig afzet vonden, werden verlaagd. Zo werd de prijs voor fijne cokeskolen van *fr* 720 per t tot *fr* 640 verlaagd, ten einde de cokesnijverheid uit de nood te helpen, daar zij wegens de te hoge prijs voor fijne cokeskolen grote verliezen leed. Daartegenover werden de prijzen voor magere kool, die te laag waren, van 5 tot 10 pCt. al naar gelang de kwaliteit vermeerderd en zodoende aan de steenkolenmijnen een meer lonende prijs voor hun kwaliteitskolen verzekerd. Aldus werden de noteringen meer in overeenstemming met de marktvraag gebracht.

In het derde kwartaal ging het binnenlands verbruik hernemen en bereikte in December het peil van 1936-1938. De voorraden slonken tot 1.813.000 t per 31 December, terwijl anderzijds de productie in deze maand tot 2.574.000 t werd opgevoerd.

Bij het einde van het jaar was de positie van de steenkolenmijnen er dan ook aanzienlijk op verbeterd, ondanks de plotse terugkeer van ongunstige prijsdispariteiten met de landen die in navolging van Engeland, gedevalueerd hadden. Deze verbetering is vooral te danken aan de beschermingspolitiek bij de invoer, die onze steenkoolnijverheid toeliet haar voorraden van de hand te doen en haar productie op de binnenlandse markt tegen een hogere prijs dan die in het buitenland te verkopen. Wordt onze steenkoolnijverheid aldus tegen buitenlandse mededinging beschermd, zij neemt de dispariteit, die talrijke uitvoerbedrijven benadeligt, niet weg. Deze laatste moeten hun voornaamste grondstof, de steenkool, 40 pCt. duurder betalen dan hun voornaamste buitenlandse mededingers. Een dergelijke dispariteit, het kernprobleem van de steenkoolnijverheid, ontnemt aan onze nijverheid de vereiste lenigheid om haar kostende prijzen aan de nieuwe verhoudingen op de markten, waar de mededinging zich uitbreidt, aan te passen. De inspanningen met het oog op de inkrimping van de kostende prijzen, die zich reeds bij het begin van 1949 aftekenden, worden gehinderd door de starre steenkolenprijzen, die veruit het peil van de andere prijzen overtreffen. In December 1949 lagen zij op het indexcijfer 529, de bijproducten van de steenkool op 367, de producten van de ijzer- en staalnijverheid op 301, de chemische meststoffen op 261. Deze laatste dalen verder, zodat de verkoopprijzen der afgewerkte producten en de productiekosten nog meer uiteenlopen. De nijverheidstakken waarin de steenkoolprijs een belangrijk bestanddeel in de kostende prijs vertegenwoordigt, kunnen hun prijzen niet meer aanpassen en met het buitenland concurreren. Zij moesten hun productie aanzienlijk inkrimpen. Sommige bedrijven moesten zelfs hun bedrijvigheid stilleggen.

Het is dan ook begrijpelijk dat de verwerkende uitvoerbedrijven sterk bij de Regering aandringen, opdat zij de invoer van de goedkopere buitenlandse steen-

kool zou vrijlaten en onze prijzen verlagen. Laatstgenoemde oplossing is de meest wenselijke; zij ligt in het belang zelf van de steenkoolnijverheid, die concurrerende prijzen moet kunnen aanbieden, wil zij op nieuwe buitenlandse afzetgebieden vaste voet krijgen en hierin een compensatie vinden voor het afgenomen binnenlands verbruik.

Nochtans is onze steenkoolnijverheid niet bij machte haar prijzen snel aan de buitenlandse aan te passen; de oorzaken van deze afwijkingen vallen buiten haar bereik.

Deze laatste houden in de eerste plaats verband met de tegenstelling tussen de prijs- en loonpolitiek in België en bij haar voornaamste mededingers. Terwijl ons land de prijzen en lonen liet stijgen, hielden Duitsland, Groot-Brittannië en Nederland ze op een laag peil. Deze afwijking verklaart voor een groot deel de huidige dispariteiten.

De nieuwe loonpolitiek was mede oorzaak van de stijging der kostende prijzen. Vóór de oorlog hield de steenkoolnijverheid de mijnwerkerslonen op een laag peil, daar dit een tegenwicht moest vormen voor de zwakke productiviteit. Hun lonen waren de laagste onder de geïndustrialiseerde landen van Europa. Onmiddellijk na de oorlog hadden het tekort aan mijnwerkers en het verlangen om hun een betere levensstandaard te verzekeren, de steenkoolnijverheid en de Regering er toe gebracht, de sociale voordelen uit te breiden en het loon van de mijnwerkers veruit boven het gemiddelde van de andere arbeiders te verhogen. Bij het einde van 1949 lag het algemeen loonindexcijfer op 407 punten en dat van de mijnwerkers op 465. Overigens was de toeneming in België veel sterker dan in de andere landen.

Deze stijging van de nominale lonen ging gepaard met een daling der productiviteit, zodat de uitgaven voor de werkkrachten naar verhouding nog meer stegen dan het nominaal loon. Ze zijn in België ten minste tweemaal zo hoog als in de concurrerende landen, dan wanneer zij normaal lager moesten liggen om het zwakke rendement goed te maken.

Het voornaamste bestanddeel in de kostende prijs der steenkolenmijnen steeg aldus in België veruit boven dat in de mededingende landen, hetgeen dan ook de duurte van de Belgische steenkool verklaart.

Uitgaven voor de werkkrachten in franken per ton (1)

Land	1938	1949		Indexcijfers 1938 = 100 (2)
		Vóór de devaluatie	Na de devaluatie	
België	79,54	456	435	547
Duitsland	65,79	177	191,97	291
Groot-Brittannië	78,12	220	211,53	270
Nederland	60,56	142	145,71	240

(1) Incl. de werkgeverlasten.

(2) De vergelijking werd na de devaluatie gemaakt.

Gemiddelde prijs van de Belgische steenkool in franken per ton

Land	1938	1949		Indexcijfers 1938 = 100 (1)
		Vóór de devaluatie	Na de devaluatie	
Duitsland	142	429	399	281
Groot-Brittannië	120	432	387	304
België	142	670	685	382

(1) De vergelijking werd na de devaluatie gemaakt.

Uit deze vaststelling valt gemakkelijk af te leiden dat alleen een duurzame verlaging van de uitgaven voor de werkkrachten de steenkolenprijzen kan doen dalen. De steenkoolnijverheid zou zulks door een vermindering van haar nominale lonen kunnen verkrijgen. Doch om talrijke redenen kan een dergelijke politiek niet worden doorgevoerd. Er blijft haar alleen nog de productiviteit te verhogen, ten einde een tegenwicht voor de stijging der nominale lonen te vormen.

Aan deze oplossing hield de Regering zich in haar saneringsprogramma, dat op 1 October in werking trad.

Hierin werd vooreerst — zoals hierboven uiteengezet — het steenkooltarief beter aan de vraag aangepast en de gemiddelde prijs met 5 pCt. verhoogd. Deze maatregelen verbeteren de kaspositie van de steenkolenmijnen, waarvan ten minste één derde rendabel is en bereiden de weg naar een volledige vrijmaking van de markt.

Vervolgens werd het compensatiestelsel afgeschaft. Voortaan zal ieder bedrijf er belang bij hebben zijn kostende prijs te verlagen, vermits het de gehele winst mag behouden. Anderzijds zullen de toelagen aan de deficitaire bedrijven maandelijks met één twintigste worden verminderd. Deze degressiviteit zal de steenkolenmijnen er toe dwingen hun productiviteit te verhogen en hun finances in evenwicht te brengen. Na twintig maanden inspanning, zal het gemakkelijker vallen de renderende ondernemingen van de andere te onderscheiden en de saneringsmaatregelen te treffen die de nijverheid op een stevige grondslag moeten vestigen. Het nieuwe stelsel leverde reeds goede uitslagen op. De productiviteit — ondergrondse en bovengrondse —, per arbeider en per dag, steeg van 623 kg in Augustus tot 691 kg in December, dank zij een concentratie van de steenkoolwinning in de beste aders en de geleidelijke mechanisatie van het afbouwwerk.

Doch de uitputting der lagen en de ongunstige geologische voorwaarden beperken de stijging van de productiviteit. Om deze laatste nog verder op te voeren, zijn meer ingrijpende maatregelen vereist, die de structuur zelf van onze steenkoolnijverheid wijzigen.

De uitrusting der bedrijven dient vervangen en vernieuwd. Uit de verslagen van de beheerraden blijkt

dat de steenkoolnijverheid vrij snel gemoderniseerd wordt en dat vooral het Zuiderbekken, het minst renderende, het werk snel electrificeert en zich veel moeite geeft om de bijproducten van de steenkool te valoriseren. Het opvangen van het mijngas, dat thans in de gasnijverheid wordt gebruikt, en de aanwending van steenkoolafval, dank zij een betere behandeling, nemen uitbreiding en brengen bijkomende winsten op. Steenkool en steenkoolgruis, die voorheen niet verkoopbaar werden geacht, worden heden ten dage in de elektrische centrales benuttigd. Deze valorisatie kan de bekkens van de Borinage en Charleroi van de ondergang redden. Ongelukkigerwijze zijn de voordelen van de modernisering der bedrijven in het Zuiderbekken beperkt wegens de kleine uitgestrektheid van de ontginningsplaatsen.

De steenkoolnijverheid is voorstander van het vormen van grotere winplaatsen door versmelting en herkaveling der concessies. Enkele versmeltingen werden in het jaar 1949 gedaan. Hierdoor kan de productie in de beste lagen worden samengetrokken en de rationalisatie en standardisatie van de mijnuitrusting bevorderd.

Desniettemin zullen enkele steenkolenmijnen niet renderen en moeten prijsgegeven worden. Vooral de mijnen waarin vetkool wordt gewonnen zijn met sluiting bedreigd. In 1949 werden twee steenkolenmijnen in de Borinage gesloten. Dit stilleggen van de niet-renderende mijnen zal de sanering voltooiën; deze laatste zal een tweevoudige invloed op deze bedrijfstak uitoefenen: de kostende prijs van de werkrachten per ton steenkool zal verminderen en de bedrijven zullen minder de gevolgen van de loonstijging ondervinden. Bovendien wordt de productie in de meest efficiënte bedrijven samengetrokken, die aldus met het buitenland zullen kunnen concurreren en aan onze economie goedkope steenkool leveren.

Zodoende zal de steenkoolnijverheid worden aangepast aan het hoge loonpeil en aan de eisen van een economie die sterk tegen de concurrentie van het buitenland moet opgewassen zijn.

Het welslagen van deze sanering is afhankelijk van de oplossing die aan het probleem van de financiering en aan dat van het overhevelen der werkrachten zal worden gegeven, die zelf door het algemeen verloop van ons bedrijfsleven bepaald worden.

De modernisering van de bedrijven vereist een aangepaste en ruime financiering. De Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen oordeelt dat 15 milliard nodig zijn voor de uitrusting en de modernisering van deze bedrijfstak. Het bedrag gaat de mogelijkheden van de steenkoolnijverheid te buiten: haar kaspositie is moeilijk en zij kan bezwaarlijk een beroep doen op de kapitaalmarkt. Steun van overheidswege is onontbeerlijk. Leningen tegen lage interest, door middel van de Marshall-credieten, werden verstrekt en bijzondere toelagen verleend aan de vetkoolmijnen, die een moeilijke aanpassingsperiode doormaken en waarvan

de overhaaste sluiting een sociale crisis zou veroorzaken.

Het zeer degressieve karakter der toelagen zou talrijke steenkolenmijnen uit de Borinage, waarvan de kostende prijzen en het rendabiliteitspunt zeer hoog liggen, tot het stilleggen hunner bedrijvigheid noodzaken. Het sluiten van deze bedrijven, vooraleer de productiefactoren naar andere sectoren overgeheveld worden, zou deze streken in *depressed areas* herscheppen. De sluiting van de steenkolenmijnen dient dan ook over een lange periode verdeeld en sommige zullen, dank zij toelagen, tijdelijk in bedrijf moeten gehouden worden. De resultaten in de laatste maanden bereikt, laten meer optimistische verwachtingen toe en het aantal te sluiten steenkolenmijnen zou kleiner zijn dan men zes maanden geleden had gevreesd. Bovendien zou de toestand van volledige tewerkstelling in ons land de overheveling van productiefactoren vergemakkelijken.

Thans is het kernprobleem te weten of deze saneringspolitiek, waarvan de uitvoering door de twee hierbovenvermelde bestanddelen bepaald wordt, een snelle daling van de kostende prijs zal kunnen met zich brengen.

De devaluatie in het buitenland, die de bestaande dispariteiten gemiddeld met 30 pCt. vermeerderde, had ons voor een zeer grote inspanning tot prijsverlaging doen vrezē. Tot dusver heeft ze evenwel geen invloed op de toestand in onze steenkoolnijverheid uitgeoefend. Wegens de verschillende prijsstijgingen in West-Duitsland, Nederland en Frankrijk, vertoonden de wereldprijzen niet een zo scherpe daling. Bovendien hebben de uitvoerlanden om verschillende redenen hun uitvoer niet verhoogd. Ten slotte zijn de prijzen en lonen in de sterk devaluerende landen duidelijk opwaarts gericht, hetgeen de dispariteit vermindert. Al deze factoren laten verhopē dat de aanpassing van onze steenkoolnijverheid minder ingrijpend zal zijn en dan ook gemakkelijker en sneller zal kunnen geschieden. De gestegen uitvoer in de eerste maanden van 1950, weliswaar mits prijsafslag verwezenlijkt, was aanzienlijk en wijst op een degelijk concurrentievermogen. De graad van inspanning zal afhangen van het peil waarop het prijsevenwicht op de wereldmarkten zich zal vestigen.

COKESNIJVERHEID

De cokesbedrijven maakten in 1949 een zeer ernstige afzetcrisis door. De verkoop in de loop van dat jaar slonk met 9 pCt., ten gevolge van de verzwakking der bedrijvigheid in de grote cokesverbruikende nijverheidstakken. De leveringen aan de ijzer- en staalnijverheid vielen tot 211.633 t in September, d.i. een vermindering van 23 pCt. t.o.v. de overeenkomstige maand van 1948.

De cokesfabrieken, inzonderheid de zelfstandige, zagen hun voorraden snel en aanzienlijk aangroeien tot 428.742 t in Juli. Deze toeneming ontredde de

financiën van deze bedrijfstak. Om de stockering te remmen, gingen zij hun productie in lichte mate inkrimpen, doch vooral cokes uitvoeren tegen prijzen welke aanzienlijk beneden de kostende prijs lagen. De afzet in het buitenland verhoogde van 82.600 t in het tweede kwartaal tot 128.000 t in het derde en 245.300 t in het vierde. Hierdoor werden de moeilijkheden, die de cokesfabrieken hoofdzakelijk wegens de duurte van de fijne cokeskolen en de prijsdaling van de cokes en de bijproducten ondervinden, alleen maar verzacht. De groothandelsprijs voor steenkolen ligt op het indexcijfer 529, dan wanneer die van de bijproducten van steenkool slechts 367 bereikt.

Ten einde deze nijverheid uit de nood te helpen en haar een beter financieel evenwicht te verzekeren, verlaagde de Regering de prijs voor fijne cokeskolen van *fr* 720 tot *fr* 640 per t en iets later verhoogde zij de prijs van het gas, een belangrijk bijproduct van de cokesnijverheid.

Deze maatregelen hebben nochtans niet de verwachte opbeuring gebracht. Na de devaluatie van de « Deutsche Mark » werd de Duitse mededinging veel scherper gevoeld en zagen de cokesfabrieken zich genoodzaakt hun prijzen te verlagen.

De zelfstandige cokesfabrieken werden het meest door de crisis getroffen en zij hebben tevens de gasvoorziening van het land in gevaar gebracht.

GASNIJVERHEID

De gasproductie verminderde met 4 pCt. in 1949 in verband met de crisis in de cokesfabrieken. Het voor distributie beschikbare gas bedroeg 802.000 m³ tegen 817.000 m³ in 1948.

De vraag ging zich iets boven het peil van 1948 handhaven, zodat de aanhoudende vooruitgang sedert de oorlog werd onderbroken. Deze stabiliteit is een gevolg van verscheidene tegengestelde bewegingen.

Het huishoudelijk verbruik bleef ongewijzigd en vertegenwoordigde 66,85 pCt. van het gezamenlijk verbruik. Voor de openbare verlichting werd er aanzienlijk meer gas dan in 1948 verbruikt. Daarentegen daalden de behoeften in de nijverheid met 11,12 pCt., ten gevolge van de verzwakte bedrijvigheid in het tweede kwartaal en de mededinging van de andere energiebronnen.

De gasnijverheid tracht het verbruik zowel voor nijverheids- als voor huishoudelijke doeleinden uit te breiden, doch zij ontmoet hier een hevige concurrentie van de stookolie, waarvan de prijzen dalen, dan wanneer de gasprijs verhoogd werd om de nood in de cokesnijverheid te lenigen.

ELECTRISCHE NIJVERHEID

In 1949 maakte de electrificatie verdere vorderingen. Nieuwe en zeer voordelige inrichtingen werden in gebruik genomen en de koppeling der netten met het oog op een meer rationele aanwending van het

opgesteld vermogen uitgebreid. In 1949 deed de elektrische nijverheid voor *fr* 1.800 miljoen nieuwe investeringen, waarvan *fr* 1.050 miljoen voor de oprichting van nieuwe centrales. Voortaan dekt België zelf zijn stroombehoeften, en de invoer, hoofdzakelijk uit Nederland, vertegenwoordigt slechts 1,2 pCt. van het eigen verbruik. Anderzijds worden nieuwe elektrische inrichtingen uitgerust voor de aanwending van minderwaardige steenkool, waardoor bij een gelijkblijvend rendement, aanzienlijk op de brandstof kan worden bespaard.

De productie beliep in 1949 8.163.093.000 kWh tegen 7.902.881.000 kWh in 1948. De stijging, te belope van slechts 3,3 pCt., is aanmerkelijk kleiner dan in 1948 wegens de daling van de productie bij de industriële zelfproducenten. De verzwakking van de bedrijvigheid in de zwaarnijverheid veroorzaakte een gevoelige inkrimping van het industrieel stroomverbruik. Zij werd ten dele goedge maakt door een steeds toenemend verbruik in het huishouden, de ambachtsbedrijven en van de overheid.

* * *

IJZER- EN STAALNIJVERHEID

De invoer per spoor van ijzererts ten behoeve van de Belgische ijzer- en staalnijverheid kromp, sedert de maand Maart van vorig jaar, aanhoudend in. Van 656.700 t in laatstgenoemde maand, was hij in December tot 440.000 t gedaald.

Deze teruggang, een gevolg van een zekere vermindering in de geproduceerde hoeveelheden, bestreek niet in evenredige mate de verschillende invoerstromingen. Hij kwam sneller en in sterkere mate tot uiting in de aanvoer van Zweeds erts dan in de invoer uit het bekken van Briey, de Elzas en het Groothertogdom Luxemburg. Dit verschijnsel ligt hieraan, dat de prijzen van Zweeds ijzererts hoger zijn dan in Luxemburg en Frankrijk en de ertsprijzen in deze landen sneller en ook sterker daalden.

Op de schrootmarkt veroorzaakte een ruim overschot van het aanbod een gevoelige daling der noteringen. Ten opzichte van de gemiddelde prijs in de periode 1936-1938, daalde het desbetreffende indexcijfer van 336 in Januari 1949 tot 178 in December. Wat de cokes voor de hoogovens betreft, de groothandelsprijs liep terug van het indexcijfer 424 in Januari tot 296 in December.

Vergelijking van sommige groothandelsprijzen in Januari en December 1949

Bron: *Ministerte van Economische Zaken.*

Product	Groothandelsprijzen (franken per ton)		
	Januari 1949	December 1949	Dec. Jan. × 100
Grote cokes voor hoogovens ...	1.045,—	800,—	77,5
Schroot voor Martin-ovens ...	1.500,—	800,—	53,3
Briey-erts	299,50	224,—	74,7
Zweeds erts	501,35	402,—	80,2

De belangrijke prijsverminderingen in de grondstoffen gingen gepaard met een lichte loonsverlaging die uit de vergelijking van de hierna volgende indexcijfers tot uitdrukking komt (berekening door de Nationale Bank van België; basistijdvak 1936-1938 = 100) :

	Maart 1949	December 1949
Gemiddeld uurloon	417	404
Loon der geschoolde arbeiders..	384	374
Loon der niet geschoolde, noch gespecialiseerde arbeiders ..	406	392

Het valt te betreuren dat de huidige statistieken niet toelaten de omvang van de werkloosheid in de betrokken sector nauwkeurig te bepalen. Het is nochtans zeer waarschijnlijk dat er zich vooral in het eerste halfjaar een schifting in de werkkrachten voordeed en de werkloosheid toen nog weinig te betekenen had. Het tweede semester daarentegen kenmerkte zich hoofdzakelijk door een aanhoudende toeneming van het aantal geheel en gedeeltelijk werklozen.

Hoe dan ook, de vermindering van de werkgelegenheid, die niet alleen verband houdt met het conjunctuurverloop in de ijzer- en staalnijverheid, doch ook met de rationalisatie in de mechanische productiemiddelen, gaat gepaard met een verhoging van de productiviteit. Deze factor, samen met de hierboven vermelde prijs- en loonsverlagingen, vergemakkelijken de aanpassing van onze kostende en verkoopprijzen aan de nieuwe omstandigheden, die wegens het verdwijnen van de *seller's market* ontstonden.

De productie van ruwijzer en ruwstaal vertoonde gedurende het jaar 1949 drie tendenties : een stijging tot een maximum in Maart, een daling tot een minimum in Augustus en ten slotte een lichte herneming in September, die, behalve in November, kenmerkend was voor de laatste vier maanden.

Hoewel deze bewegingen over het geheel ook de productie van afgewerkt staal omvatten, werd hier het laagtepunt nochtans reeds in Juli bereikt en de eerder vermelde lichte herneming trad hier niet in.

Wat er ook van zij, onze ijzer- en staalproductie was in 1949 kleiner dan in 1948 en vertoonde t.o.v. 1937, behalve voor afgewerkt staal, een lichte inkrimping.

Belgische ijzer- en staalproductie

(duizenden tonnen)

Basisindexcijfer : maandgemiddelde 1937 = 100

Bron : Directie van het Mijnwezen.

Tijdvak	Ruwijzerproductie		Staalproductie						Productie van afgewerkt ijzer	
			Ruwstaal		Vormstukken in eerste smelting		Afgewerkt staal			
	Absolute getallen	Indexcijfer	Absolute getallen	Indexcijfer	Absolute getallen	Indexcijfer	Absolute getallen	Indexcijfer	Absolute getallen	Indexcijfer
1937 Maandgemiddelde	317	100,0	315	100,0	7,1	100,0	241	100,0	4,0	100,0
1948 Maandgemiddelde	329	103,8	321	101,9	5,6	78,9	267	110,8	2,4	60,0
1949 Maandgemiddelde	312	98,4	314	99,7	5,5	77,5	256	106,2	2,2	55,0
1949 Januari	376	118,6	363	115,2	6,8	95,8	306	127,0	3,2	80,0
Februari	355	112,0	350	111,1	6,5	91,5	301	124,9	3,2	80,0
Maart	397	125,2	409	129,8	7,2	101,4	325	134,9	3,5	87,5
April	342	107,9	350	111,1	6,3	88,7	282	117,0	2,8	70,0
Mei	332	104,7	334	106,0	5,8	81,7	288	119,5	2,0	50,0
Juni	308	97,2	317	100,6	5,1	71,8	267	110,8	1,3	32,5
Juli	277	87,4	274	87,0	4,6	64,8	202	83,8	0,2	5,0
Augustus	258	81,4	263	83,5	5,1	71,8	227	94,2	0,3	7,5
September	266	83,9	269	85,4	5,1	71,8	215	89,2	2,5	62,5
October	277	87,4	275	87,3	4,7	66,2	219	90,9	3,1	77,5
November	269	84,9	270	85,7	4,4	62,0	205	85,1	2,3	57,5
December	288	90,9	299	94,9	4,5	63,4	235	97,5	2,4	60,0

In de loop van de maanden Januari en Februari 1950 verliep de ijzer- en staalproductie als volgt :

Bron : Directie van het Mijnwezen.

Tijdvak	Ruwijzer		Ruwstaal		Afgewerkt staal	
	(1.000 tonnen)	Indexcijfer Basis 1936-38 = 100	(1.000 tonnen)	Indexcijfer Basis 1936-38 = 100	(1.000 tonnen)	Indexcijfer Basis 1936-38 = 100
Januari 1950	303	116	311	123	228	115
Februari 1950	271	104	269	107	210	106

Dooreengenomen, lag de ijzer- en staalproductie in Januari iets hoger dan in December. Wat de teruggang in Februari betreft, hij blijkt tamelijk klein te zijn (3 pCt. voor ruwijzer, 6 pCt. voor ruwstaal), zo wij rekening houden met het verschillend aantal werkdagen in de eerste twee maanden van het jaar. Over het geheel ging de bedrijvigheid in de ijzer- en staalnijverheid in Februari in lichte mate terug. Bleef het bedrag der bestellingen bevredigend, de prijzen waren nochtans, vooral op de buitenlandse markten, minder renderend dan voor dien. Nochtans zou, naar de mening van sommige industriële kringen, het dieptepunt reeds bereikt zijn. De vraag naar handelsstaal en betonronden bleef verder vrij vast. Het is niet uitgesloten dat, wat de schrootmarkt betreft, de geringe invoer van Duits schroot een betere zakenstroming met zich zal brengen.

De Luxemburgse ijzer- en staalproductie gaf in 1949 een teruggang t.o.v. 1948 te zien. Hoewel tamelijk zwak, was hij, wegens de langere duur, dieper dan bij de Belgische groep. Dat de omvang en de duur dezer tendenties niet overeenstemmen, kan worden verklaard uit het feit dat de welvaart in de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid meer afhankelijk is van de buitenlandse vraag naar deze producten. Zij ondervond dan ook in sterkere mate dan de Belgische ijzer- en staalnijverheid, de gevolgen van de afgenomen vraag en de moeilijkheden die bij de uitvoer aan het licht traden.

**Productie van ruwijzer en ruwstaal
der Belgisch-Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid**
(druizenden tonnen)

Bron: Directie van het Mijwwezen.

Tijdvak	Ruwijzerproductie	Ruwstaalproductie
1948 Maandgemiddelde	547	525
1949 Maandgemiddelde	510	504
1949 Januari	623	591
Februari	592	576
Maart	656	663
April	559	559
Mei	547	537
Juni	515	516
Juli	475	462
Augustus	431	427
September	426	424
October	422	414
November	420	416
December	452	461

Hoewel de Belgisch-Luxemburgse uitvoer (excl. ruwijzer) in het tweede halfjaar in lichte mate inkromp, bereikte hij, zowel naar gewicht als naar waarde, een ietwat hoger peil dan in 1948. Deze toename, hoofdzakelijk te danken aan de verhoogde export naar de deelnemende landen van de O.E.E.S. en naar Azië, woog ruim op tegen de vermindering van de afzet in andere Europese landen.

Over het geheel nam de uitvoer naar het Amerikaanse continent iets af, blijkbaar in verband met het opdagen van de mededinging der Verenigde

Staten op de markten van Zuid- en Midden-Amerika. Op dat continent bleef Argentinië onze voornaamste cliënt, ook al veroorzaakten de veelvuldige wijzigingen in zijn handelspolitiek een tamelijk grote vermindering der bestellingen. Daarentegen kochten de Verenigde Staten grotere hoeveelheden aan, doch de uitvoer daarheen kon slechts tegen vrij matige prijzen geschieden.

De stijging der verzendingen naar Azië stond in scherpe tegenstelling met de vermindering der verzendingen naar Afrika, waar Belgisch-Congo nochtans een belangrijke cliënt bleef.

Over het algemeen gingen de gemiddelde prijzen per eenheid van de uitvoer in het tweede halfjaar van 1949 in zekere mate dalen.

Bovendien verminderden de gemiddelde prijzen per eenheid, behalve voor platen, op de « vrije » markten in sterkere mate dan de geldende noteringen op de « geordende » markten. Hieruit volgt dat de bestaande afwijkingen in de noteringen op elk dezer markten zo niet verdwenen, dan toch smaller werden.

In de ijzer- en staalkringen wordt geoordeeld dat de prijsdaling op de vrije markten hoofdzakelijk dient toegeschreven aan de hevige concurrentie. Amerikaanse ijzer- en staalproducten werden op sommige markten van Amerika en Noord-Afrika aangeboden. Wat de rechtstreekse mededinging van de Duitse producten op de uitvoermarkten betreft, zij zal denkelijk binnen korte tijd en des te sterker worden aangevoeld, daar de productiekosten in de Duitse ijzer- en staalnijverheid naar verhouding lager zijn.

De uitvoer van warm gewalste ijzer- of staalstaven, die tijdens het tweede halfjaar inkromp, ging in 1949 ten belope van 52 pCt. naar de vrije markten. In dezelfde periode bleef de gemiddelde prijs per eenheid (ton) op de geordende markten lager dan de gemiddelde notering berekend voor de vrije markten, hoewel de prijzen op laatstgenoemde markten meer daalden.

Waar de uitvoer van warm gewalste ijzer- of staal draad in het eerste halfjaar over het algemeen meer opbracht op de vrije markten dan op de geordende, ging deze toestand in het tweede halfjaar omkeren.

De gemiddelde prijs per eenheid waartegen de warm-gewalste platen werden uitgevoerd, bleef geheel het jaar kleiner op de geordende dan op de vrije markten. Bovendien ging de afstand tussen de gemiddelde prijs op beide markten gedurende het tweede halfjaar nog groter worden, daar de noteringen op de vrije markten minder daalden.

In het binnenland waren de werkelijk betaalde prijzen vrij hoger dan de theoretische prijzen door de Regering vastgesteld. Zo was de notering voor handelsstaal, waarvan de theoretische basisprijs voor de verkoop op de binnenlandse markt ca. fr 3.100 per ton bedroeg, in werkelijkheid fr 4.000. Deze toestand duurde tot 17 November. Alsdan trad een ministerieel besluit in werking, waarbij het speciaal

gietijzer en de producten van de ijzer- en staalnijverheid onder het stelsel van de normale prijs werden gebracht. Deze maatregel, die de meervoudige prijzen en de indirecte extra-uitvoerprijzen afschafte, bracht een prijsdaling voor handelsstaal en dunne platen in het binnenland teweeg. Handelsstaal werd alsdan tegen een werkelijke prijs van *fr* 2.900 tot *fr* 3.000 per ton verkocht. Deze daling, die als het ware een gevolg is van het vrije spel van vraag en aanbod, werd vergemakkelijkt door de inkrimping van de verschillende bestanddelen van de kostprijs, zoals wij het hierboven in deze uiteenzetting aantoonde.

NIJVERHEID DER NON-FERRO METALEN

In de nijverheid der non-ferro metalen konden de koperproducenten, dank zij de vaste vraag naar ruwkoperproducten, hun bedrijvigheid op een bevredigend peil handhaven.

Productie van ruwkoper

Bron: *Secretariaat van de Nijverheid der niet-ijzerhoudende Metalen.*

Tijdvak	Volume (tonnen)	Indexcijfers
1938 Maandgemiddelde	10.925	100,0
1948 Maandgemiddelde	11.350	103,8
1949 Maandgemiddelde (1).....	11.120	101,8
1 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	10.299	94,3
2 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	11.575	105,9
3 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	11.610	106,3
4 ^e kwartaal (maandgemid.) (1)	10.996	100,6

(1) Voorlopige cijfers.

Het uitvoervolume, dat in 1948 op het indexcijfer 91 (basisjaar 1938 = 100) lag, bereikte in de loop van het verslagjaar, het indexcijfer 132.

De geographische indeling van de uitvoerstromingen tijdens het tweede halfjaar vertoonde twee hoofdkenmerken :

1) uitbreiding van de afzet in Frankrijk en in het Verenigd Koninkrijk, welke landen aldus hun positie van voornaamste afnemers van de ruwkoperproducten bevestigden;

2) vervanging van cliënten van middelmatige betekenis, door landen die elk minder dan 5 pCt. der gezamenlijke waarde van de uitvoer dier producten vertegenwoordigen.

Evenals de ruwkoperproducenten werden ook de verwerkende bedrijven verder door een aanhoudende vraag begunstigd.

Halffabrikaten van koper

Bron: *Secretariaat van de Nijverheid der niet-ijzerhoudende Metalen.*

Tijdvak	Volume (tonnen)	Indexcijfers
1938 Maandgemiddelde	4.483	100,0
1948 Maandgemiddelde	6.254	144,1
1949 Maandgemiddelde (1).....	6.038	134,7
1 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	6.804	151,8
2 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	5.135	114,5
3 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	5.409	120,6
4 ^e kwartaal (maandgemid.) (1)	6.803	151,8

(1) Voorlopige cijfers.

In indexcijfers uitgedrukt (basisjaar 1938 = 100), daalde de uitvoer van halffabrikaten van koper van 224 in de eerste jaarhalf tot 155 in de tweede. Ten opzichte van 1948 bedroeg de stijging 8 pCt.

De geographische indeling van de uitvoer doet uitschijnen dat alleen Nederland, zowel in 1948 als in 1949, geregeld voorkomt op de lijst der voornaamste afnemers van half-afgewerkte koperproducten. Nochtans is zijn betekenis in 1949 t.o.v. 1948 verzwakt.

De vermindering van de zinkproductie gedurende het tweede halfjaar ging gepaard met een lichte achteruitgang van het uitvoervolume.

Productie van ruwzink

Bron: *Secretariaat van de Nijverheid der niet-ijzerhoudende Metalen.*

Tijdvak	Volume (tonnen)	Indexcijfers
1938 Maandgemiddelde	19.100	100,0
1948 Maandgemiddelde	12.812	67,0
1949 Maandgemiddelde (1).....	14.714	77,0
1 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	15.250	79,8
2 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	15.273	79,9
3 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	14.367	75,2
4 ^e kwartaal (maandgemid.) (1)	13.966	73,1

(1) Voorlopige cijfers.

Nochtans overtrof de uitvoer, over geheel het jaar beschouwd, die van 1948 en kon de productie dan ook worden opgevoerd.

Evenals de uitvoer van ruwkoper, gaf ook de zink-export in 1949 twee tendenties te zien : een stijging in het eerste halfjaar en een daling in het tweede.

Op basis van het jaar 1938 lag de uitvoer van ruwzinkproducten op het indexcijfer 99,6. Ten opzichte van 1948 bedroeg de toeneming in 1949 ca. 40 pCt.

Sedert 1948 zijn de volgende drie landen de belangrijkste afnemers van ruwzink : Frankrijk, dat te dien aanzien een groeiende betekenis verkrijgt, het Verenigd Koninkrijk, dat evenals in 1948 zijn invoer zeer sterk besnoeide, en Zweden, dat evenwel een minder vooraanstaande plaats bekleedde.

De verminderde productie van halffabrikaten van zink is aan de gedaalde uitvoer te wijten.

Halffabrikaten van zink

Bron: *Secretariaat van de Nijverheid der niet-ijzerhoudende Metalen.*

Tijdvak	Volume (tonnen)	Indexcijfers
1938 Maandgemiddelde	5.067	100,0
1948 Maandgemiddelde	3.241	63,9
1949 Maandgemiddelde (1).....	2.320	45,7
1 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	2.475	48,8
2 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	1.809	35,7
3 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	2.274	44,8
4 ^e kwartaal (maandgemid.) (1)	2.722	53,7

(1) Voorlopige cijfers.

De buitenlandse vraag naar Belgische half-afgewerkte zinkproducten nam hoe langer hoe meer af.

Vóór de oorlog waren Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Nederland de voornaamste afnemers

van de zinkverwerkende nijverheid. Sinds 1948 zijn onze uitvoerstromingen vooral gericht op Argentinië en Zweden. Nochtans moge vermeld worden dat onze Noorderburen voor de eerste maal sinds 1948 een tamelijk groot contingent half-afgewerkte zinkproducten aankochten.

Gedurende het jaar 1949 ging de stijging van de ruwloodproductie gepaard met een toenemende uitvoer.

Productie van ruwlood

Bron: Secretariaat van de Nijverheid der niet-ijzernhoudende Metalen.

Tijdvak	Volume (tonnen)	Indexcijfers
1938 Maandgemiddelde	8.517	100,0
1948 Maandgemiddelde	5.503	64,6
1949 Maandgemiddelde (1).....	6.609	77,5
1 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	5.892	69,1
2 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	5.446	63,9
3 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	7.411	87,0
4 ^e kwartaal (maandgemid.) (1)	7.686	90,2

(1) Voorlopige cijfers.

Van 21.375 t in het eerste halfjaar, steeg hij tot 26.613 t in het tweede. Voor geheel het jaar bereikte hij 71,5 pCt. van het uitvoervolume in 1938 en t.o.v. 1948 nam hij met ca. 8 pCt. toe.

Uit de vergelijking van de bovengenoemde absolute getallen zou men kunnen afleiden dat het uitvoervolume in de verschillende maanden van het jaar geregeld en aanhoudend steeg. In werkelijkheid vertoonde het jaar 1949 een stijgende tendens van Januari tot Mei, waarna een omgekeerde beweging, die tot November aanhield, intrad.

De vergelijking van de aankooplanden in 1948 en 1949 wijst er op dat :

- 1) Nederland zijn aankopen geregeld uitbreidde;
- 2) onder de overzeese landen, Brazilië het voornaamste afzetgebied werd;
- 3) Frankrijk en Zweden hun bestellingen sterk verminderden.

Hoewel de uitgevoerde hoeveelheid halffabrikaten van lood in 1949 kleiner was dan in 1948, nam de productie iets toe.

Halffabrikaten van lood

Bron: Secretariaat van de Nijverheid der niet-ijzernhoudende Metalen.

Tijdvak	Volume (tonnen)	Indexcijfers
1938 Maandgemiddelde	2.467	100,0
1948 Maandgemiddelde	1.705	69,1
1949 Maandgemiddelde (1).....	1.783	72,2
1 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	1.575	63,8
2 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	1.634	66,2
3 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	2.047	82,9
4 ^e kwartaal (maandgemid.) (1)	1.876	76,0

(1) Voorlopige cijfers.

De productie in de loodverwerkende bedrijven leed onder de zwakke vraag vanwege het buitenland. Dit

verschijnsel is niet eigen aan het jaar 1949; ook in 1948 deed het zich reeds gevoelen.

Het Verenigd Koninkrijk nam vóór de oorlog ca. 40 pCt. van het gezamenlijk uitvoervolume af; sinds het tweede halfjaar van 1948 behoort het niet meer tot onze voornaamste afnemers van halffabrikaten van lood. Dit is, sedert 1948, geregeld wel het geval voor Noorwegen, Zweden en Nederland.

De verminderde productie van ruwtin in 1949 houdt verband met de inkrimping van de afzetmogelijkheden in het buitenland.

Productie van ruwtin

Bron: Secretariaat van de Nijverheid der niet-ijzernhoudende Metalen.

Tijdvak	Volume (tonnen)	Indexcijfers
1938 Maandgemiddelde	783	100,0
1948 Maandgemiddelde	1.023	130,6
1949 Maandgemiddelde (1).....	867	110,6
1 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	880	112,3
2 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	939	119,9
3 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	758	96,8
4 ^e kwartaal (maandgemid.) (1)	889	113,6

(1) Voorlopige cijfers.

Voor geheel het jaar verminderde de uitvoer met 3 pCt. t.o.v. 1948, doch hij overtrof nog met 20 pCt. het peil van 1938.

Zoals vorig jaar bleven de Verenigde Staten de voornaamste afnemers van ruwtinproducten.

Moeilijkheden rezen op de tinmarkt in verband met meningsverschillen tussen de Amerikaanse kopers en de Britse voortbrengers. Deze laatste immers hebben, in tegenstelling met de Indonesische Regering, geweigerd de door de Regering van de Verenigde Staten geëiste prijsverlaging in te willigen. De Amerikaanse Regering beweerde deze daling door een zekere uitbreiding van haar aankopen goed te maken. Om aan de Amerikaanse vraag te voldoen, had de Britse Regering de vrijheid die zij sedert November aan de particuliere ondernemingen geschonken had, moeten beperken, hetgeen zij dan ook weigerde te doen.

Een andere oplossing lag in de instelling van een overheidsdienst tussen de markt en de tinkopers voor het aanleggen van een strategische voorraad. Doch wegens de verschillende prijzen, die al naar gelang de bestemming van de aangekochte hoeveelheden moesten toegepast worden, hadden de Britse belastingbetalers ten dele de lasten van de vorming van deze voorraad wegens de toelagen moeten dragen. De Britse Regering wees die oplossing van de hand.

De Belgische overheid is vóór hetzelfde probleem gesteld. Haar toekomstige houding is in deze nog niet gekend.

Hoe dan ook, er dient bedacht dat de wereldproductie met 40.000 t de handelsbehoeften overtreft en de markt derhalve grotendeels afhankelijk is van de Amerikaanse aankopen voor de strategische voorraadvorming. Het is de vraag of deze laatste belangrijk en

regelmatig genoeg zullen zijn om de marktverhoudingen te stabiliseren.

Uit dit kort overzicht kunnen volgende besluiten worden getrokken :

1. Terwijl de producenten en verwerkende bedrijven in de kopernijverheid hun bedrijvigheid enigszins verminderden, steeg zij bij de zink- en loodproducenten, alsmede bij de loodverwerkende bedrijven. Zowel de ene als de andere kwamen aldus dicht bij het peil van 1938 te liggen.

2. De productie van ruwtin kromp in, ten gevolge van de verminderde afzetmogelijkheden in het buitenland.

3. De uitvoer van ruwe metalen (behalve tin) was ruimer dan in 1948, ook al verminderde hij in sterke mate in het tweede halfjaar.

4. De zwakke uitvoer van halffabrikaten van zink en lood t.o.v. 1938 houdt verband met :

a) het geheel of gedeeltelijk verlies van onze voornaamste vóór-oorlogse cliënten;

b) het gebrek aan stabiliteit in de richting der uitvoerstromingen sedert 1948.

Verhouding in procent van het uitvoervolume tot het productievolume

Product	1938	1949
Ruwkoper	89,8	97,0
Half-afgewerkt koper	25,6	36,2
Ruwzink	51,6	62,0
Half-afgewerkt zink	71,5	30,1
Ruwlood	65,6	60,5
Half-afgewerkt lood	22,9	18,8
Ruwtin	89,4	97,9

Onze binnenlandse prijzen en de gemiddelde uitvoerprijzen bleven op de Amerikaanse afgestemd. In 1949 gingen deze laatste over het algemeen beneden of tot ongeveer het peil van 1947 dalen. De kenmerkende stijging in 1948 werd aldus praktisch te niet gedaan.

Wat de muntaanpassing in September betreft, zij bracht de Amerikaanse prijzen (New-York F.A.S.), in Belgische franken uitgedrukt, boven de Belgische binnenlandse prijzen.

Naderhand en behalve voor zink G.O.B. werd dit voordeel te niet gedaan, hetzij door de daling van sommige Amerikaanse prijzen, hetzij door een minder belangrijke stijging dan die welke tegelijkertijd op de Belgische binnenlandse prijzen werd toegepast.

METAALVERWERKENDE NIJVERHEID

In de metaalverwerkende nijverheid kromp het aantal arbeiders verder in, zij het ook in een minder snel tempo dan tijdens de eerste zes maanden.

Aan het einde van het jaar 1949 bleek dat de ondernemers in de eerste plaats werkkrachten met tamelijk zwakke productiviteit hadden ontslagen, die in tijden van hoog-conjunctuur wegens het verschil tussen de eigen bewegingen van de inkomens en van de prijzen kunnen tewerkgesteld worden; verder werd overgegaan tot afdanking van hun minst geschoold kaderpersoneel. Wat laatstgenoemde werkkrachten betreft — hun uitschakeling gaat gepaard met technische vooruitgang en verhoging van de rationalisatie in de voortbrenging —, blijken de ondernemers meer het stelsel van de gedeeltelijke werkloosheid toe te passen.

Arbeiders in de metaalverwerkende bedrijven tewerkgesteld

Bron : *Fabrimétal*.

Tijdstip	Aantal arbeiders
1948 31 December	187.137
1949 31 Maart	180.367
30 Juni	171.000
30 September	162.076
31 December	156.785

Vooraf de scheepsherstellere, de fabrikante van rollend materieel, van electro-technische apparaten van mindere noodwendigheid en, in geringere mate, de smederijen, de draadtrekkerijen, de metaaltrekkerijen en de koudwalserijen krompen hun personeel in.

Alleen de fabrikante van oorlogswapens en van de bijbehorende munitie stelden in 1949 een groter aantal arbeiders dan in 1948 te werk.

Aangetekende bestellingen

Tijdvak	Binnenlandse markt	Uitvoer	Totaal
	<i>(in millioenen franken)</i>		
Maandgemiddelde :			
1948	1.915	1.285	3.200
1949	1.047	882	2.529

De waarde der maandelijks aangetekende bestellingen gedurende de laatste drie kwartalen vertoonde een neiging om zich om het peil van *fr* 2.400 miljoen te bewegen. Sommigen zijn van oordeel dat met de daling der bestellingen tot dit bedrag, de buitengewoon gunstige omstandigheden die na de Bevrijding heersten, verdwenen zijn en de prijzen opnieuw in plaats van de levertijden als criterium gelden. Trouwens is de afneming van de vraag naar producten van de Belgische metaalverwerkende nijverheid groter op de buitenlandse markten dan hier te lande.

Totale verzendingen

Tijdvak	Waarde (miljoenen franl.en)	Indexcijfer
Maandgemiddelde :		
1947.....	2.660	100
1948.....	3.150	118
1949.....	3.285	123,5

Over het geheel kon in het jaar 1949 een lichte stijging van de verzendingen t.o.v. 1948 worden geboekt. Het maandgemiddelde der gezamenlijke leveringen in 1949 is evenwel weinig representatief; terwijl tijdens het eerste halfjaar, de maandelijks verzendingen zich om en nabij de fr 3.500 miljoen bewogen, vielen zij in de laatste zes maanden tot ca. fr 3.100 miljoen terug.

Verhouding van de waarde der aangetekende bestellingen tot die der totale verzendingen

Tijdvak	Verhouding
Jaar 1948	101,5
Jaar 1949	76,9

Deze verminderde waardeverhouding is te wijten aan de uiteenlopende bewegingen in 1949 van de waarde der ingeschreven bestellingen (daling) en die van de gezamenlijke verzendingen (stijging). Verder mag niet uit het oog worden verloren dat de orders van rollend materieel of voor de scheepsbouw in 1947 of 1948 eerst in 1949 waren uitgevoerd.

Uitvoer

Tijdvak	Waarde (miljoenen franken)	Indexcijfer Basis 1947 = 100	Verhouding in pCt. van de waarde van de uitvoer tot die van de gezamen- lijke verzendingen
Maandgemiddelde :			
1947.....	800	100	30
1948.....	1.100	139	36
1949.....	1.336	167	40

Belangwekkend is het feit dat de uitvoer zich naar verhouding meer uitbreidde dan de leveringen op de binnenlandse markt, doch dat de bestellingen van de buitenlandse cliënteel sedert 1948 sterker inkrompen dan de orders van de binnenlandse markt. Dit verloop blijkt heel normaal, zo men bedenkt dat onze nijverheid zich kort na de bevrijding over het algemeen in een voordeligere toestand dan die van haar voornaamste buitenlandse mededingsters kon verheugen. Zij kon dan ook de bestellingen in tamelijk korte tijd uitvoeren en aldus op de buitenlandse markten hogere prijzen maken dan in het binnenland.

In deze toestand trad evenwel een geleidelijke kentering in. Het opdagen van een scherpere buiten-

landse concurrentie, het feit dat de prijzen opnieuw in de plaats van de levertijden als criterium traden, alsmede de verzadiging van zekere behoeften en de onomwisselbaarheid van het pond verklaren de aanzienlijke teruggang van de bestellingen uit het buitenland.

De sector « Spoorweg- en Tramwegmaterieel », die bij het begin van het jaar de belangrijkste groep in de uitvoerwaarde vertegenwoordigde, werd geleidelijk door de sector « Electro-technische constructies » voorbijgestreefd.

Uitvoer van producten der Belgisch-Luxemburgse metaalverwerkende nijverheid

(pCt. van het totaal)

Bron : Douanestatistieken.

Land van bestemming	1948	1949
Europa	57,42	62,36
waarvan : Duitsland-Trizone	4,54	14,46
Denemarken	2,08	1,69
Finland	1,51	0,77
Frankrijk	11,87	9,52
Italië	0,65	1,62
Noorwegen	1,16	4,50
Nederland	17,30	14,64
Verenigd-Koninkrijk	2,50	1,88
Zweden	3,91	1,71
Zwitserland	4,45	2,47
U.S.S.R.	1,08	2,57
Azië	8,03	8,02
waarvan : China	1,07	1,21
Indonesië	0,79	1,88
Afrika	18,43	17,07
waarvan : Belgisch-Congo	9,52	10,04
Egypte	1,43	1,37
Zuidafrikaanse Unie	3,24	1,88
Noord-Amerika	0,74	0,75
waarvan : Verenigde Staten	0,62	0,59
Zuid-Amerika	12,42	9,41
waarvan : Argentinië	6,75	3,03
Brazilië	2,42	3,48
Andere landen	2,96	2,39
	100,— (15.521 miljoen)	100,— (19.062 miljoen)

Ten aanzien van de geographische indeling van de uitvoer naar de verschillende continenten, ging de afzet in Zuid-Amerika t.o.v. 1948 licht achteruit. Europa verstevigde zijn plaats als voornaamste afzetgebied. Zulks is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de verzendingen naar de Trizone van spoorwegmaterieel in België vervaardigd of hersteld en in meer bijkomstige mate aan de gestegen uitvoer naar Italië, Noorwegen en Nederland.

Zo we echter rekening houden met het tijdelijk karakter van de verzendingen naar West-Duitsland — bij het begin van 1950 waren zij van generlei betekenis meer —, dan mag aangenomen worden dat Nederland en Frankrijk op het vasteland verder de voornaamste afnemers waren van het geheel der bedrijven behorend tot de groep der metaalverwerking.

Belgisch-Congo bleef, zoals steeds, het voornaamste overzeese afzetgebied en werd in 1949 onze belangrijkste cliënt na Nederland en de Trizone.

Onder de Zuid-Amerikaanse landen verminderde Argentinië, dat een vrij onvaste handelspolitiek voert, zijn invoer met één derde t.o.v. 1948. Brazilië daarentegen kocht meer aan en zijn betekenis is niet meer zoveel kleiner dan die van Argentinië.

Over het geheel beschouwd, was de productie in de metaalverwerkende bedrijven in 1949 iets groter dan in 1948.

Zo men bedenkt dat deze aangroei verkregen werd ondanks een zekere inkrimping van de werkgelegenheid, dan mag hieruit worden afgeleid dat de productiviteit verhoogde. Trouwens zijn de verbetering in de voorzieningsvoorwaarden, de technische vooruitgang in de werkplaatsen en de toepassing van meer rationele arbeidsmethoden hieraan niet vreemd.

Tegenover de uitbreiding der gezamenlijke verzendingen stond een inkrimping van de waarde der zowel op de binnenlandse als op de buitenlandse markten aangetekende bestellingen. De terugkeer van een scherpe mededinging in het buitenland en in België noodzaakt de producenten zo niet hun kostende prijzen dan toch hun verkoopprijzen te herzien en aan te passen. Dit is van des te meer belang, daar wegens de ongelijke muntaanpassingen in September, onze productiekosten in buitenlandse valuta uitgedrukt, naar verhouding sterker stegen dan die van onze meest bedrijvige concurrenten.

Naar het oordeel van *Fabrimétal* wordt de Duitse mededinging hoe langer hoe heviger gevoeld. Sommige factoren als daar zijn de lagere kosten van de werkkrachten, de steenkool, de voornaamste grondstoffen en het staal, plaatsen de Duitse industriëlen in een voordeligere positie dan hun Belgische mededingers.

De uitvoer is een voorwerp van grote bezorgdheid voor de Duitse Regering. Ten einde deze laatste uit te breiden, gingen Duitse consulaire vertegenwoordigers zich in de voornaamste landen vestigen. Bovendien zou een dienst voor de buitenlandse handel gelijkaardig aan de voormalige *Reichsstelle für der Aussenhandel*, het optreden van de Duitse uitvoerders steunen door voorlichting over de vreemde markten en de producten die aldaar gevraagd worden. Het blijkt dat de financiering van het uitvoerprogramma verzekerd is. Ten einde de afzet in sterkere mate naar de buitenlandse markten te richten, zal het particulier initiatief vrij kunnen beschikken over een percentage der door de uitvoer verkregen valuta's. Anderzijds wordt gemeld dat men streeft naar verlichting van de belastingdruk op de uitvoerbedrijven.

Hoewel er in het Verenigd Koninkrijk geen groepering bestaat die met de Belgische metaalverwerkende nijverheid kan worden vergeleken, getuigen de statistieken over het algemeen een t.o.v. 1948 geste-

gen uitvoerwaarde van producten van de mechaniekbouw, machines, motoren en allerhande apparaten. De fabrikanten dier producten kunnen hun steenkool tegen lagere prijs aankopen dan die welke door de Belgische bedrijven wordt betaald.

Ook Tsjecho-Slowakije werkte een breed opgezet programma tot uitbreiding van de uitvoer van gereedschapsmachines, landbouwmachines, electro-technische apparaten uit. Nochtans is de uitvoer van dat land hoofdzakelijk gericht naar de U.S.S.R. en de andere Oosteuropese landen.

Vooraleer die korte studie te beëindigen, willen wij een ogenblik stilstaan bij de bedrijvigheid van de metaalverwerkende nijverheid tijdens de maand Januari 1950.

Het maandgemiddelde der ingeschreven bestellingen, ca. fr 2.409 miljoen in het laatste kwartaal van 1949, bereikte in Januari fr 2.529 miljoen. Het ligt aldus om en nabij de 2.500 miljoen, een peil waarop, naar sommige oordelen, de waarde der maandelijks ingeschreven bestellingen zich tijdens de eerstvolgende maanden zal handhaven.

De toeneming van de bestellingen in Januari kwam ten goede aan de fabrikanten van oorlogswapens, electro-technische apparaten (kabels, draad, motoren), de draadtrekkerijen, de bruggenbouwers, de automontagefabrieken en de rijwielfabrikanten. Daarentegen tekenden de groepen plaatbewerking, scheepsbouw, rollend materieel en weegapparaten in Januari naar verhouding minder bestellingen aan dan tijdens het laatste kwartaal van 1949.

In Januari 1950 bedroeg de waarde van de gezamenlijke verzendingen ca. fr 2.930 miljoen tegen een maandgemiddelde van nagenoeg fr 3.099 miljoen gedurende de laatste drie maanden van 1949. Deze inkrimping bestreek al de sectoren, behalve de electro-technische constructies, de bruggen en gebinten. Zulks ligt wellicht hieraan dat de waarde der ingeschreven bestellingen tijdens het laatste kwartaal van 1949 kleiner was dan die in het derde kwartaal van hetzelfde jaar.

Er kan eveneens een vrij duidelijke inkrimping van de gezamenlijke verzendingen worden opgemerkt en wel van een maandgemiddelde van ca. fr 1.154 miljoen in het vierde kwartaal van 1949 tot ongeveer fr 959 miljoen in Januari. Bijna al de sectoren waren in die beweging betrokken; hierop maakten nochtans uitzondering: de plaatbewerking, de bruggenbouw en de vervaardiging van gereedschapswerktuigen.

BEDRIJVIGHEID IN DE VERSCHILLENDE GROEPEN
VAN DE METAALVERWERKENDE NIJVERHEID TIJDENS HET JAAR 1949

De hierna vermelde sectoren zijn derwijze gerangschikt dat de meest belangrijke bedrijfstakken vooraan zijn geplaatst. Voegen wij hieraan toe dat ook ten aanzien van de uitvoer, de eerste vijf sectoren de meest belangrijke zijn in de metaalverwerking.

**Gezamenlijke verzendingen
van de metaalverwerkende nijverheid in 1949**

(Waarde in miljoenen franken)

Bron : *Fabrimétal.*

Volgnummer der rubrieken	Rubrieken	Totale waarden	Maandgemiddelde	In pCt. van het totaal
1	Electro-technische constructies.....	7.012,9	584,4	17,8
2	Spoorweg- en tramwegmaterieel.....	4.820,2	401,7	12,2
3	Plaatbewerking.....	3.855,5	321,3	9,8
4	Draadtrekkerijen, metaal-trekkerijen, koudwalserijen.....	3.235,3	269,6	8,2
5	Scheepsbouw.....	2.629,7	219,1	6,7
6	Automobielen, rijwielen, vliegtuigen.....	2.404,9	200,4	6,1
7	Toestellen en inrichtingen voor allerhande bedrijven.....	2.033,0	169,4	5,2
8	Gereedschapsmachines en aanverwante bedrijven.....	2.005,1	167,1	5,1
9	Metalen toebehoren van het bouwbedrijf.....	1.945,1	162,1	4,9
10	Smeed-, pers- en zwaar drijfwerk en aanverwante bedrijven.....	1.695,8	141,3	4,3
11	Bruggen, gebinten en ketelmakerijen.....	1.587,3	132,3	4,0
12	IJzergietereien.....	1.238,9	103,2	3,1
13	Draagbare wapens en bijbehorende munitie.....	1.058,3	88,2	2,7
14	Vormstaalgietereien.....	967,0	80,6	2,5
15	Drijfkrachtmachines, compressoren, pompen.....	950,0	79,2	2,4
16	Hijs-, vervoer- en weegtoestellen.....	895,7	74,6	2,3
17	Diverse mechanische constructies.....	758,4	63,2	1,9
18	Fijne mechaniekbouw.....	334,2	27,9	0,8
		39.427,3	3.285,6	100,0

Ten opzichte van het eerste halfjaar, viel er gedurende het tweede semester een uitbreiding van onze verzendingen van *electro-technische constructies* zowel naar de vreemde landen als in het binnenland op te merken. Nochtans nam laatstgenoemde markt het grootste deel op van de stijging van de gezamenlijke afzet.

De toestand is evenwel verschillend al naar gelang wij de sector « grof electro-technisch materieel, incl. telefoonapparaten » dan wel de fabricage van « radio-toestellen, huishoudelijke elektrische apparaten, elektrische lampen, enz. » beschouwen. Laatstgenoemde tak, die wegens het niet-essentieel karakter dezer producten en een zekere marktverzadiging, afzetmoeilijkheden ondervond, werd blijkbaar in tamelijk sterke mate door werkloosheid getroffen. Omstreeks het einde van het jaar werd er evenwel een verbetering vermeld, die afsteekt bij de opgerezen moeilijkheden bij de uitvoer van elektrische draad en kabels.

De waarde van de aangetekende bestellingen gedurende het tweede halfjaar *handhaafde zich* op het peil van het eerste.

In de sector *spoorweg- en tramwegmaterieel* werd hoofdzakelijk aan herstelling van rollend materieel voor rekening van de Trizone, Frankrijk en Italië gewerkt. Over het geheel vertegenwoordigde de uitvoerwaarde 75 pCt. van de gezamenlijke waarde der verzendingen. Nochtans veroorzaakten de afneming der bestellingen in het tweede halfjaar en hun

volledig uitvallen in December, een verzwakking van de bedrijvigheid, waardoor de personeelsterkte, het aantal gepresteerde arbeidsuren en de waarde van de gezamenlijke uitvoer verminderden.

Wegens de nagenoeg aanhoudende daling van de uitvoer van *platen*, ging de waarde van de gezamenlijke verzendingen tragsgewijze en in gevoelige mate teruglopen. Met ingang van September bleven deze laatste evenwel gestabiliseerd om en nabij de 270 miljoen Belgische franken per maand, tegen 410 miljoen begin Januari. Gedurende hetzelfde tijdvak viel de waarde der verzendingen van 205 miljoen tot ca. 60 miljoen Belgische franken.

Wat de beweging in de waarde der aangetekende bestellingen betreft, hier kunnen drie wel onderscheiden tendenties worden waargenomen : een daling gedurende het eerste halfjaar, een stijging in het derde kwartaal en ten slotte, in de laatste drie maanden, een stabilisatie op een licht hoger peil dan dat tegelijkertijd door de gezamenlijke verzendingen bereikt.

Over het geheel ging de bedrijvigheid verzwakken naarmate het jaar verliep.

Bij een beoordeling van die evolutie dient bedacht dat de uitvoer van gegalvaniseerde draad een belangrijk deel in de gezamenlijke buitenlandse afzet vertegenwoordigt. Daar de galvanisatie de waarde van de draad slechts in geringe mate verhoogt, behoort dit product in hoofdzaak tot de ijzer- en staalnijverheid.

In de *draadtrekkerijen, metaaltrekkerijen, koudwalserijen* hield de inkrimping van de waarde der ingeschreven bestellingen gedurende het laatste halfjaar van 1948, in 1949 aan en verklaart de afgenomen bedrijvigheid in de loop van de verslagperiode. Ten gevolge van de gerezen moeilijkheden op de buitenlandse markten, verminderde de afzet van deze bedrijfstak.

In deze sector werd blijkbaar de hoogste bedrijvigheid in het eerste halfjaar van 1948 geboekt.

In de *scheepsbouw* heerste er een bevredigende toestand. Daarentegen ondervonden de herstellende grotere moeilijkheden wegens de Duitse en Engelse mededinging en de onomwisselbaarheid van het pond. Zo het aantal arbeiders hier sedert zes maanden met de helft verminderde, moet nochtans in het oog worden gehouden dat het wegens de buitengewoon gunstige omstandigheden kort na de oorlog, in zeer sterke mate was gestegen.

De waarde van de gezamenlijke verzendingen bereikte in de sector *automobielen, rijwielen en aanverwante bedrijven* haar hoogtepunt tijdens de maanden Mei, Juni en Juli. In deze periode eveneens nam de werkgelegenheid (aantal arbeiders en gepresteerde

arbeidsuren) een maximum-uitbreiding. Het ging hier o.i. om seizoenbewegingen die de aard der verkochte producten verklaren.

De waarde der ingeschreven bestellingen ging, na een bijzonder hoog bedrag in Februari, Maart en April te hebben bereikt, tot September voordurend dalen. In de laatste maanden waren wij getuige van een niet onbelangrijke herneming.

Kortom, het wil ons voorkomen dat de toestand bij de auto-monteerders voorspoedig is en de fabrikanten van onderdelen voor rijwielen zich in een zeer bevredigende bedrijvigheid mogen verheugen. Van de zijde der rijwielproducenten werd er niet te veel geklaagd en de zaken schonken verder nogal bevrediging.

De gezamenlijke verzendingen van *toestellen en inrichtingen voor diverse bedrijven*, die zich om en nabij de fr 170 miljoen per kwartaal handhaafden, gingen ten belope van 60 pCt. naar de binnenlandse markt.

De waarde der bestellingen was iedere maand fr 20 tot 25 miljoen kleiner dan het bedrag der gezamenlijke verzendingen in hetzelfde tijdvak.

Gedurende het tweede halfjaar was de inzinking van de leveringen van *gereedschapsmachines en aanverwante bedrijven* aan de binnenlandse markt, bij een gelijkblijvende uitvoer, oorzaak van een daling der gemiddelde waarde van de gezamenlijke verzendingen tot beneden het peil van het eerste halfjaar.

In de sector van de gereedschapsmachines heerste er een minder gunstige toestand dan in de productie van textielmachines, daar de buitenlandse cliënten meer bereid zijn Belgische valuta voor aankoop van deze laatste te besteden.

De bestellingen in het tweede halfjaar waren betrekkelijk klein en lagen ca. 19 pCt. beneden het peil van het eerste halfjaar.

Dooreengenomen heerste er in de sector *metalen toebehoren van het bouwbedrijf* — hij werkt ten belope van ruim 90 pCt. voor de binnenlandse markt — een ietwat mindere bedrijvigheid dan in 1948.

De sector *Smeed-, pers- en zwaar drijfwerk* kende in de eerste vier maanden van het jaar een heel wat betere bedrijvigheid dan in de volgende maanden, in de loop waarvan de waarde der ingeschreven bestellingen en de gezamenlijke verzendingen aanzienlijk verminderden, ook al handhaafden deze laatste zich boven de in dezelfde tijd aangetekende bestellingen.

In deze bedrijfstak loopt de bedrijvigheid evenwijdig met de zakengang in de sector van het rollend materieel.

Bleef de gemiddelde waarde der in het eerste halfjaar aangetekende bestellingen van *bruggen en*

gebinten op weinig na gelijk aan het cijfer van 1948, in de laatste zes maanden ging zij daarentegen aanzienlijk teruglopen. Daar evenwel de bestellingen in 1948 voor een groot deel niet in hetzelfde jaar konden uitgevoerd worden, evenaarde de waarde der gezamenlijke verzendingen in 1949 nagenoeg het cijfer van 1948. Trouwens, aangezien het aantal arbeiders evenmin als de gepresteerde arbeidsuren in 1949 verminderden, kan hieruit blijkbaar worden afgeleid dat de bedrijvigheid zich op het peil van 1948 handhaafde.

De sector *ijzergieterijen* kenmerkte zich in 1949 door een teruggang van de bedrijvigheid, die blijkt uit de inkrimping van de waarde der gezamenlijke verzendingen, het aantal gepresteerde arbeidsuren en de werkgelegenheid.

Wat de waarde der bestellingen betreft, zij kromp sterk in gedurende de eerste vier maanden, waarna zij zich om en nabij de 90 tot 92 miljoen per maand stabiliseerde. Over het algemeen verminderde het verschil tussen de waarde der gezamenlijke verzendingen en die der in dezelfde tijd aangetekende bestellingen.

De fabrikanten van *draagbare wapens en bijbehorende munitie* verhoogden hun bedrijvigheid in het jaar 1949 voortdurend. Overigens, de buitenlandse afzet vertegenwoordigde ca. 85 pCt. van de gezamenlijke verzendingen.

Gelijklopend met de toeneming der productie, steeg het aantal arbeiders en gepresteerde arbeidsuren in deze tak van bedrijf.

Wegens de inkrimping van de afzetmogelijkheden in het buitenland, nam de productie van jachtwapens hoe langer hoe meer af. In het eerste halfjaar bedroegen de verzendingen naar het buitenland nog geen 20 pCt. van het uitvoerbedrag dat de rendabiliteit van de ondernemingen moet verzekeren.

In de *vormstaalgieterijen* ging de waarde der ingeschreven bestellingen, die in de eerste vier maanden was gestegen, naderhand een dalende beweging vertonen, die door een korte stijging in September en October onderbroken werd. Wat de waarde der gezamenlijke verzendingen betreft, zij kenmerkte zich door een stijging tijdens de eerste vijf maanden en een daling in het overige gedeelte van het jaar.

Uit de beweging van deze waarden, alsmede uit het verloop der curven van de personeelsterkte en van het aantal gepresteerde arbeidsuren, blijkt dat de bedrijvigheid sedert de maand Augustus afgenomen is. In deze sector wordt de toestand grotendeels bepaald door de bedrijvigheid in de groep « rollend materieel ».

De gezamenlijke verzendingen van *drijfkrachtmachines, compressoren, pompen* die zich tijdens het eerste halfjaar om de fr 75 miljoen per maand hand-

haafden, stegen voortdurend in het tweede halfjaar, ten gevolge van de toegenomen leveringen zowel aan de binnenlandse markt als aan het buitenland (inzonderheid U.S.S.R.).

Houdt men daarbij rekening met de stabilisatie van de personeelsterkte en het aantal gepresteerde arbeidsuren, dan mag men besluiten dat de sector in 1949 verder een drukke bedrijvigheid kende.

Er moge evenwel worden opgemerkt dat de orderpositie verzwakt.

Dank zij de belangrijke bestellingen van *hef- en vervoerwerktuigen* vroeger door onze buitenlandse cliëntele overgemaakt, bereikten hier de transacties tijdens het eerste halfjaar van 1949 de hoogste sedert 1947 aangetekende cijfers. Gedurende het laatste halfjaar gingen de verzendingen naar het buitenland tamelijk sterk dalen en de verhoging van de afzet op de binnenlandse markt kon deze leemte niet geheel aanvullen. Over het geheel lag de waarde van de gezamenlijke verzendingen in het tweede halfjaar beneden het peil van de eerste zes maanden.

Minder gunstig bleek de toestand in de fabricage van *weegtoestellen*.

De ingeschreven orders voor het tweede halfjaar waren kleiner dan die voor de eerste zes maanden.

In de sector *diverse producten van de machinebouw* was het jaar 1949 gekenmerkt door een, zij het zeer langzame, vermindering van de waarde der opgenomen bestellingen, van de gezamenlijke verzendingen, van de uitvoer en van het aantal arbeiders.

Wegens een zekere afneming der leveringen aan de binnenlandse markt, bedroeg de waarde van de gezamenlijke verzendingen van *fijne mechaniekbouw* in het tweede halfjaar iets minder dan het bedrag in de eerste zes maanden. De arbeidersbezetting, die in Juni 1949 met ca. 15 pCt. t.o.v. de overeenkomstige maand van één jaar te voren was verminderd, bleef naderhand vrij stabiel.

* * *

TEXTIELBEDRIJVEN

De economische toestand in de textielbedrijven tijdens de eerste drie kwartalen van het jaar, vertoonde een eerder neerwaarts gericht conjunctuurbeeld. De groothandelsprijzen daalden in nogal afgetekende mate. De productie breidde zich uit in de kaardwol- en katoenspinnerijen, doch zij verzwakte in de katoen- en rayonweverijen, de breigoedfabrieken, de kamwolspinnerijen en de vlasbereidingsnijverheid. In de andere sectoren bleef de productie zich over het algemeen op een stabiel doch weinig bevredigend peil bewegen.

De werkgelegenheid bleek langzaam doch regelmatig af te nemen.

Met ingang van September trad er een snelle ommekeer in de marktverhoudingen in. De prijzen werden vaster — ten dele onder invloed van de gewijzigde wisselkoersen — en de productie ging min of meer krachtig in al de takken, behalve in de rayonweverijen, hernemen. Het staat vast dat de werkgelegenheid is gestegen, ook al blijkt zulks geenszins uit de werkloosheidsstatistieken wegens de terugkeer van de West-Vlaamse grensarbeiders op de Belgische arbeidsmarkt.

Hoogst waarschijnlijk oefende het vooruitzicht op de aanstaande vrije invoer in Nederland een beslissende invloed uit op de houding der producenten en verklaart het hoofdzakelijk de gunstige ommekeer in de conjunctuur. Nochtans schijnen sommige tekenen er op te wijzen dat ook de binnenlandse vraag steeg.

De prijzen voor *strovlas*, gezwingeld vlas en vlaswerk daalden snel tot in Augustus. Hierop volgde reeds in September een vrij levendig herstel van de prijzen voor strovlas en vlaswerk. Op de markt van het zwingelvlas hield daarentegen de daling tot in December aan, daar de Britse kopers, door vertraging hunner bestellingen, op de noteringen trachtten te drukken.

De voorziening met Frans vlas bleef zeer moeilijk; de premieën aan de Franse vlasswingelbedrijven verleend, stellen hen in staat de Belgische kopers van de grondstofmarkt te verdringen.

Vlasspinnerijen

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Productieindexcijfers	Basisjaar 1938 = 100
1948 2 ^o halfjaar.....	77,8
1949 1 ^o kwartaal	82,2
2 ^o kwartaal	87,3
3 ^o kwartaal	87,3
4 ^o kwartaal	102,4

In de vlasspinnerijen en -weverijen lag de productie tot in de maand Augustus op een bijzonder laag peil. Het zeer snel herstel bij het einde van het jaar is toe te schrijven aan de stijging van de uitvoer naar de Verenigde Staten, ten gevolge van de muntaanpassingen in September. Deze stijging geschiedde zo onverwacht, dat men niet nalaten kan zulks te beschouwen als de ontknoping van een speculatieve houding der Amerikaanse cliëntele tegenover de Europese valuta's. Het zou dan ook wellicht voorbarig zijn de huidige drukke vraag als duurzaam te beschouwen. Hoe dan ook, de vlasweverijen zullen zich in enkele maanden welvaart kunnen verheugen en verhoopt mag worden dat zij nooit meer aan een zo hevige crisis als die van 1948-1949 het hoofd zullen moeten bieden.

Afgezien van een diepe seizoeninzinking in Juli, ging de productie in de *katoenspinnerijen* in de loop van het jaar geleidelijk stijgen. Tot September was het de uitbreiding van de uitvoer die de productie deed stijgen, terwijl de binnenlandse vraag stabiel bleef; tijdens de laatste vier maanden van het jaar was het daarentegen de vraag van de binnenlandse weverijen die toenam, terwijl de uitvoer zich op eenzelfde peil bewoog.

In December was de volledige bezetting der productiefactoren zeer dicht benaderd en de levertijden werden weer langer.

Katoenspinnerijen

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Productieindexcijfers	Basisjaar: 1938 = 100
1948 2 ^o halfjaar	97,4
1949 1 ^o kwartaal	107,5
2 ^o kwartaal	114,4
3 ^o kwartaal	107,7
4 ^o kwartaal	119,7

De productie in de katoenweverijen bleef in het eerste halfjaar ongewijzigd, doch op een vrij laag peil. De vacantietijd was gekenmerkt door een vrij gevoelige verzwakking van de productie, doch met ingang van September trad er opnieuw een herneming in. Reeds in Mei ging de uitvoer van weefsels toenemen en het aanstaande openstellen van de Nederlandse markt begon haar invloed te doen gelden.

Bij het begin van 1950 werd zoveel geproduceerd als de beschikbare garens het toelieten.

De herneming die tegelijkertijd als de geringe devaluatie van de Belgische frank tegenover de dollar intrad, bracht een zeer vastere prijstendens teweeg.

Van bij de aanvang van 1949 ging de productie in de *wolwasserijen* en de *kaardwolspinnerijen* stijgen in scherpe tegenstelling met de geleidelijke inkrimping van de productie tijdens het jaar 1948. Daarentegen verminderde de voortbrenging in de *kamwolspinnerijen* tot in Augustus, doch bij het einde van het jaar ging de buitenlandse vraag plots drukker worden en de productie bereikte opnieuw een maximum peil. Ook in de weverijen kon de voortbrenging, dank zij de gestegen uitvoer, in het vierde kwartaal van 1949 aanmerkelijk worden uitgebreid. De binnenlandse prijzen voor wollen garens en weefsels daalden bij het begin van het jaar; zij bleven in de zomer ongeveer stabiel, doch de herneming in November en December deed de prijzen der garens stijgen en die der weefsels vaster worden. Laatstgenoemde bewegingen werden trouwens begunstigd door de stijging der noteringen op de markten van herkomst.

Wolspinnerijen

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Productieindexcijfers	Basisjaar: 1938 = 100	
	Kamwol	Kaardwol
1948 2 ^o halfjaar	123,2	117,3
1949 1 ^o kwartaal	122,7	127,7
2 ^o kwartaal	112,7	134,2
3 ^o kwartaal	136,0	150,8
4 ^o kwartaal	162,8	159,8

De *rayonnenijverheid*, die tot de herfst van 1948 niet in de algemene inkrimping van de textielproductie was medegesleept, maakte een crisis door in 1949, dan wanneer de productie in de andere takken zich op eenzelfde peil ging handhaven en de uitvoer begon toe te nemen.

Verminderde de productie van *rayonnegarens* niet in sterke mate, de *vezelvoortbrenging* daarentegen kromp gevoelig in, ten gevolge van de verzwakking van de uitvoer naar de U.S.S.R. De productie van *rayonneweefsels* ging tot het einde van het eerste halfjaar aanhoudend verminderen, waarna zij op een min of meer stabiel peil gehandhaafd bleef.

Behalve een lichte verbetering in de uitvoer van garens en weefsels, deden er zich bij het einde van het jaar geen tekenen van herstel voor.

In de *confectiebedrijven* bleef er verder een moeilijke toestand heersen wegens de contingentering van de uitvoer naar de traditionele markten en de buitenlandse mededinging op de binnenlandse markt. De werkloosheid was er groot.

* * *

BOUWNIJVERHEID

Nieuwbouw-vergunningen werden in groteren getale dan in 1948 afgeleverd. Daarentegen waren de vergunningen voor herbouw en verbouwing tijdens het eerste halfjaar t.o.v. hetzelfde basisjaar niet zo talrijk.

Hoewel voorbehoud bij de interpretatie van de statistiek der bouwvergunningen dient gemaakt — de bouw wordt niet noodzakelijk uitgevoerd en de statistiek verschaft geen inlichtingen over de waarde van het voorgenomen bouwwerk —, nam de woningbouw in de verslagperiode blijkbaar een grotere omvang aan dan in 1939. Deze bevinding geldt in zoverre men, mits inachtneming der verhoudingen, de laatste maanden van 1939 ter zijde laat, daar de militaire gebeurtenissen toen de bedrijvigheid in de bouwnijverheid remden.

Bouwvergunningen

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Nieuwbouw		Herbouw en verbouwing		Totaal	
	1948	1949	1948	1949	1948	1949
Januari	917	1.911	1.332	1.260	2.249	3.171
Februari	1.234	2.214	1.574	1.473	2.808	3.687
Maart	1.599	3.009	2.082	2.096	3.681	5.105
April	1.957	3.183	2.790	2.069	4.747	5.252
Mei	1.914	3.206	2.385	2.064	4.299	5.270
Juni	2.032	3.319	2.660	2.144	4.692	5.463
Juli	1.676	2.962	2.291	2.000	3.967	4.962
Augustus	1.716	3.135	2.043	2.103	3.759	5.238
September	1.917	2.882 (1)	2.015	2.072 (1)	3.932	4.954 (1)
October	1.760	2.858 (1)	1.793	1.927 (1)	3.553	4.785 (1)
November	1.719	2.394 (1)	1.414	1.917 (1)	3.133	3.811 (1)
December	1.797		1.259		3.056	
Maandgemiddelde	1.687	2.825 (2)	1.970	1.920 (2)	3.657	4.670 (2)

(1) Voorlopige cijfers.

(2) Voorlopige maandgemiddelden voor de eerste elf maanden.

In bouwkringen wordt er beweerd dat de 31.000 huizen waarvan de bouw in de verslagperiode begonnen werd, van de volgende initiatieven uitgaan :

Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken	5.000 goedgekeurde aanbestedingen ;
Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom	3.000 toegekende leningen ;
Particulier initiatief	15.000 op leningen ;
Burgerwoningen	8.000 woningen.

Hoewel de statistische gegevens op een reeds tamelijk ver verwijderde termijn betrekking hebben, is het niet zonder belang hier even te blijven stilstaan bij een kort overzicht van de ouderdom van het « huizen »-kapitaal, zoals het uit de woontelling van 31 December 1947 blijkt.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Huizen vóór 1918 gebouwd	66,81 pCt.
Huizen tussen 1919 en 1930 gebouwd	17,20 pCt.
Huizen na 1930 gebouwd	14,68 pCt.
Huizen waarvan het bouwjaar niet werd aangegeven	1,03 pCt.

Nochtans dient er bij de beoordeling dezer cijfers die van de ene provincie tot de andere vrij sterk verschillen, enig voorbehoud gemaakt : in Limburg bijvoorbeeld, werden er ca. 50 pCt. der op 31 December 1948 bestaande woningen vóór 1918 gebouwd, dan wanneer deze groep in de provinciën Henegouwen en Namen 80 pCt. bedraagt.

Over het geheel was de werkloosheid in de bouwnijverheid in 1949 groter dan in 1948. Deze evolutie ging gepaard met een toegenomen rationalisatie in de arbeidsmethoden en een grotere aanwending van machines. Er dient evenwel bedacht dat de werkloosheidsstatistiek naar de bedrijfsgroep zijn ingedeeld. Hieruit volgt dat grondwerkers, schilders en electriciens in de groep « bouwnijverheid » zijn opgenomen en hieruit de ongeschoolden zijn geweerd.

Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen (mannen + vrouwen) in de sector « Bouwnijverheid »

Bron : Steunfonds voor Werklozen.

Maand	Geheel werkloos		Gedeeltelijk of toevallig werkloos	
	1948	1949	1948	1949
Januari	8.441	16.994	3.742	7.992
Februari	8.497	16.522	12.399	7.187
Maart	5.727	14.286	1.435	6.547
April	4.524	11.462	874	1.571
Mei	4.001	9.436	797	1.263
Juni	4.167	9.088	1.029	1.174
Juli	4.807	9.076	1.785	1.188
Augustus	4.746	8.713	1.038	1.189
September	5.197	9.156	864	1.112
October	5.634	10.578	985	1.502
November	9.039	12.638	4.722	2.107
December	14.396	14.609	11.012	3.737

Hoe dan ook, het aantal in 1949 gepresteerde mandagen lag, zowel voor de uitvoering van de openbare als van de particuliere werken, met enkele procenten beneden het cijfer voor 1948.

Ten einde de uitvoering van de wet De Taeye te verzekeren, werd hiertoe een bedrag van fr 475 miljoen op de begroting voor 1950 uitgetrokken. Anderzijds werd een crediet van fr 1.400 miljoen voorbehouden voor de bouw van bescheiden woningen door tussenkomst van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken en de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom. Deze credieten, aangevuld met verschillende bedragen

(beschikbaar bedrag op vroegere credieten, restant van leningen, opbrengst van nieuwe leningen) zullen het mogelijk maken de geldmiddelen, waarover het Nationaal Woningfonds in 1950 zal beschikken, met fr 2.450 miljoen te verhogen.

* * *

De productie van *gewone baksteen* bereikte in 1949 niet het peil van één jaar te voren. Bij het begin van 1949 was er slechts een beperkt aantal ovens in werking, daar het vormen in de wintermaanden moest worden stilgelegd. Deze bewerking hernam in Maart en het aantal hoogovens in bedrijf nam geleidelijk toe. In de streek van Boom waren er van Mei af 60 ovens in werking en dit aantal bleef tot einde October ongewijzigd. Zo men weet dat er in de Rupelstreek 82 ovens kunnen aangemaakt worden, dan blijkt hieruit dat ondanks de aanhoudende vraag op de binnenlandse markt, het gezamenlijk productievermogen nog niet geheel werd aangewend. Er dient evenwel bedacht dat de in 1948 geproduceerde hoe-

veelheden, de behoeften van de binnenlandse markt overtroffen en de uitvoer ontoereikend was om het overschot van de hand te doen. Er werden dan ook voorraden aangelegd die in 1949, samen met de productie van het lopende jaar, werden afgezet. Zulks verklaart waarom de verkoop van gewone baksteen in grotere hoeveelheid dan in 1948 geschiedde.

De drukke binnenlandse vraag ging meestendeels uit van de particuliere sector. Er ontstond nochtans een zekere weifeling tijdens de staking van de arbeiders in het bouwnijverheid en in de periode onmiddellijk na het stilleggen van de arbeid. De steenbakkerijen in de streek van Turnhout werden blijkbaar in sterkere mate dan die van de Rupelstreek door de lichte verzwakking van de bedrijvigheid, ten gevolge van deze staking, getroffen.

Er werden slechts vrij geringe hoeveelheden uitgevoerd, daar Nederland, onze voornaamste cliënt, zijn aankopen in 1949 sterk verminderde. Deze teruggang van de uitvoer wordt zowel toegeschreven aan betalingsmoeilijkheden als aan de uitbreiding van de baksteenfabricage op basis van kalksteen en zand daar te lande.

Productie van gewone baksteen (duizenden stuks)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Formaat					Niet elders vermeld
	Rijnvorm	Waalvorm	Boerkens	Paepsteen	Brussel	
1947 Maandgemiddelde	61.165	69.599	4.814	1.330	23.660	22.043
1948 Maandgemiddelde	95.646	72.279	7.698	1.597	27.057	10.734
1949 Maandgemiddelde	72.064	44.221	9.913	849	25.730	5.303
1949 Januari	86.706	60.987	4.297	1.283	23.622	3.881
Februari	82.898	62.460	3.407	1.210	20.964	4.789
Maart	65.256	52.930	2.303	117	22.779	7.317
April	38.490	43.057	3.853	109	17.462	2.934
Mei	61.286	34.773	9.348	543	25.595	4.838
Juni	66.053	38.185	9.552	1.100	26.095	4.153
Juli	74.635	40.452	14.297	2.159	33.812	3.737
Augustus	85.779	41.433	19.661	1.134	29.598	5.254
September	88.787	41.262	17.952	427	33.743	5.360
October	73.975	41.776	15.586	226	32.586	7.247
November	75.639	36.717	11.710	937	24.210	6.191
December	65.268	36.627	6.980	940	18.285	7.940

* * *

Al naar gelang de beschouwde rubrieken was de productie in de *steengroeven* iets kleiner dan of ongeveer gelijk aan die van 1948.

Bij de producenten van porfier-steenslag was de toestand niet bepaald schitterend te noemen. Gebrek aan afzetmogelijkheden zowel in het binnenland als op de vreemde markten, veroorzaakte de vorming van aanzienlijke voorraden (700.000 t in Maart) en de werkloosheid bij een vrij groot deel van het arbeiderspersoneel.

Ten einde in deze stand van zaken te voorzien, trachten sommige producenten hun kostende prijzen, waarin het bestanddeel werkkrachten ca. 80 pCt. vertegenwoordigt, te verlagen. Hiertoe werd een pro-

gramma van mechanisatie hunner productiemiddelen ter hand genomen.

Wegens de inkrimping van de afzet in Frankrijk, verminderte de uitvoer in belangrijke mate en wel van 265.000 t in 1948 tot 194.000 t in 1949.

Hoewel er bij de marmerproducenten een t.o.v. vorig jaar iets betere toestand heerste, was hij nog niet bevredigend. Nederland bleef de voornaamste afnemer van deze producten.

In de zandgroeven handhaafde de bedrijvigheid zich nagenoeg op hetzelfde niveau als dat van 1948. Er viel een lichte achteruitgang van onze zanduitvoer naar Frankrijk en Nederland op te merken, welke niet door een stijging naar het Verenigd Koninkrijk werd goedge maakt.

De verkoop van zandsteen-plaveien wordt hoe langer hoe moeilijker, daar de voorkeur aan beton en asphalt voor de straatbedekking der voornaamste wegen wordt gegeven.

In tegenstelling met de uitvoer die verder inkromp, nam de verkoop op de binnenlandse markt sedert Mei toe en vertoonde hij over het geheel een lichte vooruitgang t.o.v. vorig jaar. Niettemin leden de steengroeven nog aan een ontoereikende afzet, voornamelijk op de vreemde markten.

Terwijl Frankrijk van 1936 tot 1938 ca. 50 pCt. van de uitvoer voor zijn rekening nam, heeft het thans in sterke mate zijn aankopen van deze producten hier te lande beperkt en o.m. de aanwending van klein Belgisch graniet verboden. Deze houding wordt officieel gerechtvaardigd door het verlangen van de Franse Regering om de « harde » valuta waarover zij beschikt, voor te behouden aan de aankoop van essentiële goederen of waren, die, zoals metallurgisch zand, gebruikt worden voor de fabricage van producten welke van eerste noodwendigheid worden geacht.

Op de binnenlandse markt verbeterde de toestand in deze nijverheid in lichte mate. Vermelden wij nochtans dat de vreemde mededinging, onder begunstiging van tamelijk geringe invoerrechten en minder hoge vrachtprijzen dan de binnenlandse, er vrij scherp wordt aangevoeld. De crisis die met name in de sector van het klein graniet heerst, wordt nog verergerd door de invoer van witte steen uit Frankrijk.

Ten einde aan de buitenlandse concurrentie het hoofd te bieden, gingen de ondernemers een kostelijk programma — een groot deel van het materieel moest uit de Verenigde Staten worden ingevoerd — van vernieuwing hunner uitrusting verwezenlijken. Na afwerking van dit programma zullen zij over een groter productievermogen beschikken en denken zij hun kostende prijs te kunnen inkrimpen.

Wat de vooruitzichten in deze nijverheid betreft, zij zijn afhankelijk van de verwerkelijking van het programma ter bestrijding van de werkloosheid, de nieuwbouw en de herbouw voor particuliere rekening en ten slotte van het toekomstig ruilverkeer met Frankrijk.

Spoorwegvervoer van producten der steengroeven (duizenden tonnen)

Bron: *Maandelijks Bulletin voor Economische Documentatie van de N.M.B.S.*

Maand	1948	1949
Januari	441	297
Februari	341	311
Maart	448	406
April	464	458
Mei	404	494
Juni	462	505
Juli	413	479
Augustus	391	506
September	530	589
October	476	572
November	398	465
December	336	468

Spoorwegvervoer naar het buitenland van producten der steengroeven

(duizenden tonnen)

Bron: *Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

Maand	1948	1949
Januari	70,2	6,6
Februari	23,2	10,9
Maart	11,2	15,2
April	20,7	4,0
Mei	19,8	6,2
Juni	19,9	3,4
Juli	10,8	4,4
Augustus	6,9	3,1
September	8,2	4,9
October	8,8	3,3
November	4,5	3,5
December	9,3	1,8

Indexcijfers van de productie der steengroeven

(1938 = 100)

Bron: *Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

Tijdvak	Porfiersteenslag	Klein-graniet	Marmarbladen 20 mm	Zand
1947 maandgemiddelde	49,3	62,2	59,6	89,2
1948 maandgemiddelde	60,7	69,3	69,3	90,3
1949 maandgemiddelde (1)	51,5	65,8	67,5	87,8
1949 Januari	44,4	60,7	67,1	71,5
Februari	45,1	59,6	68,8	66,2
Maart	51,4	67,2	72,8	78,3
April	50,1	71,7	65,6	92,6
Mei	50,0	66,7	66,2	93,6
Juni	55,8	69,2	69,7	91,4
Juli	46,3	51,3	59,1	85,1
Augustus	43,0	65,4	60,0	87,4
September	56,3	68,6	67,1	95,9
October	60,6	70,9	64,2	99,2
November	55,3	68,6	66,5	96,8
December	60,6	70,0	83,6	96,5

(1) Voorlopige cijfers.

Omvang van de productie in de steengroeven

Bron: *Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

Tijdvak	Porfiersteenslag (1.000 t)	Klein-graniet (1.000 m ³)	Marmar (1.000 m ²)	Zandsteenslag (1.000 t)	Bouwzand (1.000 t)
1947 Maandgem	80	10	30	48	55
1948 Maandgem	141	11	33	66	65
1949 Maandgem	147	11	37	83	72
1949 Januari	127	10	37	64	55
Februari	129	10	38	62	51
Maart	147	11	40	70	63
April	143	12	36	66	76
Mei	143	11	37	82	86
Juni	160	12	38	90	82
Juli	132	9	33	84	73
Augustus	123	11	33	98	67
September	161	12	37	96	78
October	173	12	35	104	84
November	158	12	37	92	79
December	174	12	46	84	75

* * *

In het eerste halfjaar werd de bedrijvigheid in de *cementnijverheid* beperkt wegens de vertraging in de openbare aanbestedingen en de uitvoermoeilijkheden.

Cementproductie

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Absolute getallen (miljoenen tonnen)	Indexcijfers Basis 1938 = 100
1948.....	278	111,2
1949.....	243,7	97,5
1949 1 ^o kwartaal.....	192	76,8
2 ^o kwartaal.....	251	100,5
3 ^o kwartaal.....	263	105,1
4 ^o kwartaal.....	269	107,5

In deze periode ging Duitsland, als voornaamste leverancier van cement aan Nederland, de plaats van België innemen. Gedurende de laatste maanden trad er evenwel een verheugende verbetering in, doordat het binnenlands verbruik en de uitvoer zich uitbreidden. We leverden inderdaad vrij belangrijke hoeveelheden aan Nederland, hoewel de buitenlandse mededinging op deze markt thans zeer sterk wordt aangevoeld. Over het algemeen worden de Nederlandse behoeften aan cement op 1.500.000 t per jaar geraamd, waarvan 700.000 t door de binnenlandse productie en 800.000 t door de invoer gedekt worden. Op laatstgenoemde hoeveelheid leverde Duitsland ca. 450.000 t in 1949. Bovendien trachten ook Engeland, Frankrijk, het Groothertogdom Luxemburg en zelfs Denemarken vaste voet in Nederland te vatten.

In Duitsland bereikte de cementproductie in het eerste halfjaar 160 pCt. van de voortbrenging in de overeenstemmende periode van het vorige jaar. Anderzijds vervaardigde Groot-Brittannië tijdens de eerste negen maanden 5.600.000 t tegen 5.160.000 t in de

overeenkomstige periode van één jaar te voren. Terwijl in 1945 slechts 293.000 t cement in Zwitserland werden voortgebracht, bereikte de productie er in 1948 1.021.750 t.

Men koestert nochtans de hoop dat de devaluatie van de Belgische frank ruimere uitvoermogelijkheden naar de Verenigde Staten zal openen. Heden ten dage is de uitvoer naar dit land eerder zwak, dan wanneer het vóór de oorlog een relatief belangrijke cliënt was.

Op de binnenlandse markt werd de vraag in het tweede halfjaar drukker, dank zij de bouw van particuliere woningen en de uitvoering van wegenwerken.

Bij een ministerieel besluit van 17 November 1949, in het *Staatsblad* van 25 November verschenen, werd het cement onder het stelsel van de normale prijs gebracht en reeds met ingang van 1 December steeg de prijs voor Portland, zij het in verschillende mate al naar gelang de streek van bestemming en het gebruikte vervoermiddel.

Om het hoofd te bieden aan de groeiende concurrentie in het buitenland, hebben de Belgische cementfabrieken de uitvoering van een breed opgezet vernieuwingsprogramma ter hand genomen. Na zijn voltooiing zullen zij over een groter productievermogen beschikken en in staat zijn *nog* betere cement tegen een lagere kostende prijs te vervaardigen.

In het Octobernummer schreven wij dat de *Cimbel* N. V. gerugsteund was door de « Association professionnelle de l'Industrie cimentière ». Het tegenovergestelde is waar. De huidige verstandhouding onder de naam « Cimbel » is niet dan een verlenging van de verstandhouding die reeds in het raam van de « S. C. Cartel des Ciments » bestond.

Cementproductie en -uitvoer

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Productie (1.000 t)	Indexcijfers 1938 = 100	Uitvoer (1.000 t)	Uitvoerpercentage der voornaamste landen					
				Nederland	Zuid-Afrikaanse Unie	Brazilië	Belgisch-Congo	Venezuela	Canada
1947 Maandgemiddelde .	217	86,8	88	24,4		13,8			
1948 Maandgemiddelde .	278	111,2	130	33,1	6,2				
1949 Maandgemiddelde .	244	97,5	89	35,3	8,4	6,3	5,5	4,2	2,5
1949 Januari.....	177	70,6	92		16,3			16,3	
Februari.....	175	70,1	80	18,7	20,0				
Maart.....	224	89,7	74	29,1	20,3				
April.....	263	101,1	68	16,0	8,8				
Mei.....	256	102,5	71	19,0		15,5			
Juni.....	245	98,0	73	21,9		16,4			
Juli.....	245	98,1	72	12,5		22,2			
Augustus.....	254	101,5	116	50,0	19,8				7,6
September.....	289	115,8	118	49,7					
October.....	295	117,9	118	47,5			6,8		
November.....	273	109,3	103	60,0			6,7		
December.....	238	95,4	83	52,5			5,0	5,2	

* * *

In de *keramische nijverheid* ging de productie van vaatwerk in faïence en fijne aarde in lichte mate t.o.v. vorig jaar verminderen, ook al werden er tamelijk grotere hoeveelheden, dank zij de belangrijke aankopen van Nederland, uitgevoerd. De invoer

nam slechts in matige verhoudingen toe. Op dit gebied bleven Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk onze voornaamste leveranciers.

De buitenlandse afzet van vaatwerk en toiletartikelen in porselein was groter dan in 1948. Hij vertegenwoordigde evenwel slechts een vrij klein gedeelte van de invoerwaarde, die nochtans met één

derde in de verslagperiode terugliep. Dooreengenomen handhaafde zich de productie van porseleinartikelen op het peil van 1948.

In verband met de lichte verzwakking in de bedrijvigheid van de ijzer- en staalnijverheid, nam de binnenlandse afzet van vuurvaste producten enigszins af. Daarentegen breidde de uitvoer zich tamelijk sterk uit, ook al bereikte hij niet het peil van de invoer. Deze laatste is hoofdzakelijk afkomstig uit de Tri-zone, Oostenrijk en de Verenigde Staten, terwijl onze

Noorder- en Zuiderburen de voornaamste cliënten zijn.

De gestegen bedrijvigheid in de sector « Dakpannen » hield verband met de toegenomen bouwactiviteit. Groot-Brittannië was de voornaamste afnemer van dit product.

Gelijklopend met de verminderde uitvoer van vloeren wandtegels — Argentinië, dat in 1948 een grote cliënt was, maakte in de verslagperiode praktisch geen bestellingen meer over —, ging de fabricage dezer producten bepaald verzwakken.

Keramische nijverheid — Indexcijfers van de productie

(1938 = 100)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Keramische nijverheid	1 ^o kwartaal		2 ^o kwartaal		3 ^o kwartaal		4 ^o kwartaal		Jaar	
	1948	1949	1948	1949	1948	1949	1948	1949 (*)	1948	1949 (*)
Vaatwerk in faïence en fijne aarde	131,7	118,3	114,5	115,7	113,7	109,1	128,4	115,1	122,1	114,5
Porselein	171,6	210,2	182,4	194,7	189,0	163,8	206,2	180,6	187,3	187,3
Wandtegels (1937-1939)	197,5	100,6	211,4	125,8	180,7	146,5	165,8	156,4	188,8	132,3
Sanitaire artikelen in zandsteen en faïence	158,8	153,0	151,3	157,6	162,3	133,3	168,6	177,8	160,2	155,4
Vuurvaste producten	123,2	109,5	116,9	133,8	123,5	108,8	136,4	106,2	125,0	114,6
Dakpannen	91,4	86,8	105,6	111,7	102,4	98,5	89,4	118,7	97,2	103,9
Schuurmiddelen	92,5	75,2	96,5	94,1	88,0	71,4	71,3	111,5	87,1	88,0
Extractie van grondstoffen van de keramische nijverheid	222,5	194,2	255,7	182,3	207,7	176,1	207,6	160,8	223,4	178,3
Keramische bouwversierselen	172,2	150,2	292,3	169,6	213,8	148,3	245,9	226,0	231,0	173,5
Potten in gewone gebakken aarde	61,4	84,7	80,3	101,6	99,5	99,0	108,7	96,1	87,5	95,3

(*) Voorlopige cijfers.

* * *

GLASNIJVERHEID

De productie van *vlakglas*, in het eerste halfjaar vrij zwak, ging naderhand in zekere mate hernemen. Deze stijging is hoofdzakelijk te danken aan de vrijmaking van de uitvoer naar Nederland en, in bijkomstige mate, aan de dringende noodzakelijkheid om de nieuwgebouwde huizen in het vooruitzicht van de komende winter van vensters te voorzien.

De uitvoer van *vensterglas* naar de Europese landen bereikte een lager bedrag dan in 1948. Het verschil ligt hoofdzakelijk aan de inkrimping der verzendingen naar Noord- en Zuid-Europa.

Behalve Nederland, hebben al de landen van West-Europa hun aankopen verminderd. Deze teruggang werd evenwel ruim goedge maakt door de gestegen afzet in Nederland, zodat per saldo de verkoop in West-Europa toenam.

Op de andere continenten nam onze afzet eveneens af. Vermeerderden Belgisch-Congo en de Verenigde Staten enigszins hun aankopen, Argentinië daarentegen, voorheen onze voornaamste overzeese cliënt, kocht minder aan.

De vensterglasproducenten, die ten belope van 85 pCt. op de uitvoer aangewezen zijn, voelden de mededinging van de zwakke-deviezenlanden scherp

aan. Naast de concurrentie van Frankrijk, Engeland en Duitsland, verscheen Japan op de markten van het Verre Oosten en werd er Pools glas in Skandinavië ingevoerd.

De schaarste aan Belgische franken is een der oorzaken van onze beperkte uitvoer. Nochtans mag niet worden uit het oog verloren dat sommige landen, die tijdens de oorlog niet meer de nodige glashoeveelheden bij hun gewone leveranciers konden betrekken, een eigen vensterglasnijverheid hebben opgericht of uitgebreid. Wel is waar zijn de kostende prijzen in deze nijverheid hoger dan bij ons, doch dit nadeel wordt goedge maakt door de heffing van douanerechten. Anderzijds dreigt deze industrialisatie ons des te meer schade te berokkenen, daar de invoering van de mechanische glasbewerking het voordeel van een zeer geschoold arbeiderspersoneel bij de traditionele producenten vermindert.

Bij het begin van het jaar schonk de toestand in de *spiegelglasfabrieken* weinig bevrediging. Er werd geen ruw spiegelglas vervaardigd en men beperkte er zich toe de opgeslagen voorraden te polijsten. Daar evenwel deze voorraden uitgeput geraakten, moest een bekken worden in bedrijf genomen. In Juli werden enkele bestellingen uit het buitenland geboekt en het vooruitzicht op leveringen aan de U.S.S.R. onderhield de bedrijvigheid. Daar echter de onderhandelingen in October nog tot geen resultaat hadden

geleid, heerste er opnieuw een gedrukte stemming op de markt.

De uitvoerwaarde van gepolijst spiegelglas overtrof met enkele procenten het peil van 1948. De stijging van de afzet in Noord-, Zuid- en Midden-Europa ging gepaard met een — zij het minder belangrijke — inkrimping van de uitvoer naar de West-Europese landen. Deze vermindering is te wijten aan de gedaalde waarde der leveringen in Frankrijk, waartegen de gestegen uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk en de Trizone slechts ten dele kon opwegen. Verder bleef het *statu quo* in onze afzet naar Nederland gehandhaafd.

De teruggang van de verzendingen naar Argentinië en het geheel der landen van Midden- en Zuid-Amerika werd ruim goedgemaakt door de uitbreiding van de verkoop op de markten van de Verenigde Staten, Canada en het Aziatische vasteland.

De hoeveelheid vervaardigd *holglas* liep t.o.v. 1948 aanzienlijk terug.

De Belgische producenten van *flessen, flacons en grote flessen* stuitten zowel op de binnenlandse markt als in het buitenland op een hevige mededinging. Zij gaven dan ook het verlangen te kennen, dat sommige flessensoorten terug onder invoervergunning werden gebracht en zij eisten bovendien een ruimer contingent voor zich op in de voorziening van de Nederlandse markt.

De verzendingen van flessen en flacons ter bestemming van de Europese landen, die in 1948 ca. fr 121 miljoen bereikten, bedroegen nog slechts fr 70,5 miljoen in de verslagperiode. Deze vermindering is hoofdzakelijk te wijten aan de ingekrompen leveringen aan Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Beide cliënten, die in 1948 resp. fr 33 miljoen en fr 75 miljoen dier producten hadden opgenomen, verminderden hun aankopen tot fr 400.000 en fr 58,8 miljoen. Deze teruggang schijnt te moeten toegeschreven worden aan de scherpe Tsjecho-Slowakische mededinging, die producten van ongeveer dezelfde kwaliteit tegen lagere prijzen dan de Belgische kan aanbieden.

Wat de verkoop van *holglas* op de overzeese markten betreft, hij bleef verder weinig belangrijk.

Het gezamenlijk bedrag van de uitvoer van *tafelglaswaren* vertoonde een daling met 22 pCt. t.o.v. het peil van 1948. Zij is vooral te wijten aan de verminderde leveringen aan West-Europa, daar Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk hun aankopen met 45 pCt. inkrompen. Tegenover deze verminderingen staat een uitbreiding van de afzet in Nederland en de Trizone. Dit verkeer was evenwel slechts van betrekkelijk kleine omvang.

Op de andere continenten ging de afzet over het algemeen achteruit. Alleen de verkoop op de markten van de Verenigde Staten maakte een uitzondering op deze tendens.

* * *

HAVEN VAN ANTWERPEN

De bedrijvigheid in de haven wordt gemeten naar het aantal in- en uitgaande schepen, de hoeveelheid geladen en geloste goederen, het aantal geregelde lijnen en ten slotte de werkloosheid. Onderzoeken wij deze verschillende bestanddelen om de oorzaken na te gaan van de crisis die de havenkringen bezorgd maakt, dan blijkt dat de enige vooruitgang in 1949 t.o.v. 1948 het aantal binnengevaren schepen betreft. De andere bestanddelen bewogen zich in ongunstige richting: we zien dat, steeds in vergelijking met één jaar tevoren, het aantal geregelde lijnen niet meer steeg, het gezamenlijk goederenverkeer inkromp en er verder een even uitgebreide werkloosheid heerste. Hierna zal op deze verschillende punten breedvoeriger worden ingegaan. De moeilijkheden die in deze algemene verzwakking van de bedrijvigheid tot uiting komen, kunnen niet verklaard worden zo geen rekening wordt gehouden met de omstandigheid dat Antwerpen, na de bevrijding van het land, de haven van het vasteland was, waarheen de meeste ladingen samenstroonden. Doch thans is het tijdperk van massale invoer voorbij; Rotterdam, Hamburg en Duinkerken hebben hun bedrijvigheid geleidelijk ontwikkeld, zodat de bevoorrechte plaats van Antwerpen zeer aan het wankelen werd gebracht.

Terwijl de invoer ter zee verder afnam, ging de uitvoer zich daarentegen uitbreiden en zelfs het peil van 1938 overtreffen. De moeilijkheden die Antwerpen ondervindt, waren vermeden geworden, zo het herstel van de vóór-oorlogse in- en uitvoerstromingen ter zee, gepaard was gegaan met de ontwikkeling van het doorvoerverkeer. Nu zien we — en hierin ligt juist de oorzaak van de verzwakking in de havenbedrijvigheid — dat zijn doorvoerfunctie nog lang niet het peil van vóór de vijandelikheden bereikt. De transitohandel, waarvan de betekenis niet alleen in de toeneming van het goederenverkeer gelegen is, doch ook in het feit dat hij een retourvracht aan uitvarende schepen bezorgt, bleef ondanks zijn uitbreiding sinds 1948, op een zeer laag peil. In de havenkringen begon er vooral sedert de September-devaluaties een onrustige stemming te heersen, wegens het zeer grote verschil tussen de prijzen der dienstprestaties te Antwerpen en die te Rotterdam, zijn rechtstreekse mededinger.

Ten slotte zij nog aangestipt dat de industrialisatie van de haven, door de bouw van een petroleumhaven, van petroleum- en chemische fabrieken en het graven van een tweede sluis aan de Kruisschans, een toenemende bedrijvigheid, zij het ook op lange termijn, zal ten gevolge hebben.

Het maandgemiddelde van het aantal binnengevaren schepen, zegge 795 eenheden, overtrof het gemiddelde van 1948, dat 706 eenheden beliep. Het

is evenwel gevoelig kleiner dan het gemiddelde van 980 schepen in 1938 aangetekend.

De gezamenlijke tonnenmaat was eveneens groter dan vorig jaar, doch deze vermeerdering was relatief niet zo groot als de stijging van het aantal schepen. Hieruit blijkt dat de gemiddelde tonnenmaat per schip, d.i. 2.286 t, kleiner is dan in 1948, d.i. 2.413 t. De meest voorkomende schepen meten 5.000 à 6.000 t.

Bij de indeling der schepen naar de vlag komt Groot-Brittannië op de eerste plaats, ook al evenaarde dit land nog niet zijn vóór-oorlogs aandeel. Hierop volgt de Nederlandse vlag, die zich hoofdzakelijk hierin kenmerkt dat zij te Antwerpen een retourvracht komt zoeken, nadat zij haar ladingen in de Nederlandse havens heeft gelost. Verder volgden naar rangorde : Noorwegen en Zweden, dan België, de Verenigde Staten, Frankrijk, enz. Deze rangschikking wordt bevestigd door de ontleding der voornaamste landen van herkomst der schepen.

Het maandgemiddelde van het aantal uitgevaren schepen met lading bedroeg 655 eenheden tegen 549

in 1948 en 846 in 1938. De verhouding van de op ballast vertrokken schepen tot het totaal aantal uitgevaren schepen verbeterde ten gevolge van de uitbreiding van de uitvoer ter zee en de uitwaartse doorvoer; 18,9 pCt. der schepen vertrokken op ballast, tegen 22,5 pCt. in 1948. Opgemerkt zij dat deze verhouding in 1938 nog gunstiger was : 13,7 pCt. Het aantal op ballast uitgevaren schepen verschilde trouwens al naar gelang de vlag; was de positie van de Britse vlag in dit opzicht zeer gunstig (8 pCt.), die van de Belgische vlag was het veel minder (22 pCt.). Wat de Verenigde Staten betreft, 30 pCt. der schepen verlieten de haven op ballast.

Over het geheel bleven de geregelde zeevaartlijnen Antwerpen getrouw, ook al is er een zeker verlies op te merken. Hun geleidelijke en aanhoudende stijging in 1948 werd in Mei 1949 onderbroken, toen hun aantal 215 beliep. In September bleven er nog 189 over. In de loop van het vierde kwartaal en in het begin van 1950 ging het aantal andermaal stijgen, zij het ook op vrij onregelmatige wijze : 197 lijnen in October, 204 in November, 188 in December en 191 in Januari 1950.

Goederenladingen en -lossingen in de Antwerpse haven

Vervoer ter zee (1)

(duizenden tonnen)

Tijdvak	Lossingen			Ladingen			Gezamenlijk verkeer
	Invoer	Doorvoer	Totaal	Uitvoer	Doorvoer	Totaal	
1938 Maandgemiddelde	667	323	990	513	462	975	1.965
1948 Maandgemiddelde	889	283	1.172	492	105	597	1.769
1949 Maandgemiddelde	702	240	943	524	195	719	1.662

(1) Naar het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Uit deze tabel blijkt dat het gezamenlijk goederenverkeer in de haven 6 pCt. kleiner was dan in 1948. Anderzijds vertegenwoordigde het slechts 84 pCt. van de beweging in 1938.

In 1949 ging de toestand meer normaal worden, vooreerst wegens een inkrimping van de goederenlossingen met 20 pCt. t.o.v. het jaar te voren — ze kwamen hierdoor beneden hun peil van 1938 te liggen — en vervolgens door een stijging der ladingen met 12 pCt. t.o.v. 1948, ook al vertegenwoordigen zij slechts 73 pCt. van de ladingen in 1938.

Gaan we de samenstelling na van de lossingen, dan blijkt dat de inkrimping terzelfder tijd op de invoer en op de doorvoer betrekking heeft.

De massale aanvoer van goederen, die kenmerkend was voor de na-oorlogse economie en waarvan het jaar 1948, althans in den beginne, nog de sporen droeg, verdween voor goed. De vermindering t.o.v. het vorige jaar, d.i. ca. 21 pCt., leidde nog niet tot een lagere invoer ter zee dan in 1938.

Ernstiger is de val van de inwaartse doorvoer, waarvan men normaal een uitbreiding had mogen verwachten. Hij beweegt zich slechts op 74 pCt. van het peil van 1938. Nadat hij 299.000 t in September had bereikt, viel hij voor de laatste drie maanden van het jaar tot resp. 216.000, 180.000 en 234.000 t.

De vooruitgang aan de zijde der ladingen betrof tegelijkertijd de uitvoer en de uitwaartse doorvoer. Onze uitvoer ter zee steeg in merkwaardige omvang; niet alleen overtrof hij met 27 pCt. de hoeveelheden van het vorige jaar, doch hij overschreed in lichte mate de ladingen in 1938.

Heel minder bevredigend was het doorvoerverkeer. Wel is waar ging het vooruit t.o.v. 1948, doch het was toen zo weinig belangrijk dat deze toeneming op zichzelf weinig te beduiden had. De uitwaartse doorvoer vertegenwoordigt slechts 42 pCt. van zijn volume in 1938.

Waar er te Antwerpen over crisis wordt gesproken is hiermee dan ook hoofdzakelijk de door-

voer bedoeld. De moeilijkheden waren groten-deels vermeden geworden, indien op het ogenblik dat de invoer ter zee begon af te nemen, de doorvoer zich in voldoende mate had uitgebreid om het verlies goed te maken.

De belangrijke rol van Duitsland in de samenstelling van de uitwaartse doorvoer is wel bekend. De leemte in dit verkeer kan ten dele worden verklaard door het feit dat de Duitse in- en uitvoer nog lang niet het vóór-oorlogse peil bereikt, doch dit is geen reden om de ernst van het probleem dat door de muntdevaluaties in de meeste Europese landen is gesteld, te onderschatten. De haventarieven te Antwerpen gingen automatisch ten opzichte van die te Rotterdam stijgen. Om in deze toestand te voorzien,

werd er in de havenkringen voorgesteld een vrije doorvoer in te richten, die herinneren doet aan het initiatief dat Frankrijk met de toeristen-frank nam. Dit voorstel werd niet aanvaard, daar de Regering te recht oordeelde dat het de waardevastheid van het geld in gevaar dreigde te brengen.

Een ander voorstel betreft, naar het voorbeeld van Nederland, het opnemen in de handelsovereenkomsten van de betaling der voor de doorvoertransacties vereiste diensten. In ieder geval werd de vraag om dit vervoer te beschermen, sinds October — het ogenblik waarop de goederenverzendingen in de doorvoer verminderden — hoe langer hoe dringender. De oplossing van dit probleem is evenwel meer afhankelijk van de vrijmaking van het internationaal ruil-verkeer.

Ladingen en lossingen in de Antwerpse haven

Binnenvaart en spoorwegverkeer (1)

(duizenden tonnen)

Tijdvak	Totaal		Binnenscheepvaart		Spoorweg	
	Aangekomen	Vertrokken	Aangekomen	Vertrokken	Aangekomen	Vertrokken
1938 Maandgemiddelde ...	1.058	973	520	726	538	247
1948 Maandgemiddelde ...	638	972	327	551	311	421
1949 Maandgemiddelde ...	778	849	401	553	377	296

(1) *La Navigation du Rhin.*

De bedrijvigheid in de binnenscheepvaart en het spoorwegvervoer hangt nauw samen met de bewegingen van de lossingen en ladingen in het zeeverkeer. We zien dan ook dat t.o.v. 1948 de goederenafvoer verminderde en de -aanvoer vermeerderde. Over het geheel was de bedrijvigheid in de binnenvaart en op de spoorweg nochtans even druk als vorig jaar.

Hoewel de binnenscheepvaart slechts 75 pCt. van het peil van 1938 bereikte, werd de hoogste bedrijvigheid sedert het einde van de oorlog in 1949 geboekt. Dit verschijnsel houdt verband met de vrachtnoteringen, daar de tarieven in de binnenscheepvaart neerwaarts gericht waren, terwijl die van de spoorweg in lichte mate stegen. Het wijst nochtans op afzetmoeilijkheden van de Belgische bedrijven; gevolg hiervan was dat de binnenvaart met het vervoer van sommige goederen werd belast, dat normaal door de spoorweg wordt verzekerd. De aanvoer langs de waterweg uit het binnenland verminderde in lichte mate t.o.v. vorig jaar, doch hij beweegt zich verder boven het peil van 1938. Daarentegen nam de aanvoer uit het buitenland, vooral uit Duitsland, toe; de vervoerde goederenhoeveelheden overtroffen met 39 pCt. die van 1948, doch bereikten nog niet meer dan 57 pCt. van 1938.

Wat de afvoer langs de waterweg naar het binnenland betreft, die sinds 1947 inkromp, hij lag nog in

lichte mate beneden het peil van vorig jaar. Dezelfde moeilijkheden deden zich voor bij de verzendingen naar het buitenland; sedert drie jaar is de vooruitgang onbeduidend en in 1949 bereikten zij slechts 53 pCt. van het vervoer in 1938.

De bedrijvigheid in het spoorwegvervoer aan de Antwerpse haven nam af ten gevolge van de val van de verzendingen, en wel van een maandgemiddelde van 421.000 t in 1948 tot 286.000 t in 1949. Desondanks overtroffen de verzendingen per spoor nog hun peil van 1938. De aanvoer daarentegen ontwikkelde zich verder t.o.v. vorig jaar, doch het maandgemiddelde van 1949, zegge 377.000 t, is nog belangrijk lager dan het cijfer van 1938, d.i. 538.000 t. Het aandeel der spoorwegen in het internationaal verkeer uit de haven is onbeduidend: 85 pCt. der verzendingen per spoor zijn bestemd voor de Belgisch-Luxemburgse Unie. In de samenstelling van de aanvoer bedraagt het vervoer uit het buitenland iets meer, nl. 25 pCt. van het gezamenlijke verkeer. Gedurende de verslagperiode werden er per spoor tweemaal zo veel goederen uit het buitenland aangevoerd dan vorig jaar.

Nadat het daggemiddelde der gecontroleerde werkløzen aan de Antwerpse haven in Januari 42,2 pCt. van het totaal der ingeschreven havenarbeiders bereikt had, daalde het tot 35,6 pCt. in Juni. In Sep-

tember bereikte het 40 pCt. en in December daalde het opnieuw tot 34,9 pCt. Zo wij de seizoeninvloeden uitschakelen, komen we tot de bevinding dat het probleem der werkloosheid aan de haven nog steeds even scherp gesteld wordt. Het aantal ingeschreven havenarbeiders, dat einde December 15.438 eenheden bedroeg, is te hoog naar verhouding van de werkgelegenheden die thans worden aangeboden. In de scheepsherstellingsbedrijven verergerde de toestand bij het einde van het jaar. Het daggemiddelde der gecontroleerde werklozen steeg van 1.709 in Maart tot 2.138 in October, en bedroeg 1.930 in November en 1.940 in December. In de loop van het laatste kwartaal verminderde het aantal ingeschreven arbeiders; het daalde van 6.463 in Januari tot 4.865 in December. De crisis in deze bedrijven blijkt hoofdzakelijk verband te houden met het feit dat onze cliënten zich moeilijk Belgische franken kunnen aanschaffen. Vooral de Engelsen laten, wegens de oninwisselbaarheid van het pond, hun schepen niet meer te Antwerpen herstellen; bovendien zijn de herstellingskosten op de buitenlandse werven, ten gevolge van de September-devaluaties minder hoog geworden, zodat vele onzer klanten verkiezen hun schepen in Engeland, Nederland of Duitsland te laten herstellen.

BINNENSCHIEEPVAART

Goederen vervoerd langs de binnenwateren

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Duizenden tonnen	Millioenen ton-kilometers
1947 Maandgemiddelde	1.933	168
1948 Maandgemiddelde	2.175	184
1949 Maandgemiddelde (1) ..	2.544,6	219

(1) Voorlopige cijfers.

De Belgische binnenvloot, die in December 1949 6.144 schepen metende 6.324.000 t telde, maakte t.o.v. 1948 slechts lichte vooruitgang. Zij volstond nochtans om de gestegen vervoerbehoefden te dekken. Het vervoervermogen van de Rijnvloot is in dit opzicht bijzonder gunstig, vermits het dezelfde hoeveelheid goederen als vóór de oorlog kan vervoeren.

Verder werd de Belgische binnenvloot meer dan vorig jaar gemotoriseerd: terwijl in 1948 48,6 pCt. van de vloot met motordrijfkraft was uitgerust, steeg de verhouding tot 50,6 pCt. in 1949. Voor haar wederopbouw beschikte zij over *fr* 160 miljoen, waarvan *fr* 150 miljoen van het Ministerie van Wederopbouw en *fr* 10 miljoen van het Fonds voor Onderlinge Hulp aan de geteisterden Schippers.

Ten opzichte van 1948 steeg de hoeveelheid vervoerde goederen met 15 pCt. Ze betref, zoals de hierna volgende tabel het aantoont, zowel de binnenvaart in België als het internationale vervoer en de doorvoer.

Tijdvak	Binnenlands vervoer	Invoer	Uitvoer	Doorvoer
	(duizenden tonnen)			
1948 Maandgemiddelde ...	1.152,4	481,9	479,4	61,3
1949 Maandgemiddelde ...	1.301,2	632,8	520,4	90,7

De stijging van het binnenlands vervoer met 12 pCt. is, zoals hierboven gezegd, hoofdzakelijk toe te schrijven aan het feit dat de binnenvaart, wegens de minder gunstige conjunctuur in de zwaarindustrieën, belast werd met het vervoer van sommige goederen, dat gewoonlijk door de spoorweg werd verzorgd. Wat de doorvoer betreft, hij verbeterde met 32 pCt. in één jaar tijds, ten gevolge van de toegenomen Rijnvaart, ook al ging het hier slechts om kleine hoeveelheden.

De toenemende bedrijvigheid in het Roerbekken zal Duitsland toelaten zijn belangrijke in- en uitvoerstromingen te hervatten. Antwerpen, dat vóór de oorlog het Rijnland ten belope van 40 pCt. van het gezamenlijke verkeer bediende, zag zijn aandeel na de bevrijding teruglopen enerzijds ten gevolge van de geallieerde politiek in West-Duitsland, die de haven van Hamburg begunstigde, en anderzijds ten gevolge van de devaluaties in 1949, waardoor Rotterdam in een gunstigere positie ging verkeren.

Gelet op de grote betekenis van de Rijnvaart in de binnenscheepvaart van en naar de Antwerpse haven, verdient deze vaart bijzondere aandacht. Zij heeft nog lang niet haar vóór-oorlogse bedrijvigheid bereikt, ook al is er een continuïteit in de herneming reeds sedert 1948 op te merken. Stroomopwaarts vermeerderden de vervoerde hoeveelheden granen, ertsen, pyriet met bestemming naar Duitsland, tot September. Met ingang van laatstgenoemde maand gingen zij afnemen en in October en November sterk teruglopen. Stroomafwaarts steeg eveneens het vervoer uit Duitsland van schroot, zand en grint, metaalproducten, ijzer en staal, Rheinbergzout, tot in October, waarna het daalde. Bovendien werd het transport van steenkool, ten gevolge van de Belgische beperkingsmaatregelen op de invoer van het product, verminderd. In November werden er slechts 25.000 t ingevoerd, tegen een maandgemiddelde van 100.000 t in 1948 en 300.000 t in 1938. Dit verlies werd nochtans in het derde kwartaal goedge maakt door een stijging van de doorvoer van steenkool, doch ook hier verminderde de aanvoer met ingang van October.

Ten gevolge van de September-devaluaties, vermeerderden de Antwerpse doorvoerprijzen t.o.v. Rotterdam, niettegenstaande onze cliënteel reeds al te zeer geneigd was de diensten van de Nederlandse haven boven die van Antwerpen te verkiezen. Op 22 November heeft de Regering dan ook een toelage van *fr* 4 per geladen ton voorzien op het vervoer van ertsen, fosphaten, granen, zaden en oliehoudende vruchten in het Rijnzeeverkeer.

Met het oog op de verbetering der verkeerswegen tussen de Schelde en de Rijn, werd het probleem van de verbinding der twee stromen terug op de voorgrond gebracht. Het ontwerp van de Schelde-Rijn-verbinding door verlenging van het Albertkanaal, dank zij een nieuw kanaal, de « Vent debout », dat de vaart op Nederlands grondgebied zou kunnen vermijden, blijkt veel instemming te vinden.

Verder werd een programma uitgewerkt om de binnenvaart-verbindingen met het achterland te verbeteren. Het zal dank zij credieten op de buitengewone begroting en het Marshall-plan worden verwezenlijkt. Hoofddoel hiervan is de bevaarbare wegen in het Zuiden van het land te verbeteren, daar zij zelden voor schepen van meer dan 300 t toegankelijk zijn.

SPOORWEGEN

Het wagon- en locomotievenpark volstond om de vervoerbehoefden te dekken, tenzij dan bij het einde van het jaar, wegens de seizoenvertraging in de omloop van het materieel en de gestegen vraag naar vervoermiddelen in het vooruitzicht van een verhoging der tarieven. Het aantal bruikbare wagons, dat in Januari 81.013 eenheden en in Juli 81.069 bedroeg, viel tot 75.874 in November en tot 74.917 in December. Bij het begin van 1950 ging het opnieuw stijgen om 80.618 eenheden in Januari te bereiken. Het aantal bruikbare locomotieven bleef gedurende de eerste negen maanden van het jaar vrij stabiel; het bereikte 2.329 eenheden in September, doch in November daalde het tot 2.273 eenheden.

Het daggemiddelde der aan de handel geleverde wagons liep terug van Januari tot Augustus en wel van 10.337 tot 9.165 wagons. Met ingang van September ging dit gemiddelde, wegens seizoeninvloeden, tot 11.290 wagons in November stijgen. Het jaargemiddelde is met 9.948 eenheden kleiner dan het cijfer voor 1948 (10.897).

Een merkbare vooruitgang werd verwezenlijkt op het gebied van het rendement. De omloopsnelheid van het materieel, die in December 1948 nog 4,93 dagen beliep, bedroeg in December 1949 4,56 dagen. Zij daalde in lichte mate in Januari 1950 tot 4,43. Evenzo steeg de *turn-over* der voorraden van 62,1 in December 1948 tot 73,4 in Mei 1949, waarna zij daalde tot 67,1 in December om ten slotte in Januari 1950 opnieuw tot 68,6 te stijgen.

Vervoer van zware goederen (1)

Tijdvak	Duizenden tonnen	Millioenen ton-kilometers
1938 Maandgemiddelde	6.170	458
1948 Maandgemiddelde	5.322	513
1949 Maandgemiddelde	5.011	467

(1) Bron : N.M.B.S.

Het gehele jaar is aldus gekenmerkt door een achteruitgang van het vervoer, die verband houdt met de verzwakking van de conjunctuur. De vervoerde goederenhoeveelheden liggen 6 pCt. beneden die van 1948. Ook de verlenging van het gemiddelde traject der vervoerde goederen, in 1948 zeer groot, verminderde met 9 pCt.

Indeling van het spoorwegvervoer (1)

Tijdvak	Binnenlands vervoer	Internationaal vervoer	Doorvoer
	(millioenen tonnen)		
1947 Maandgemiddelde .	3.196	1.386	422
1948 Maandgemiddelde .	3.375	1.515	432
1949 Maandgemiddelde .	3.188	1.379	444

(1) N.M.B.S.

De teruggang betreft vooral het binnenlands vervoer en nagenoeg alle goederengroepen : metaalproducten, groeveproducten, brandstoffen, bouwmaterialen; alleen het vervoer van chemische producten ging er op vooruit. Ook bij het internationaal vervoer was de teruggang zeer duidelijk merkbaar en wel in het bijzonder bij brandstoffen, metaalproducten en ertsen. Daarentegen steeg de doorvoer in lichte mate. De transitohandel van brandstoffen breidde zich uit evenals die van metaalproducten, terwijl daarentegen de doorvoer van ertsen afnam.

Het reizigersvervoer gaf eveneens een verminderde bedrijvigheid te zien. Het maandgemiddelde van het aantal vervoerde reizigers, dat in 1948 18.676.000 eenheden bedroeg, bereikte nog slechts 18.266.000 eenheden in 1949.

De Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen boekte voor het jaar 1949 een tekort van ca. 3.100 miljoen, zegge 29 pCt. van het totaal der bedrijfsuitgaven. Ondanks de hulp, ten bedrage van fr 2.600 miljoen van de Staat aan de Spoorwegen in vorm van toelagen, ten belope van 2 milliard, die bij de ontvangsten van de Maatschappij werden gevoegd, en van een terugvorderbaar voorschot van fr 600 miljoen, bleef er een tekort van fr 500 miljoen aan te vullen. De bedrijfscoëfficiënt die voor het jaar 1948 98,09 beliep, bereikte in 1949 107,34. Dit ongunstig resultaat is te wijten aan een vermindering der ontvangsten, mede veroorzaakt door de verminderde omvang van het goederen- en reizigersverkeer. De tariefverhogingen bij het einde van het jaar konden practisch hun invloed nog niet doen gelden. Anderzijds stegen de uitgaven, inzonderheid die voor het personeel, welke een sterke terugslag op de gezamenlijke uitgaven uitoefenen, vermits zij hierin 65,8 pCt. vertegenwoordigen. Ingevolge een studie in 1949 door een commissie ondernomen, besloot de Regering een nieuwe politiek te voeren met het oog op de sanering van de financiële toestand der spoorwegen.

Vooreerst besloot zij de begrotingstussenkomst tot fr 1.300 miljoen te beperken. Als compensatie zal zij 50 pCt. dragen in de vermindering der vervoertarieven voor arbeiders, hetgeen een last van ongeveer 450 miljoen vertegenwoordigt. De tariefverhoging, die de Maatschappij in de loop van het jaar doorvoerde en meer in het bijzonder op 1 December (gemiddelde verhoging met 10 pCt.), moet het bedrijfstekort met fr 885 miljoen verminderen. De geleidelijke vervanging van de minder renderende lijnen door autobusdiensten zal verder een besparing van fr 150 miljoen mogelijk maken. Zijnerzijds zal de spoorweg in 1950 fr 500 miljoen besparingen moeten verwezenlijken. Te dien einde zal niet alleen iedere aanwerving van nieuw personeel worden stopgezet, doch ook het kader worden ingekrompen. Deze maatregel zal toelaten fr 465 miljoen te besparen.

De Regering verwacht dat het geleidelijk herstel van de financiële toestand der spoorwegen het mogelijk zal maken de toelagen te verminderen en in 1954 af te schaffen, nadat zij in 1951 950 miljoen, in 1952 600 miljoen en in 1953 tot 300 miljoen zullen verlaagd zijn.

Op langere termijn maakt het electricatieplan eveneens een onderdeel uit van de sanering en wel in die zin dat hiervan een toeneming van het verkeer en een vereenvoudiging van het bedrijf verwacht wordt. In 1949 werd de electricatie van de lijn Brussel-Charleroi verwezenlijkt en die van de lijn Brussel-Antwerpen (goederen) werd bij het begin van Maart 1950 voltooid. De verdere werken betreffen 415 km, waarvan de electricatie van de lijnen Brussel-Luik, Brussel-Oostende en Brussel-Namen. Bovendien zal de lijn Ottignies-Leuven-Mechelen eveneens worden geëlectriceerd, ten einde Antwerpen beter met het achterland te verbinden.

WEGVERVOER

Het autovoertuigenpark vertoonde op 31 December 1949 een zeer sterke toeneming t.o.v. vorig jaar. Deze vermeerdering betrof alle soorten voertuigen, behalve taxi's. In vergelijking met het jaar 1948 heeft zich het particuliere autowagenpark bijzonder sterk uitgebreid: er werden bij de 50.000 personenwagens meer geteld dan in 1948; het aantal vrachtwagens steeg eveneens en wel van 79.318 eenheden in 1938 tot 125.739 in 1948 en 130.811 in 1949. Opgemerkt zij dat, terwijl in 1938 de vrachtwagens slechts 20,3 pCt. van het totaal der zware voertuigen vertegenwoordigden, dit procent in 1949 tot 31,7 pCt. steeg.

Autopark per 31 December 1949

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Aard der voertuigen	1938	1948	1949
Personenwagens	146.450	171.714	221.437
Autobussen en autocars	1.044	1.942	2.171
Taxi's	7.680	5.574	5.529
Motorrijwielen	67.016	108.641	122.472
Vrachtwagens (meer dan 2,5 t).....	16.129	39.243	42.633
Bestelwagens (minder dan 2,5 t)....	63.189	86.496	88.178

De Regering begon in 1949 met de uitvoering van een breed opgezet programma ter verbetering van het wegennet. Tot dusver hadden gebrek aan credieten en onderbreking van de onderhoudswerken gedurende de oorlog, een aanpassing van ons wegennet aan de stijging van het aantal voertuigen en van het vervoerde gewicht verhinderd.

Belangrijke credieten werden hiertoe in 1949 toegekend en voor 1950 zijn er nog belangrijkere voorzien. Zo werden in 1949 fr 1.880 miljoen op de begroting uitgetrokken voor het wegvervoer; voor 1950 zijn fr 2.776 miljoen voorzien. Deze investerings- en herstellingsuitgaven stegen op de buitengewone begroting van fr 1.120 miljoen in 1949 tot fr 1.870 miljoen in 1950, waarvan fr 490 miljoen voor herstellingswerken en fr 1.380 miljoen voor nieuwe immobilisaties.

TOERISME

In 1948 had het toerisme zeer ongunstige resultaten geboekt, ten gevolge van de slechte weersomstandigheden en de dispariteit in de Europese valuta's die in tweeërlei opzicht schadelijk was, enerzijds omdat zij voor de vreemde toeristen geen aansporing is om België te bezoeken en anderzijds omdat zij het reizen van Belgische toeristen in het buitenland begunstigt. Hoewel de toeristische bedrijvigheid in 1949 op verre na niet zo druk was als tijdens de vóór-oorlogse jaren, was er nochtans een afgetekende vooruitgang t.o.v. één jaar te voren. De September-devaluaties hebben de wisselkoersafwijkingen tussen België en zijn voornaamste toeristische cliënteles — Engelse, Franse, Hollandse — nog verscherpt. Doch deze maatregel kon nog niet haar invloed doen gelden op de resultaten van een seizoen dat practisch geëindigd was. De vooruitgang is aan betere weersomstandigheden, drukke propaganda, zowel in de vreemde als in het binnenland, en vervolgens aan een prijsvermindering te danken.

Toeristenverkeer

Aantal overnachtingen

(duizenden eenheden) (1)

Land van verblijf	1938	1947	1948	1949
Britse eilanden	491	380	65	196
Frankrijk	354	123	84	92
Nederland	467	81	76	99
Zwitserland	25	17	22	18
Verenigde Staten	41	38	46	42
Duitsland	113	—	—	—
Totaal vreemdelingen ...	1.717	799	433	600
Belgen	(2)	2.598	2.060	2.673
Totaal ...		3.397	2.494	3.273

(1) Volgens het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Onder aantal overnachtingen dient verstaan, het aantal nachten in erkende hotels, niet erkende inrichtingen, villa's en appartementen doorgebracht.

(2) Deze gegevens werden niet door een statistische telling berekend.

De toeristische stromingen verliepen steeds in overeenstemming met de monetaire gebeurtenissen. Vóór de oorlog kwam het niet zelden voor dat het aantal overnachtingen der onderhorigen van een land in vijf jaar tijds met 400.000 eenheden verminderde. De devaluatie van de Belgische frank in 1935, de Franse muntexperimenten, de Nederlandse devaluatie in 1937, veroorzaakten een onmiddellijke wijziging in de toeristische stromingen, die elkaar evenwel compenseerden. In 1948 was de achteruitgang algemeen en het aantal overnachtingen van vreemdelingen bereikte slechts 25 pCt. van 1938. Voor 1949 steeg het percentage tot 35 pCt.

De geleidelijke verdwijning van de Duitse toeristen, een belangrijke cliënteel vóór de oorlog, en wier aandeel 7 pCt. van het gezamenlijk aantal vreemde toeristen beliep, drukt op de resultaten van de toeristische bedrijvigheid.

De Engelse toeristen waren in 1948 in onbeduidende getale, aangezien zij slechts 13 pCt. van hun vóór-oorlogspeil bereikten. In 1949 trad er een duidelijke herneming in, dank zij de toewijzing van een totaalbedrag groot £ 1.100.000 voor de Britse toeristen die naar België reisden; doch hun aantal overtrof nog geen 40 pCt. van het peil in 1938. Ten einde zoveel mogelijk Engelse reizigers aan te trekken, had de Belgische Regering slechts de invoer van £ 35 per persoon toegelaten. Het nieuwe handelsaccord tussen Groot-Brittannië en België zal de ontwikkeling van het Brits toerisme in België bevorderen, vermits tot 30 Juni 1950 elke gezamenlijke beperking afgeschaft is t.a.v. het totaalbedrag aan Belgische deviezen dat ter beschikking der Britse toeristen wordt gesteld. Tot 30 April zal de individuele toewijzing £ 50 bedragen. Voor de periode gaande van 1 Mei tot 30 Juni werd nog geen bedrag vastgesteld.

Het aantal overnachtingen van Fransen en Hollanders, dat in 1948 tot resp. 25 en 17 pCt. van hun peil in 1938 was gevallen, hernam in 1949 en wel tot 26 en 21 pCt. Met ingang van 7 Juli wees de Franse Regering een contingent van 200 miljoen Belgische franken toe aan de Franse toeristen die zich naar België wensten te begeven, doch dit contingent werd slechts ten dele gebruikt.

Het Amerikaans toerisme in België vertoont alleen t.o.v. vóór de oorlog een bevredigend verloop, doch het is het veel minder wanneer men bedenkt dat het aantal Amerikaanse toeristen in Europa sterk gestegen is. Op het eerste gezicht wordt het probleem van de hoge notering van de Belgische frank voor de Amerikanen niet gesteld, al moet er ook rekening gehouden worden met het feit dat de koopkracht van de dollar in België veel kleiner is dan in de meeste andere landen. Zoals het verslag van de Commissaris-generaal voor Toerisme over 1948 deed opmerken, zijn de Amerikaanse toeristen bijzonder welkome klanten, daar elke bezoeker die van ver komt, over het algemeen geacht wordt grote uitgaven te kunnen doen.

Het beste resultaat van het toeristisch seizoen levert de stijging van het aantal overnachtingen van Belgen. Het is jammer genoeg niet mogelijk na te gaan hoeveel Belgen vóór de oorlog hun vakantie in het land doorbrachten, doch t.o.v. vorig jaar, dat evenwel zeer slecht was, is er een verhoging van ca. 29 pCt.

Indeling van het aantal overnachtingen per toeristische streek

(duizenden eenheden)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Toeristische gebieden	1947	1948	1949
Zeekust	2.281	1.690	2.327
Kunststeden	597	464	496
Maasstreek	86	35	69
Ardennen	293	197	277
Andere toeristische gemeenten	140	108	104
Totaal...	3.397	2.494	3.273

De indeling van het aantal overnachtingen per toeristische streek toont de uitstekende resultaten aan die door de zeekust werden geboekt. Niet alleen is het aantal overnachtingen er in 1949 — 71 pCt. van het totaal tegen 68 pCt. in 1948 — veel groter dan een jaar te voren, doch het overtreft zelfs de resultaten van 1947, die nochtans zeer voordelig werden geacht. Hoewel de uitbreiding van het toerisme in de andere streken van het land niet zulk een omvang bereikte, zijn de resultaten over het geheel bemoedigend te noemen. De kunststeden en de Ardennen vertegenwoordigen resp. 15,2 en 8,5 pCt. der overnachtingen. Sedert het herstel der vrije pensionprijzen in Mei 1949, viel er een prijsdaling op te merken: zo had deze politiek een stijging van de cliënteel met 33 pCt. in een stad als Malmédy ten gevolge. Daar evenwel de cliënteel t.o.v. vóór de oorlog ruimer geworden is en maatschappelijke standen omvat die tot dusver nooit reisden, mag aangenomen worden dat de inspanningen tot aanpassing der prijzen ontoereikend zijn. De logeermogelijkheden zijn in de geteisterde gebieden nog beperkt en in de hierboven genoemde stad Malmédy bereikt het aantal beschikbare kamers thans slechts 50 pCt. van dat van vóór de oorlog.

* * *

ARBEIDSMARKT

Het gezamenlijk aantal dagelijks gecontroleerde werklozen daalde sinds het einde van 1948 niet meer beneden de 210.000 eenheden. Voor de laatste vijftien maanden gezamenlijk overtrof het maandgemiddelde trouwens ruim dit cijfer.

Hierin bedroeg het aandeel van de gedeeltelijk werklozen ongeveer één vierde. Hun aantal steeg immers slechts van 1948 tot 1949 met 26 pCt. en het wil ons voorkomen dat het zich in 1950 op het peil

van het vorige jaar zal stabiliseren, althans zo we uitgaan van de cijfers in het eerste kwartaal bereikt.

Daarentegen breidde de volledige werkloosheid zich verder uit. Deze tendentie bleek zich doorheen de seizoen- en toevallige bewegingen (stakingen der grensarbeiders) steeds meer te bevestigen en zij houdt verder aan. Het totaal aantal geheel werkloze arbeiders bleef zich in Maart 1950 afgetekend boven het gemiddelde van de overeenkomstige maand van 1949 bewegen.

Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen

Bron: Steunfonds voor Werklozen.

Tijdvak	Totaal (1)	Volledige werkloosheid			Gedeel- telijke werk- loosheid
		Totaal	Mannen	Vrou- wen	
1948 Januari	105.290	68.328	56.803	11.525	36.962
Mei	94.045	59.606	49.102	10.504	34.439
December	252.751	172.395	131.907	40.488	80.356
Maandgemiddelde ..	129.203	80.959	64.309	16.650	48.244
1949 Januari	253.586	173.393	134.157	39.236	80.193
Februari	239.663	173.092	134.059	39.033	66.571
Maart	236.913	172.212	133.063	39.149	64.701
April	219.926	167.488	128.351	39.137	52.438
Mei	212.617	158.445	119.552	38.893	54.172
Juni	215.316	158.873	118.830	40.043	56.443
Juli	220.469	158.954	118.122	40.832	61.515
Augustus	214.683	154.011	112.534	41.477	60.672
September	228.393	164.032	120.755	43.277	64.361
October	251.077	196.463	139.858	56.605	54.614
November	259.387	210.403	151.888	58.595	48.989
December	265.075	202.116	153.790	48.326	62.959
Maandgemiddelde ..	234.896	173.988	130.289	43.699	60.908
1950 Januari	308.968	216.096	168.023	48.073	92.872
Februari	264.261	209.156	163.312	45.844	55.105
Maart	236.839	190.845	147.835	43.010	45.994

(1) Incl. een veranderlijk contingent stakende grensarbeiders van December 1948 tot Februari 1949 en van November 1949 tot Januari 1950.

Sinds het tijdstip waarop de volledige werkloosheid zich begon uit te breiden, steeg zij naar verhouding iets sneller en sterker bij de vrouwen dan bij de mannen.

Eerstgenoemden vertegenwoordigden in Mei 1948 minder dan 18 pCt. van het gezamenlijk aantal werkzoekenden. Sinds het begin van 1949 bedraagt hun aandeel ca. 25 pCt.; dit is een normaal percentage, vermits het ongeveer overeenstemt met de verhouding van het totaal aantal loontrekkende vrouwen in de gezamenlijke werkkrachten aan de sociale zekerheid onderworpen (1). Met ingang van November 1949 ging er zich een teruggang in het aantal gecontroleerde geheel werkloze vrouwen aftekenen. Vermoedelijk is dat in hoofdzaak toe te schrijven aan de inwerkingtreding van de nieuwe reglementering waarbij de voorwaarden tot steunverlening aan de vrouwen strenger werden gemaakt.

Op deze aangelegenheid zal bij de uiteenzetting der oorzaken van de werkloosheid en de middelen tot haar bestrijding nader worden ingegaan.

De toeneming van de volledige werkloosheid stemt ongeveer overeen met de vermindering van het aantal tewerkgestelde arbeiders; zij is nochtans iets kleiner zo men het totaal aantal verzekeringsplichtigen beschouwt en iets groter indien de in de mijnen ingeschreven arbeiders worden uitgesloten (2).

(1) D.w.z. tewerkgestelde arbeiders die werkelijk hun bijdrage in de sociale zekerheid betalen, vermeerderd met de geheel werklozen, de grensarbeiders niet inbegrepen.

(2) Een studie over de grondtendities op de arbeidsmarkt kan de in de mijnen tewerkgestelde arbeiders buiten beschouwing laten, daar het verloop hier nog tot voor kort door heel bijzonder voorwaarden werd bepaald: afkeer van de Belgische arbeiders voor het mijnwerk, beroep op vreemde werkkrachten, wier kwalitatieve ontoereikendheid door een stijging van hun aantal moest worden goedge maakt.

Vergelijking tussen het gezamenlijk aantal tewerkgestelde arbeiders (die werkelijk hun bijdrage in de sociale zekerheid betalen) en het aantal geheel werklozen

Bronnen: Rijksdienst voor de Maatschappelijke Zekerheid en Steunfonds voor Onvrijwillige Werklozen.

	Arbeiders die werkelijk hun bijdrage in de sociale zekerheid betalen								Gecontroleerde en steun genietende geheel werklozen		
	Gezamenlijk aantal					Indeling per basisorgaan			Totaal	Indeling in	
	Eindtotaal	Indeling in		Indeling in		Rijks- dienst voor de Maatsch. Zekerheid	Nationaal Pensioen- fonds voor Mijnwer- kers	Dienst voor Maatsch. Zekerheid van de zeelieden der Koop- vaardij- vloot		Mannen	Vrouwen
		Mannen	Vrouwen	Arbeiders	Bedienden						
1948 Juni	1.872.818	1.445.418	427.400	1.494.286	378.532	1.697.802	171.449	3.567	61.814	50.424	11.390
1948 December	1.801.788	1.389.595	412.193	420.910	380.878	1.619.592	178.479	3.417	172.395	131.907	40.488
1949 Juni	1.776.863	1.368.666	408.197	1.411.297	375.566	1.598.416	174.966	3.481	158.873	118.830	40.043
Verschil (— of +) van Juni 1948 tot Juni 1949	— 95.955	— 76.752	— 19.203	— 82.989	— 2.966	— 99.386	+ 3.517	— 86	+ 97.059	+ 68.406	+ 28.653
Zijnde in pCt.	— 5,1	— 5,3	— 4,5	— 5,6	— 7,8	— 5,9	+ 2,1	— 2,4	+ 157	+ 135,7	+ 251,6

Het gezamenlijk aantal loon- en weddetrekkende werknemers onderging practisch geen verandering. Doch zijn samenstelling werd enigszins gewijzigd.

Uit bovenstaande tabel kan inderdaad worden opgemaakt dat de inkrimping van de werkgelegenheid proportioneel groter was dan de uitbreiding

van de werkloosheid bij de mannelijke werkkrachten en kleiner bij de vrouwelijke.

Deze uiteenlopende evolutie kan o.m. worden verklaard door de gelijktijdige ontwikkeling op de arbeidsmarkt van twee bewegingen, waarvan de ene, nl. de verlaging van de kostprijs door personeelbesparing, nagenoeg algemeen is, terwijl de andere, de vervanging van meer ervaren doch duurdere krachten door jongere arbeiders, vooral tot uiting komt in de nijverheidssectoren, zoals de textielnijverheid, waarin ruim gebruik van vrouwelijke arbeiders wordt gemaakt.

Deze veronderstelling wordt bevestigd door de schommelingen van de volledige werkloosheid bij de arbeiders beneden de twintig jaar. Het percentage dat de jonge meisjes of jonge vrouwen van deze leeftijdsklasse in het gezamenlijk aantal volledig werklozen vertegenwoordigen, daalde in de loop van de verslagperiode. Daarentegen ging de verhouding bij de jonge mannen iets stijgen. Zij was trouwens bij de aanvang kleiner.

Overigens kan worden opgemerkt — en dit is een normaal verschijnsel — dat de arbeiders veel vroeger en wel bij het begin van 1948 en harder dan de bedienden door de bezuinigingsmaatregelen op het personeel werden getroffen.

Van Juni 1948 tot Juli 1949 daalde hun aantal met ruim 6 pCt.

Bij de bedienden begon de achteruitgang eerst in 1948 : hij bedroeg bij het einde van het eerste halfjaar nog geen 1 pCt. Doch te oordelen naar het vrij groot aantal bedienden, die in de laatste maanden de

rangen van de geheel werklozen zijn komen vervoe-gen, is hij thans veel scherper afgetekend. In zover uit de reeds ietwat verouderde gegevens van de Rijksdienst voor de Maatschappelijke Zekerheid over de indeling der werkkrachten per bedrijfstak en uit de meer actuele, doch zeer fragmentarische gegevens van het Nationaal Instituut voor de Statistiek kan worden afgeleid, bestreek de inkrimping van de werkgelegenheid nagenoeg alle bedrijfssectoren, zij het ook in zeer ongelijke mate.

Dezelfde tendentie kenmerkte het verloop van de volledige werkloosheid.

De tegengestelde bewegingen tussen de statistische gegevens over de tewerkgestelde arbeiders en die over de werklozen, blijken, onder voorbehoud van de verschillen in de twee statistieken, in al de sectoren een vrij gelijklopende lijn te vertonen. Zulks betekent nochtans niet dat ze met elkaar steeds overeenstemmen. Zo zien we dat de daling der in de metaalnijverheid tewerkgestelde arbeiders iets groter was dan de stijging van het aantal werklozen in deze bedrijfstak. Het blijkt dat het personeel in de metaalbedrijven normaal vrij stabiel blijft en de leemten die door mutaties of door de gepensioneerde arbeiders geschapen werden, in de laatste maanden niet meer in dezelfde mate als voor dien door nieuwe krachten werden aangevuld. Er kan eveneens worden verondersteld — op dit gebied kan niets nauwkeurig worden bevestigd — dat een deel der metaalarbeiders welke door de afdanking werd getroffen, tamelijk gemakkelijk in andere sectoren werd opgenomen.

Verloop der volledige werkloosheid naar de voornaamste bedrijfsgroepen ingedeeld

Bron: *Steunfonds voor Werklozen.*

Bedrijfsgroep	Daggemiddelde gecontroleerde werklozen in Mei 1948	Maandgemiddelden der dagelijks gecontroleerde werklozen				Verschil tussen het begin en het einde der verslagperiode	
		Van November 1948 tot Februari 1949	Van Maart tot Juni 1949	Van Juli tot October 1949	Van November 1949 tot Februari 1950	Absolute getallen	pCt.
Landbouw	1.831	5.732	5.417	4.324	8.360	+ 2.628	+ 45,9
Keramiek, steen en glas	788	2.124	1.806	1.634	2.244	+ 120	+ 5,6
Bouwnijverheid	4.001	14.238	11.068	9.381	15.359	+ 1.121	+ 7,9
Hout en meubilering	2.546	7.828	8.686	8.213	9.725	+ 1.897	+ 24,2
Metaal	4.065	11.286	15.067	16.932	20.563	+ 9.277	+ 32,2
Kunst- en precisiebedrijven	2.025	4.864	8.682	5.729	4.116	— 748	— 15,4
Papier en boek	479	1.259	1.622	1.611	1.780	+ 521	+ 11,4
Textiel	3.442	16.689 (1)	13.495	19.061	20.417 (1)	+ 3.728	+ 22,3
Kleding	1.370	8.274	7.724	9.131	11.145	+ 2.871	+ 34,7
Leder en huiden	821	3.056	2.678	3.228	3.656	+ 600	+ 19,6
Voeding	2.183	3.809	4.702	4.290	4.892	+ 1.083	+ 28,4
Vervoer	3.401	6.998	8.633	8.848	10.156	+ 3.158	+ 45,1
Hotels en restaurants	1.663	2.958	3.005	2.955	4.053	+ 1.095	+ 37,0
Bedienden	3.847	8.346	10.687	11.930	13.616	+ 5.270	+ 63,1
Ongeschoolden (2)	23.146	56.762	56.965	56.893	74.595	+17.833	+ 31,4
Totaal (3)...		167.811	164.255	168.365	209.443	+51.632	+ 32,7

(1) Deze cijfers zijn kunstmatig opgedreven wegens opnemng van de stakende grensarbeiders (ca. 35 à 20.000 van December 1948 tot Februari 1949 en ca. 30.000 van November tot December 1949).

(2) Tot December 1948 zijn in deze rubriek niet alleen de ongeschoolde, doch ook alle jonge werklozen, ook geschoolde, van minder dan negentien jaar begrepen.

(3) De totaalbedragen zijn groter dan de som der bedragen van elke kolom, daar in deze tabel alleen de cijfers voor de voornaamste bedrijfsgroepen zijn opgenomen.

De indeling van de geheel werklozen naar de voornaamste bedrijfspgroepen doet het algemeen karakter van de stijging der werkloosheid duidelijk uitschijnen. Alleen bij de groep « kunst- en precisiebedrijven » ging het aantal geheel werklozen terug. Laatstgenoemd verschijnsel trad in October duidelijk naar voren, onder invloed van de herneming in de diamantnijverheid sinds de Septemberdevaluatie. Deze inkrimping houdt aan en het aantal gecontroleerde werklozen bedroeg hier in Februari 1950 nog slechts 3.883 eenheden.

Steeg de werkloosheid over het algemeen minder snel in de meeste sectoren waar zij zich in 1948 begon af te tekenen, nl. in de textielnijverheid, het vervoer, de houtnijverheid, de bouwnijverheid, zij ging daarentegen een ernstige omvang aannemen in de landbouw en vooral in de zwaarnijverheid : in de metaalnijverheid breidde zij zich het sterkst uit.

De herneming in de textielnijverheid tijdens de laatste maanden komt nog niet in de jongste gegevens van bovenstaande tabel tot uitdrukking. Doch zij beïnvloedde in sterke mate de eerste twee maanden van 1950. De gemiddelde werkloosheid in Februari, zegge 11.600 eenheden, daalde tot een peil dat in 1949 aanhoudend werd overtroffen.

De bedrijfspgroepen waarin het aantal geheel werklozen het hoogst is, zijn, afgezien van de groepen ongeschoolden en bedienden die werkloze arbeiders van alle nijverheidssectoren bevatten : de metaalnijverheid, de textielnijverheid, de kledingnijverheid, de houtnijverheid, het vervoer.

Verder zijn de groepen waarin het werkloosheids-gemiddelde — de seizoenbewegingen in aanmerking genomen — het hoogste procent in de gezamenlijke arbeiders van de beschouwde bedrijfstak vertegenwoordigt : de diamantnijverheid — zijn neemt steeds de eerste plaats in, ondanks de bovenvermelde verbetering —, de houtnijverheid, het vervoer, de hotels en restaurants, de kledingnijverheid.

De algemene oorzaken van de toegenomen werkloosheid : verhoging der productiviteit, ten gevolge van de verbetering in het arbeidersrendement en in de technische productievoorwaarden, verzwakking van de bedrijvigheid wegens inkrimping van de afzetmogelijkheden, misbruiken in zake werklozensteun, zijn welbekend; zij werden vaak in dit *Tijdschrift* besproken. Doch de verdere oorzaken — bijvoorbeeld van het verlies van sommige afzetgebieden — en hun min of meer duurzaam karakter, zijn nog steeds niet nauwkeurig bepaald, evenmin als de invloed van elke factor op iedere bedrijfssector afzonderlijk of op de arbeidsmarkt in haar geheel. Er kunnen natuurlijk aanwijzingen hieromtrent worden gevonden, zo wij het verloop van de productie en dat van de tewerkgestelde arbeiders met elkaar vergelijken. Zo blijkt de technologische factor een overwegende rol te spelen in de uitbreiding van de werkloosheid in de metaalnijverheid en in de landbouw. Het aantal

geheel werklozen nam, in eerstgenoemde bedrijfstak, nog in lichte mate toe tijdens de eerste twee maanden van 1950, niettegenstaande de productie er steeg. Wat de gevolgen van de mechanische uitrusting op de loontrekkende landbouwbevolking betreft, zij treden duidelijk naar voren in een belangrijke bedrijvigheid : de suikerbietenooft van de laatste campagne, die t.o.v. de vorige jaren met aanzienlijk minder werkrachten werd ingehaald.

Ook een factor van geheel andere aard beïnvloedde de werkgelegenheid in de landbouw : de beperkende maatregelen van Frankrijk op de Belgische seizoenarbeiders, die aan de bieten campagne deelnemen.

De vergelijking tussen de respectieve bewegingen in de productie enerzijds en de werkgelegenheid en de werkloosheid anderzijds, is in de huidige stand van de statistische documentatie alleen voor een beperkt aantal sectoren mogelijk. De opmerkingen die in dat verband kunnen gemaakt worden, blijven zeer onnauwkeurig en kunnen lang niet als basis dienen voor een rationele politiek van werkloosheidsbestrijding.

Deze laatste zou ook rekening moeten houden met de samenstelling van de beschikbare werkrachten; het feit dat de mogelijkheden niet voor een ieder gelijk zijn, betekent niet dat bij de oplossing van het probleem hunner tewerkstelling gehele categorieën onder hen moeten verwaarloosd worden.

Vrouwen, jongeren van minder dan negentien jaar, ouderen van meer dan vijftig jaar en zelfs werklozen die — grotendeels volgens empirische criteria — naar het heet, moeilijk werkgelegenheid kunnen vinden, tellen in hun rangen volkomen arbeidsbekwame krachten die nuttig kunnen aangewend worden in een reeks arbeidsgelegenheden die voor hun eigen aanleg geschikt zijn.

Het is niet zonder belang de invloed op het verloop van de werkloosheid na te gaan van sommige misbruiken, waartoe de steun aan de werklozen en meer in het bijzonder aan de vrouwelijke werklozen kan aanleiding geven. Het wil ons voorkomen dat hij vaak te hoog werd geschat. Een reeks onderzoeken, die enkele maanden geleden door het Steunfonds voor Werklozen over onbevredigde vraag naar arbeidskracht werden ingesteld — een vraag die zeer groot was in sommige sectoren die nochtans sterk door de werkloosheid zijn getroffen —, toonde aan, dat in menig geval de moeilijkheden niet toe te schrijven waren aan de onwil der werklozen, doch aan de voorwaarden van de werkgever betreffende de leeftijd van de arbeidsters.

Er dient in het oog gehouden dat bij een onderzoek van het probleem der « beroepswerkloosheid », het Steunfonds voor Werklozen iedere maand gemiddeld 2 tot 3.000 steungerechtigde werkzoekenden uitsluit, die niet meer beantwoorden aan de voorwaarden door de reglementering vereist om steun te kunnen genieten. Bij een besluit van de Regent dd. 25 October 1949

werden deze voorwaarden verscherpt voor de vrouwen en meer in het bijzonder voor de gehuwde vrouwen wier beroepsinkomen niet de voornaamste bron van inkomen van het huisgezin uitmaakt. Deze maatregel trof bij het begin van Januari 1950 meer dan 13.000 vrouwen die niet meer op de werkloosheidsstatistieken voorkwamen, omdat zij niet meer steungerechtigd waren. Achteraf bleek het dat arbeidsters werden getroffen of dreigden te worden getroffen, die werkelijk aan deze definitie beantwoorden, d.w.z. lange tijd een beroepsbezigheid hadden uitgeoefend, doch die hun beroep niet meer konden uitoefenen in de referentieperiode voorzien in de nieuwe reglementering, omdat zij behoorden tot bedrijfstakken waarin reeds maandenlang werkloosheid heerst.

Er werd dan ook een reeks afwijkingen te hunnen voordele uitgevaardigd. Het is niet meer mogelijk het aantal definitieve schrappingen te ramen, die sedert einde Februari werden uitgesproken.

De werkloosheidssteun vertegenwoordigde in 1949 een gezamenlijke last van bijna *fr* 5 milliard. Het aandeel van de begroting bedroeg ca. *fr* 4 milliard. In 1948 had het slechts *fr* 800 miljoen bereikt. Het uitbetaalde bedrag overtrof in Januari 1950 *fr* 587 miljoen.

* * *

LANDBOUW

In verband met de toestand ontstaan uit het negatieve verschil tussen het indexcijfer der verkoopprijzen en dat der productiekosten in de landbouw bij het einde van 1949, achtte de Minister van Landbouw het noodzakelijk, de politiek van zijn departement voor het jaar 1950 nader te verduidelijken.

Blijkbaar kunnen de productiekosten niet dan door rendementsverhoging worden ingedrukt, daar het op de huidige stond nagenoeg onmogelijk is de lonen der landbouwarbeiders te verlagen. De verbetering in de productiviteit zou hoofdzakelijk door een toenevende motorisering kunnen verwezenlijkt worden, doch om een dergelijke politiek tot een goed einde te brengen, dient het landbouwcrediet uitgebreid. Anderzijds zou de bestrijding der vee- en plantenziekten, die in 1949 krachtadig werd voortgezet, nog op groter schaal kunnen doorgevoerd worden. De herkaveling der gronden, die voor een verdere motorisering onontbeerlijk is, heeft, jammer genoeg, niet aan de verwachtingen beantwoord. Voorts ligt het in het voornemen van de Regering, 20.000 ha braakliggende grond langs de Dender en in het gebied van de Boven-Semois, in cultuur te brengen.

Hoewel de uitvoer van landbouwproducten in België nooit een grote omvang aannam, was hij in 1949 bepaald onvoldoende. Inspanningen zullen ondernomen worden om de uitvoer uit te breiden en wel inzonderheid naar Duitsland, dat wellicht grotere hoeveelheden kan opnemen dan het percentage in het thans geldende Belgisch-Duits accoord voorziet.

Er blijft niettemin dat de voornaamste inspanning dient gericht op de verhoging van het binnenlands

verbruik. De Regering heeft het probleem der verdeling aangepakt door de uitbreiding van de landbouwcoöperaties aan te moedigen. Opdat steeds grotere hoeveelheden door de binnenlandse markt zouden opgenomen worden, zullen de Belgische landbouwproducten, althans in zekere mate, verder beschut blijven tegen de mededinging van buitenlandse en vooral Nederlandse producten, waarvan de kostende prijzen en de verkoopprijzen vaak beneden de onze liggen.

Het verweermiddel van de Belgische landbouwers in de periode van de Vóór-Unie, d.w.z. tot 30 Juni — in zover in die tussentijd geen wijzigingen intreden —, is vervat in het Protocol van Mei 1947 (1). Met ingang van 1 Juli zullen de Belgische landbouwproducten met de Nederlandse worden vergeleken. Het lijkt weinig waarschijnlijk dat onze producten alsdan de concurrentiestrijd op de binnenlandse markt met de Nederlandse producten zullen kunnen voeren. Tot dusver waren de landbouwlonen, de pachten, de prijzen van meststoffen en veevoeder lager in Nederland dan in België en dit verschil werd na de September-devaluaties nog verscherpt.

Nederland is ons op gebied van verdeling, standardisatie en inpakking der producten ver vooruit. Bovendien zijn de landbouwbedrijven in Nederland gemiddeld groter dan in België, weshalve rationalisatie en productiviteit er hoger zijn.

Naast de organisatie der Belgische landbouwmarkt, wordt het probleem van de nieuwe markt der Economische Unie tussen België, Nederland en Luxemburg gesteld.

Tijdens de bijeenkomsten van de ministers der Benelux-landen in October van vorig jaar, werden de beginselen die de landbouwpolitiek der drie landen zullen beheersen, omschreven.

De regeringen der betrokken landen stelden vast dat het productievermogen van de landbouw in de Economische Unie het verbruik zal overtreffen en uitvoer dientengevolge onontbeerlijk zal zijn. Uitbreiding van de voedingsmiddelenbedrijven is dan ook wenselijk en er dient gewaakt voor een betere bewaring der landbouwproducten.

Ten einde de afzet van de niet houdbare producten te verzekeren, is het vereist een landbouwpolitiek na te streven, die enerzijds de opnemingsmogelijkheden van de binnenlandse markt uitbreidt en anderzijds de afzet op de buitenlandse markten zo voordelig mogelijk organiseert. Tot dusver voerden België en

(1) Er zij in herinnering gebracht dat het Protocol van Mei 1947 in punten 4, 5 en 6 voorziet dat, ten einde de minimum-prijs aan de landbouwer te waarborgen, elk der drie landen gerechtigd is iedere valorisatiemaatregel in eigen land te treffen en zijn binnenlandse markt tegenover derde landen en partnerlanden te vrijwaren.

Het mag namelijk het stelsel van invoervergunningen handhaven, zelfs wanneer de marktprijzen hoger liggen dan de minima-prijzen, met dien verstande dat het preferentiële stelsel hier van toepassing zal worden en dat de modaliteiten van toekenning der vergunningen geen hinderpaal voor de transacties zullen vormen.

Wanneer de toestand in de marktvoorziening de minimum-prijs kennelijk in gevaar brengt, is ieder der drie landen gerechtigd de vereiste maatregelen te treffen om het behoud der minima-prijzen te vrijwaren.

Nederland een zeer uiteenlopende politiek. De resultaten die Nederland gedurende de laatste twintig jaren bereikte, wijzen er op dat een organisatie, berustend op een stelsel van vergunningen en vergunningsrechten bij de invoer en op de verlening van invoer- en uitvoersubsidiën, doeltreffend is. België daarentegen huldigde vóór de oorlog een politiek, die een betere uitbreiding van de binnenlandse markt door douane-maatregelen toeliet en de productie geheel vrij liet.

Op lange termijn gezien, zal de uitbreiding van de binnenlandse markt bevorderd worden door een geleidelijke verlaging der verkoopprijzen, dank zij een stelselmatige neerdrukking der kostende prijzen. Ten einde deze laatste spoed bij te zetten, lijkt het gewenst de begrotingscredieten voor de technische verbetering in de landbouw te verhogen; bovendien is het met het oog op een versterking van de mededingingskracht op de wereldmarkt wenselijk een eensgezinde exportpolitiek te voeren. De hiertoe vereiste middelen zouden door een landbouwfonds kunnen verschaffen worden, dat door de vergunningsrechten op de invoer wordt gespijsd.

Gelet op de bijzondere omstandigheden die op de wereldmarkt heersen, verdient het aanbeveling langlopende contracten af te sluiten met landen die als enige koper optreden, alsmede sommige invoeren te centraliseren.

Vermits deze beginselen in Nederland worden toegepast, zou de Landelijke Dienst voor de Afzet van landbouw- en tuinbouwproducten met de hiertoe vereiste bevoegdheden moeten worden bekleed.

Wat de afzet van landbouwproducten onder de Benelux-landen betreft, zullen de beperkende maatregelen geleidelijk worden opgeheven in de mate dat de concurrentievoorwaarden op de Nederlandse, Belgische en Luxemburgse markten zullen eengemaakt worden (1).

Daar in het Octobernummer 1949 nadere beschouwingen aan de landbouw- en tuinbouwteelt van 15 Mei 1949 werden gewijd, willen wij ons er te dezer plaatse toe bepalen, de voornaamste trekken in het verloop van onze landbouwoppervlakten en van onze veeteelt in herinnering te brengen. Opgemerkt zij dat de uitkomsten der telling van 1 Januari 1950 een bevestiging zijn van de voornaamste in 1949 waargenomen tendenties zowel wat de indeling der teelten als de stijging van de veestapel betreft.

TEELTEN

Onderging de gezamenlijke teeltoppervlakte weinig of geen veranderingen, de beteling van de landbouwgrond werd evenwel op drie belangrijke punten gewijzigd :

1. Het areaal der graan- en meelgewassen werd niet verminderd. Dit *statu quo* is toe te schrijven

(1) Bijlage 2 van het Protocol door de ministers der drie Benelux-landen ondertekend.

aan twee tegenovergestelde bewegingen van dezelfde omvang :

a) t.o.v. de telling van 1948 vermeerdeerde het areaal *broodgranen* met 20.000 ha. De tarweteelt werd met 10.000 ha uitgebreid en de roggeteelt met 9.000 ha;

b) de oppervlakten der *andere graangewassen* krompen met 20.000 ha in. Het haverareaal verminderde met 15.000 ha.

A — Indeling van de landbouwgrond in België op 15 Mei 1949

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Aard van de teelten	1936-38 (1)	1948	1949
	(duizenden hectaren)		
A. Graan- en meelgewassen :.....	585	502	503
1. Broodgranen,	339	235	256
waarvan : tarwe	173	143	153
rogge	154	86	95
2. Andere granen	246	267	247
waarvan : gerst	32	77	72
haver	213	189	174
B. Nijverheidsgewassen :	87	82	95
waarvan : suikerbieten	48	45	60
vlas	29	30	26
cichorei	5,4	2,8	2,4
tabak	2,5	1,6	1,4
koolzaad	0,1	2	4,2
C. Wortel- en knolgewassen (als hoofdteelt).....	194	172	165
waarvan : aardappelen	103	88	89
voederbieten en half-sui- kerbieten	83	81	74
D. Overige teelten	952	958	949
waarvan : weiland	712	789	790
groenteteelt	39	25	23
fruitteelt	76	55	52
Eindtotaal teelten ...	1.818	1.728	1.725

(1) Raming door de Staatsagronomen.

2. Er werden 12.000 ha nijverheidsgewassen meer dan in 1948 beteeld. Deze uitbreiding houdt hoofdzakelijk verband met de verhoging van de suikerbieten-teelt met 15.000 ha. Anderzijds nam het koolzaad-areaal verder toe. Ten slotte kromp de vlasteelt met 4.000 ha in, ten gevolge van afzetmoeilijkheden.

3. De oppervlakte der wortel- en knolgewassen verminderde, wegens een inkrimping van het areaal voederbieten, met 7.000 ha in één jaar tijds.

VEETEELT

Het herstel van de veestapel werd begunstigd door de prijsdaling in en een vlottere voorziening van veevoeder.

In 1949 daalde het aantal *paarden* met 14.000 eenheden, ten gevolge van de motorisering van de bedrijven.

Het herstel van de *rundstapel* geschiedde verder in een versneld tempo. Hij vermeerdeerde met 164.000 eenheden in één jaar tijds.

De *varkensstapel* nam in zeer sterke mate toe (418.000 stuks meer dan in 1948). Heden ten dage is het vóór-oorlogse peil voorbijgestreefd.

Verder breidde de *pluimveestapel* zich uit met 38 pCt. t.o.v. 1948.

Veestapel
(duizenden stuks) (1)

	1948	1949
Paarden	281	267
waarvan : landbouwpaarden ..	253	244
andere paarden ..	27	24
Schapen	147	155
Geiten	74	71
Pluimvee	6.193	8.631
waarvan : leghennen	5.271	5.990
Runderen	1.715	1.879
waarvan : melkkoeien	777	849
slachtvee	34,3	39
Varkens	658	1.076
waarvan : beren	182,3	326,5
fokzeugen	111,4	167

(1) Nationaal Instituut voor de Statistiek. Telling van 15 Mei 1949.

De weersomstandigheden kenmerkten zich door een voortdurende geringe regenheersing en een bijzonder hoog aantal uren zonbestraling. Ondanks de droogte gedurende het gehele teeltjaar was de oogst zeer ruim, inzonderheid wat de graangewassen betreft. Hierop maakten alleen het veevoeder en de aardappelen uitzondering. In zijn *Raming van de landbouwproductie*, oordeelt het National Instituut voor de Statistiek dat de landbouwers te weinig aandacht schenken aan een aantal factoren die de productiviteit kunnen verhogen. Zo wordt de bestrijding der insecten niet met de gewenste doeltreffendheid gevoerd en is het bodemonderzoek onvoldoende.

De belangrijke stijging van de dierlijke productie vermocht nog niet de verbruiksbehoeften algeheel te bevredigen; zij bracht evenwel een daling der prijzen van de dierlijke producten teweeg, waardoor ze dichterbij die der plantaardige producten gingen liggen.

Productie der voornaamste teelten (1)
(duizenden tonnen)

	Gemiddelde 1942-1946	1948	1949
Tarwe	420,6	343,9	595,9
Rogge	266,8	184	257,8
Gerst en wintergerst	146,2	172,2	246,8
Haver	352,9	384,5	586,9
Suikerbieten	1.483	1.597,8	2.343,3
Vlas (zaad en stro)	109,8	176,4	173,5
Tabak	10,6	2,8	3,1
Hop	0,5	0,6	0,6
Aardappelen	1.851,8	2.132,9	2.046,9
Voederbieten	4.389,7	6.224	4.991,3

(1) Nationaal Instituut voor de Statistiek.

De graanproductie — zowel broodgranen als andere granen — steeg van 1.096.484 t tot 1.707.885 t, d. i. een toeneming met 64 pCt. t.o.v. het jaar 1948.

De gemiddelde opbrengst per hectare bedroeg voor wintertarwe 39,9 metrieke centenaren tegen 25 in 1948 en voor zomertarwe 28 tegen 16,8. De productie, groot 596.000 t, dit jaar bereikt, zal niet sterk meer

kunnen verhoogd worden, althans niet in een nabije toekomst. Het valt immers moeilijk meer dan 180.000 ha aan de tarweteelt te besteden, zonder aan de regels van de wisselbouw te schaden.

De gersteteelt bracht gemiddeld 38 metrieke centenaren per ha op tegen 21,6 in 1948. De productie, groot 246.800 t, volstaat om de behoeften van de Belgische brouwerijen algeheel te dekken; deze laatste verbruiken hiervan echter slechts 150.000 t, daar zij bij voorkeur uitheemse gerst aanwenden.

De productie van nijverheidsplanten steeg van 1.873.525 t in 1948 tot 2.629.148 t in 1949, zijnde een verhoging van 71 pCt.; dit is een gevolg van de ruime suikerbietenooft, die 2.340.000 t ruwe suiker opleverde en met 80.000 t de verbruiksbehoeften overtrof. Houdt men rekening met de voorraad van 21.500 t bij het begin van de campagne en met de invoer van 8.000 t suiker uit de Kolonie, met vrijdom van rechten ingevoerd, dan laat de suikercampagne van 1949-1950 een gezamenlijk overschot van 100.000 t ruwe suiker. Er kan hiermee opnieuw een voorraad van ca. 20.000 t worden aangelegd, doch voor het restant dient een afzetgebied gevonden.

De opbrengst van strouvas beliep 67,3 metrieke centenaren per ha tegen 53,6 in 1948. Het vlasverbruik, geraamd op 250.000 t, wordt slechts ten belope van 69 pCt. door de inheemse productie gedekt.

Op een tabaksverbruik van ca. 23.000 t, bedroeg de binnenlandsche productie slechts 3.144 t. De Belgische verbruiker vindt weinig smaak in de inheemse tabak; 18.000 t tabaksbladeren werden uit de Verenigde Staten en Turkije ingevoerd.

De productie van veevoeder verminderde in lichte mate. Zij bedroeg in 1948 1.451.454 t en bereikte in 1949 nog slechts 1.344.784 t.

Verder wordt de boterproductie op 70.000 t geraamd. Op basis van een verbruik van 950 gr per maand en per persoon, zouden er in totaal 96.000 t verbruikt worden. De invoer in 1949 bereikte 25.600 t en is lager dan in 1948 (35.800 t). Gesteld dat het aantal melkkoeien in 1950 verder stijgt, mag aangenomen worden dat de boterproductie ca. 80.000 t zal bereiken en dat een invoer van 15.000 t zal volstaan om de behoeften te dekken.

Vleesproductie (duizenden tonnen) (1)

Gemiddelde 1936-1938	314
» 1948	195,7
» 1949	248,1

De vleesproductie in 1949 overtrof met 22 pCt. die van 1948. Het binnenlands verbruik op 320.000 t geraamd, werd hiermee ten belope van 77 pCt. gedekt. Uit de vreemde werden 78.600 t levende dieren, vers en bevroren vlees ingevoerd.

(1) Cijfers door het Ministerie van Economische Zaken verstrekt.

Verwacht wordt dat het vleesverbruik in 1950 verder zal toenemen en, op basis van 110 gr per dag en per inwoner, 330.000 t zal bereiken.

Blijkbaar zal de productie in 1950 niet in sterke mate toenemen; want zo de productie van rundvlees vermoedelijk zal vermeerderen, is het te verwachten dat die van varkensvlees, waarvan de afzetmoeilijkheden in 1949 hoofdzakelijk aan een overdreven aantal zeugen te wijten was, zal verminderen.

Onze buitenlandse handel in land- en tuinbouwproducten vertoonde t.o.v. 1948, zowel naar waarde als naar gewicht, een vermindering van de invoer en de uitvoer. Terwijl in 1938 de uitvoerwaarde 15 pCt. van de invoerwaarde bereikte, daalde deze verhouding tot 8 pCt. in 1948 en 7 pCt. in 1949. Het debetsaldo der balans van de landbouwproducten verminderde van 24,693 milliard in 1948 tot 20,850 milliard in 1949.

Bijzondere handel in landbouwproducten

Invoer

Bron: Bulletin over de buitenlandse Handel der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

	1938		1948		1949	
	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (millioenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (millioenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (millioenen franken)
I. Productiegoederen ten behoeve van de landbouw en de voedingsbedrijven.	5.419	4.364,7	3.187,6	12.005,4	3.233,7	9.616,2
waarvan : graangewassen	3.086,5	2.389,1	1.517,4	6.464,9	1.675,5	5.791,9
waarvan : tarwe	1.038,5	1.162,5	778,5	3.615,2	644,5	2.570,4
maïs	615,4	543,9	361,4	1.287,6	409,5	1.229,3
moststoffen	1.228	529,1	1.028,5	1.224,5	1.281,7	1.606,4
II. Ten behoeve van de tabaksnijverheid.	1,2	76,9	0,7	90,4	19	629,7
III. Voedingswaren gereed voor het verbruik	1.057,1	1.793,5	1.438	14.852,6	1.108,6	12.289,7
1. Dierlijke producten :						
Melk	4,4	24,5	43,7	742,3	31,8	510,6
Boter	1,2	16,4	35,8	2.620,5	25,6	1.899,8
Runderen	10,6	45,5	35,4	702,7	27,5	572,9
Paardenvlees	11,7	44,8	14,3	202	13,4	212,9
2. Plantaardige producten :						
Vruchten	204,9	385,1	222,9	1.853,3	191	1.609,2
Groenten	254,9	268	161,5	765,1	96,5	503,2
Eindtotaal ...	6.477,3	6.238,1	4.626,3	26.948,4	4.461,3	22.535,6

Dank zij de ruime opbrengst van de plantaardige producten en de stijging van de dierlijke nam de invoer over het geheel af.

De vermindering van 18 pCt. t.o.v. 1948 in de invoerwaarde als gevolg van de daling der wereldprijzen, betrof zowel de aankoop van grondstoffen als van afgewerkte producten, doch ten aanzien van de aangekochte hoeveelheden, verminderde alleen de invoer van afgewerkte producten.

Het feit dat het vee meer met binnenlands voeder werd voorzien, oefende een invloed uit op de invoer

van voedergranen. Terwijl, vóór de oorlog, deze invoer 1.750.000 t beliep, was hij in 1949 tot 1.062.200 t verminderd. Onze graanbehoeften bleven verder zeer groot, doch zo meer gerst, maïs en haver dan vorig jaar uit het buitenland werden betrokken, verminderde daarentegen de import van rogge en tarwe. Er moge opgemerkt worden dat de invoer van laatstgenoemd product, zegge 644.000 t, dank zij de ruime oogst van 1949, gevoelig beneden die van vóór de oorlog lag en het verbruik niettemin kon gedekt worden.

Bijzondere handel in landbouwproducten

Uitvoer

Bron: Bulletin over de buitenlandse Handel der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

	1938		1948		1949	
	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (millioenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (millioenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (millioenen franken)
Plantaardige teelten :						
Granen	221,7	227,2	198,8	774,2	40,2	135,8
Nijverheidsteelten	37,5	60,8	17,8	194,4	58,7	180,5
Groenteteelten	123,1	182,8	80	288	64,8	258,1
Vruchten	7	39,6	49,5	269,1	34,8	234,7
Veeteelt :						
Levende dieren	5,4	59,3	0,4	17,6	0,9	38,9
Vlees	2,8	25,5	8	228,2	6,7	187
Melk en zuivelproducten	1	5,6	1,4	43,6	3,2	121
Eieren	8,4	83,9	0,2	6,5	1,9	76,9
Afval	23,1	112	6,8	129,7	6,2	94,3
Totaal ...	475,7	949,9	374,6	2.254,9	241,3	1.675,7

Afgewerkte producten werden, wegens de stijging van de inheemse boter-, melk- en vleesproductie, in aanzienlijk kleinere mate ingevoerd. Trouwens werd de binnenlandse markt bij het einde van het jaar tegen de invoer van vreemde producten beschut. Evenzo kon, dank zij de overvloedige fruit- en groentenooft, de invoer van deze producten in sterke mate worden verminderd.

De vermindering van onze uitvoer wijst op de moeilijkheden die de onontbeerlijke afzet van de enkele landbouwproducten in het buitenland ondervond. Indien we evenwel bedenken dat de uitvoercijfers van 1948 abnormaal waren opgedreven ten gevolge van een belangrijke wederuitvoer van maïs en rogge, dan is de eigenlijke uitvoer niet verminderd. Doch het *statu quo* zelf is niet bemoedigend. De uitvoermogelijkheden van België zijn op dit gebied natuurlijk zeer beperkt, doch zulks neemt niet weg dat hier een verbetering mogelijk is. De uitvoer van nijverheidsgewassen vermeerderde dank zij vooral de afzet van de surplusvoorraad suikerbieten en de uitbreiding van de verzendingen cichoreiwortels naar Zwitserland en Duitsland. De pogingen tot uitbreiding van de uitvoer naar Duitsland zullen wellicht de afzet van groenten, vruchten en varkensvlees vergemakkelijken.

Hoe dan ook, de uitvoermoeilijkheden hebben afdoende bewezen dat aan een uitbreiding van het binnenlands verbruik moet worden gedacht.

Landbouwindexcijfer (1)

Basis 1936-1938 = 100

	Plant- aardige produc- ten	Dier- lijke produc- ten	Totaal land- bouw- produc- ten	Produc- tiekosten	Afwij- kingen
1947 Maandgemiddelde ...	346,5	339,1	342,2	347,7	- 5,5
1948 Maandgemiddelde ...	392,9	446,5	424,1	406,9	+17,2
1949 Januari	348,2	432,2	397,6	392,3	+ 5,3
Februari	337,4	400,1	374,3	389,1	-14,8
Maart	352,2	383,9	370,8	385	-14
April	350,3	403,8	381,8	382	- 0,2
Mei	373,9	419,6	400,8	385,5	+15,3
Juni	378,4	420,1	402,9	388	+14,9
Juli	353	391,3	375,5	392,9	-17,4
Augustus	333,7	383	362,7	391,6	-28,9
September	317,2	373,6	350,4	392	-41,6
October	320,8	352,8	339,6	391,1	-51,5
November	328,4	350,4	341,3	391,2	-49,9
December	337,9	355,3	348,1	391,3	-43,2
1950 Januari	362,2	355,5	358,3	400	-41,7
Februari	389,1	343,3	362,1	394,7	-32,6
Maart	387,6	343,3	361,6	388,9	-27,3

(1) Ministerie van Landbouw.

Het verloop van het indexcijfer der landbouw-prijzen was door vier stadia gekenmerkt : een inzinking van Januari tot Maart, een stijging tot Juni, een langdurige en aanzienlijke inzinking van Juni tot October, waarna een herstel gedurende de laatste twee maanden van het jaar intrad. De daling waar-tegen de stijging niet kon opwegen, bedroeg in December, in vergelijking met Januari, 49,5 punten, nadat zij in October een maximum van 58 punten

had bereikt. In deze baisse werden de prijzen der plantaardige producten en, in sterkere mate, die van de veeteelt betrokken. In één jaar tijds, daalde het prijsindexcijfer der plantaardige producten met 8,1 punten, dan wanneer het indexcijfer der dierlijke producten met 76,9 punten terugliep. Dientengevolge ging de afwijking tussen de twee indexcijfers sterk inkrimpen : van 84 punten bij het begin van 1949 viel zij tot 17,2 punten in December. Daarentegen gaf het indexcijfer der productiekosten een star verloop te zien, dan wanneer het één jaar te voren de bewe-gingen van het indexcijfer der verkoopprijzen, zij het in minder sterke mate, volgde. Wegens deze grotere strakheid ging natuurlijk de afwijking tussen de verkoopprijzen en de productiekosten verbreden en een maximum van 51 punten in October bereiken. Dit verschil kromp bij het einde van het jaar en bij het begin van 1950 in, ten gevolge van de stijging van het prijsindexcijfer der plantaardige producten.

De Regering bestreed deze prijsevolutie door de tarweteelt aan te moedigen en haar zoveel mogelijk een rendabele prijs te waarborgen, door een bijzon-der toezicht op de dierlijke producten uit te oefenen, door de invoer te verbieden of te beperken en, bij het einde van het jaar, door een uitbreiding van onze uitvoer van landbouwproducten naar West-Duitsland te bevorderen.

Over het geheel gingen de landbouw-prijzen zich op een peil vestigen dat meer in overeenstemming is met de toestand op de wereldmarkten, het herstel van de veestapel en de ruime productie.

De bestanddelen van het prijsindexcijfer der granen, excl. tarwe, bleven van Januari tot April 1949 de baisse-beweging volgen, die zich reeds in Augustus 1948 was begonnen af te tekenen. In April bleek een dieptepunt bereikt te zijn, daar, met ingang van deze maand, de indexcijfers zich geleidelijk gingen herstellen.

De tarweprijs was tot 1 Augustus op *fr* 430 vastge-steld. Met ingang van die datum besloot de Rege-ring, in het vooruitzicht van een ruime oogst, een prijs van *fr* 424 per 100 kg voor de Augustus-, Sep-tember- en Octoberleveringen te waarborgen, welke prijs in November en December tot *fr* 427 werd ver-hoogd, om daarna geleidelijk in de eerste maanden van 1950 te stijgen, zodat over het geheel een prijs van *fr* 430 gewaarborgd werd. De Regering hoopte door deze maatregel de leveringen van de produ-centen gelijkmatiger in de tijd te verdelen. Boven-dien werd, met het oog op de afzet van de overvloe-dige productie, het bijmengingspercentage van de inheemse tarwe geleidelijk verhoogd van 40 pCt. in Augustus tot 50 en 60 pCt. in September en daarna tot 70 pCt. in October; laatstgenoemd percentage werd tot het einde van het jaar gehandhaafd; het ging naderhand geleidelijk dalen tot 50 pCt. in Februari 1950.

Prijsindexcijfers der voornaamste landbouwproducten en der productiekosten (1)

Basis 1936-1938 = 100

RPOB : *Ministerie van Landbouw.*

	Januari 1949	April 1949	Juli 1949	Augustus 1949	September 1949	October 1949	November 1949	December 1949
Tarwe	359,3	359,3	359,3	350,8	345,9	356,4	353,-	347,2
Rogge	389,1	322,-	337,2	332,5	316,4	329,8	338,6	342,8
Wintergerst	396,6	327,1	341,8	356,4	331,2	344,-	332,3	332,-
Haver	360,4	283,8	297,4	322,-	302,8	310,2	304,1	314,7
Stro	178,9	154,2	106,4	96,-	108,9	95,5	91,1	94,3
Vlas	314,8	313,2	277,8	227,9	218,2	235,9	239,3	253,-
Cichorei	383,7	376,6	353,4	349,1	348,1	341,2	331,3	338,5
Suikerbieten	516,4	516,4	516,4	516,4	516,4	482,6	482,6	482,6
Aardappelen	291,6	332,1	341,9	301,1	269,6	278,7	299,8	323,4
Runderen	465,2	423,2	386,3	392,9	390,2	373,4	351,2	362,6
Koeien	455,2	408,3	391,2	398,-	388,8	349,-	340,1	352,9
Kalveren	539,5	427,-	403,1	385,8	404,6	416,7	381,2	374,4
Varkens	587,4	382,1	361,1	345,7	331,9	298,7	288,5	273,4
Boter	387,4	404,1	400,1	385,3	375,9	361,4	376,2	381,1
Eieren	350,9	466,9	509,1	470,8	412,3	365,-	367,6	380,6
Paarden	223,6	234,7	218,8	218,8	212,3	212,3	188,2	188,2
Pachten	245,5	245,5	253,6	253,6	253,6	253,6	253,6	253,6
Lonen	488,3	488,3	509,2	509,2	509,2	509,2	509,2	509,2
Meststoffen	282,4	283,5	283,5	268,3	269,7	271,2	272,5	272,7
Veevoeder	412,6	370,6	369,9	371,7	372,8	368,5	368,5	369,4
Plant- en zaadgoed	366,-	333,3	333,3	333,3	329,6	329,6	326,6	329,6
Materieel	352,8	352,8	394,4	394,4	394,4	394,4	394,4	394,4
Belastingen	321,1	303,7	304,9	304,-	305,4	304,-	303,7	303,8
Algemene onkosten	393,4	379,8	378,8	378,3	378,3	376,2	376,6	375,4

(1) Een breedvoerige beschrijving van het verloop der prijsindexcijfers voor de voornaamste landbouwproducten gedurende het eerste halfjaar van 1949 verscheen in het Octobernummer 1949 van dit *Tijdschrift*.

Deze politiek liet de maalterijen toe, de tarweproductie te verwerken, doch het ruime aanbod en de haast waarmee de producenten zich liquiditeiten wilden verschaffen, maakten het niet mogelijk de tarweprijs op het peil te handhaven, dat de Regering trachtte te waarborgen.

Het prijsindexcijfer der nijverheidsgewassen ging afgetekend achteruit, ook al viel er voor sommige producten, zoals vlas en aardappelen, een herstel bij het einde van het jaar op te merken.

Daar het vlas moeilijk van de hand ging, daalde het prijsindexcijfer zeer sterk tot September (96,6 punten). Met ingang van deze maand ging het indexcijfer opnieuw stijgen, daar het Belgische vlas, wegens voorzieningsmoeilijkheden in Frankrijk, een grotere belangstelling kende. Het indexcijfer der cichoreiprijzen daalde, ingevolge afzetmoeilijkheden, met 35,2 punten van Januari tot December.

Het prijsindexcijfer der suikerbieten lag nog op een ruim hoger peil dan dat der andere teelten. Hun prijs is per contract vastgesteld en de contractuele bepalingen voor dit jaar, gebaseerd op de binnenlandse suikernoteringen, deden het indexcijfer in September met 33,8 punten beneden zijn vorig peil dalen.

De overproductie van suiker stelt trouwens een netelig probleem : de uitvoer der surplushoeveelheden kon niet tegen de wereldprijs geschieden, vermits hij belangrijker lager is dan de binnenlandse prijs.

Hoewel minder scherp afgetekend dan in 1948, onderging het indexcijfer der aardappelprijzen sterke schommelingen.

Over het geheel gaf het indexcijfer der dierlijke prijzen een duidelijk merkbare achteruitgang te zien. Het was dan ook in die sector vooral dat de Regering ettelijke malen ingreep. De afzonderlijke indexcijfers vertoonden een afgetekende tendens om zich rond eenzelfde peil te groeperen, behalve dan het indexcijfer van het paardenvlees.

De inzinking der varkensprijzen was veruit het sterkst : het indexcijfer daalde in één jaar tijds met 314 punten. De varkensaanvoer op de markt was veel te ruim en de prijzen zakten ineen. In November besloot de Regering geen invoervergunningen meer voor ongeslachte varkens en varkensvlees af te leveren. Doch aangezien er slechts uiterst kleine hoeveelheden in het buitenland worden betrokken, kan deze maatregel niet dan in onbeduidende mate de varkensmarkt ontlasten. Belangrijker waren de inspanningen bij het einde van het jaar geleverd om de uitvoer naar Duitsland te bevorderen. Met ingang van 1 Januari 1950 gaf Duitsland een crediet van \$ 550.000 vrij voor invoer van varkensvlees en \$ 56.000 voor invoer van reuzel. Doch ook deze bijkomende verlichting zal niet volstaan om de markt te saneren. Hiertoe kan alleen een inkrimping van het aantal fokzeugen doelmatig bijdragen. Aanvoer van zeugen in de slachthuizen tijdens de maand Februari 1950 laat vermoeden dat de veehouders voor deze oplossing te vinden zijn.

De indexcijfers der rund- en koeprijzen vielen beide met 102 punten van Januari tot December. In November en December werd een neiging tot herstel merkbaar, ten gevolge van het verbod, met ingang van

16 October, invoervergunningen voor vers rundvlees af te leveren en de schorsing van de geldigheidsduur der invoervergunningen voor levend vee. Reeds op 31 Augustus was de invoer van vetgemest Frans vee verboden geworden.

Het indexcijfer van de paardenprijs dat ver beneden de andere indexcijfers lag, daalde slechts met 35,4 punten.

De boterprijzen kenmerkten zich door talrijke schommelingen. Nadat het indexcijfer van Maart tot Mei gestegen was, viel het tot October, waarna het in November en December naar omhoog ging. De Regering, die talrijke malen op de markt ingreep, leverde tot 31 Augustus opgeslagen Deense boter, toen de prijs van de inheemse boter steeg. Met ingang van September besloot de Regering, in het raam van de Vóór-Unie, geen invoervergunningen meer voor boter, tenzij van Nederlandse herkomst, te verlenen. Om evenwel de binnenlandse markt te beschermen, geschiedde deze boterinvoer tegen een

hogere prijs dan die waartegen zij in Nederland verkocht wordt. Het verschil tussen de twee prijzen zal België ten goede komen. Zo zien we dat de buitenlandse boter verder een marktregelende rol vervult.

Het meest onvaste bestanddeel in het indexcijfer der productiekosten, nl. het veevoeder, ging in overeenstemming met de prijsschommelingen van de inheemse en uitheemse granen, tot Juli dalen, waarna het opnieuw steeg. Van Januari tot December liep het met 41,2 punten terug. Daalden eveneens : het indexcijfer der meststoffen (9,7 punten), van het plant- en zaadgoed (26,4 punten), van de algemene onkosten en de belastingen. Doch deze verschillende baisse-bewegingen werden te niet gedaan door een verhoging van het indexcijfer der pachten met 8,1 punten, van dat der lonen met 20,9 punten en van het materieel met 41,6 punten. Het halfjaarlijkse onderzoek dat in Januari 1950 werd ingesteld, bevestigde deze tendens, daar het indexcijfer van de verschillende onkosten verder verhoogde.

RENTENFONDS

Verslag over de verrichtingen van het jaar 1949

I — Algemeenheden

Het Rentenfonds is sedert 4 Juni 1949 zijn vijfde bestaansjaar ingegaan.

Gedurende het dienstjaar eindigend op 31 December 1949 werd zijn regulerende opdracht, waarvan de besluitwet van 18 Mei 1945 de gróndslagen heeft gelegd, door de gunstige oriëntering van de markt zeer vergemakkelijkt.

Zoals hierna in dit verslag wordt vermeld, heeft de kooplust, die in de loop der laatste maanden van 1948 merkbaar werd, zich bijna zonder onderbreking gedurende het ganse jaar 1949 gehandhaafd, niettegenstaande de leningsuitgiften en in weerwil van de politieke of monetaire gebeurtenissen, waarvan men had kunnen vrezen dat ze een ommekeer tot gevolg zouden hebben gehad.

De Nationale Bank van België bleef het dagelijks beheer van het Rentenfonds waarnemen krachtens de overeenkomst gesloten met die instelling op 3 November 1945, bij toepassing van artikel 9 van het organiek besluit. Bedoelde overeenkomst werd stilzwijgend vernieuwd voor een tijdperk van een jaar, ingaande op 3 November 1949.

Geen enkele wijziging werd in 1949 gebracht aan de samenstelling van het comité van beheer, dat, zoals men weet, bestaat uit twee leden gekozen onder de hogere ambtenaren van het Bestuur der Thesaurie en Staatsschuld — waarvan één de functies van voorzitter waarneemt —, twee vertegenwoordigers van de Nationale Bank van België en de directeur-beheerder van het Gemeentekrediet van België.

II — Uitgiften en terugbetalingen van leningen

Krachtens artikel 2 van het organiek besluit, is het Fonds gemachtigd de effecten op halflange en lange termijn, uitgegeven door de Staat en de Kolonie of door hen gegarandeerd, uitgegeven door de Regie van Telegraaf en Telefoon, de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, het Gemeentekrediet van België, alsmede door de provincies en de gemeenten, te kopen en te verkopen.

De omvang der effecten, waarvan het Rentenfonds aldus de markt controleert, vertegenwoordigde op 31 December 1948 een globale nominale waarde van 111 milliard frank.

Hij bereikte op 31 December 1949 een bedrag van ongeveer 126 milliard, zegge nagenoeg 93 milliard tegen 81 milliard voor de Staatsfondsen en daarmee gelijkgestelde waarden, en 33 milliard tegen 30 milliard voor de door de ondergeschikte besturen uitgegeven effecten.

Onder voorbehoud van de lopende amortisaties, waarmede geen rekening werd gehouden, is de verhoging enkel aan de nieuwe uitgiften toe te schrijven, daar geen leningaflossing van noemenswaardig bedrag in 1949 plaats heeft gehad.

De door overheids- en semi-overheidsmachten geplaatste leningen op de kapitaalmarkt beliepen 15.690 miljoen frank. Zelfs afgezien van de plaatsing in banken, bij toepassing van het reglement op de bankcoëfficiënten, ten belope van 2.683 miljoen frank 4 pCt. schatkistcertificaten 1949, is het globaal bedrag van de uitstaande effecten van jaar tot jaar met nagenoeg 13 milliard gestegen, terwijl in 1948 de verhoging maar 4,8 milliard frank beliep, welk bedrag met ongeveer 1,5 milliard kleiner was dan in 1947.

De in 1949 in de beursnotering opgenomen leningen zijn ten getale van acht, te weten :

op 7/ 2 : fr	450.000.000,	4,5	pCt. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid 1948-1953, 2° reeks;
op 15/ 2 : fr	3.500.000.000,	2	pCt. Wederopbouw, 2° tranche;
op 28/ 3 : fr	1.090.000.000,	4,5	pCt. Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen 1949-1954;
op 7/ 6 : fr	1.400.000.000,	4,5	pCt. Regie van Telegraaf en Telefoon 1949-1954;
op 1/ 8 : fr	200.000.000,	4,5	pCt. Stad Gent 1949-1954;
op 10/ 8 : fr	250.000.000,	4,5	pCt. Stad Luik 1949-1954;
op 15/ 9 : fr	500.000.000,	4,5	pCt. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid 1949-1954;
op 14/11 : fr	8.300.000.000,	4	pCt. Schatkistcertificaten 1949.

Te zamen fr 15.690.000.000.

III — Ontwikkelingsgang van de rentenmarkt

Men zal zich herinneren dat bij de heropening van de beurs in Juni 1945, de Staatsfondsenmarkt onmiddellijk kooplustig was en dat de richtkoersen zeer spoedig konden worden verhoogd onder de druk van een steeds toenemende vraag.

De uitgifte van de bevrijdingslening stelde op het einde van het jaar een einde aan deze haussebeweging, welke in het begin van het volgend jaar, sedert de beursnotering der nieuwe lening, plaats heeft gemaakt voor een trage doch aanhoudende daling van de koersen, in verband met de verhoging van de rentestand en de drang naar liquiditeiten vanwege het publiek. De 4 pCt. geünificeerde schuld die tot omtrent het einde van het eerste halfjaar 1946 haar positie had kunnen handhaven, werd op haar beurt meegesleept, en men kon derhalve een nieuwe daling der beursnoteringen waarnemen.

In de laatste dagen van de maand December trad er een verandering in; het eerste halfjaar van 1947 werd gekenmerkt door een aanhoudende vraag, welke aanleiding gaf tot een geleidelijk herstel van de beursnoteringen. De tendens kenterde opnieuw in de maand Juni, tijdstip waarop de Schatkist overging tot de uitgifte van 4 pCt. schatkistcertificaten op 5 of 10 jaar; de koersdaling nam nog toe in de loop van de maand Augustus, wanneer de hausse van de discontovoet der Nationale Bank een nieuwe verhoging van de rentestand aankondigde. Het jaar 1947 was niettemin voor het Rentenfonds duidelijk beter dan het vorige, vermits de vermeerdering van zijn portefeuille slechts in 't geheel 848 miljoen frank bereikte, tegen 2.208 miljoen in 1946.

Het jaar 1948 zag nieuwe verbetering intreden. De Staatsfondsenmarkt vertoonde gedurende het ganse jaar een grondtendens naar evenwicht, en de portefeuille van het Fonds, die, onder de invloed der leninguitgiften, per saldo, van 1 Januari tot 20 Augustus, met 692 miljoen frank was gestegen, kwam geleidelijk naar haar vertrekpunt terug. De stabiliteit waarvan de toonaangevende waarden van de beursnotering over 't algemeen hadden laten blijken, de grotere bijval welke aan de langlopende waarden te beurt viel en de verminderde interventies van het Rentenfonds lieten toe te concluderen dat een normale toestand hersteld was.

Deze toestand werd in 1949 op merkwaardige wijze geconsolideerd. De markt bleef op nagenoeg onafgebroken wijze kooplustig, waarbij van het ene jaar tot het andere 760 miljoen frank per saldo werden opgeslorpt, ongeacht de leninguitgiften, waarvan het netto-bedrag — zoals blijkt uit de in hoofdstuk II genoemde cijfers — ongeveer het drievoud vertegenwoordigde van hetgeen in 1948 werd bereikt.

Er mag gezegd worden dat, in werkelijkheid, de achtereenvolgende uitgiften van kasbons 4 1/2 pCt. op 5 jaar en de belegging van een tweede tranche der

Wederopbouwlening, gedurende de eerste negen maanden van het jaar generlei invloed hadden op de algemene rang der markt.

De muntaanpassing, welke in de tweede helft van de maand September geschiedde, had evenmin een verandering tot gevolg.

De effectenbeurzen bleven op Maandag 19 en op Dinsdag 20 September gesloten.

De kopers, die zich wellicht rekenschap wilden geven van de oriëntering welke de markt zou nemen, onthielden zich voor het merendeel bij de zitting van daags daarna. Het Fonds zag zich dienvolgens verplicht wat papier over te nemen in verhouding tot de lopende verkooporders welke zich in de loop van de vorige dagen opeengehoopt hadden.

Met ingang van Donderdag 22 echter werd de markt opnieuw gestijfd door beleggingsaankopen, zodat ten slotte de devaluatieweek voor het Rentenfonds met een nieuwe vermindering van zijn portefeuille afgesloten werd.

Op 28 September bereikte deze laatste het laagste peil van het jaar, d.i. 3.401 miljoen frank.

Sedert 20 Augustus 1948, datum waarop de portefeuille het maximumcijfer van 5.302 miljoen bedroeg, had het Fonds dus nagenoeg twee milliard verkocht. De vermindering beliep 663 miljoen frank voor de periode van 20 Augustus 1948 tot 31 December 1948 en 1.238 miljoen voor de eerste negen maanden van 1949.

Kenmerkend is het feit dat de kopers, gedurende gans het jaar, vooral belang stelden in de obligatiën op lange termijn, om 't even of het ging om Rijksfondsen en gelijkgestelde waarden of om effecten uitgegeven door de ondergeschikte machten.

De vermindering van 3 1/2 tot 3 1/4 pCt. van de discontovoet der Nationale Bank van België, aangekondigd op 5 October, betekende een aanmoediging in die richting, voor zover ze een neiging tot daling van de rentevoeten aanwees.

Zoals blijkt uit onderstaande opgave van de gemiddelde jaarlijkse koersen der voornaamste waarden, bleven de effecten op lange termijn opwaarts gericht gedurende gans het laatste kwartaal. Bij het jaareinde stonden ze ver boven de koersen van December 1948.

De hausse bedraagt 4,55 punten voor de 4 pCt. geünificeerde schuld, welke van 85 tot 89,55 steeg; de bevrijdingslening verbeterde van 81,55 op 88, zegge met 6,45 punten overeenstemmend met een hausse van ca. 8 pCt. Beide werden van nabij gevolgd door de gelijkaardige waarden van het Gemeentekrediet van België.

De lening tot Wederopbouw en de andere premieobligatiën hadden insgelijks een willige markt. De tweede tranche der lening tot Wederopbouw, uitgegeven bij het begin van het jaar, bereikte zeer snel

de koers 1009 en reeds thans mag de uitgifte van een nieuwe tranche worden overwogen.

De uitgifte gedurende de maand October van 4 pCt. schatkistcertificaten 1949, heeft de grondoriëntering der notering niet gewijzigd.

Immers de arbitrages hebben enkel betrekking gehad op effecten van éenzelfde categorie, met uitsluiting niet alleen van de waarden op lange termijn, doch tevens van de kasbons uitgegeven door de regies en de parastatale instellingen.

Bij de opneming van de nieuwe lening in de beursnotering, welke op 14 November geschiedde, moest het Fonds overgaan tot regularisatieaankopen, doch zijn ingrijpen bleef binnen gematigde perken, niet-tegenstaande het hoge bedrag der intekeningen.

Van de volgende maand af werd de markt der Schatkistbons door aankooporders opgebeurd, en zo de noteringen in deze categorie niet het peil van September bereikten, toch stonden ze in December op een hoger niveau dan dit van de maand Januari.

Wat betreft de markt der 4 pCt. schatkistcertificaten 1949, welke aanvankelijk zeer loom was, deze verbeterde insgelijks naar gelang dat het vlottend papier geresorbeerd werd, en de koers stond bij jaareinde op 98,35, komende van 97,90.

In totaal, is de portefeuille van het Fonds in effecten op korte of op halflange termijn van het ene jaar op het andere slechts toegenomen met 313 millioen frank, zegge met nauwelijks 2,4 pCt. van het bedrag der in 1949 uitgegeven leningen.

In werkelijkheid heeft de markt, dank zij de volhardende vraag naar effecten op lange termijn, niet enkel 13 milliard frank aan nieuwe leningen, doch tevens 760 millioen frank van het Rentenfonds opgenomen, terwijl in de loop van vorige jaren de terugvloeiing van papier soms 13 en zelfs 20 pCt. van het cijfer der nieuwe uitgiften bereikt had.

IV — Omvang der transacties

De vergelijking van de globale omvang der in 1948 en in 1949 op de rentenmarkt gedane transacties toont op treffende wijze aan hoe groot de aantrekkingskracht was, welke de vast renderende waarden verleden jaar op de belegging zoekende kapitalen uitoefenden.

Beweging der verrichtingen op de rentenmarkt

	1948	1949	Vershil
	—	—	—
<i>(Nominale waarde in millioenen franken)</i>			
Aangeboden effecten	6.249	6.277	+ 28
Gevraagde effecten	6.193	7.247	+ 1.054
Samen	12.442	13.524	+ 1.082

Terwijl de omvang van het aanbod practisch onveranderd bleef, steeg de vraag met meer dan één milliard, zegge meer dan 15 pCt.

Het Rentenfonds heeft 61 pCt. van de gevraagde effecten geleverd.

Zijn optreden bij aan- en verkoop kan van het ene tot het andere jaar vergeleken worden als volgt :

Overheidseffecten en ermede gelijkgestelde waardepapieren (portefeuille A)

	1948	1949
	—	—
Aankoop	fr 2.436.597.057,50	2.770.153.835,—
Verkoop	» 2.816.257.012,50	2.985.353.612,50
Verkocht per saldo fr	379.659.955,—	215.199.777,50
Incassering van effecten	fr 16.030.325,—	20.321.612,50
Totale vermindering	fr 395.690.280,—	235.521.390,—

Effecten uitgegeven door ondergeschikte besturen (portefeuille B)

	1948	1949
	—	—
Aankoop	fr 1.033.942.790,—	941.700.930,—
Verkoop	» 599.171.680,—	1.461.372.600,—
Aangekocht per saldo in 1948 .. fr	434.771.110,—	
Verkocht per saldo in 1949		519.671.670,—
Incassering van effecten	» 9.779.480,—	5.774.160,—
Samen	fr 424.991.630,—	525.445.830,—
Inkomen van genotsaandelen (één frank per effect) »	315,—	1.020,—
Netto verhoging in 1948	fr 424.991.945,—	
Netto vermindering in 1949 fr		525.444.810,—

Uit deze tabel blijkt duidelijk de omvang van de in 1949 ingetreden verbetering.

Tijdens het vorige jaar werd de verkoop van Staatsfondsen en gelijkgestelde effecten inderdaad gecompenseerd door de aankoop der door de ondergeschikte besturen uitgegeven effecten.

In 1949 werd gans de notering meegesleept in de haussebeweging en wel dermate dat de vermindering van de portefeuille B aanzienlijker was dan de toename in 1948. Zij was zelfs belangrijker dan de vermindering van de portefeuille A, welke, zoals hierboven gezegd, beïnvloed werd door de arbitrages ingevolge de uitgifte der 4 pCt. schatkistcertificaten 1949.

In de categorie der langlopende effecten verminderde de portefeuille A met 667 miljoen frank en de portefeuille B met 407 miljoen frank.

Op 31 December 1949 zag de algemene stand van de portefeuille, in vergelijking met 31 December 1948, er uit als volgt :

	Portefeuille A	Portefeuille B	Totaal
31 December 1948 fr	3.531.954.160	1.107.580.003	4.639.534.163
31 December 1949 »	3.296.432.770	582.135.193	3.878.567.963
	— 235.521.390	— 525.444.810	— 760.966.200

Wegens de behoeften van de markt was het Rentenfonds verplicht een gedeelte van de inschrijvingen op naam, welke het in portefeuille had, om te zetten in effecten aan toonder. Het bedrag van deze inschrijvingen is aldus herleid van 1.838 miljoen frank tot 744 miljoen frank.

In uitvoering van het besluit van de Regent van 17 Januari 1949, waarbij de verplichte omwisseling der Belgische effecten aan toonder voorgeschreven werd, heeft het Fonds, in de loop van het jaar, 94.325 effecten van zijn portefeuille omgewisseld. Deze effecten omvatten Staatsfondsen, leningen van de Kolonie, van het Gemeentekrediet, van de regies, steden en provincies.

De verhandeling van effecten ingevolge de beursverrichtingen volgde de ontwikkeling van de omvang der transacties. Alleen voor de beurs te Brussel, heeft het Rentenfonds gemiddeld 12.000 effecten per dag verhandeld, tegen 9.600 het vorige jaar.

De inventaris van de portefeuille, waartoe op 31 Mei en 31 December 1949 overgegaan werd, leidde tot de vaststelling dat er volledige overeenstemming bestond tussen het aanwezig en het gecomptabiliseerd bezit.

V — Financiering der verrichtingen

Tijdens het jaar 1949 heeft het Fonds, op grotere schaal dan vroeger, op de geldmarkt kunnen lenen, hetzij in vorm van « call money », hetzij door belegging in kasbons.

Zoals vroeger deed het een beroep op het crediet van de Nationale Bank op de tijdstippen dat « call money » minder overvloedig was, maar zijn schuld tegenover deze instelling bereikte niet de hoge cijfers die men gedurende de vorige jaren gekend had. Zij werd heel dikwijls op nul teruggebracht en heeft slechts bij uitzondering het peil van twee milliard bereikt.

De cijfers zijn als volgt te vergelijken op het einde van het jaar :

	« Call money »		Kasbons	
	N. B.	Andere	N. B.	Andere
	(millioenen franken)			
31 December 1947 ..	1.396	2.912	—	—
31 December 1948 ..	1.451	2.450	325	—
31 December 1949 ..	1.123	2.072	415	—

VI — Balans en winst- en verliesrekening per 31 December 1949

a) Balans

ACTIEF	PASSIEF
Overheidsfondsen (nominale waarde fr 3.878.567.963,—) fr 3.831.854.943,28	Leningen op korte termijn fr 1.123.000.000,—
Verkoop van effecten, te liqui- deren » 32.853.415,25	Nationale Bank, voorschotrekening » 11.495.214,86
Nog te ontvangen interest per 31 December 1949 op overheids- fondsen » 70.663.475,30	Gedisconteerde kasbons » 2.487.000.000,—
Nog te ontvangen interest per 31 December 1949 op gediscou- nteerde kasbons » 6.626.576,40	Aankoop van effecten, te liqui- deren » 17.846.267,90
	Algemene reserve :
	Op 31 December
	1948 217.166.324,97
	Uitslag op 31 De- cember 1949 85.490.602,50
	» 302.656.927,47
<u>fr 3.941.998.410,23</u>	<u>fr 3.941.998.410,23</u>

b) Resultaat op 31 December 1949

DEBIT	CREDIT
Interesten der leningen op korte termijn :	Saldi der posten van volledig geli- quideerde effecten fr 909,75
a) Verrichtingen « on- call » 35.115.377,15	Opbrengsten der overheidsfondsen » 161.547.333,40
b) Voorschotrekening bij de Nationale Bank 217.013,—	
fr 35.332.390,15	
Interesten der ge- disconteerde kas- bons 38.090.694,35	
Min herdisconto .. 6.626.576,40	
» 31.464.117,95	
Algemene kosten » 122.600,70	
Makelaarslonen » 9.138.531,85	
Winstsaldo over te schrijven op de algemene reserve » 85.490.602,50	
<u>fr 161.548.243,15</u>	<u>fr 161.548.243,15</u>

RENTENFONDS — Gemiddelde beursnoteringen

1949

	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	October	November	December
<i>Portefeuille « A ».</i>												
Belg. 3 pCt. lening II	88,40	88,34	88,35	88,40	88,38	88,53	88,63	88,53	88,64	88,41	88,38	88,39
Belg. 3,50 pCt. lening 1937	77,18	77,38	77,50	77,58	77,50	77,57	77,70	77,97	78,17	78,31	78,36	78,41
Belg. 3,50 pCt. lening 1943	73,51	73,90	74,36	74,55	74,68	75,02	75,71	76,31	76,65	76,99	77,24	77,79
Geünificeerde 4 pCt. schuld	84,98	85,18	85,53	86,00	86,21	86,66	87,14	87,63	88,25	88,73	88,99	89,31
4 pCt. Bevrijdingslening	81,62	81,99	82,84	83,53	83,68	84,62	85,20	85,75	86,26	86,76	86,38	87,26
3,50 pCt. Schatkist 1942 — I —	102,57	102,81	103,05	103,24	103,23	103,48	103,99	104,40	104,72	104,74	104,36	104,14
4 pCt. Schatkist 1943	101,10	101,33	101,66	101,79	101,88	102,11	102,63	103,08	103,55	103,16	103,04	102,78
3,50 pCt. Schatkist 1944 — I —	95,06	95,24	95,50	95,76	95,87	96,34	96,80	96,99	97,29	97,20	97,10	97,19
4 pCt. Schatkist 1947	98,76	98,98	98,73	98,82	98,57	98,76	99,17	99,68	99,79	99,61	99,59	99,70
4 pCt. Schatkist 1948	99,77	100,15	99,90	99,94	99,71	99,95	100,23	100,60	100,64	100,45	100,46	100,60
Belg. 4 pCt. Lotenlening 1933	1.039,65	1.032,70	1.028,86	1.027,36	1.026,55	1.027,76	1.021,68	1.023,00	1.028,80	1.034,76	1.039,83	1.042,33
Belg. 3,50 pCt. Lotenlening 1941	843,15	846,00	845,82	845,36	846,55	858,95	872,57	879,18	882,35	885,95	883,55	895,47
4 pCt. Oorlogsschade 1923	478,85	478,40	479,04	478,31	480,55	489,66	491,05	504,00	504,90	508,71	505,38	505,95
2 pCt. Wederopbouw — I —	1.005,10	1.003,25	1.001,91	1.001,00	1.001,10	1.002,19	1.001,21	1.003,04	1.003,90	1.004,00	1.004,00	1.004,57
2 pCt. Wederopbouw — II —	—	1.000,30	1.002,39	1.005,78	1.006,45	1.007,71	1.005,36	1.008,00	1.007,70	1.006,09	1.005,38	1.008,19
4 pCt. Congo 1936	88,62	88,34	88,35	88,30	88,16	88,03	87,92	87,95	87,90	87,85	87,61	87,92
4 pCt. Prof. Belg. Spoorwegen	463,10	473,95	476,34	478,10	476,90	476,09	470,57	468,95	467,40	465,33	467,27	467,76
<i>Portefeuille « B ».</i>												
4 pCt. Gemeentekrediet 1919-1920	82,21	81,95	81,79	81,81	82,06	82,64	83,76	84,28	85,15	85,67	85,82	86,64
4 pCt. Gemeentekrediet 1932	81,48	81,40	81,71	81,82	82,39	82,87	83,70	84,38	85,23	85,69	85,87	86,63
4 pCt. Gemeentekrediet 1942	83,19	83,44	84,03	84,32	84,92	85,52	85,85	86,21	87,04	87,30	87,28	87,71
4 pCt. Gemeentekrediet 1944	81,14	81,44	81,70	82,03	82,95	84,38	84,88	85,10	85,22	85,69	86,03	86,61
4,50 pCt. B. C. Gemeentekrediet 1948-1958	97,10	97,49	98,02	98,01	97,87	98,15	98,66	99,52	99,60	99,52	99,37	99,62
4 pCt. Gemeentekrediet 1938 met loten — reeksen	498,85	495,30	492,95	491,63	491,84	494,52	495,10	495,18	499,00	498,09	501,11	504,00
4 pCt. Belg. Spoorwegen 1937	830,16	830,00	834,42	835,70	833,63	835,61	836,73	841,90	850,90	852,90	848,25	850,38
4 pCt. Belg. Spoorwegen 1943	869,05	862,88	860,30	860,00	862,83	866,55	867,26	868,59	874,80	873,95	873,12	873,23
4 pCt. Belg. Spoorwegen 1946-1956	910,80	912,00	912,47	916,63	917,80	920,80	921,31	923,40	934,05	936,90	937,11	944,61
4 pCt. Belg. Spoorwegen 1948-1958	97,74	98,10	98,36	98,66	98,76	99,02	99,10	99,56	99,59	99,65	99,58	99,79
3 pCt. Buurtspoorwegen — Januari-Juli	62,26	62,65	63,55	64,24	64,72	64,72	64,52	64,30	64,70	64,95	65,18	65,34
3,50 pCt. Regie T. T. 1943	75,29	75,37	75,56	76,07	76,14	76,43	76,53	76,42	76,01	76,34	76,95	78,53
4,50 pCt. Regie T. T. 1948	98,19	98,61	98,38	98,31	98,76	99,06	99,12	99,57	99,61	99,59	99,60	99,93
4,50 pCt. N. M. Kr. Nijv. 1947-1952	98,45	98,72	98,98	99,09	99,16	99,41	99,47	99,75	99,82	99,81	99,88	100,00
4 pCt. Antwerpen 1919	90,04	90,00	90,01	90,00	90,00	90,16	90,25	90,25	90,25	90,25	90,25	90,25
4 pCt. Antwerpen 1931	85,65	85,63	85,70	85,91	86,41	86,92	87,08	87,21	87,50	87,87	87,97	88,15
4 pCt. Antwerpen 1937	86,90	86,66	86,56	87,01	87,57	88,42	89,33	89,84	90,45	90,64	90,56	90,65
4 pCt. Antwerpen 1946-1951	97,36	97,77	97,90	97,80	97,82	98,00	98,27	98,65	98,89	99,08	99,16	99,24
4 pCt. Antwerpen 1947-1952	96,09	97,13	97,21	97,15	97,09	97,33	97,77	98,10	98,31	98,66	98,98	99,07
4 pCt. Brussel 1930	84,00	84,22	85,09	85,75	86,38	86,73	86,78	87,20	87,38	87,45	87,45	87,54
4 pCt. Brussel 1946-1956	94,84	95,35	95,32	95,31	95,47	95,64	95,64	95,50	95,53	95,59	95,70	95,70
4 pCt. Brussel 1947-1952 — I —	96,88	97,00	97,09	96,95	97,09	97,59	97,89	98,22	98,49	98,83	99,03	99,09
4,50 pCt. Brussel 1948-1953	97,66	98,39	98,56	98,75	98,70	98,72	98,73	99,19	99,33	99,29	99,49	99,66
4 pCt. Gent 1930	83,95	84,07	84,95	85,80	86,34	86,82	87,04	87,74	88,80	88,98	88,86	88,80
4 pCt. Luik 1930	83,80	84,03	84,97	85,15	85,95	86,60	86,79	87,30	88,12	88,25	88,23	88,15
4 pCt. Luik 1946-1956	92,62	92,71	92,77	92,66	92,66	92,80	93,10	93,48	94,11	94,39	94,79	94,79
4 pCt. Luik 1947-1952	96,67	96,74	96,67	96,66	96,87	97,21	97,58	97,96	98,23	98,60	98,92	99,12
2 pCt. Brussel-Lotenlening 1906	72,00	70,75	70,11	68,26	68,54	69,51	67,96	68,12	68,18	68,21	67,86	68,17

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maanden aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Besluit van de Regent van 6 Maart 1950

houdende vaststelling van de voorschriften omtrent de werkwijze van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven (Staatsblad, 22 Maart 1950, blz. 2156).

Wet van 18 Maart 1950

tot aanvulling van de wet van 20 September 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven (Staatsblad, 31 Maart 1950, blz. 2443).

Deze wet kent verscheidene waarborgen toe aan de uitoefening van het mandaat van vertegenwoordiger van het personeel bij de bedrijfsraden.

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Wet van 14 Februari 1950

waarbij, voor het dienstjaar 1950, wijzigingen worden gebracht in het bedrag van sommige inkomstenbelastingen en van de nationale crisisbelasting (Staatsblad, 12 Maart 1950, blz. 1802).

Besluit van de Regent van 20 Februari 1950

waarbij de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom ertoe gemachtigd wordt, onder 's Rijks waarborg, een lening van fr 100 miljoen aan te gaan (Staatsblad, 4 Maart 1950, blz. 1409).

Besluit van de Regent van 1 Maart 1950

betreffende de uitgifte van 4 pCt. Schatkistcertificaten van 1950 van Belgisch-Congo (Staatsblad, 8 Maart 1950, blz. 1679).

De Minister van Koloniën wordt gemachtigd in België, ten belope van één milliard Belgische franken, in de voorwaarden door hem te bepalen, Schatkistbewijzen uit te geven waarvan de jaarlijkse interest vier ten honderd (4 pCt.) bedraagt, te rekenen vanaf 27 Maart 1950, en die naar de wens van de houder, op 27 Maart 1955 terugbetaalbaar zijn a pari van hun nominale waarde of op 27 Maart 1960 met een premie van vijf ten honderd (5 pCt.) van het nominaal kapitaal.

Ministerieel besluit van 1 Maart 1950

betreffende de uitgifte van 4 pCt. Schatkiscertificaten van 1950 van Belgisch-Congo (Staatsblad, 8 Maart 1950, blz. 1680).

Negende ministerieel besluit van 10 Maart 1950

betreffende de inkoop van obligatiën der Muntsaneringslening (Staatsblad, 18 Maart 1950, blz. 2023).

De stortingen in speciën, gedaan ter betaling van de bij de wetten van 15, 16 en 17 October 1945 ingevoerde speciale of extrabelastingen, zullen aangewend worden tot de inkoop, a pari, der obligatiën van de Muntsaneringslening, toegekend aan de houders van speciale rekeningen voortvloeiend uit de deposito's van bankbiljetten en aan de houders van deposito-rekeningen, voor zover het op 31 Maart 1950 in rekening blijvend bedrag der obligatiën minder dan vijf duizend frank bedraagt.

Besluit van de Regent van 11 Maart 1950

houdende heropening van de termijnmarkt bij de Fondsen- en Wisselbeurzen te Brussel en te Antwerpen en houdende wijziging van de reglementen van deze Beursen (Staatsblad, 18 Maart 1950, blz. 2019).

Gelet op titel V van het boek één van het Wetboek van koop-handel en namelijk op artikel 95;

Gelet op het besluit van de Regent van 18 Mei 1945 waarbij een eind wordt gemaakt aan de gedeeltelijke of gehele tijdelijke geldigheid van sommige besluiten van de Secretarissen-generaal betreffende beursaangelegenheden en houdende regeling van de modaliteiten van heropening der Fondsen- en Wisselbeurzen;

Gelet op de koninklijke besluiten van 1 Februari 1935 houdende goedkeuring van de reglementen der Beurzen te Brussel en te Antwerpen;

Gelet op de voorstellingen van de Beurscommissies van Brussel en van Antwerpen;

Gelet op de wet van 23 December 1946 houdende instelling van een Raad van State;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van de Minister van Financiën,

Artikel 1. — De termijnmarkt zal bij de Fondsen- en Wisselbeurzen te Brussel en te Antwerpen op 27 Maart heropend worden.

Art. 2. — Met het oog op de goede werking van de markt, worden de Beurscommissies er toe gemachtigd om trapsgewijze tot de notering over te gaan van de waarden welke op de termijnmarkt aangenomen zijn. Zij worden insgelijks er toe gemachtigd deze noteringen te schorsen wanneer de technische voorwaarden het verrechtvaardigen.

Art. 3. — De artikelen 125 tot 142, vormende het hoofdstuk IX van het reglement van de Fondsen- en Wisselbeurs te Brussel worden ingetrokken en door de volgende beschikkingen vervangen :

« Art. 125. — Een gedeelte der Beurslocalen wordt uitsluitend voorbehouden voor de verhandelingen van de termijnmarkt. Elke termijnverrichting wordt in de lokalen voor de kontantmarkt voorbehouden, verboden.

» Art. 126. — De orders kunnen gegeven worden « aan de eerste koers » of « aan een limietkoers ». Bovendien kunnen tijdens de beurszitting orders « aan de koers » gegeven worden.

» Een niet volledig uitgevoerd order aan de eerste koers wordt voor het saldo van rechtswege omgezet in een order met als limiet de bij de roeping genoteerde koers, doch zulks slechts voor de duur van dezelfde beurszitting.

» De order aan limietkoers wordt uitgevoerd, behoudens vermindering, zodra, naar het geval, de vastgestelde limiet bereikt of overschreven wordt.

» De order aan de koers wordt, welke ook de toestand van de markt zij, uitgevoerd ter grootste naarstigheid van de wisselagent.

» De orders kunnen « bestens » opgegeven worden. De wisselagent, die zulke orders ontvangt, beschouwt ze, bij de uitvoering, naar zijn vrij oordeel, hetzij als orders aan de eerste koers of als orders met limiet.

» De limietkoers van de verkoop- of aankooporders, die geldig blijven de dag van het knippen van de coupon, wordt met het bedrag van de coupon verminderd.

» De op de dag van het knippen van een coupon gegeven orders worden « ex-coupon » verstaan.

» Art. 127. — § 1. Voor de uitvoering van hun orders, staat het de wisselagenten vrij :

» a) rechtstreeks de tegenpartijen op de markt te zoeken ;

» b) hun orders in te brengen bij de roeping en op de borden of oppositiebladen bij tussenkomst van de dienst der notering te dien einde door de Beurscommissie inge-richt ;

» c) rechtstreeks tussen te komen op het ogenblik van de roeping.

» Deze wijzen van uitvoering kunnen gecombineerd worden voor de verdediging van eenzelfde order ; de order wordt alsdan bij aangepast middel gesplitst.

» § 2. De wisselagenten, die, vóór de roeping, een order uitvoeren aan de eerste koers volgens de modaliteiten bedoeld in § 1, litt. a, van onderhavig artikel, mogen slechts contracteren bij verwijzing naar de eerste koers, die nadien bij de roeping zal bepaald worden.

» § 3. De bij tussenkomst van de dienst van de notering ingediende orders zijn geldig voor de beschouwde beurszitting ; zij mogen niet teruggetrokken maar wel geannuleerd worden, hetzij door indiening, vóór het sluitingsuur, van een annuleringsfiche, hetzij door aangepaste tussenkomst bij de roeping zelf.

» § 4. Elke uitvoering van order geeft aanleiding eensdeels tot het opmaken van contracten en anderdeels tot inschrijving in een beursboekje volgens door de Beurscommissie vastgestelde modaliteiten.

» Art. 128. — De verrichtingen van koophandel welke de wisselagenten onder elkaar uitvoeren, hetzij voor hun eigen rekening, hetzij voor rekening van een ander wisselagent, wisselagent-correspondent of bankier, uitdrukkelijk als handelaar in effecten optredend, mogen vrij verhandeld worden.

» Nochtans zijn de in de loop van de beurszitting behandelde verrichtingen van dien aard onderworpen aan de reglementering die de uitvoering der orders beoogt. De ter gelegenheid van deze laatste verrichtingen gemaakte koersen zijn alleen in de koerslijst ingeschreven.

» Al de verrichtingen van koophandel geven aanleiding tot het opmaken van contracten volgens de door de Beurscommissie vastgestelde modaliteiten.

» Art. 129. — De Beurscommissie bepaalt het uur van opening, van sluiting van de markt, het uur waarop de roeping aanvang neemt en het uiterste uur waarop de orders mogen ingebracht worden bij de dienst van notering met het oog op hun uitvoering.

» De Beurscommissie bepaalt, in de tweede helft van November, op voorstel van de Liquidatiekas, de kalender volgens dewelke alle vereffeningsverrichtingen dienen uitgevoerd.

» Art. 130. — De Beurscommissie bepaalt voor elke waarde, op voorstel van de Liquidatiekas, het minimum aantal effecten van elke soort waarop elke verhandeling moet lopen of waarvan zij een veelvoud moet zijn.

» De op de termijnmarkt genoteerde waarden worden verhandeld volgens een afwijkingsschaal vastgesteld door de Beurscommissie.

» De orders aan limietkoers moeten in overeenkomst zijn met de afwijkingsschaal bedoeld in de tweede alinea van onderhavig artikel, bij gebreke waarvan die limieten van ambtswege gewijzigd worden op risico van de opdrachtgever ; de aankooplimieten worden verlaagd en de verkooplimieten verhoogd zodanig dat de reglementaire afwijkingen geëerbiedigd wezen.

» Art. 131. — De roepingen gebeuren onder de leiding van commissarissen, leden van de Beurscommissie, of van speciale door de Beurscommissie afgevaardigde en gevolmachtigde commissarissen. Kunnen tot het ambt van speciale commissaris slechts geroepen worden, de wisselagenten, die recht van notering hebben sedert ten minste drie jaar zonder onderbreking.

» De roepingen zijn vrij ; elke wisselagent die, overeenkomstig artikel 134, toelating heeft op de termijnmarkt zaken af te sluiten, mag er voor de verkoop of voor de aankoop tussenbeide komen, welke ook de toestand van de markt weze op het ogenblik van zijn tussenkomst. Zodra een richting aan de roeping gegeven is, mogen de wisselagenten echter slechts tussenbeide komen voor de aankoop ingeval van « baisse » en voor de verkoop ingeval van « hausse », en zulks aan de laatst voorgestelde koers.

» De bij de roepingen afgevaardigde commissarissen gaan tot deze over, met behulp van de door de dienst

van notering te hunnen dienste opgemaakte toestand. Deze laatste houdt op samenvattende en systematische wijze aanduiding van de orders aan eerste koers en aan limietkoers overgemaakt door tussenkomst van de dienst van notering.

» Bij de roepingen op de termijnmarkt kiest de afgevaardigde commissaris vrijelijk de aanvangkoers van de notering; hij zal zich laten leiden, hetzij door de aanwijzingen van de markt, hetzij door de bij hem ingediende koersvoorstellen of, bij gebreke hiervan, door de « aankoop- » of « verkoopkoers » welke het evenwichtspunt van de orders vermeld in de toestand die door de dienst van de notering werd opgemaakt, het meest benadert.

» Ingeval van niet volledige uitvoering van een order, zal de koers in de notering aangeduid worden begeleid door een sterretje.

» Art. 132. — De orders welke vermeld worden in de toestand, opgemaakt door de dienst van notering, en welke niet of slechts gedeeltelijk bij de roeping uitgevoerd werden, blijven in oppositie gedurende gans de beurszitting, hetzij aan de koers aan dewelke zij werden overgemaakt, indien het gaat om orders aan limietkoers, hetzij aan de koers genoteerd met vermindering bij de notering, indien het gaat om orders aan de eerste koers. Zij worden vermeld op de oppositieborden door de zorgen van de aldaar door de dienst van notering afgevaardigde aangestelden. Onmiddellijk na het einde van de roeping voor elke waarde, geeft de afgevaardigde commissaris de stand van de markt, degelijk volledig wat de bij de roeping zelf afgesloten verhandelingen betreft, aan de aangestelde, belast met het overeenstemmende bord, over.

» De wisselagenten, die nieuwe orders in oppositie verlangen te brengen of diegene door hen tot dit doel door tussenkomst van de dienst van notering ingebracht verlangen te volledigen, hebben gedurende gans het gedeelte van de beurszitting volgende op de roeping van de eerste koers van die effecten, de vrijheid nieuwe opposities te vormen door het deponeren van fiches bij de aangestelden belast met de overeenstemmende borden. Deze borden worden consequent verbeterd.

» Art. 133. — De beschikkingen van artikelen 87 en 88 van onderhavig reglement betreffende de controle van de notering op de kontantmarkten zijn toepasselijk op de termijnmarkt uit aanmerking o.m. van het verzekeren van inachtneming van art. 127 tot 132.

» Art. 134. — Zijn alleen gerechtigd op de termijnmarkt zaken af te sluiten :

» 1° de wisselagenten die aangesloten zijn bij de coöperatieve vennootschap « Caisse de liquidation des opérations à terme de la Bourse de Fonds publics de Bruxelles », bedoeld in artikel 135;

» 2° de wisselagenten die toelating verkregen om zaken op de termijnmarkt af te sluiten op naam van een lid van die vennootschap.

» De wisselagenten die toelating verkregen om zaken op de termijnmarkt af te sluiten zijn ertoe gehouden, voor de vereffening van hunne verhandelingen, zich te gedragen naar het reglement van inwendige orde van die vennootschap.

» Art. 135. — De verhandelingen worden vereffend door de zorgen van een coöperatieve vennootschap genaamd « Caisse de liquidation des opérations à terme de la Bourse de fonds publics de Bruxelles ».

» De statuten en reglementen van de Liquidatiekas evenals alle eventuele wijzigingen, dienen door de Beurscommissie en de Minister van Financiën goedgekeurd te worden.

» De Beurscommissie duidt drie van hare leden aan die haar vertegenwoordigen in de schoot van de beheerraad van de Liquidatiekas.

» Art. 136. — De aanvragen tot aanneming in hoedanigheid van lid van de « Caisse de liquidation des opérations à terme de la Bourse de fonds publics de Bruxelles » worden door de Kas voor advies medegedeeld aan de Beurscommissie en indien deze laatste het gepast acht, aangeplakt in de valven gedurende tien dagen.

» De schorsingen en uitsluitingen uitgesproken door de Liquidatiekas worden ter kennis van de Beurscommissie gebracht.

» De in de twee voorgaande alinea's voorziene procedure zal gevolgd worden wat betreft de aanvragen ingediend door de wisselagenten, die verlangen zaken af te sluiten op naam van een lid van de Liquidatiekas en voor de beslissingen van schorsing en uitsluiting door deze laatste te hunnen opzichte uitgesproken.

» Art. 137. — Ingeval zich een misslag voordoet, moet de partij die deze misslag vaststelt onmiddellijk hiervan aan de Beurscommissie kennis geven; de Commissie

maakt ze bekend door een op de termijnmarkt aangeplakt bericht, dat tevens het uur der aangifte vermeldt. Een half uur na de aanplakking is de belanghebbende ertoe gerechtigd zelf de verhandeling te ontbinden; hij dient terstond de Beurscommissie hiervan te berichten.

» Art. 138. — In bijzondere omstandigheden mag de Beurscommissie afkondigen dat tot nader bericht, voor elke termijnverhandeling, de koper het recht heeft de effecten vóór de vervaldag op te nemen of te betalen.

» De Beurscommissie mag deze beslissing slechts nemen na toestemming van de Minister van Financiën. Deze, na de Beurscommissie gehoord te hebben, zal de discontovoet en de leveringstermijnen vaststellen.

» Art. 139. — Bij elke verkoop op termijn van effecten waarop, tussen het afsluiten van de zaak en de dag der levering, coupons betaalbaar gesteld worden, moet de tegenwaarde van die coupons van het bedrag der verhandeling afgetrokken worden.

» Hetzelfde geldt voor de inschrijvingsrechten, bonussen en andere voordelen.

» De waarde der coupons, der bonussen, der inschrijvingsrechten en der andere voordelen wordt vastgesteld door de Beurscommissie en in de officiële notering vermeld.

» Art. 140. — § 1. Ingeval van insolventie van een lid van de Liquidatiekas zal de Beurscommissie, bijgestaan door een bestuurder van de Kas, tot de verkoop en de inkoop der effecten van de defaillant overgaan overeenkomstig het reglement van inwendige orde van de Liquidatiekas.

§ 2. Elke persoon, die onder de rechtsmacht staat van de Beurscommissie, is verplicht van hen die geen beroepslied zijn, de waarborgen te eisen voorzien in artikel 2 van het koninklijk besluit n° 10 van 15 October 1934, betreffende de termijnhandel van de ter Beurs genoteerde effecten.

» Art. 141. — § 1. De geschillen, van welke aard ook, welke oprijzen tussen de vennoten van de Kas of tussen een vennoot en de Liquidatiekas, zullen aan de Beurscommissie onderworpen worden. Dit verhaal kan echter niet uitgeoefend worden ingeval van een door de Liquidatiekas tegenover een van haar leden uitgesproken schorsing.

» § 2. De Beurscommissie beslist nopens de bij haar door de vennoten, waarvan de uitsluiting uitgesproken werd door de Liquidatiekas, ingestelde verhalen. Die verhalen dienen genomen binnen de vijftien dagen van de notificatie, bij ter post aangetekende brief, van de beslissing van uitsluiting.

» Dezelfde procedure is toepasselijk ingeval van terugneming door de Liquidatiekas van de toelating, aan een wisselagent-niet-vennoot gegeven, om op naam van een vennoot, zaken af te sluiten.

» Het verhaal heeft geen schorsende uitwerking.

» Art. 142. — De verhandelingen voor de volgende liquidatie mogen slechts gedaan worden daags vóór de dag van de overdrachten.

» De overdrachtverhandelingen zijn ten allen tijde toegelaten doch slechts op grond van de eerstkomende compensatiekoers.

» Art. 142bis. — De Beurscommissie is gemachtigd een noteringsrecht in te vorderen ten laste van de opdrachtgever; een gedeelte van dit recht mag, met toestemming van de Minister van Financiën, de opdrachtgever aangerekend worden.

» Het bedrag van het noteringsrecht wordt door de Beurscommissie bepaald; het mag de helft van het voor de kontantverhandelingen voorziene noteringsrecht niet overschrijden.

Art. 4. — Het reglement van de Fondsen- en Wisselkoers te Antwerpen wordt als volgt gewijzigd :

« a) In het artikel 43 worden de woorden « 35bis » en « 39ter » geschrapt;

» b) Na het artikel 43, wordt een artikel 43bis ingelast, hetwelk als volgt opgesteld is :

» Art. 43bis. — De orders kunnen gegeven worden « aan de eerste koers » of « aan een limietkoers ». Bovendien kunnen tijdens de beursuren orders « aan de koers » gegeven worden.

» Een order aan de eerste koers, die niet volledig uitgevoerd werd, wordt voor het saldo van rechtswege omgezet in een order met als limiet de bij de roeping genoteerde koers, doch zulks slechts voor de duur van dezelfde beurszitting.

» Orders aan limietkoersen worden, behoudens vermindering, uitgevoerd zodra, al naar het geval, de vastgestelde limiet bereikt of overschreden wordt.

» Orders aan de koers worden, welke ook de toestand van de markt zij, uitgevoerd ter grootste bijvering van de wisselagent.

» De orders kunnen ook « bestens » opgegeven worden. De wisselagent die zulke orders ontvangt beschouwt ze, bij de uitvoering, naar zijn vrij oordeel, hetzij als orders aan de eerste koers, of als orders met limiet.

» Voor de koop- en verkooporders die in nota blijven de dag dat « ex-coupon » genoteerd wordt, wordt de waarde van de coupon van de limietkoers afgetrokken. De orders welke gegeven worden op de dag van het knippen van een coupon, worden « ex-coupon » verstaan;

» c) Het 1° van artikel 89 wordt ingetrokken en door de volgende beschikking vervangen:

» 1° De wisselagenten die aangesloten zijn bij de samenwerkende vennootschap « Vereffeningscomité der Termijnverhandelingen bij de Fondsen- en Wisselbeurs te Antwerpen » en die de zekerheid van fr 100.000 gestort hebben, welke voorzien is bij artikel 71 van titel V van boek I van het Wetboek van koophandel;

» d) Het artikel 91 wordt ingetrokken en door de volgende beschikking vervangen:

» Art. 91. — § 1. De Beurscommissie is bekleed met de meest uitgebreide macht, wat opzicht en contrôle betreft over de werking van de termijnmarkt.

» Zij is onder meer gemachtigd:

» a) van de belanghebbenden alle door haar nodig geachte inlichtingen te vergen, onder meer wat hun persoonlijke middelen betreft of bankmedewerking waarover zij beschikken;

» b) dagelijks, in de door haar bepaalde vorm, door elke wisselagent een aangifte te doen indien houdende aanduiding van het globaal bedrag, bij aankoop en bij verkoop, van zijn vaste verbintenissen en van zijn voorwaardelijke verbintenissen en gebeurlijk ook van het bedrag der hausse — of der baisse — positiën die er zouden uit voortspuiten. De Commissie mag door het deponeren van een bankdekking, waarvan zij het bedrag bepaalt, elke positie doen waarborgen die haar van dien aard lijkt dat zij het goede verloop van de vereffening in gevaar brengt;

» c) door elke wisselagent die reporteert, en door elke wisselagent die zich op de markt laat reporteren, het bedrag van hun reportverrichtingen te doen aangeven en gebeurlijk het goede einde van deze verrichtingen te doen waarborgen door het deponeren bij een bank, van een dekking waarvan zij het bedrag bepaalt;

» d) bij ordemaatregel in het recht om op de termijnmarkt zaken af te sluiten, elke wisselagent te schorsen die slechts aan zijn verbintenissen kon voldoen in

omstandigheden die, naar het oordeel van de Beurscommissie, van zulke aard zijn dat zij het vermoeden wekken dat de middelen waarover hij beschikt ontoereikend zijn om op de termijnmarkt zaken te doen.

» § 2. In de schoot van de Beurscommissie wordt een comité van toezicht opgericht dat uit drie leden bestaat.

» Het comité van toezicht neemt regelmatig kennis van de verbintenissen der wisselagenten op de termijnmarkt en brengt dienaangaand verslag uit bij de Beurscommissie.

» Het comité kan door deze laatste belast worden met de uitvoering van de beslissingen welke genomen werden overeenkomstig de eerste paragraaf van onderhavig artikel.

Art. 5. — De Minister van Financiën wordt belast met de uitvoering van dit besluit.

Art. 6. — Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Wet van 17 Maart 1950

tot opening van nieuwe voorlopige credieten komende in mindering van de begrotingen voor het dienstjaar 1950 en verschuivend tot 30 Juni 1950 het afsluiten van de verrichtingen van ontvangsten en uitgaven betreffende het dienstjaar 1949 (Staatsblad, 22 Maart 1950, blz. 2439).

Besluit van de Regent van 20 Maart 1950

tot wijziging van het besluit van de Regent van 15 December 1948 houdende regeling van de ambtsbevoegdheden van het Begrotingscomité (Staatsblad, 30 Maart 1950, blz. 2442).

Besluit van de Regent van 20 Maart 1950

tot wijziging van het besluit van de Regent van 16 December 1948 houdende regeling van de ambtsbevoegdheden der Inspectie van financiën (Staatsblad, 30 Maart 1950, blz. 2443).

III — LANDBOUW

Internationale Overeenkomst

betreffende de Regeling van de Productie en van de Afzet van Suiker, en Protocol, ondertekend op 6 Mei 1937, te Londen. — Zevende Verlengingsprotocol, ondertekend op 31 Augustus 1949, te Londen (Staatsblad, 1 Maart 1950, blz. 1406).

Besluit van de Regent van 20 Februari 1950

waarbij, tot voorbereiding van de algemene landbouwtelling van 15 Mei 1950, een telling van de beteelde gronden, de beboste percelen en de vijvers wordt voorgeschreven op 15 Maart 1950 (Staatsblad, 4 Maart 1950, blz. 1566).

IV — NIJVERHEID

Besluit van de Regent van 20 Februari 1950

waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging in de houtverwerkende nijverheid en aanverwante bedrijven wordt voorgeschreven (Staatsblad, 12 Maart 1950, blz. 1811).

Besluit van de Regent van 20 Februari 1950

waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging in de rubbernijverheid wordt voorgeschreven (Staatsblad, 23 Maart 1950, blz. 2446).

V — ARBEID

**Schikking tussen België
en het Groothertogdom Luxemburg**
*betreffende het Statuut en de dubbele Belasting der
Grensarbeiders, gesloten door wisseling van brieven,
gedagtekend van 25 Maart 1948 te Luxemburg. —
Verlenging (Staatsblad, 12 Maart 1950, blz. 1808).*

Ministerieel besluit van 28 Februari 1950
*tot wijziging van de referteperioden, vastgesteld
voor het erkennen en voor de herziening van de
toelaatbaarheid tot de werklozensteun van de
gehuwde vrouwen, wier beroepsinkomen niet het
voornaamste bestaansmiddel van het gezin is. —
Tabaknijverheid te Sint-Niklaas (Staatsblad,
10 Maart 1950, blz. 1742).*

Besluit van de Regent van 2 Maart 1950
*tot oprichting van gewestelijke paritaire comité's
voor de steenkolenhandel (Staatsblad, 10 Maart
1950, blz. 1740).*

Besluit van de Regent van 9 Maart 1950
*waarbij de beslissing van 17 November 1949 van het
Nationaal Paritair Comité van het voedingsbedrijf
bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 18 Maart 1950,
blz. 2026).*

Besluit van de Regent van 9 Maart 1950
*waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair
Comité van de gezondheidsdiensten van 12 December
1949 wordt bindend gemaakt (Staatsblad,
18 Maart 1950, blz. 2027).*

Besluit van de Regent van 10 Maart 1950
*tot wijziging van het besluit van de Regent van
26 Mei 1945 betreffende de inrichting van het Voor-
lopig Steunfonds voor onvrijwillige werklozen
(Staatsblad, 17 Maart 1950, blz. 1986).*

Besluit van de Regent van 18 Maart 1950
*waarbij de beslissing van 23 Februari 1950 van het
Nationaal Comité der haven van Antwerpen bin-
dend wordt gemaakt (Staatsblad, 30 Maart 1950,
blz. 2449).*

Besluit van de Regent van 18 Maart 1950
*tot wijziging van artikel 111 van het algemeen regle-
ment voor de arbeidsbescherming (Staatsblad,
31 Maart 1950, blz. 2446).*

Dit besluit betreft de prophylaxie der longtuberculose
bij de jonge arbeiders.

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Wet van 10 Maart 1950
*tot wijziging van de besluitwet van 28 Februari 1947
betreffende de betengeling van de sluikslachten
en van de handel in het van deze slachten voort-
komend vlees en vet (Staatsblad, 27-28 Maart 1950,
blz. 2330).*

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Internationale Overeenkomst
*betreffende de Regeling van de Productie en van de
Afzet van Suiker, en Protocol, ondertekend op
6 Mei 1937, te Londen. — Zevende Verlengingspro-
tocol, ondertekend op 31 Augustus 1949, te Londen
(Staatsblad, 1 Maart 1950, blz. 1406).*

Besluit van de Regent van 25 Februari 1950
*houdende instelling van een speciaal recht op de
invoer van sommige land- en tuinbouwproducten
(Staatsblad, 25 Februari 1950, blz. 1449). — Errata
(Staatsblad, 11 Maart 1950, blz. 1781).*

Dit besluit stelt een invoervergunningstaxe in voor
verse melk, melkroom en verse of gezouten boter.

Ministerieel besluit van 27 Februari 1950
betreffende het bedrag der speciale rechten bij de invoer van sommige land- en tuinbouwproducten te heffen (Staatsblad, 4 Maart 1950, blz. 1450). —
Erratum (Staatsblad, 11 Maart 1950, blz. 1781).

Besluit van de Regent van 6 Maart 1950
betreffende de invoer, de verdeling en het verbruik van de tarwe (Staatsblad, 8 Maart 1950, blz. 1674).

Dit besluit bepaalt dat tarwe slechts kan ingevoerd worden na het verkrijgen van een machtiging die door de Minister van Economische Zaken en Middenstand wordt afgeleverd in de vorm van vergunningen, en machtigt de Minister, met het oog op een verdeling van het contingent of van een deel van het contingent waarvoor de Belgische Regering binnen het kader van de Internationale Tarweovereenkomst heeft ingeschreven, tot het verdelen van de contingenten bij de invoer van tarwe onder de invoerders, en de ingevoerde hoeveelheden onder de industriële maaiers.

Besluit van de Regent van 14 Maart 1950
betreffende de invoervergunningen voor sommige kaassoorten en houdende aanvulling van het besluit van de Regent van 25 Februari 1950, houdende instelling van een speciaal recht op de invoer van sommige land- en tuinbouwproducten (Staatsblad, 15 Maart 1950, blz. 1919).

Wetten van 17 Maart 1950
betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 31 Maart 1950, blz. 2442 en 2443).

Besluit van de Regent van 22 Maart 1950
houdende tijdelijke schorsing van de uitvoering van het besluit van de Regent van 14 Maart 1950, betreffende de invoervergunningen voor sommige kaassoorten en houdende aanvulling van het besluit van de Regent van 25 Februari 1950, houdende instelling van een speciaal recht op de invoer van sommige land- en tuinbouwproducten (Staatsblad, 25-26 Maart 1950, blz. 2290).

Ministerieel besluit van 22 Maart 1950
houdende tijdelijke schorsing van de uitvoering van het ministerieel besluit van 14 Maart 1950 betreffende het bedrag der speciale rechten bij de invoer van sommige kaassoorten (Staatsblad, 25-26 Maart 1950, blz. 2291).

Ministerieel besluit van 27 Maart 1950
betreffende het bedrag der speciale rechten bij de invoer van sommige land- en tuinbouwproducten te heffen (Staatsblad, 30 Maart 1950, blz. 2422).

VIII — VERKEERSWEZEN

Besluit van de Regent van 17 Maart 1950
houdende wijziging van de samenstelling van de Hoge Raad voor de binnenscheepvaart (Staatsblad, 24 Maart 1950, blz. 2261).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Ministerieel besluit van 2 Maart 1950
waarbij de prijzen van de onderdelen der autovoertuigen en de factuurprijzen van het uurloon voor prestaties in de garages uitgevoerd, aan het régime van de normale prijs onderworpen worden (Staatsblad, 6-7 Maart 1950, blz. 1641).

Besluit van de Regent van 9 Maart 1950
waarbij de beslissing van 17 November 1949 van het Nationaal Paritair Comité van het voedingsbedrijf bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 18 Maart 1950, blz. 2026).

Besluit van de Regent van 9 Maart 1950
waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de gezondheidsdiensten, van 12 December 1949 wordt bindend gemaakt (Staatsblad, 18 Maart 1950, blz. 2027).

Besluit van de Regent van 16 Maart 1950
houdende toekenning van een haardoelage of een standplaatstoelage aan zekere categorieën van het door de Staat bezoldigd personeel (Staatsblad, 20-21 Maart 1950, blz. 2106).

Ministerieel besluit van 16 Maart 1950
waarbij zalm in eigen nat aan het régime van de normale prijs onderworpen wordt (Staatsblad, 24 Maart 1950, blz. 2260).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1950
waardoor ingevoerde tarwe aan het régime van de normale prijs wordt onderworpen (Staatsblad, 31 Maart 1950, blz. 2447).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Administratieve schikking

in verband met de modaliteiten van toepassing van artikel 8 der Frans-Belgische Overeenkomst van 17 Januari 1948 betreffende de maatschappelijke zekerheid aangaande de prestaties in natura aan de personen die als mijnwerker of er mede gelijkgestelde een invaliditeitspensioen genieten (Staatsblad, 6-7 Maart 1950, blz. 1644).

Aanvullende administratieve schikking

betreffende de modaliteiten van toepassing op de grensarbeiders-mijnwerkers van het Aanvullend Accoord bij de Algemene Overeenkomst betreffende de Maatschappelijke Zekerheid van 17 Januari 1948 tussen België en Frankrijk, aangaande het stelsel van maatschappelijke zekerheid van toepassing op de grensarbeiders (Staatsblad, 6-7 Maart 1950, blz. 1646).

Besluit van de Regent van 2 Maart 1950

tot toekenning van een extratoelage, die tot toelage voor huishoudelijke wedervertrusting dient, aan de landbouwarbeiders en aan de weduwen van landbouwarbeiders die op een aanvullend pensioen gerechtigd zijn (Staatsblad, 6-7 Maart 1950, blz. 1642).

Besluit van de Regent van 10 Maart 1950

tot wijziging van het besluit van de Regent van 26 Mei 1945 betreffende de inrichting van het Voorlopig Steunfonds voor onvrijwillige werklozen (Staatsblad, 17 Maart 1950, blz. 1986).

Besluit van de Regent van 16 Maart 1950

betreffende de kinderbijdragen toegekend aan het door de Staat bezoldigd personeel (Staatsblad, 20-21 Maart 1950, blz. 2109).

Besluit van de Regent van 16 Maart 1950

houdende afschaffing van het régime der compensatievergoedingen toegekend aan het personeel der openbare diensten en aan zekere categorieën van gerechtigden (Staatsblad, 20-21 Maart 1950, blz. 2111).

XI — OORLOGSSCHADE

Besluit van de Regent van 21 Februari 1950

houdende verlenging tot 31 Maart 1950 van het besluit van de Regent van 25 Juni 1949 (besluit n° 2) betreffende de vaststelling, in zake oorlogsschade aan binnenschepen, van de integrale vergoedingscoëfficiënt toepasselijk op heel het Rijk voor de periode van 1 Januari 1948 tot 30 September 1949 (besluit n° 6) (Staatsblad, 24 Maart 1950, blz. 2262).

Besluit van de Regent van 21 Februari 1950

betreffende de vaststelling, in zake oorlogsschade (woongebouwen), van de integrale vergoedingscoëfficiënten welke van toepassing zijn voor de eerste kwartaal 1950 (besluit n° 11) (Staatsblad, 24 Maart 1950, blz. 2262).

Besluit van de Regent van 14 Februari 1950

tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 September 1935 tot bepaling van de rechtspleging in zake herstel van schade voortvloeiende uit oorlogsfeiten (Staatsblad, 4 Maart 1950, blz. 1591).

Ministerieel besluit van 2 Maart 1950

houdende vaststelling van de gemiddelde verhogingscoëfficiënten toe te passen bij de berekening van de vergoeding uit hoofde van bepaalde schade, veroorzaakt door de Amerikaanse, Britse of onder Brits bevel geplaatste geallieerde strijdkrachten na de periode van onderlinge hulp (Staatsblad, 6-7 Maart 1950, blz. 1642).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË												CALOGELD	
	Disconto						Belingen van en voorschotten op : (*)						In verrekingskamer	Buiten verrekening
	Bankaccepten en geaccepteerde documentaire wissels vooraf door de N.B.B. gevisieerd		Geaccepteerde wissels		Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 % en Schatkistcertificaten ter regeling van Belgische financiële vorderingen op het buitenland	Andere overheidfondsen		
	wegens goederenuitvoer (1)	wegens goedereninvoer (2)	bij een bank gedomiciileerd	met bij een bank gedomiciileerd										
1948 Jaargemidd.	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	
1949 Jaargemidd.	2,88	3,44	3,44	3,69	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,23	1,25
Maandgemiddelden														
1949 Januari	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
Februari	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
Maart	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
April	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
Mei	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
Juni	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
Juli	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
Augustus	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
September	3,—	3,50	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25	1,25
Oct. (van 6 Oct. af)	2,50	3,25	3,25	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	(3) 1,1134	(3) 1,25
November	2,50	3,25	3,25	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	(3) 1,179	(3) 1,25
December	2,50	3,25	3,25	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	(3) 1,25	(3) 1,25
1950 Januari	2,50	3,25	3,25	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	(3) 1,25	(3) 1,25
Februari	2,50	3,25	3,25	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	(3) 1,25	(3) 1,25
Maart	2,50	3,25	3,25	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	(3) 1,25	(3) 1,25

N. B. — De warrants worden gediscoonteerd tegen het tarief der bij een bank gedomiciileerde accepten.

(1) Vóór 31 December 1949: « Door de Nationale Bank van België vooraf gevisieerde bankaccepten wegens goederenuitvoer ».

(2) Vóór 31 December 1949: « Bij een bank gedomiciileerde accepten; geaccepteerde of documentaire wissels wegens goedereninvoer of -uitvoer; door de Nationale Bank van België vooraf gevisieerde bankaccepten wegens goedereninvoer; warrants ».

(3) Daggemiddelde van de rentevoet.

(*) Quotiteit van het voorschot in Maart 1950 :

Schatkistcertificaten uitgegeven op korte termijn	95 pCt.	Schatkistcertificaten 4 pCt. 1949	90 pCt.
Tienjaarsobligaties (1940-1950)	90 pCt.	Ander overheidspapier	80 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	3 1/2 pCt. vijfjaarsschatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).	90 pCt.
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Belgische financiële vorderingen op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942).	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.	Voorshot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzondere gevallen.	
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.		
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1948)	90 pCt.		

II — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTOKAS

TIJDVAK	Banken — Depositoreringen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen voor-opzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 50.000	fr. 50.000 tot 100.000	boven fr. 100.000	
Jaargemiddelden :									
1948	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1949	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maandgemiddelden :									
1949 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1950 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50

(*) Gemiddelde van vier banken.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I — NOTERING DER EDELE METALEN

9

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	New-York dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn	New-York cents per oz. fijn	BOMBAY	
			Roupien en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			Roupien en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			(1) 20,06	42,75		
1948 31 December	172/3	35	112.14	451/6	42,50	70,—	179. 0	86
1949 30 December	248/0	35	113. 4	453/0	64,00	73,25	171. 2	82
Maandgemiddelden :								
1949 Januari	172/3	35	114. 5	459/9	42,50	70,—	181. 2	87
Februari	172/3	35	117.13	471/3	43,—	70,80	186.15	90
Maart	172/3	35	112.10	450/6	43,50	71,50	183. 9	88
April	172/3	35	111.15	447/9	43,50	71,50	177. 0	85
Mei	172/3	35	116.15	467/9	43,50	71,50	182.15	88
Juni	172/3	35	117. 8	470/0	43,50	71,50	185.15	89
Juli	172/3	35	113. 5	453/3	43,50	71,50	168. 8	79
Augustus	172/3	35	114. 5	457/3	43,72	71,87	161.15	78
September (van 1 tot 18.....	172/3	35	113. 0	452/0	44,50	73,25	158.12	76
(van 19 tot 30.....	248/0	35	116.10	466/6	62,69	73,25	166.15	80
October	248/0	35	115. 2	460/6	63,89	73,25	167.10	80
November.....	248/0	35	114. 8	458/0	64,00	73,25	168. 6	81
December.....	248/0	35	113.15	455/9	64,00	73,25	171. 7	82
1950 Januari	248/0	35	114. 1	456/3	64,00	73,25	177. 7	85
Februari	248/0	35	116. 1	464/3	64,00	73,25	182.11	88
Maart	248/0	35	116. 0	464/0	63,96	73,08	184. 7	89

(1) Notering per stand. oz.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 rouble = 16 annas; 1 rouble = 18 pence.

II — OFFICIËLE WISSELKOERSEN PER 31 MAART 1950

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(Belgische franken)

10

VALUTA	Contractuële of gemiddelde koers	Transferten		Bijjetten	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	140.—	139,90	140,10	139,35	141,—
1 Canadese dollar	45,4545	45,40	45,50	45,—	46,—
100 Nederlandse gulden	1.315,7908	1.314,—	1.317,—	1.310,—	1.325,—
1 Zweedse kroon	9,6652	9,64	9,69	9,60	9,75
100 Congolese frank	—	100,—	100,—	—	—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—	—	—
1 Deense kroon	7,2389	7,21	7,26	7,15	7,30
1 Noorse kroon	7,—	6,98	7,02	6,95	7,05
100 Escudo's	173,913	173,—	174,80	172,—	175,80
100 Tjechoslowaakse kroon	100,—	99,70	100,30	99,—	101,—

OFFICIËLE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de in Verrekenkamer te Brussel vergaderde bankiers

(Belgische franken)

Tijdvak	100 Zwitserse frank	1 U.S.-dollar
Gemiddelde van 18 November tot 30 November 1949	1.160,60	—
Maandgemiddelden :		
1949 December	1.164,13	49,97
1950 Januari	1.163,48	49,97
Februari	1.163,45	49,99
Maart	1.165,40	50,08

KAPITAALMARKT

I — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		1 December 1949	3 Januari 1950	1 Februari 1950	1 Maart 1950	3 April 1950
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	56,80	56,85	56,85	57,20	57,05
3 pCt. Schuld, 2 ^o reeks	100,—	88,35	88,50	88,50	88,65	88,60
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	78,30	78,55	79,—	79,15	79,50
3 ½ pCt. Schuld 1943 (1)	100,—	77,45	78,10	78,70	79,15	79,60
Geünificeerde 4 pCt. Schuld	100,—	89,10	89,60	89,80	90,55	90,75
Bevrijdingslening, 4 pCt., 1945 (2)	100,—	86,65	88,—	88,30	88,85	89,05
Tienjaarsobligaties (1940-1950), 4 pCt., 1 ^o reeks	100,—	100,60	100,80	100,90	100,65	100,65
Vijftienjaars- (ten hoogste) schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1942, 1 ^o reeks	100,—	104,05	104,25	104,20	104,20	104,45
Vijf, tien- twintigjaarschatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1943 (1) (3)	100,—	102,90	102,90	102,70	102,80	102,60
Tienjaarschatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1944	100,—	97,05	97,30	97,20	97,40	97,70
Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 4 pCt., 1947 (2)	100,—	99,60	99,80	99,75	99,70	99,40
Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 4 pCt., 1948 (2)	100,—	100,45	100,70	100,65	100,65	100,25
Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 4 pCt., 1949 (2)	100,—	—	98,40	98,50	98,60	98,50
Lotenlening 1933, 4 pCt.	1.050,—	1.040,—	1.045,—	1.051,—	1.056,—	1.052,—
Lotenlening 1938, 4 pCt.	500,—	491,—	496,—	498,—	499,—	495,—
Lotenlen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	887,—	906,—	922,—	943,—	930,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	505,—	508,—	511,—	508,—	504,—
Lening tot Wederopb. 1 ^o o snede 1947 (2 pCt. tot 1957; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.004,—	1.005,—	1.005,—	1.001,—	1.001,—
Lening tot Wederopb. 2 ^o o snede 1949 (2 pCt. tot 1957; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.006,—	1.009,—	1.009,—	1.007,—	1.005,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) (1)	500,—	581,—	586,—	584,—	581,—	579,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Bel. Spoorw. (Ned. schijf) (1)	500,—	574,—	578,—	583,—	581,—	579,—
4 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Bel. Spoorw. (Belg. schijf) (1)	500,—	468,—	467,—	468,—	467,—	466,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli (4)	100,—	65,20	65,65	66,10	66,25	66,40
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	77,65	79,30	80,25	81,25	81,60
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos: Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	232,—	235,—	237,—	238,—	238,—
<i>Bij te rekenen rente:</i>						
3 pCt. Koloniale Schuld 1904 (1)	100,—	72,80	72,75	72,75	72,75	72,75
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	87,85	88,10	88,70	89,10	91,—
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	78,85	78,85	79,—	79,—	79,—

(*) In de regel zijn de coupons der leningen belastvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.

(1) Effecten na 6 October 1944 gecreëerd en waarvoor een operatie in uitvoering is sedert 6 October 1944.

(2) Effecten na 6 October 1944 gecreëerd.

(3) De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht.

(4) Leningen van 1930, 1931, 1932, 1934, 1935 en 1936.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER NOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

DATUM	Algemeen indexcijfer	Verzekering-maats., banken, beleggingsmaats.	Onroerende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Tramwegen en buurt-spoorwegen	Trusts v ⁿ tram-wegen en elec-tricitatsondern.	Gas- en electriciteits-ondernemingen	Metaal-industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en cokesoovens	Spiegelglas-fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diversen
-------	----------------------	--	--	-------------------------------	---	--------------------------------------	--------------------	--------------------------------	-------------	--------------------------------	-----------------------	---------------	-------------	-----------------------------	-------------------------	---------	----------

Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand

1950 1 Maart	101	100	98	99	99	101	99	99	99	103	92	90	97	97	103	100	101
3 April	99	97	96	97	100	104	96	98	99	98	94	94	99	99	98	100	100

Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100

1949 1 Februari	154	139	116	71	73	105	176	139	159	131	81	124	183	210	267	123	148
1 Maart	150	134	119	73	71	104	177	134	153	130	78	120	184	205	256	123	145
1 April	146	129	114	71	67	103	175	127	150	131	72	112	174	197	246	117	142
2 Mei	141	130	108	73	66	103	164	126	142	123	66	101	166	185	238	114	134
1 Juni	141	129	107	74	68	109	165	128	139	121	64	100	164	184	238	108	133
1 Juli	146	135	102	76	72	121	166	122	142	136	68	102	168	185	244	112	137
1 Augustus	147	135	100	74	73	128	164	124	138	132	69	102	164	182	248	114	138
1 September	163	151	112	77	80	143	183	133	155	152	82	126	196	199	273	128	154
3 October	162	150	109	74	77	135	179	135	154	150	85	127	190	198	277	130	157
3 November	164	152	109	78	81	145	173	135	158	161	84	123	191	197	278	133	157
1 December	165	156	111	76	81	144	165	130	155	174	85	136	209	207	281	136	156
1950 3 Januari	169	160	113	72	83	145	171	130	157	179	91	166	220	212	284	139	160
1 Februari	170	161	121	71	85	148	172	134	154	176	99	173	222	231	285	142	163
1 Maart	171	161	119	70	84	149	171	132	153	181	91	156	215	224	293	142	164
3 April	169	156	114	68	84	155	165	129	152	178	86	147	212	221	287	142	164

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

Bron: Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

15

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)
1948	248	199	176	5.904	6.003	6.103	6.179
1949	244	189	173	9.620	8.119	9.818	8.292
1949 Januari	20	19	17	745	616	763	633
Februari	20	16	15	988	833	1.004	848
Maart	23	17	15	709	595	726	610
April	19	14	12	457	384	471	396
Mei	20	13	12	541	449	554	461
Juni	21	15	14	580	521	595	535
Juli	19	13	11	504	433	517	444
Augustus	22	15	14	890	790	905	804
September	20	15	14	1.260	1.074	1.275	1.088
October	21	17	16	924	817	941	833
November	18	18	17	875	727	893	744
December	21	16	15	1.156	880	1.172	895
1950 Januari	21	18	18	1.411	975	1.429	993
Februari	20	16	16	969	819	985	835
Maart	23	16	15	1.050	803	1.066	818

IV — NOTERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. de koers alleen)					Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld netto-rendement
	I	II	III	IV		I	II	III	IV			
	Geïnific. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels-ondernemingen		Geïnific. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels-ondernemingen			
4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.			
1949 1 Februari	85,—	88,40	87,14	84,50	93,54	4,71	4,52	4,60	4,73	4,81	91,27	4,79
1 Maart	85,30	88,35	87,42	86,02	94,11	4,69	4,53	4,58	4,65	4,78	91,84	4,76
1 April	85,85	88,30	87,70	85,53	93,87	4,66	4,53	4,57	4,67	4,79	91,63	4,77
2 Mei	86,05	88,25	88,17	85,08	94,12	4,65	4,53	4,54	4,70	4,78	91,66	4,77
1 Juni	86,50	88,15	88,70	84,60	93,83	4,62	4,54	4,51	4,71	4,79	91,52	4,78
1 Juli	86,95	87,95	89,17	85,65	93,92	4,60	4,55	4,49	4,67	4,79	91,96	4,76
1 Augustus	87,35	88,—	89,52	86,02	94,91	4,58	4,54	4,47	4,65	4,74	92,68	4,72
1 September	87,95	87,90	90,08	86,22	95,33	4,55	4,55	4,44	4,64	4,72	93,03	4,70
3 October	88,60	87,90	90,57	87,03	96,12	4,51	4,55	4,42	4,60	4,68	93,56	4,68
3 November	88,90	87,75	90,60	87,48	96,56	4,50	4,56	4,42	4,57	4,66	94,—	4,65
1 December	89,10	87,85	90,67	88,82	95,93	4,49	4,55	4,41	4,50	4,69	93,96	4,65
1950 3 Januari	89,60	88,10	91,10	88,91	96,90	4,46	4,54	4,39	4,50	4,64	94,70	4,62
1 Februari	89,80	88,70	v 90,—	v 90,47	v 97,62	4,45	4,51	v 4,44	v 4,42	v 4,61	v 96,10	v 4,62
1 Maart	90,55	89,10	v 90,72	v 90,75	v 97,84	4,42	4,49	v 4,41	v 4,41	v 4,60	v 96,42	v 4,61
3 April	90,75	91,—	v 91,07	v 90,58	v 97,32	4,41	4,40	v 4,39	v 4,42	v 4,62	v 95,95	v 4,63

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

17

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1948.....	1.474	3.047.835	2.410.965	1.299	480.520	459.852	865	14.334.206	25.222.574	24.493.817
1949.....	1.274	2.276.205	1.852.443	978	305.791	292.958	775	7.849.624	8.049.986	8.363.713
1948 November.....	122	167.452	228.568	71	23.793	23.315	64	1.918.723	3.275.659	3.269.037
December.....	181	541.936	484.111	126	53.788	53.398	182	3.475.771	5.706.004	5.637.482
1949 Januari.....	106	262.049	202.518	111	37.218	30.165	44	531.059	426.502	423.472
Februari.....	104	161.675	107.316	102	36.772	35.980	43	182.669	297.464	278.439
Maart.....	136	224.120	188.852	114	39.589	37.980	81	666.472	818.518	812.654
April.....	100	90.060	80.861	81	42.350	40.733	63	758.735	1.136.969	1.130.319
Mei.....	77	59.850	55.079	45	16.855	15.813	81	818.410	888.503	859.735
Juni.....	117	207.497	146.001	91	19.100	18.313	74	1.519.230	1.130.354	1.125.116
Juli.....	103	171.345	106.506	73	16.540	15.912	49	834.698	652.362	517.399
Augustus.....	82	179.427	149.568	53	14.950	14.329	30	140.201	139.824	139.434
September.....	81	105.497	91.802	62	12.652	11.738	43	218.366	232.414	221.690
October.....	110	331.351	305.222	67	21.039	20.015	50	305.537	370.503	356.910
November.....	88	145.932	105.801	56	21.719	12.139	56	762.511	1.337.774	1.377.144
December.....	170	337.402	312.917	121	36.007	33.835	161	1.111.706	1.168.799	1.121.301
1950 Januari.....	124	114.025	106.859	106	31.307	29.737	41	196.490	179.858	176.410

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamen- lijke uitgiften	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		Netto- uitgiften (4)
	Aantal	Nominaal bedrag			Nominaal bedrag	Inbreng in natura (2)	
1948.....	47	2.265.280	31.016.209	92.822	2.090.440	22.808.994	2.981.576
1949.....	(5) 73	(5) 1.908.162	(5) 13.140.144	3.839	1.658.586	7.116.851	(5) 3.645.678
1948 November.....	2	125.000	3.591.904	42	100.052	3.169.767	376.143
December.....	2	453.000	6.754.728	250	482.612	5.386.983	758.646
1949 Januari.....	3	135.000	860.769	770	127.915	342.694	327.316
Februari.....	3	280.000	775.911	—	97.481	213.837	390.417
Maart.....	1	20.000	1.102.227	—	154.038	752.495	152.859
April.....	—	—	1.269.379	—	90.378	1.109.658	51.877
Mei.....	8	115.000	1.080.208	200	53.146	792.567	200.114
Juni.....	1	5.000	1.361.951	—	128.149	776.025	390.256
Juli.....	2	500.960	1.341.207	—	74.841	349.018	716.888
Augustus.....	2	11.000	345.201	160	126.454	99.495	88.542
September.....	1	5.000	355.563	1.264	104.312	168.233	59.149
October.....	5	131.000	853.893	753	285.472	241.608	286.820
November.....	—	—	1.546.425	225	118.930	1.324.765	51.814
December.....	4	41.100	1.583.308	467	297.470	946.426	265.724
1950 Januari.....	6	89.700	414.890	—	88.526	137.207	178.973

- (1) In de gestorte bedragen niet begrepen.
(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.
(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.
(4) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.
(5) Wegens verbetering der cijfers, is het jaarbedrag groter dan het totaal der overeenstemmende twaalf maandbedragen.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17

Detail der emissies
(duizenden franken)

JANUARI 1950

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)						KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootschap, (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid))				OBLIGATIE-UITRIJFTEN	Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE				ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				KAPITAALS-VERMINDE- RINGEN (naamloze vennoot.) (com. ven. op aandeel.) (personenvennoot. m. beperk. aansprak.)				
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nomin. verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde			Aantal	Nomin. bedrag	waarvan conversie-leningen	Inbreng in natura		Blijvoeging van reserves (in de kapitaalverhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen-smeltingen		Aantal	Bedrag	
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde										naamloze en commanditaire op aandelen	personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid		Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag
Banken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Financiële en immobiliënverrichtingen	5	2.550	1.420	1	775	775	3	3.850	5.013	3.169	1	15.000	—	—	—	775	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kleinhandel	9	6.075	6.075	8	1.070	1.070	2	90.090	16.155	16.155	—	—	—	—	—	395	—	—	—	—	—	—	—	—	
Groothandel en buitenlandse handel	45	46.870	44.298	34	6.215	6.071	2	2.550	3.450	3.450	1	4.000	—	—	—	23.614	3.011	—	—	—	—	—	—	—	
Metaalverwerkende nijverheid	9	14.242	13.218	4	710	710	7	46.025	75.975	74.371	1	15.000	—	—	—	7.271	573	—	—	—	—	—	—	—	
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	50.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Non-ferro metaalnijverheid	1	80	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	
Textielnijverheid	5	9.383	7.827	5	1.210	1.135	5	13.845	11.660	11.660	1	5.000	—	—	—	6.057	439	—	—	—	—	—	—	—	
Voedingnijverheid	5	6.125	6.125	2	4.475	4.475	6	20.000	7.230	7.230	1	700	—	—	—	3.182	3.997	—	—	—	—	—	—	—	
Houtnijverheid	3	3.000	2.888	5	1.525	1.525	2	600	12.285	12.285	—	—	—	—	—	828	1.150	—	—	—	—	—	—	—	
Scheikundige nijverheid	7	3.860	3.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.393	—	—	—	—	—	—	—	—	
Glasnijverheid	—	—	—	1	70	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ledernijverheid	1	150	150	2	1.100	310	1	750	8.250	8.250	—	—	—	—	—	45	150	—	—	—	—	—	—	—	
Papierenijverheid en grafische bedrijven	1	500	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verkeer	5	2.900	2.548	6	1.905	1.905	2	175	525	525	—	—	—	—	—	1.196	1.645	—	—	—	—	—	—	—	
Toerisme	2	900	900	1	150	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	375	50	—	—	—	—	—	—	—	
Tussenhandel	4	425	425	7	1.500	1.500	2	1.100	4.225	4.225	—	—	—	—	—	—	1.165	—	—	—	—	—	—	—	
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bouwbedrijf	6	2.100	1.940	1	50	50	1	200	150	150	—	—	—	—	—	790	20	—	—	—	—	—	—	—	
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kleinijverheid	1	8.000	8.000	1	201	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Cement- en aanverwante nijverheden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Groeven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tabaksnijverheid	—	—	—	1	250	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diamantnijverheid	—	—	—	1	3.000	3.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	2.000	2.000	2	100	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Film, schouwburgen, attracties	1	100	100	1	200	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ambachtsweren	9	3.815	3.615	14	3.340	2.900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeleelt	—	—	—	5	3.010	2.970	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diversen (niet genoemd)	4	950	950	4	451	451	5	2.505	2.220	2.220	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
TOTALEN...	124	114.025	106.859	106	31.307	29.737	41	196.490	179.858	176.410	6	89.700	—	—	—	82.780	17.387	8.359	137.207	56	132.839	—	—	5	21.625

(1) Coöperatieven : 5 vennootschappen opgericht met een minimumkapitaal van fr 592.000; 7 ontbonden vennootschappen met een minimumkapitaal van fr 212.600.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

17

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek. (duizenden franken)

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootsch. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFEN		URUGPREMIËN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMIJDINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid			Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura (1)	Bijvoeging van reserves (2)	Liquidaties		Samenstellingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde												

1 — Naar hun geographische ligging (3)

JANUARI 1950.

België	124	114.025	106.859	106	31.307	29.737	41	196.490	179.858	176.410	6	89.700	—	—	88.526	137.207	132.839	—	2.250
België en buiten- Belgisch Congo....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19.375
Totaal...	124	114.025	106.859	106	31.307	29.737	41	196.490	179.858	176.410	6	89.700	—	—	88.526	137.207	132.839	—	21.625

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder..	99	37.910	34.266	102	20.847	19.277	22	25.005	9.248	9.204	1	700	—	—	25.514	5.259	12.289	—	2.250
van 1 tot 5 mill..	21	46.115	42.593	4	10.460	10.460	11	41.125	31.720	28.316	2	9.000	—	—	36.418	20.270	10.550	—	—
van 5 tot 10 mill..	4	30.000	30.000	—	—	—	4	93.360	29.505	29.505	—	—	—	—	26.594	22.602	10.000	—	—
van 10 tot 20 mill..	—	—	—	—	—	—	1	—	11.385	11.385	2	30.000	—	—	—	11.385	—	—	19.375
van 20 tot 50 mill..	—	—	—	—	—	—	3	37.000	98.000	98.000	1	50.000	—	—	—	77.691	25.000	—	—
van 50 tot 100 mill..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75.000	—	—
meer dan 100 mill..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	124	114.025	106.859	106	31.307	29.737	41	196.490	179.858	176.410	6	89.700	—	—	88.526	137.207	132.839	—	21.625

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen. — (2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.
(3) Wegens een wijziging in de statistiek betreffende de Kongolese vennootschappen, werden deze maand geen gegevens betreffende deze laatste opgenomen.

18
19
20

VI — LENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1)
(Leningen op lange en halflange
termijn door openbare uitgifte
geplaatst.)

VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (3)

TIJDVAK	in		TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN (2)		TIJDVAK	Bedrag naar de geïnde inschrijvings- rechten
	België	in het buitenland		Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto- voorschotten	(duizenden franken)		
	millioenen franken	millioenen		(duizenden franken)				(duizenden franken)	
1948.....	6.900	(Zw. fr. 50 \$ U. S. 58	1948.....	2.108.506	2.089.078	2.647.018	1948 Maandgemidd. .	880.012	
1949.....	14.590	(Zw. fr. 50 \$ U. S. 56	1949.....	1.818.541	782.096	1.960.000	1949 Maandgemidd. .	1.094.065	
1949 Februari ...	—	—	1949 Januari.....	123.193	130.190	111.256	1949 Januari.....	878.554	
Maart	1.090	\$ U. S. 16	Februari	125.304	47.117	134.850	Februari	801.157	
April	—	—	Maart	183.123	122.853	123.719	Maart	1.005.934	
Mei	1.200	—	April	86.374	60.222	71.554	April	1.046.194	
Juni	—	Zw. fr. 50	Mei	87.272	60.477	240.809	Mei	1.175.427	
Juli	500	—	Juni	78.628	41.211	146.261	Juni	1.148.968	
Augustus	—	—	Juli	142.581	20.745	150.907	Juli	1.182.081	
September	—	—	Augustus	145.191	2.854	122.182	Augustus	1.153.694	
October	8.300	—	September	202.575	175.528	129.288	September	1.181.127	
November	—	—	October	184.385	37.369	233.985	October	1.217.181	
December	—	\$ U. S. 40	November	193.879	38.577	165.998	November	1.096.724	
1950 Januari	—	—	December	265.946	44.953	329.191	December	1.243.739	
Februari	1.500	—	1950 Januari	277.221	105.261	250.244	1950 Januari	1.091.244	
Maart	1.650	—	Februari	105.776	68.290	327.058	Februari	946.751	
			Maart	162.098	38.415	369.850	Maart	1.230.250	

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

(2) De terugbetalingen op credietopeningen voor gewone uitgaven kunnen niet meer afzonderlijk worden opgegeven daar zij samen met de verrichtingen op andere gemeentelijke rekeningen-courant werden geboekt.

(3) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

TIJDVAK (einde maand)	Geconsolideerde schuld			Halflange schuld (3)			Kortlopende schuld (4)			Particuliere tegoeden op post- rekening (5)	Geza- menlijke schuld (1) (6)	
	binnenlandse		buiten- landse (1) (2)	binnen- landse	buiten- landse	totale	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale			
	directe	indirecte										totale
1940 Maart	26.184	8.910	35.094	4.936	1.259	—	1.259	6.234	713	6.947	3.384	51.620
1949 Januari	110.333	8.935	125.268	11.336	29.296	1.972	31.268	59.017	44	59.061	17.239	244.172
Februari	115.856	8.928	124.784	11.332	28.468	1.972	30.440	56.306	7	56.313	16.963	239.832
Maart	115.343	8.926	124.269	12.044	29.799	1.753	31.552	57.144	7	57.151	17.150	242.172
April	114.940	8.917	123.857	12.052	30.089	1.753	31.842	56.438	7	56.445	18.416	242.612
Mei	114.518	8.965	123.483	12.053	30.038	1.753	31.791	56.230	7	56.237	18.337	241.901
Juni	114.093	8.955	123.048	11.959	30.344	1.753	32.097	59.012	7	59.019	18.361	244.484
Juli	113.675	8.952	122.627	11.924	31.216	1.753	32.969	59.440	7	59.447	17.690	244.657
Augustus	113.146	8.952	122.098	12.142	30.508	1.753	32.259	62.517	445	62.962	18.247	247.708
September	112.701	8.944	121.645	13.043	30.914	1.750	32.664	61.976	508	62.484	17.767	247.603
October	111.859	8.986	120.845	13.387	39.071	1.750	40.821	55.067	504	55.571	17.738	248.362
November	111.325	8.979	120.304	13.604	38.299	1.750	40.049	56.087	504	56.591	18.438	248.987
December	110.725	9.021	119.746	14.239	38.258	1.748	40.006	58.411	504	58.915	19.181	252.087
1950 Januari	110.394	9.001	119.395	14.133	38.281	1.748	40.029	58.443	1.103	59.546	17.279	250.382
Februari	109.414	8.995	118.409	14.140	38.806	1.751	40.557	58.714	1.105	59.819	16.948	249.873

(1) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden.

(2) Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op de basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse frank nominaal kapitaal.

(3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.

(4) Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd.

(5) Behalve op 31 Maart 1940 zijn die tegoeden ten belope van fr 6.494 miljoen door schatkistcertificaten vertegenwoordigd.

(6) Excl. de Dotatie der Oud-Strijders.

II — STAND VAN HET BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN

VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	Met ten hoogste 120 dagen looptijd	Met ten hoogste vijf jaar looptijd (3)	Met meer dan vijf jaar looptijd (4)	Geconsolideerde schuld op de Staat (5)	Nationale overheidsfondsen (6)	Totaal
	Schatkist- certificaten					
1940 Maart	3.338 (1)	152	931	—	—	4.421
1946 Juni	47.680	550	1.153	—	—	49.383
September	49.594	550	1.142	—	—	51.286
December	49.551	550	1.137	—	—	51.238
1947 Maart	48.978	550	1.137	—	—	50.665
Juni	48.389	550	1.137	—	—	50.076
September	48.884	550	1.137	—	—	50.571
December	50.193	550	1.137	—	—	51.880
1948 Maart	50.219	550	1.137	—	—	51.906
Juni	49.541	550	1.137	—	—	51.227
September	3.239 (2)	—	—	35.000	742	38.981
December	4.840	—	—	35.000	865	40.705
1949 Maart	3.529	—	—	34.991	915	39.435
Juni	2.640	—	—	34.991	916	38.547
September	5.499	—	—	34.991	915	41.405
December	6.288	—	—	34.991	915	42.194

(1) Waarvan 263 miljoen franken gelijkgestelde fondsen.

(2) Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

(3) Behalve op 31 Maart 1940, fondsen verworven krachtens de wet van 19 Juli 1932.

(4) Behalve op 31 Maart 1940, incl. het bedrag van de krachtens de wet van 27 December 1930 aan de Nationale Bank afgegeven Schatkistbon van fr 500 miljoen.

(5) Art. 3, § b) van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België.

(6) Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron: Belgisch Staatsblad.

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1948	22.166	11.407	20.618	54.191	—
1949	24.098	11.459	19.791	55.348	—
1948 December	2.338	1.063	1.878	5.279	54.191
1949 Januari	3.209	880	1.763	5.852	5.852
Februari	2.083	885	1.605	4.573	10.425
Maart	1.994	982	1.720	4.696	15.121
April	2.044	972	1.566	4.582	19.703
Mei	2.189	961	1.558	4.708	24.411
Juni	1.996	981	1.515	4.492	28.903
Juli	2.152	813	1.486	4.451	33.354
Augustus	1.445	829	1.491	3.765	37.119
September	1.392	996	1.683	4.071	41.190
October	1.545	976	1.832	4.353	45.543
November	1.623	1.028	1.631	4.282	49.825
December	2.426	1.156	1.941	5.523	55.348
1950 Januari	3.313	929	1.723	5.965	5.965
Februari	2.081	876	1.498	4.455	10.420

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1949 en 1950 vóór 28 Februari 1950 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron: Belgisch Staatsblad.

	BEGROTINGSJAAR 1949		BEGROTINGSJAAR 1950		FEBRUARI 1950
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1950
I. Directe belastingen	23.311	21.816	1.323	1.279	688
II. Douanen en accijnzen	11.440	11.967	1.747	1.767	875
waarvan douanen	3.332	3.300	562	495	287
accijnzen	7.110	8.495	1.070	1.234	514
bijzondere verbruikstaxes	750		103		89
III. Registratie	19.786	20.200	3.217	2.961	1.497
waarvan registratie	1.780	1.750	311	282	151
erfenissen	919	825	133	147	66
zegel en gelijkgest. taxes	16.887	17.400	2.743	2.497	1.266
Totaal	54.537	53.983	6.287	6.007	3.060
Verskil t.o.v. de budgetaire ramingen.		+ 554		+ 280	

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN

30

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Januari 1950

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	7.862	86
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—
Financiële en immobiliële verrichtingen	5	3	2	101.350	48.679	7.243	130	5.728	994.379	39.159
Kleinhandel	3	2	1	7.750	10.604	1.507	53	514	10.483	449
Groothandel en buitenlandse handel	16	13	3	15.910	6.884	8.275	551	2.217	3.350	205
Metaalverwerkende nijverheid	6	3	3	25.950	29.861	3.561	472	225	61.673	2.914
Ijzer- en staalvoortbrengende nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	279.723	15.438
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	52.443	2.357
Textielnijverheid	10	9	1	80.050	251.815	35.304	241	21.554	30.797	1.453
Voedingsnijverheid	14	8	6	1.145.362	69.301	45.852	16.071	31.751	54.508	2.341
Houtnijverheid	1	—	1	500	—	—	—	—	2.400	104
Scheikundige nijverheid	8	4	4	21.190	47.772	300	3.740	—	16.250	883
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	50.105	3.096
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	403.861	17.936
Gas	1	1	—	63.000	10.532	3.103	—	2.725	50.000	2.000
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	139	6
Ledernijverheid	3	2	1	16.400	33.260	—	23	507	50.000	2.500
Papierenijverheid en grafische bedrijven	6	4	2	139.465	63.691	16.477	110	12.960	5.700	310
Verkeer	1	1	—	100	—	1.055	—	—	64.095	2.070
Toerisme	2	1	1	181	241	5	257	—	4.750	238
Tussenhandel	2	1	1	750	—	25	249	—	—	—
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	1	1	—	100	—	—	4	—	2.155	98
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	100.591	4.644
Kleinijverheid	2	2	—	1.500	8.438	483	—	—	3.080	154
Cement- en aanverwante nijverheden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groeven	1	1	—	2.000	1.647	—	11	—	72	3
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	23	1
Keramische nijverheid	1	1	—	5	7	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Film, schouwburgen	1	—	1	1.250	42	—	207	—	—	—
Ambachtswezen	1	1	—	4.500	—	1.275	—	270	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	1	1	—	2.000	245	130	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	8	4	4	5.782	2.634	200	373	37	16.065	677
TOTAAL...	94	63	31	1.635.095	583.785	124.833	23.029	78.611	2.264.617	99.122

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken en financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	20.000	975
Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	1	1	—	15.000	28.436	14.195	—	6.506	20.000	900
Landbouwvennootschappen	1	1	—	15.000	24.324	16.928	—	6.506	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	53.927	2.157
Gemengd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	2	2	—	30.000	52.760	31.123	—	13.012	93.927	4.032

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	122.286	4.891
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	1	—	1	1.650	3.394	—	31	—	605	27
TOTAAL...	1	—	1	1.650	3.394	—	31	—	122.891	4.918
Algemeen totaal...	97	65	32	1.666.745	639.939	155.956	23.060	91.623	2.481.335	108.072

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.
 (2) Daarenboven werd er gedurende de maand Januari 1950 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

Coupons van Staatsleningen	1.290.824
Coupons van leningen van de Kolonie	3.276
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	18.750
Coupons van verscheidene leningen	73.565

1.386.415

Coupons van buitenlandse Staatsleningen

11.173

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek. Retrospectief overzicht

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatienschuld (1)	Bruto-obligatiecoupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1947 (2)	7.242	5.672	1.570	53.896.030	40.783.567	9.338.430	527.053	4.328.143	(3) 13.995.344	468.210
1948 (2)	9.019	6.809	2.210	69.383.579	89.178.476	12.223.261	646.984	6.484.711	(4) 16.886.767	649.458
1949 (2)	9.938	6.961	2.977	86.129.336	85.150.467	13.235.983	1.062.176	7.494.173	16.946.067	720.293
1948 November	305	226	79	5.444.291	9.948.709	845.831	26.046	605.305	845.163	33.546
December	327	234	93	2.891.891	5.384.827	604.805	41.906	320.751	993.305	40.389
1949 Januari	90	60	30	324.649	596.154	77.011	9.314	36.245	1.991.604	86.645
Februari	151	109	42	410.532	647.964	380.505	17.316	318.471	1.429.896	58.152
Maart	1.480	1.065	415	9.463.949	8.899.357	1.406.713	113.839	741.586	1.202.110	50.058
April	2.081	1.467	614	16.400.115	13.991.670	2.014.375	222.560	1.020.192	1.505.774	77.086
Mei	1.790	1.309	481	18.269.797	23.175.843	2.407.599	232.996	1.386.750	1.161.968	48.185
Juni	842	602	240	11.287.529	9.227.472	2.506.145	99.017	1.523.684	1.447.618	60.838
Juli	423	310	113	7.483.615	7.079.402	1.339.392	34.459	640.369	1.705.678	72.900
Augustus	132	92	40	381.111	498.729	94.610	7.128	40.777	1.301.560	52.071
September	289	205	84	1.462.432	1.420.485	154.762	21.982	66.785	1.389.426	57.049
October	560	383	177	8.242.464	7.719.357	1.226.530	96.949	777.702	1.290.776	52.207
November	284	205	79	7.180.228	6.677.933	881.405	35.475	584.490	1.190.226	49.475
December	231	165	66	2.729.319	2.758.949	394.557	30.886	242.756	1.329.431	55.627
1950 Januari	97	65	32	1.666.745	639.939	155.956	23.060	91.623	2.481.335	108.072

(1) Voor de maandelijke resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

(2) Het totaalbedrag van de twaalf maanden stemt niet overeen met het jaarcijfer daar hierin vennootschappen begrepen zijn die hun balans met vertraging publiceren.

(3) Op 31 December 1947. Bedrag gerechtigd voor leningen die in 1947 reeds bestonden, maar niet in de statistiek opgenomen werden.

(4) Op 31 December 1948.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1948	8.546.889	5.946.442	2.600.447	27.524.459 (2)	6.825.648 (3)
1949	8.745.849	6.564.814	2.181.035	30.509.505 (2)	6.900.000 (5)
1949 Januari	917.406	434.769	482.637	28.007.096	
Februari	713.168	490.977	222.191	28.229.287	
Maart	915.140	540.670	374.470	28.603.757 (4)	
April	645.145	655.823	— 10.678	28.593.079	
Mei	640.189	583.302	56.887	28.653.036	
Juni	615.632	571.004	44.628	28.699.590	
Juli	738.641	563.839	174.802	28.877.926	
Augustus	717.736	491.408	226.328	29.105.735	
September	705.311	536.074	169.237	29.274.972	
October	697.017	569.750	127.267	29.402.239	
November	649.244	447.196	202.048	29.604.287	
December	791.220	680.002	111.218	30.509.505 (2)	
1950 Januari	1.070.698	504.179	566.519	31.076.024	
Februari	784.462	488.940	295.522	31.371.564	
Maart	955.390	639.963	315.427	31.686.991	

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar. — (2) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar en de dotatie van de krijgsgevangenen. — (3) Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. — (4) Incl. 255 miljoen franken ter beschikking van de krijgsgevangenen. — (5) Benaderend aantal.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentkas (*)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Handarbeiders				Bedienden (Wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	Totalen
	Wet van 16 Maart 1865	Wet van 15 December 1937				
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen			
1947	23.200	398.925	47.312	224.845	469.437	
1948	23.170	411.953	58.143	245.256	738.522	
1948 Mei	1.932	36.057	5.395	20.107	63.491	
Juni	1.483	30.004	4.449	19.384	55.320	
Juli	2.254	34.137	4.655	20.811	61.857	
Augustus	1.510	33.952	5.201	19.629	60.292	
September	2.209	32.819	5.106	19.232	59.366	
October	1.738	33.899	4.888	21.950	62.475	
November	1.760	31.619	4.644	21.277	59.200	
December	1.914	32.515	5.072	22.608	62.109	
1949 Januari	1.462	36.427	6.156	20.299	64.344	
Februari	3.188	33.206	5.332	19.892	61.618	
Maart	2.339	33.721	5.860	20.558	62.478	
April	3.008	34.552	5.784	20.897	64.241	
Mei	2.445	33.112	5.794	21.253	62.604	
Juni	2.182	26.670	5.328	20.220	64.400	
Juli	1.784	31.318	5.776	20.964	59.842	

(*) De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnerkers » (samengeschatte wetten door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers bedroegen respectievelijk fr 146,1 miljoen in 1947, fr 193,5 miljoen (voorlopige cijfers) in 1948 en fr 209 miljoen (voorlopige cijfers) in 1949. (Bron: Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers.)

TIJDVAK	ALGEMEEN INDEXCIJFER	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																							
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalnijverheden					Aardwerkbrieken, steenbakkerijen	Glasnijverheden	Chemische nijverheden	Voedingsnijverheden	Textielnijverheden			Bouwrijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Kunstwerk en gevoelige instrumenten	Vervoer		Gas en elektriciteit
				IJzerindustrie	Niet-ijzerhoudende metalen	Gietrijen, machinbouw en metaalbouw	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breiwerk, confectie	Samen	Fabrieken					Drukkerij en transformatie	Havonwerkers, sleepers		Spoorwegen (1)	Samen (1)	

a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon

1940 Maart	113	117	100	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	105	119	106	106	112	104	106	114
1947 Juni	345	319	334	333	331	344	338	345	323	331	323	380	367	373	335	352	353	260		340	340	293	295	311	
September	352	327	341	331	333	353	342	353	332	337	339	385	370	377	340	355	356	266		348	339	308	316	314	325
December	367	347	354	361	351	358	358	355	342	354	353	390	371	380	360	372	354	287		349	345	313	348	341	343
1948 Maart	373	347	360	366	352	368	365	357	344	358	357	390	375	382	370	376	361	288		348	390	309	347	340	353
Juni	381	361	370	376	362	379	376	366	347	363	362	403	383	393	378	378	359	286		369	411	324	343	339	357
September	387	373	372	384	361	386	382	364	356	372	365	414	392	403	382	379	370	287		369	412	330	351	347	369
December	395	384	380	398	373	390	391	371	373	375	378	417	394	407	384	384	375	288	326	369	403	337	392	381	373
1949 Maart	400	382	376	417	384	405	407	369	366	381	383	415	410	412	385	391	378	293	326	387	388	353	393	385	385
Juni	405	400	384	417	395	412	412	371	380	387	388	419	420	419	382	401	382	292	326	387	410	360	390	384	391
September	404	392	391	403	386	416	407	372	377	389	387	413	416	415	389	401	372	312	326	389	410	365	394	388	405
December	406	392	389	404	387	419	409	378	377	391	395	418	412	415	394	398	383	313	326	388	408	374	395	391	442

b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	111	111	111	114	109	120	108	118	107	126	113	—	—	115
1947 Juni	348	294	322	307	331	329	321	344	320	341	323	408	400	404	331	325	356	256		363	347	299	—	—	318
September	353	301	329	309	335	333	324	346	320	347	340	413	406	409	331	327	359	264		372	347	305	—	—	331
December	364	319	337	339	356	342	343	346	320	356	342	419	400	409	347	342	360	280		371	348	311	—	—	348
1948 Maart	369	322	344	343	367	351	350	352	322	361	345	421	405	413	354	344	367	281		370	382	311	—	—	358
Juni	376	331	355	348	359	359	355	356	324	366	350	428	409	418	367	349	369	280		390	397	311	—	—	361
September	381	352	358	360	366	367	364	361	334	375	354	439	415	427	369	348	374	281		390	393	311	—	—	367
December	385	352	369	367	376	372	371	368	343	375	365	435	413	424	374	354	376	282	328	390	387	315	—	—	371
1949 Maart	388	358	367	384	387	386	386	365	343	379	370	419	425	422	377	344	377	286	328	409	400	315	—	—	388
Juni	391	366	371	385	392	394	390	369	360	380	371	425	422	424	376	350	383	285	329	408	402	315	—	—	389
September	392	371	379	369	387	397	385	376	371	384	371	433	428	430	383	349	389	302	328	409	397	315	—	—	425
December	395	371	374	374	385	400	389	375	377	391	374	435	427	431	389	348	392	302	328	407	397	315	—	—	458

c) Indexcijfer der lonen van werklieden zonder vak of zonder specialisering

1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	112	113	106	116	107	118	106	119	108	—	—	116
1947 Juni	338	282	329	324	354	327	329	358	298	307	308	364	378	371	321	330	331	257		360	377	326	—	—	299
September	347	291	344	321	358	331	331	364	317	315	325	380	392	386	331	330	331	258		369	379	339	—	—	312
December	359	307	354	352	373	337	347	364	317	324	331	387	393	390	352	345	331	254		368	378	339	—	—	333
1948 Maart	364	313	353	362	378	351	358	366	319	334	331	392	394	393	353	343	338	273		367	385	339	—	—	346
Juni	374	323	367	365	378	359	364	370	322	339	337	405	410	408	370	346	336	273		391	412	339	—	—	349
September	378	345	372	373	383	363	369	370	321	352	337	420	416	418	362	348	351	290		391	409	339	—	—	358
December	381	338	380	383	394	366	376	379	328	352	349	417	414	415	365	348	355	290	291	391	405	339	—	—	361
1949 Maart	383	352	379	406	412	377	392	379	328	352	353	415	415	415	368	348	358	295	291	375	388	339	—	—	380
Juni	389	363	380	406	422	392	401	385	329	354	354	417	417	417	372	384	359	283	292	375	397	339	—	—	378
September	389	372	387	394	414	389	394	392	346	359	354	428	411	419	378	384	341	311	291	375	389	339	—	—	394
December	390	372	386	392	414	391	394	392	348	366	358	422	411	417	381	380	343	297	291	379	401	339	—	—	420

(1) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

LOOP DER ZAKEN
I — **BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS**
a) **Debetverrichtingen**

TIJDVAK	VERREKENKAMERS						
	Aantal kamers einde tijdvak	HOOFDBANK		BIJBANK EN AGENTSCHAPPEN		TOTAAL	
		Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)
1948 Maandgemiddelde	38 (1)	119	214.812	139	44.799	258	259.611
1949 Maandgemiddelde	38 (1)	136	198.476	146	43.700	282	242.176
1949 Maart	38	133	205.422	152	39.294	285	244.716
April	38	128	189.323	142	40.302	270	229.625
Mei	38	137	184.184	146	40.072	283	224.256
Juni	38	143	196.527	149	47.830	292	244.157
Juli	38	140	192.792	146	50.610	286	243.402
Augustus	38	151	205.745	145	51.423	296	257.168
September	38	142	208.005	146	48.872	288	256.877
October	38	142	224.943	151	43.855	293	268.798
November	38	131	144.935	141	35.042	272	179.977
December	38	152	172.365	164	44.526	316	216.891
1950 Januari	38	146	191.302	153	41.342	299	232.644
Februari	38	140	160.361	148	39.321	288	199.682
Maart	38	159	202.757	170	47.342	329	250.099

(1) Op 31 December.

b) **Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel (debetverrichtingen)**

TIJDVAK	Callgeld (1)		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques wisselbrieven, promessen, kwijtschriften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)
1948 Maandgemidd. .	2.868	148.793	1.015	6.462	113.023	56.649	2.435	2.908	119.341	214.812
1949 Maandgemidd. .	3.813	131.062	1.518	7.356	128.756	57.274	2.158	2.784	136.245	198.476
1949 Maart	3.618	141.443	1.089	7.662	126.352	54.112	2.318	2.205	133.377	205.422
April	3.772	128.109	1.276	8.747	120.443	51.988	2.273	2.479	127.764	189.323
Mei	3.991	114.545	1.795	7.157	128.480	59.726	2.312	2.756	136.578	184.184
Juni	3.087	128.274	1.823	6.999	136.275	58.050	2.102	3.204	143.287	196.527
Juli	4.051	120.649	1.661	6.957	132.579	62.294	1.816	2.892	140.107	192.792
Augustus	4.243	131.677	1.671	5.941	142.977	65.161	1.820	2.966	150.711	205.745
September	4.002	138.490	1.604	7.296	134.462	59.148	1.936	3.071	142.004	208.005
October	4.291	154.161	2.045	10.971	132.968	56.957	2.437	2.854	141.741	224.943
November	3.872	84.754	1.523	4.972	123.606	52.259	2.373	2.950	131.374	144.935
December	4.090	103.327	1.814	6.502	143.378	58.913	2.699	3.623	151.981	172.365
1950 Januari	3.191	127.877	1.687	6.922	138.869	53.057	2.524	3.446	146.271	191.302
Februari	3.564	92.268	1.451	5.953	132.291	59.000	2.304	3.140	139.610	160.361
Maart	3.728	127.618	1.708	7.869	151.302	63.333	2.742	3.937	159.480	202.757

(1) Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER
(miljoenen franken)

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren (*)	CREDIT		DEBIT		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloop-snelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1948 Maandgemiddelde	(1) 629.485	27.831	20.076	22.087	60.169	21.989	60.159	164.393	91	3,36
1949 Maandgemiddelde	(1) 632.415	27.972	20.287	22.948	61.427	22.946	61.427	168.748	91	3,31
1949 Maart	632.595	27.525	19.737	24.045	65.100	22.856	65.100	177.102	91	3,33
April	632.317	28.009	20.406	22.712	60.060	22.222	60.060	165.054	90	3,29
Mei	631.691	28.318	20.330	23.191	61.846	23.708	61.846	170.591	91	3,39
Juni	630.682	27.541	20.119	22.438	59.781	21.893	59.781	163.893	91	3,18
Juli	630.503	28.298	20.797	22.347	59.345	23.910	59.345	164.947	90	3,14
Augustus	629.669	27.337	20.360	23.219	58.161	22.677	58.161	162.218	91	3,18
September	629.937	27.618	20.426	21.035	57.523	21.532	57.523	157.613	91	3,07
October	630.978	27.413	20.215	23.069	61.564	22.964	61.564	169.161	91	3,44
November	631.788	27.417	20.228	22.583	59.485	21.995	59.485	163.548	91	3,44
December	632.415	28.338	20.543	25.865	68.109	23.529	68.109	185.612	92	3,31
1950 Januari	633.989	29.917	20.240	22.812	66.092	26.095	66.092	181.091	91	3,39
Februari	634.360	27.403	19.590	22.968	60.282	22.530	60.282	166.062	91	3,51
Maart	634.716	27.189	18.992	23.800	63.861	23.404	63.861	174.935	91	3,20

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije en de tijdelijk onbeschikbare tegoeden, alsmede de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron: Mntsterie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vetstoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algemeen indexcijfer van de groep	Steenkool	Bijproducten uit steenkool	Petroleum-producten	Ertsen en ruwe metalen	Groeven-producten	Algemeen indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige vetten	
Aantal producten...	195	13	14	2	19	4	4	3	6	3	11	8	3	5
1948 Maandgem. ...	389	471	433	450	379	496	356	273	390	383	318	342	261	402
1949 Maandgem. ...	370	410	406	372	379	504	362	253	377	420	286	295	262	376
1948 December ...	392	491	416	406	392	496	358	274	433	391	312	333	263	404
1949 Januari ...	390	470	416	404	394	496	358	269	445	391	309	328	264	384
Februari ...	384	423	415	399	394	496	358	268	445	393	309	328	264	382
Maart ...	378	406	409	400	388	496	358	263	424	395	299	313	264	385
April ...	373	399	409	390	384	496	358	257	400	416	291	301	264	383
Mei ...	372	419	419	374	383	496	358	252	400	421	285	294	264	377
Juni ...	366	411	411	370	371	496	358	252	350	431	279	285	264	372
Juli ...	364	400	402	358	375	496	358	252	364	432	278	284	264	371
Augustus ...	363	414	383	350	373	496	358	239	369	432	276	284	257	371
September ...	361	405	377	347	368	496	358	239	350	433	275	282	258	373
October ...	361	398	392	352	375	529	385	239	336	433	275	282	259	372
November ...	361	388	411	361	371	529	367	255	321	433	265	267	260	372
December ...	365	384	425	355	371	529	367	254	321	433	285	294	261	373
1950 Januari ...	366	364	453	340	358	529	336	234	318	433	286	295	262	373
Februari ...	364	351	442	345	357	529	336	234	313	433	286	292	271	371

TIJDVAK	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouwmaterialen	Metalen en metaalproducten			
				Algemeen indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunstmatige vezels		Algemeen indexcijfer van de groep	Metaal nijverheid	Metaal fabric.	Niet ijzerhoudende
Aantal producten ...	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1948 Maandgem. ...	185	612	460	381	330	364	445	586	287	362	345	346	324	424
1949 Maandgem. ...	158	545	384	368	345	323	441	540	275	300	336	330	321	405
1948 December ...	160	586	430	380	354	347	424	604	291	382	356	349	329	480
1949 Januari ...	164	581	427	389	363	342	452	597	291	382	352	345	325	480
Februari ...	160	570	420	385	365	336	445	598	291	383	351	341	325	480
Maart ...	164	560	412	378	355	333	443	590	282	379	350	340	329	460
April ...	160	552	405	371	340	328	441	556	282	379	345	338	325	441
Mei ...	156	552	399	366	332	323	438	549	282	383	336	336	325	376
Juni ...	145	539	392	360	323	325	436	510	271	392	329	327	324	343
Juli ...	149	536	377	353	328	311	425	499	271	395	332	329	324	362
Augustus ...	160	536	377	353	342	302	419	512	268	395	332	330	323	370
September ...	153	536	377	360	339	312	437	512	268	395	328	330	316	370
October ...	153	527	347	361	336	318	448	498	264	395	327	328	313	373
November ...	159	527	336	367	347	320	451	523	264	394	327	317	313	399
December ...	177	527	337	375	363	328	457	535	264	403	321	301	314	396
1950 Januari ...	177	533	335	389	391	342	472	537	264	405	320	301	314	392
Februari ...	186	538	338	390	393	346	467	537	266	407	317	302	307	392

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN HET BUITENLAND (*)

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Verenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frankrijk (1) (Statistique générale de la France)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Verenigd Koninkrijk (Board of Trade)	Zweden (Handelsdienst)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1948 Maandgemiddelde	201	1.712	280	216	196	222
1949 Maandgemiddelde	189	1.917	295	227	198	211
1948 November	200	1.977	287	217	199	222
December	198	1.974	289	217	199	221
1949 Januari	196	1.946	293	218	199	220
Februari	193	1.898	293	218	199	219
Maart	193	1.872	292	217	198	217
April	192	1.846	293	223	198	214
Mei	190	1.890	292	228	197	211
Juni	189	1.812	292	228	198	210
Juli	187	1.854	291	226	197	211
Augustus	187	1.918	290	226	196	210
September	188	1.958	293	227	198	207
October	186	2.002	295	234	200	205
November	185	2.005	303	236	200	205
December	185	2.001	304	237	201	204
1950 Januari	185	2.063	308	241	201	203

c) INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Producten excl. voedingswaren
Aantal producten	56	34	22
1948 Maandgemiddelde ...	394	384	410
1949 Maandgemiddelde ...	381	364	408
1949 Januari	393	384	411
Februari	388	375	410
Maart	382	366	408
April	380	362	409
Mei	379	359	408
Juni	381	364	408
Juli	379	361	408
Augustus	378	361	407
September	379	362	406
October	376	358	407
November	377	359	406
December	375	357	406
1950 Januari	373	354	404
Februari	373	352	406
Maart	371	347	408

(1) Basistijdvak 1938 = 100.

(*) De indexcijfers (behalve deze voor Frankrijk) werden tot hetzelfde basistijdvak (1936-1938 = 100) teruggebracht ten einde de vergelijking tussen de verschillende landen te vergemakkelijken.

PRODUCTIE

I — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Bestuur van het Mijnwezen).

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						TOTAAL		
	onder-grondse	onder- en boven-grondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen				
1936-1938 Maandgemiddelde	87.252	125.866	408	353	640	451	541	(2) 2.425	24,0	1.502	
1948 Maandgemiddelde	102.116	146.198	363	301	559	338	662	2.223	24,4	(1) 837	
1949 Maandgemiddelde	102.742	146.394	383	312	588	375	663	2.321	23,9	(1) 1.813	
1948 December	109.623	154.006	406	326	621	387	701	2.441	25,0	837	
1949 Januari	108.038	152.403	393	336	612	382	713	2.436	24,7	864	
Februari	107.355	151.616	378	325	586	368	674	2.331	23,7	1.009	
Maart	109.395	151.499	419	347	664	426	763	2.619	26,6	1.329	
April	105.915	150.981	406	332	621	385	684	2.428	24,9	1.746	
Mei	104.930	149.397	398	333	618	382	667	2.398	24,9	2.214	
Juni	103.871	148.017	379	322	609	379	664	2.353	24,5	2.681	
Juli	100.667	144.321	289	241	452	311	576	1.869	19,9	2.853	
Augustus	99.455	142.386	341	275	526	306	557	2.005	21,5	2.983	
September	98.503	142.180	351	283	534	338	576	2.082	22,0	2.680	
October	96.800	140.202	402	313	604	395	646	2.361	24,7	2.374	
November	100.311	143.511	404	309	589	394	698	2.394	24,0	2.061	
December	97.658	140.212	440	323	647	428	736	2.574	26,0	1.813	
1950 Januari	94.807	137.795	435	325	612	403	708	2.483	25,9	1.668	
Februari	96.013	137.928	383	288	568	363	673	2.274	23,2	1.679	

(1) Op 31 December.

(2) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoog-ovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1948 Maandgemiddelde	460	4.484	82	573	(2) 48	329	321	5,6	267	2,5
1949 Maandgemiddelde	414	4.461	63	503	(2) 34	312	315	5,6	256	2,3
1948 December	492	4.720	95	611	48	377	357	6,8	299	2,7
1949 Januari	473	4.708	78	532	48	376	363	6,9	306	3,2
Februari	434	4.609	65	523	48	355	350	6,5	301	3,3
Maart	476	4.620	67	523	45	397	409	7,2	325	3,5
April	448	4.579	53	469	44	342	350	6,4	283	2,8
Mei	448	4.517	60	494	43	332	334	5,9	288	2,0
Juni	409	4.551	55	512	41	308	317	5,2	267	1,3
Juli	386	4.399	42	464	35	277	274	4,7	202	0,3
Augustus	367	4.423	51	448	35	258	263	5,1	227	0,4
September	367	4.416	58	580	35	266	269	5,1	215	2,5
October	382	4.297	76	468	35	277	275	4,8	219	3,2
November	382	4.223	84	513	34	269	270	4,4	205	2,3
December	399	4.185	92	507	34	288	299	4,6	235	2,5
1950 Januari	405	4.132	83	496	35	303	311	3,9	228	2,2
Februari	372	4.119	81	510	36	271	269	3,5	210	2,7

(1) Op 31 December 1938. — (2) Op 31 December.

II — TEXTIELNIJVERHEID

56

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

TIJDVAK	SPINNERIJ (tonnen)						PRODUCTIE VAN RUWE WEEFSLS VAN GETOEW GEVALLEN (VOOR EIGEN REKENING, VOOR OPENBARE DIENSTEN EN VOOR LOONORDERS) (ton)					
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute	katoen	wol	rayonne
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol					
1948 Maandgemiddelde	620	3.466	210	6.018	685	1.537	1.306	418	2.453	5.222	1.616	431
1949 Maandgemiddelde	616	3.686	183	6.181	846	1.485	1.484	422	2.658	4.955	1.780	438
1948 November	669	3.341	181	4.643	646	1.519	1.204	396	2.385	4.650	1.478	392
December	586	3.788	167	5.671	715	1.423	1.452	420	2.489	5.205	1.622	391
1949 Januari	548	3.524	223	5.865	765	1.410	1.214	367	2.461	4.618	1.684	405
Februari	592	3.698	173	5.392	715	1.335	1.225	362	2.581	4.797	1.616	419
Maart	553	4.375	222	6.517	920	1.347	1.535	453	3.063	5.363	1.918	480
April	561	3.988	169	5.745	872	1.146	1.330	392	2.594	4.972	1.718	436
Mei	571	3.976	201	6.205	901	1.218	1.393	388	2.637	4.898	1.674	447
Juni	667	4.001	221	6.897	857	1.394	1.453	388	2.641	4.910	1.632	470
Juli	513	2.741	217	4.853	793	1.219	1.393	350	2.151	4.236	1.563	408
Augustus	610	3.121	148	6.057	810	1.552	1.693	356	2.409	4.670	1.717	401
September	675	3.592	130	6.882	807	1.787	1.606	465	2.759	5.171	1.930	475
October	706	3.434	186	6.541	912	1.738	1.729	485	2.666	5.159	1.952	401
November	651	3.553	171	6.348	848	1.710	1.599	490	2.853	5.121	1.890	448
December	753	4.233	162	6.867	958	1.982	1.643	571	3.080	5.540	2.087	465
1950 Januari	839	4.128	183	6.733	974	1.702	1.460	611	2.800	5.702	2.011	468

(1) Incl. de jute-tapijten.

(2) Weefsels in zuiver katoen of vermengd met rayonneweefsels, incl. de katoenen dekens en tapijten, dwellen, matrastrijken, stoffeeweefsels, fluweel en pantoffelstof voor 1948. Met ingang van 1949, werden de bijzondere weefsels ingedeeld naar hun aard, onder de rubrieken vlas, katoen, wol, rayonne en rayonneweefsels.

(3) Incl. wollen dekens en tapijten.

III — DIVERSE PRODUCTIES

Bron: *Ministerte van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).*

56

TIJDVAK	CEMENT	KALK	KALK-STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE-STEELDE MEST-STOFFEN	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte mest-stoffen)		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d dag. komende steen
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538	12.997	11.579	4.669	15.462		215.001	14.756
1948 Maandgemiddelde	277.579	134.869	119.529	14.205	12.619	4.956	19.182	1.683	158.079	15.095
1949 Maandgemiddelde	243.750	128.794	114.883	14.205	12.619	4.956	20.101	1.545	158.079	15.095
1948 December	218.265	154.303	111.175	14.193	12.023	2.235	18.818	1.683	215.025	15.819
1949 Januari	176.595	152.816	86.577	11.496	10.443	4.645	18.976	1.319	180.776	13.042
Februari	175.195	152.621	98.075	13.773	12.259	7.096	19.321	1.556	175.728	12.844
Maart	224.143	152.475	111.680	15.208	14.447	6.912	21.172	1.749	150.702	14.012
April	252.710	126.271	117.869	14.687	12.933	10.768	19.894	1.657	105.905	16.797
Mei	256.130	122.775	132.319	15.166	13.515	8.903	19.608	1.626	136.383	15.318
Juni	245.000	120.352	140.740	14.131	12.617	670	20.151	1.763	145.138	16.843
Juli	245.335	109.950	120.042	13.736	12.100	(2)	16.849	1.249	169.092	10.592
Augustus	253.815	123.737	112.479	14.224	12.567	813	20.851	1.518	182.859	15.049
September	289.470	128.631	116.846	14.071	12.887	1.586	21.781	1.749	187.531	14.504
October	294.830	119.350	112.014	14.233	11.604	5.428	21.284	1.435	171.396	13.680
November	273.330	113.625	126.785	14.835	13.146	4.994	18.884	1.307	155.404	12.269
December	238.445	122.922	94.166	14.909	13.915	5.287	22.457	1.604	136.040	12.854
1950 Januari	198.970	118.111	86.001	14.153 ^g	13.032	6.837	22.032	1.260 ^g	125.667	12.345
Februari	v	108.297 ^v	102.896 ^v	13.067 ^v	11.938 ^v	7.087 ^v	20.935 ^v	1.325 ^v	104.232 ^v	9.684

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

(2) Niet gepubliceerd bedrag.

^g Gerectificeerde cijfers.

Bron: *Administratie der Douanen en Accijnzen.*

TIJDVAK	SUIKER				BIER-BROUWERBIJEN	DISTIL-LEER-DEWIJEN	LUCIFERS			VISSERIJ			
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand	In consumptie gebracht			Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker)	Voortgebrachte alcohol	Fabricage	Verbruik	Uitvoer	Verkoop van vis (2) op de vismijnen te Oostende, Blankenberge, Zeebrugge en Nieuwpoort	
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker										Hoeveelh.	Waarde
	(tonnen)						(tonnen)	(hectoliters)	(millioenen stukken)			(tonnen)	(duiz. fr.)
1936-38 Maandgemid...	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	1.807	2.590	2.260	7.189		
1948 Maandgemiddelde	20.916	16.495	76.944	19.961	10.627	23.845	3.390	2.008	1.378	3.180	29.548		
1949 Maandgemiddelde	26.403	13.741	111.882	20.276	11.132	26.640	4.237	1.939	2.240	3.438	31.717		
1948 December	40.395	18.202	191.228	25.541	9.476	23.297	3.761	1.663	1.414	3.405	30.685		
1949 Januari	73	10.918	173.283	14.615	7.676	29.663	3.536	1.701	1.721	3.459	40.769		
Februari	—	10.326	152.581	14.935	8.861	26.431	3.365	1.924	665	3.773	35.457		
Maart	168	12.328	128.107	21.732	11.026	16.815	4.191	1.614	1.294	5.203	49.769		
April	—	11.247	117.473	17.601	13.601	19.136	4.598	1.461	3.242	4.393	37.774		
Mei	—	11.450	102.327	18.250	12.407	27.913	4.320	1.654	2.566	3.855	30.781		
Juni	—	10.827	85.048	20.519	12.125	16.182	4.057	2.061	2.523	2.763	22.631		
Juli	12	11.749	58.920	21.915	13.462	20.778	3.429	1.678	1.615	3.067	19.764		
Augustus	—	13.449	38.790	21.317	13.159	20.041	3.799	2.455	760	2.488	25.949		
September	99	13.485	19.399	23.390	11.898	30.740	4.190	2.291	2.801	2.727	22.331		
October	85.933	18.813	81.322	20.458	10.574	27.510	4.535	2.152	3.191	3.220	31.294		
November	137.822	21.333	164.974	22.673	9.027	39.335	4.802	2.083	3.167	3.198	31.812		
December	92.726	18.965	219.760	25.918	10.210	45.131	6.020	2.197	4.340	3.108	32.355		
1950 Januari	3.107	12.329	207.516	20.216	9.037	29.852	5.041	1.708	3.419	3.905	32.550		
Februari	—	11.533	173.131	17.634	9.461	28.273	4.160	1.556	1.878	—	—		

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938, enkel verkoop op de mijn te Oostende.

IV — ELECTRICISCHE ENERGIE (*)

(duizenden kWh)

58

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

TIJDVAK	Voortbrengst (1)				Invoer	Uitvoer	Totaal verbruikte energie + verliezen 7 = 4+5-6
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België 4 = 1+2+3			
	Gemeentebedrijven 1	Privaat maatschappijen 2					
1936-38 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	5.472	2.168	441.366
1948 Maandgemiddelde	30.848	336.598	291.127	658.573	23.692	3.833	678.432
1949 Maandgemiddelde	31.143	359.975	289.140	680.258	8.755	3.902	685.111
1948 December	36.706	393.421	317.780	747.904	7.884	2.810	752.981
1949 Januari	37.959	375.582	307.827	721.368	6.411	4.085	723.694
Februari	30.679	349.782	290.375	670.836	7.058	5.593	672.301
Maart	33.183	377.798	326.872	737.853	7.384	7.128	738.109
April	27.533	346.822	294.605	668.960	7.600	2.802	673.758
Mei	26.595	344.069	298.859	669.523	9.094	2.858	675.759
Juni	26.148	320.399	285.225	631.772	15.640	2.213	645.199
Juli	24.100	311.036	255.935	591.072	15.111	2.854	603.329
Augustus	27.875	337.364	262.476	627.715	14.105	2.383	639.437
September	29.957	358.231	270.084	658.272	10.183	4.267	664.188
October	33.819	385.663	284.710	704.192	5.110	3.398	705.904
November	36.251	390.441	285.534	712.226	3.843	4.535	711.534
December	39.613	422.509	307.183	769.305	3.518	4.709	768.114
1950 Januari	38.493	412.512	304.846	755.851	4.202	6.560	753.553
Februari	36.301	363.978	274.016	674.295	6.452	6.697	674.050

(*) Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1947: 274. In het begin van het jaar 1948: 268. In het begin van het jaar 1949: 258.

(1) Bruto-voortbrengst aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) (1)

(duizenden kubieke meters)

59

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

TIJDVAK	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Totaal in België geproduceerd gas 6 = 1+2+3+4+5	Invoer	Uitvoer	Saldo: invoer min uitvoer 9 = 7-8	Totaal in België beschikbaar gas 10 = 6+9
	Beheren en verenigingen van gemeenten 1	Private vennootschappen 2	Beheren 3	Private vennootschappen						
				Productie bestemd voor de openbare bedeling 4	Productie bestemd voor de rechtstreekse nijverheidsverenigingen 5					
1948 Maandgemiddelde	161	3.705	6.426	57.624	73.605	141.521	130	1.702	- 1.572	139.949
1949 Maandgemiddelde	156	3.691	6.347	56.586	69.197	136.977	95	1.862	- 1.767	134.210
1948 November	154	3.025	6.700	138.216	148.095	30	1.790	- 1.760	146.335	
December	131	4.466	7.393	140.555	152.545	35	2.025	- 1.990	150.555	
1949 Januari	138	3.947	6.638	63.477	72.541	146.741	37	2.044	- 2.007	144.734
Februari	124	3.458	6.365	55.762	75.760	141.469	35	1.896	- 1.861	139.608
Maart	141	4.239	7.204	61.403	82.416	155.403	36	2.103	- 2.067	153.336
April	152	3.298	6.264	55.978	80.099	145.791	33	1.812	- 1.779	144.012
Mei	168	4.739	6.551	56.903	80.526	148.887	34	1.830	- 1.796	147.091
Juni	167	4.079	5.905	55.004	77.077	142.232	30	1.736	- 1.706	140.526
Juli	181	3.265	5.566	53.417	66.719	129.148	37	1.619	- 1.582	127.566
Augustus	178	5.994	5.855	52.523	62.924	127.474	281	1.560	- 1.279	126.195
September	181	4.446	5.959	53.822	58.724	123.132	242	1.740	- 1.498	121.634
October	168	1.929	6.393	56.501	57.962	122.953	165	1.731	- 1.566	121.387
November	140	2.089	6.559	54.331	54.385	117.504	34	1.984	- 1.950	115.554
December	130	2.814	6.901	59.923	61.239	131.007	30	2.279	- 2.249	128.758
1950 Januari				60.503			27	2.237	- 2.210	

(1) Deze statistiek betreft de gasproductie door distillering van de steenkolen door gloeiing in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige bindingsbedrijven en gas uit de hoogovens wordt gevoegd. Zij behelst niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas of gas uit de hoogovens die buiten de producerende fabriek worden vermengd met het gas voortkomend uit de distillering van de steenkolen door gloeiing met uitzondering van deze die rechtstreeks aan de openbare bedeling wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen (kolengas of ander) en voor eigen doeleinden wordt verbruikt (voor het stoken der ovens, enz.).

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) is voor de openbare bedeling bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de leveringen die de cokesfabrieken rechtstreeks aan andere afdelingen van de vennootschappen waaraan de betrokken cokesfabrieken toebehoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen doen.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

65

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	GROOTWARENHUIZEN										
	KLEDING					MEUBELN			Huishoudelijke artikelen en andere		
	Groot- waren- huizen zonder onder- scheid van bedrij- vigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Groot- waren- huizen in boven- kleding- arti- kelen	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Grootwarenhuizen met verschillende artikelen		
		Maandelijkse omzet				Maandelijkse omzet			Maandelijkse omzet		
		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal	Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal
1948 October	543	390	566	555	495	378	459	449	269	405	391
November	452	371	486	478	347	331	427	415	332	495	478
December	495	506	540	537	324	303	492	470	358	598	572
1949 Januari	393	368	442	438	215	333	446	433	260	363	351
Februari	366	327	412	407	205	303	509	485	225	347	334
Maart	438	329	481	471	304	421	489	481	332	395	383
April	527	343	500	547	447	440	536	524	254	412	395
Mei	455	329	492	482	348	348	503	485	244	397	381
Juni	395	281	436	427	270	312	427	413	220	356	341
Juli	474	332	540	526	263	245	483	455	243	403	386
Augustus	324	253	372	364	164	255	440	418	230	416	396
September	379	311	425	418	222	346	554	530	244	412	394
October	547	396	592	580	418	394	553	534	259	427	409
November	483	387	539	530	296	304	472	452	343	568	544
December	504	497	568	564	266	272	519	490	564	698	684

TIJDVAK	GROOTWARENHUIZEN Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek				WINKELS MET BIJHUIZEN		COOPERATIES EN PATROONSWINKELS			
	Algemeen indexcijfer				Algemeen indexcijfer	Voedings- waren	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voedings- waren	Kleding
	Groot- waren- huizen zonder onder- scheid van bedrij- vigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen								
		Maandelijkse omzet								
		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal						
1948 November	461	341	485	471	341	334	270	180	284	446
December	531	385	566	549	417	416	309	201	467	515
1949 Januari	376	289	400	389	383	351	259	178	377	460
Februari	362	259	387	375	322	327	254	177	354	363
Maart	417	343	435	426	366	349	302	205	398	489
April	460	300	478	461	398	351	293	193	389	493
Mei	420	278	442	427	384	349	270	193	381	431
Juni	370	247	392	378	380	349	261	198	382	366
Juli	427	264	459	441	409	358	255	188	381	360
Augustus	370	239	403	388	366	357	267	186	392	345
September	401	273	431	417	365	351	298	191	392	463
October	476	309	499	481	368	346	291	195	395	511
November	511	348	548	529	360	377	301	196	446	449
December	594	509	633	622	448	453	327	209	498	459
1950 Januari						336			434	580

(*) Voor het verbruik van suiker en lucifers, zie tabel nr 56.

II — TABAKSVERBRUIK

Bron: Administratie der Douanen en Accijnzen.

(Productie en invoer)

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak
	(duizenden stuks)			(tonnen)
1936-38 Maandgemiddelde	16.187	49.414	430.048	1.097
1948 Maandgemiddelde	7.318	21.705	741.725	818
1949 Maandgemiddelde	7.073	21.763	701.157	832
1940 Januari	5.354	17.258	711.217	759
Februari	1.748	3.626	650.852	506
Maart	3.517	15.201	839.734	724
April	10.196	35.898	487.631	1.048
Mei	7.244	25.941	672.120	985
Juni	6.996	21.029	765.284	1.040
Juli	6.153	20.256	730.794	768
Augustus	6.291	27.633	847.688	918
September	8.328	20.028	741.507	785
October	8.919	19.740	718.447	874
November	10.676	27.785	635.317	776
December	9.452	26.644	613.291	800
1950 Januari	7.551	23.672	613.402	793
Februari	4.830	14.079	652.921	699
Maart	5.017	17.181	637.501	802

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schape, lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1948 Maandgemiddelde	15.190	4.573	11.919	26.575	5.143
1949 Maandgemiddelde	17.261	3.533	11.386	35.794	4.815
1948 December	16.942	5.561	8.091	22.687	10.049
1949 Januari	15.894	4.834	7.808	25.329	8.238
Februari	14.707	3.869	9.880	25.986	5.933
Maart	18.714	3.778	14.568	36.636	4.354
April	14.957	2.317	13.290	32.715	2.417
Mei	17.287	2.176	13.186	37.818	1.666
Juni	18.148	2.787	14.251	38.823	1.211
Juli	14.576	2.868	11.063	32.681	815
Augustus	20.297	4.104	13.683	38.436	1.473
September	17.486	3.762	10.846	35.569	2.866
October	18.493	4.573	9.247	40.166	6.129
November	20.255	3.989	9.837	45.071	13.847
December	16.324	3.337	8.968	40.297	8.836
1950 Januari	17.910	2.800	10.463	42.314	9.213
Februari	15.999	2.239	11.438	39.848	6.223

(1) Onvolledige cijfers (11 slachthuizen op 12).

VERVOER

I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

TIJDVAK	Ontvangsten						Uitgaven	Overschot der globale ontvangsten op de uitgaven	Uitbatings- coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal	Tussenkost van de Staat (2)	Algemeen totaal			
1938 Maandgemidd. (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	—	225,6	238,9	— 13,3	105,9
1948 Maandgemiddelde	211,2	439,0	29,4	679,6	220,2	899,8	868,8	+ 31,0	98,0
1948 September	219,8	440,0	29,0	688,8	225,0	913,8	831,1	+ 82,7	90,9
October	202,7	472,8	21,9	697,4	225,0	922,4	886,1	+ 36,3	95,3
November	163,3	476,5	25,5	670,3	225,0	895,3	852,2	+ 43,0	95,2
December	181,6	467,6	31,7	680,9	516,7	1.107,0	1.059,0	+ 138,5	88,4
1949 Januari	187,2	437,0	37,6	661,8	166,6	828,4	858,6	— 30,2	103,7
Februari	154,3	417,1	31,8	603,2	166,6	769,8	835,0	— 65,2	108,5
Maart	166,4	449,1	33,7	649,3	166,8	816,1	894,9	— 78,8	109,7
April	198,5	408,1	39,9	646,5	166,7	813,2	856,7	— 43,5	105,4
Mei	194,7	389,3	45,1	629,1	166,7	795,8	925,3	— 129,5	116,3
Juni	202,5	385,7	28,2	616,3	166,6	782,9	850,1	— 67,2	108,6
Juli	275,3	368,9	22,2	676,5	166,7	843,2	862,6	— 19,4	102,3
Augustus	284,6	381,7	35,0	701,4	166,7	868,1	880,6	— 12,5	101,4
September	217,8	416,9	31,4	666,1	166,6	832,7	925,8	— 93,1	111,2
October	195,2	449,3	33,9	678,4	166,7	845,1	900,5	— 55,4	104,8
November	130,3	464,7	34,7	629,7	166,7	796,4	861,7	— 65,3	108,2

(1) Nord-Belge inbegrepen.

(2) Toelagen van de Staat voor de ontoereikendheid van tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen te vergoeden.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN					
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)				
								Belgisch binnel. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal	
1938 Maandgemid. (3)	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	5.250	186	154	88	428	
1948 Maandgemiddelde	321.733	100.187	44.909	366.642	18.693	599	5.322	220	198	95	513	
1949 Maandgemiddelde	300.931	95.949	45.426	346.357	18.336		5.011				472	
1948 November	341.965	108.903	53.049	395.014	18.592	571	6.034	228	207	128	563	
December	321.129	113.253	56.091	377.820	18.898	575	5.609	215	207	131	553	
1949 Januari	301.652	111.531	50.480	352.132	18.840	561	5.370	204	208	129	541	
Februari	290.621	97.242	50.269	340.890	17.683	531	5.027	192	189	104	485	
Maart	313.239	99.355	48.978	362.217	19.013	566	5.322	205	201	100	506	
April	293.657	87.103	45.192	338.849	18.447	584	4.869	186	187	88	461	
Mei	286.826	82.008	43.567	330.383	18.500	584	4.742	176	184	95	455	
Juni	283.634	80.095	41.916	325.550	17.926	602	4.633	173	177	85	435	
Juli	257.712	73.202	40.565	298.277	16.883	654	4.112	156	152	92	400	
Augustus	287.112	82.605	40.779	327.891	19.128	725	4.474	175	158	105	438	
September	310.607	99.177	39.503	350.110	18.331	598	4.932	206	163	85	454	
October	336.613	113.383	45.189	381.802	18.499	581	5.553	233	168	85	486	
November	328.574	111.098	46.108	374.682	17.883	574	5.615	225	173	105	503	
December	320.919	114.594	52.581	373.500	18.896		5.474				501	
1950 Januari	278.782	108.221	41.334	320.116	18.325		4.671				437	

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

(3) Nord-Beige inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier., kleding	Chemische en artsennijverheids- producten	Nijverheidsresten en -oliën, petroleum., teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2)	428	6.169	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1948 Maandgemiddelde	513	5.323	269	1.840	668	612	491	611	48	230	84	471
1949 Maandgemiddelde	472	5.011	289	1.796	583	632	428	568	38	209	70	398
1948 November	563	6.034	750	2.034	732	670	458	546	34	244	82	484
December	553	5.609	282	2.093	713	724	430	464	37	306	90	470
1949 Januari	541	5.379	185	2.059	726	703	408	425	35	286	83	468
Februari	485	5.027	177	1.826	607	689	430	428	36	275	79	460
Maart	506	5.321	173	1.830	695	750	457	537	38	289	76	476
April	461	4.869	142	1.628	700	654	454	565	34	222	68	402
Mei	465	4.744	121	1.542	712	650	477	610	31	153	67	381
Juni	435	4.633	125	1.503	633	663	470	612	26	164	65	372
Juli	400	4.112	150	1.386	500	532	414	586	22	141	60	321
Augustus	438	4.474	171	1.534	527	580	427	593	67	161	68	366
September	454	4.932	157	1.873	500	585	440	692	76	168	67	374
October	486	5.553	645	2.105	475	578	418	659	30	180	67	396
November	503	5.615	837	2.074	486	570	393	563	30	223	71	368
December	501	5.474	585	2.190	439	635	350	541	28	260	71	375
1950 Januari	437	4.671	148	2.089	387	583	348	413	34	268	71	330

(1) Militair vervoer niet inbegrepen

(2) Nord-Beige inbegrepen.

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

70

B — Belgisch binnenlands verkeer

II

TIJDVAK	Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer-, kleding	Chemische en artsennij-kundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen	Nationale Maatsch. van Buurtspoorweg.
												Vervoerde ton-kilom. (duizenden)
(duizenden tonnen)												
1938 Maandgemiddelde (1) . . .	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858
1948 Maandgemiddelde	3.375	142	1.633	14	237	342	480	14	115	32	366	4.344
1949 Maandgemiddelde	3.188											3.633
1948 December	3.414	130	1.893	15	253	269	360	5	109	34	346	3.240
1949 Januari	3.247	54	1.828	11	242	275	335	5	112	31	354	2.657
Februari	3.078	55	1.657	13	216	305	328	6	133	28	337	2.624
Maart	3.311	56	1.728	14	244	320	410	6	145	30	358	3.289
April	3.047	41	1.534	12	212	339	458	5	107	29	310	3.160
Mei	2.926	33	1.435	12	184	352	496	5	81	27	301	3.160
Juni	2.883	34	1.388	15	190	337	505	4	89	26	295	3.058
Juli	2.556	44	1.215	10	150	296	479	5	80	22	265	2.552
Augustus	2.815	49	1.334	12	169	315	491	41	94	24	286	2.866
September	3.227	63	1.602	14	182	319	573	51	96	24	303	3.173
October	3.831	478	1.884	9	180	314	536	5	103	23	299	5.620
November	3.773	634	1.817	10	178	287	443	3	96	24	281	6.316
December	3.563											5.125

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

71

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART					BINNENVAART						
	In		Uit			In			Uit			
	Aantal schepen	Netto Belgische tonnenmaat (duizenden register-tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen		Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (2)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (2)
1936-1938												
Maandgem.	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317		3.762	1.268	
1948 Maandg.	706	1.703	1.149	549	160	597	2.669	963	327	2.635	954	551
1949 Maandg.	795	1.817	942	655	140	707	2.803	1.095	401	2.794	1.095	553
1949 Febr.	706	1.618	992	602	124	662	2.524	912	308	2.499	911	486
Maart	783	1.744	854	677	128	693	2.616	926	352	2.674	951	540
April	802	1.831	849	673	124	724	2.523	910	382	2.703	1.024	548
Mei	827	1.849	1.042	640	168	640	2.758	986	427	2.644	939	481
Juni	865	1.949	1.032	695	156	699	2.768	1.023	367	2.846	1.070	651
Juli	840	1.925	974	692	168	701	3.080	1.211	417	2.939	1.125	594
August	826	1.867	1.075	666	140	712	2.959	1.251	433	2.887	1.237	599
Septemb	787	1.745	953	666	139	813	2.900	1.326	465	3.002	1.345	610
October	763	1.832	871	622	136	911	2.863	1.231	435	2.834	1.216	495
Novemb	767	1.727	875	690	142	550	2.767	1.115	388	2.852	1.161	504
Decemb	812	2.009	969	681	131	850	3.313	1.358	529	3.094	1.258	645
1950 Januari	804	1.981	890	669	126	989	2.937	1.225	480	2.683	1.105	579
Februari	727	1.633	774	595	140	768	2.562	1.056	465	2.658	1.100	525

(1) Internationaal verkeer. — (2) Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART					BINNENVAART			
	In			Uit		GOEDEREN (1) (duizenden metrieke tonnen)			
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Gelost	Geladen	
1936-38 Maandgem.	169	177	208	170	178	92	174	152	
1948 Maandgemiddeld.	90	129	186	91	129	42	64	33	
1949 Maandgemiddeld.	105	118	132	105	119	60	82	35	
1949 Februari	101	115	102	100	114	56	70	31	
Maart	123	117	151	128	128	71	62	34	
April	117	126	137	119	124	77	54	29	
Mei	146	150	167	139	148	89	90	35	
Juni	105	124	147	107	121	67	83	41	
Juli	92	114	138	93	111	85	99	53	
Augustus	108	127	158	108	137	39	87	37	
September	96	122	134	95	110	47	84	40	
October	84	93	112	88	103	54	123	32	
November	105	123	135	100	113	37	124	43	
December	102	126	166	107	135	59	76	34	
1950 Januari	128	130	120	120	115	122	100	35	
Februari	102	104	51	108	114	61	75	40	

(1) Internationaal verkeer.

IV — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

72

TIJDVAK	GELADEN SCHEPEN														
	Aantal					Duizenden metrische tonnen					Millioenen ton.-km.				
	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer
1948 Maandgemiddelde ...	4.860	1.400	1.477	227	7.964	1.152	482	479	61	2.174	118,0	26,1	32,1	7,8	184,0
1949 Maandgemiddelde ...	5.541	1.983	1.623	336	9.483	1.302	633	520	90	2.645	138,6	35,3	33,3	11,4	219,1
1949 Januari (1).....	4.940	1.409	1.024	262	7.635	1.223	456	342	69	2.090	133,5	28,6	21,8	9,0	192,9
Februari	5.052	1.577	1.293	231	8.153	1.204	544	426	70	2.244	129,1	29,9	27,2	9,4	195,6
Maart	5.275	1.520	1.346	367	8.508	1.246	489	456	108	2.299	125,7	27,2	25,7	14,4	193,0
April	5.744	1.577	1.199	446	8.966	1.361	548	435	126	2.470	140,2	29,8	24,5	16,5	211,0
Mei	5.707	1.911	1.466	394	9.478	1.324	675	484	111	2.594	134,4	37,5	30,9	14,5	217,3
Juni	5.552	1.803	1.520	336	9.211	1.276	624	574	90	2.564	134,3	30,7	34,2	11,7	211,0
Juli	5.487	1.992	1.629	314	9.322	1.260	666	511	88	2.525	130,4	36,1	31,7	11,5	209,7
Augustus	5.136	2.454	1.922	363	9.875	1.174	705	607	106	2.592	120,9	36,6	37,4	14,0	208,9
September	5.962	2.406	2.011	442	10.821	1.356	675	602	108	2.740	144,3	33,7	39,0	14,2	231,2
October	5.778	2.586	2.066	340	10.770	1.328	787	606	81	2.802	139,5	43,1	41,5	10,6	234,6
November	5.764	2.462	2.049	299	10.574	1.353	717	565	68	2.705	139,5	42,6	41,1	9,0	232,2
December	6.086	2.096	2.064	247	10.493	1.514	708	637	58	2.917	190,9	48,1	45,2	7,4	291,6
1950 Januari	5.243	1.947	1.717	222	9.129	1.333	744	546	51	2.674	141,2	40,2	36,8	6,4	224,6

(1) Ten einde een meer volledige statistiek te bekomen, werd met ingang van Januari 1949 de waarnemingsmethode licht gewijzigd. De cijfers lenen zich aldus niet meer volledig tot vergelijking met die der vorige jaren. De resultaten liggen gemiddeld 7 pCt. boven diegene, die met de vroegere methode bekomen werden.

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE MET DE OVERIGE LANDEN

N. B. — Daar de gegevens van deze statistiek uitsluitend werden ontleend aan de douaneinklaringen ondertekend door in- en uitvoerders, kon geen rekening gehouden worden met deze transacties die, in verband met de omstandigheden, door het Bestuur der Douanen niet konden worden opgenomen.

SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (millioenen franken)					GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)	INVOER (+) OF UITVOERBALANS (—) VAN DE HANDELSBALANS (millioenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN P. C.	
	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve- ren munt				Totaal
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1948 Maandgemidd.	3,1	260,0	2.096,4	73,0	2.432,4	41,7	1.956,2	3.017,3	2.237,5	40,5	7.293,2	2.998		
1949 Maandgemidd.	4,3	251,4	1.974,1	65,8	2.295,6	72,9	1.603,1	2.952,8	2.129,1	52,0	6.809,9	2.966		
1949 Februari	4,4	292,4	1.938,3	57,3	2.292,5	61,0	1.834,5	2.815,3	1.772,3	30,1	6.513,3	2.841		
Maart	3,7	199,6	2.064,1	70,4	2.337,9	54,0	1.402,9	3.470,9	2.181,9	45,1	7.154,8	3.060		
April	4,0	148,8	2.074,4	57,1	2.284,3	70,1	1.383,0	3.033,3	2.186,5	46,0	6.719,0	2.941		
Mei	6,1	250,8	2.218,7	60,7	2.536,3	120,4	1.445,3	3.081,9	2.194,9	62,2	6.904,7	2.722		
Juni	3,7	285,3	2.043,0	64,1	2.396,1	71,8	1.545,0	2.922,6	2.175,4	36,3	6.751,1	2.818		
Juli	4,1	323,0	1.856,1	63,7	2.246,9	79,2	1.687,1	2.547,5	1.906,7	53,9	6.274,4	2.792		
Augustus	7,8	266,5	1.939,4	53,9	2.267,6	143,6	1.481,2	2.721,3	2.132,5	19,3	6.497,9	2.866		
September	5,0	254,0	1.830,4	62,1	2.151,5	75,5	1.626,8	2.600,7	2.105,2	80,5	6.488,7	3.016		
October	5,2	200,9	1.997,1	75,1	2.278,3	75,4	1.448,8	2.883,0	2.268,6	50,7	6.726,6	2.952		
November	2,9	268,4	1.960,0	77,8	2.309,1	45,5	1.685,2	2.970,5	2.345,5	82,3	7.129,0	3.087		
December	1,6	302,6	1.948,4	78,1	2.330,7	27,4	2.052,5	3.468,2	2.338,3	54,6	7.941,0	3.407		
1950 Januari	0,7	271,1	1.787,4	64,5	2.123,7	9,5	1.641,3	3.245,6	2.006,8	55,6	6.958,8	3.277		
Februari	0,7	177,9	1.563,6	74,3	1.816,5	9,9	1.401,0	2.949,8	2.110,1	69,8	6.540,6	3.601		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	- 159,4	92,1
1948 Maandgemidd.	—	34,0	823,7	400,6	1.258,3	1,8	219,4	1.897,6	4.036,8	21,1	6.176,8	4.909	- 1116,4	84,7
1949 Maandgemidd.	—	28,0	782,5	399,8	1.210,4	3,7	262,1	1.993,2	4.374,6	15,4	6.649,1	5.493	- 160,8	97,6
1949 Februari	0,2	17,5	695,6	423,2	1.136,6	8,1	178,6	2.188,5	4.345,5	15,9	6.736,7	5.927	+ 223,7	103,4
Maart	0,2	26,8	749,0	497,8	1.273,8	6,9	219,8	2.186,5	5.204,5	24,9	7.642,6	6.000	+ 487,8	106,8
April	—	25,6	692,6	431,0	1.149,2	2,9	267,3	1.994,5	4.810,3	27,7	7.102,8	6.181	+ 383,8	105,7
Mei	—	25,2	728,1	444,0	1.197,4	2,6	316,7	2.038,2	4.807,9	17,6	7.183,0	5.999	+ 278,3	104,0
Juni	—	26,7	737,1	464,7	1.228,6	1,7	264,6	2.239,7	4.921,7	4,7	7.432,4	6.049	+ 681,3	110,1
Juli	—	20,4	785,8	430,9	1.237,2	2,6	240,3	2.019,0	4.835,7	4,6	7.102,1	5.740	+ 827,7	113,2
Augustus	—	19,3	814,7	355,3	1.189,3	1,3	221,8	1.791,6	4.130,8	7,8	6.153,3	5.174	+ 344,6	94,7
September	—	26,7	877,1	361,3	1.265,1	2,0	243,2	1.909,7	4.157,7	20,8	6.333,4	5.006	+ 155,3	97,6
October	—	37,0	835,9	334,0	1.206,9	- 1,3	250,7	1.821,6	3.779,6	15,5	5.868,7	4.863	+ 857,9	87,2
November	—	50,5	862,0	299,2	1.211,7	2,9	351,4	1.824,6	3.632,0	3,2	5.714,1	4.716	+ 1.414,9	80,2
December	0,2	43,2	959,2	335,9	1.338,5	5,9	401,7	2.185,5	3.719,4	18,8	6.331,3	4.730	+ 1.609,7	79,7
1950 Januari	0,3	52,8	1.082,2	360,8	1.496,1	7,2	349,9	2.301,5	3.959,5	42,7	6.660,8	4.452	+ 298,0	95,7
Februari	0,2	37,2	715,8	305,8	1.059,0	6,5	331,4	2.013,0	3.556,0	30,9	5.937,8	5.607	+ 602,8	90,8

WERKLOOSHEID

81

I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

Bron: *Steunfonds voor Werklozen.*

TIJDVAK	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN IN DE LOOP DER MAAND			DAGGEMIDDELDEN			gehele werklozen	gedeeltelijke en toevallige werklozen	Totaal
	gehele werklozen	gedeeltelijke en toevallige werklozen	Totaal	gehele werklozen	gedeeltelijke en toevallige werklozen	Totaal			
1949 Januari	229.036	267.730	496.766	173.393	80.193	253.586	5.188	2.400	7.588
Februari	210.147	182.744	392.891	173.092	66.571	239.663	4.162	1.585	5.647
Maart	209.067	178.645	387.712	172.212	64.701	236.913	4.143	1.533	5.676
April	199.202	141.412	340.614	167.488	52.438	219.926	3.855	1.208	5.063
Mei	201.106	164.487	365.593	158.445	54.172	212.617	4.596	1.561	6.157
Juni	194.029	153.861	347.890	158.873	56.443	215.316	3.667	1.295	4.962
Juli	206.318	255.009	461.327	158.954	61.515	220.469	4.613	1.791	6.104
Augustus	199.250	246.799	446.049	154.011	60.672	214.683	3.556	1.407	4.963
September	204.133	258.782	462.915	164.032	64.361	228.393	3.945	1.565	5.510
October	246.711	237.890	484.601	196.463	54.614	251.077	5.707	1.583	7.290
November	246.747	140.881	387.628	210.403	48.984	259.387	4.845	1.127	5.972
December	269.028	181.514	440.542	202.116	62.959	265.075	4.869	1.522	6.391
1950 Januari	263.579	264.905	528.574	216.096	92.872	308.968	6.494	2.807	9.301
Februari	247.795	154.712	402.507	209.156	55.105	264.261	5.026	1.313	6.339
Maart				190.845	45.994	236.839			

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: *Steunfonds voor Werklozen.*

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hennegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde per maand

1949 Januari	—	—	30	253.586	65.208	40.251	44.016	61.236	17.744	13.237	5.564	2.252	4.098
Februari	—	—	24	239.663	63.701	39.677	40.476	56.200	15.199	12.193	5.787	2.212	4.128
Maart	—	—	24	236.913	66.427	38.669	39.135	54.732	15.478	11.616	5.199	1.722	3.935
April	—	—	23	219.926	64.566	35.766	36.184	50.970	14.043	10.017	4.642	681	3.157
Mei	—	—	29	212.617	63.689	34.045	33.709	49.298	14.786	9.246	4.410	469	2.955
Juni	—	—	23	215.316	63.266	35.016	34.643	49.751	16.201	9.136	4.152	405	2.746
Juli	—	—	29	220.469	64.813	34.609	34.743	49.701	18.046	8.888	6.411	596	2.662
Augustus	—	—	23	214.683	55.677	35.012	30.076	48.453	22.220	10.558	8.909	707	3.071
September	—	—	24	228.393	63.504	35.248	33.159	47.343	23.786	11.915	9.434	711	3.293
October	—	—	29	251.077	63.781	34.748	62.239	46.991	23.127	9.889	6.194	926	3.182
November	—	—	22	259.387	65.554	37.730	65.105	47.720	22.542	10.676	5.182	1.290	3.588
December	—	—	24	265.075	65.955	42.644	52.318	53.306	26.278	12.125	6.209	2.012	4.228
1950 Januari	—	—	30	308.968	75.475	52.897	51.655	63.010	31.655	16.320	9.067	2.816	6.073
Februari	—	—	24	264.261	68.700	46.634	41.745	50.695	27.056	13.805	7.317	2.728	5.561
Maart	—	—	24	236.839	65.241	41.865	37.080	44.132	25.854	11.121	6.234	1.172	4.140

Daggemiddelde der week

1950 Januari	1	7	6	296.817	72.489	50.189	49.372	62.278	32.576	15.326	7.479	2.181	4.927
	8	14	6	278.334	71.037	48.454	45.326	57.216	28.211	14.217	7.244	1.747	4.882
	15	21	6	291.476	73.024	50.372	48.299	59.376	29.180	14.891	8.408	2.197	5.711
	22	28	6	338.770	79.815	57.806	58.187	68.443	33.995	18.578	10.880	3.753	7.313
	29	4	6	339.443	80.989	57.662	57.093	67.741	34.307	18.592	11.324	4.201	7.534
Februari	5	11	6	277.606	70.879	48.944	44.741	53.301	28.060	14.102	7.727	3.591	6.261
	12	18	6	266.145	69.045	46.437	42.235	51.131	26.504	14.829	7.218	3.128	5.618
	19	25	6	257.176	67.519	45.393	40.207	49.608	26.897	13.231	6.949	2.180	5.192
	26	4	6	256.123	67.360	45.761	39.800	48.737	26.764	13.058	7.373	2.015	5.255
Maart	5	11	6	246.074	66.394	42.903	30.262	45.912	27.437	11.597	6.498	1.547	4.524
	12	18	6	241.571	65.297	42.470	38.191	44.585	27.407	12.005	6.172	1.207	4.237
	19	25	6	234.195	64.900	41.468	36.215	43.449	26.023	10.633	6.478	1.044	3.985
	26	1	6	225.515	64.374	40.619	34.650	42.580	22.548	10.252	5.788	893	3.811

III — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEROEPSGROEP
(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen)

81

Bron: Steunfondsen voor Werklozen.

TIJDVAK	Landbouw	Bos, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoenenlijverheid	Voeding	Verkeer	Havenarbeiders	Hotels-aparthuizen	Huispersoneel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Ongeschoolden	Jongeren (- 19 jaar) (1)	Totaal
	Volledig werklozen																									
1948 December	5.438	703	138	735	1.335	5.335	14.396	7.199	10.579	322	409	722	28.453	7.229	3.085	3.290	6.355	—	2.858	731	398	7.527	920	46.686	17.552	172.395
1949 Januari	6.891	969	167	777	1.877	6.227	16.994	9.439	13.413	344	458	987	15.242	11.319	4.105	4.448	7.980	—	3.056	896	465	9.095	1.024	67.220	—	173.393
Februari	6.981	892	155	735	1.749	4.825	16.522	9.431	13.953	322	474	1.084	13.758	9.860	3.120	4.784	8.287	—	3.177	902	486	9.943	1.025	60.627	—	173.092
Maart	6.775	854	147	634	1.635	7.616	14.286	9.267	14.998	317	496	1.159	13.449	8.525	2.852	4.836	8.522	—	3.301	984	501	10.318	1.050	59.690	—	172.212
April	6.201	798	138	533	1.310	9.549	11.462	8.961	15.066	308	485	1.162	13.224	7.541	2.606	5.011	8.647	—	3.073	935	479	10.619	1.128	58.252	—	167.468
Mei	4.018	976	234	521	1.056	9.303	9.436	8.365	14.947	311	473	1.141	13.391	6.884	2.417	4.577	8.723	—	2.928	921	471	10.881	1.211	55.280	—	158.445
Juni	4.675	1.116	252	456	1.059	8.269	9.088	8.150	15.257	328	442	1.128	13.917	7.947	2.838	4.383	8.639	—	2.716	921	468	10.950	1.248	54.636	—	158.873
Juli	4.955	1.048	279	442	976	7.327	9.076	8.204	15.664	331	425	1.039	13.529	8.968	3.409	4.211	8.473	—	2.385	886	417	11.079	1.106	54.825	—	158.954
Augustus	4.094	955	243	451	1.024	3.765	8.713	8.105	15.902	339	415	1.061	13.328	9.638	3.272	4.174	8.396	—	2.438	949	413	11.444	1.097	53.795	—	154.011
September	4.545	989	239	465	1.218	6.621	9.156	7.780	17.245	343	433	1.133	13.144	9.220	2.982	4.292	8.876	—	3.170	993	499	12.315	1.187	57.207	—	164.032
October	3.700	977	237	493	1.466	5.201	10.578	8.763	19.018	443	707	1.232	13.243	8.696	3.270	4.485	9.645	—	3.826	1.213	567	12.884	1.074	61.745	—	196.463
November	6.341	1.000	314	570	1.507	4.479	12.638	9.149	19.841	450	685	1.226	13.085	9.448	3.432	4.676	9.961	—	4.108	1.245	575	13.407	1.058	68.208	—	210.403
December	8.175	997	375	595	1.596	4.128	14.609	9.417	19.862	408	516	1.147	20.240	10.770	3.788	4.622	9.779	—	4.059	1.112	552	13.296	1.043	71.130	—	202.116
1950 Januari	9.411	1.086	389	704	2.043	3.973	17.819	10.268	21.299	428	509	1.269	13.716	13.038	4.089	5.114	10.549	—	4.014	1.094	573	13.911	1.019	79.871	—	216.096
Februari	9.513	984	387	681	2.087	3.883	16.371	10.064	21.248	423	524	1.243	11.627	11.323	3.314	5.255	10.425	—	4.029	1.130	571	13.849	1.056	79.169	—	209.156
Gedeeltelijke en toevallige werklozen																										
1948 December	717	514	97	452	775	1.125	11.012	2.977	2.574	399	522	289	13.883	5.874	4.568	1.213	4.245	7.229	216	134	76	394	64	10.564	10.444	80.356
1949 Januari	817	807	825	652	1.388	1.020	7.992	3.357	4.560	256	744	430	16.919	7.920	4.099	1.781	4.244	7.942	270	110	59	513	60	13.422	—	80.193
Februari	674	1.019	458	715	1.074	651	7.187	2.626	3.587	174	686	397	12.745	6.778	2.354	1.708	4.219	7.904	262	112	56	402	60	11.763	—	68.571
Maart	549	949	547	611	1.137	2.045	6.547	2.193	3.684	342	640	433	12.445	4.626	2.124	1.941	3.733	8.029	245	101	57	407	77	11.239	—	64.701
April	345	504	387	370	994	1.571	1.728	3.660	261	628	450	13.021	3.782	1.913	1.372	2.476	7.788	253	123	49	387	60	7.407	—	52.438	
Mei	465	265	264	384	815	3.264	1.263	1.692	4.374	259	549	471	14.364	3.821	1.756	1.142	2.721	7.523	226	140	50	367	63	7.934	—	54.172
Juni	542	258	281	354	627	3.395	1.174	1.550	4.662	173	501	432	13.466	5.382	4.383	1.085	2.534	6.894	211	133	47	351	73	7.955	—	56.443
Juli	439	250	5.799	357	497	2.986	1.188	1.619	4.432	258	549	435	12.581	5.431	4.349	1.183	2.947	7.404	159	124	48	348	54	8.075	—	61.515
Augustus	305	204	14.308	272	659	382	1.189	1.347	4.473	222	455	320	10.634	5.051	2.801	918	2.455	6.634	186	134	50	333	49	7.290	—	60.672
September	353	277	17.481	249	521	636	1.112	1.372	5.498	236	442	308	9.856	4.337	2.297	1.034	3.151	7.508	220	100	45	366	49	7.013	—	64.361
October	467	406	6.361	265	425	353	1.502	1.288	5.661	263	421	269	8.909	3.863	2.902	1.089	3.709	8.101	233	109	37	373	64	7.554	—	54.614
November	482	478	766	279	426	250	2.107	1.391	5.961	229	304	178	7.882	4.682	2.990	1.079	3.528	7.622	272	119	49	365	75	7.470	—	48.984
December	617	669	869	313	875	279	3.737	2.049	6.547	276	322	210	9.977	8.212	5.760	1.423	3.877	6.518	294	136	54	557	72	9.316	—	62.959
1950 Januari	1.180	1.031	189	931	1.561	264	20.221	3.791	7.733	386	456	297	9.490	8.468	3.959	1.922	4.312	7.100	330	146	92	523	73	18.417	—	92.872
Februari	801	1.172	527	498	871	265	5.244	2.126	6.582	216	330	293	5.835	5.263	1.878	1.543	3.256	7.014	315	124	61	483	60	10.358	—	55.105
Totaal gecontroleerde werklozen																										
1948 December	6.155	1.217	235	1.187	2.110	6.460	25.408	10.176	13.153	721	931	1.011	42.336	13.103	7.653	4.503	10.600	7.228	3.074	865	474	7.921	994	57.250	27.986	252.751
1949 Januari	7.708	1.776	992	1.429	3.265	7.247	24.986	12.796	17.973	600	1.202	1.417	32.161	19.239	8.204	6.229	12.224	7.942	3.326	1.012	524	9.608	1.084	70.642	—	253.588
Februari	7.655	1.911	613	1.450	2.823	5.476	23.709	11.957	17.540	496	1.160	1.481	26.503	15.628	5.474	6.502	12.506	7.964	3.439	1.014	542	10.345	1.085	72.390	—	239.663
Maart	7.324	1.803	694	1.245	2.772	9.661	20.833	11.460	18.682	659	1.136	1.592	25.894	13.151	4.976	6.777	12.255	8.029	3.546	1.085	558	10.725	1.127	70.929	—	238.913
April	6.546	1.302	525	903	2.304	12.400	13.033	10.689	18.726	569	1.113	1.612	26.245	11.323	4.619	6.383	11.123	7.788	3.326	1.058	528	11.006	1.188	65.719	—	219.926
Mei	4.483	1.241	498	905	1.871	12.567	10.699	10.057	19.321	570	1.022	1.612	27.755	10.705	4.173	5.719	11.444	7.523	3.154	1.061	521	11.228	1.274	63.214	—	212.617
Juni	5.217	1.374	533	810	1.686	11.654	10.262	9.700	19.919	501	943	1.560	27.383	13.329	7.201	5.468	11.173	6.894	2.927	1.054	515	11.301	1.321	62.591	—	215.316
Juli	5.394	1.298	6.078	799	1.473	10.313	10.264	9.823	19.996	589	974	1.477	26.110	14.399	7.758	5.394	11.420	7.404	2.544	1.010	465	11.427	1.160	62.900	—	220.469
Augustus	4.399	1.159	14.551	723	1.683	4.147	9.902	9.452	20.375	561	870	1.381	23.962	14.689	6.073	5.092	10.851	6.634	2.624	1.083	463	11.777	1.146	61.085	—	214.683
September	4.898	1.266	17.720	714	1.739	7.157	10.268	9.152	22.743	579	875	1.441	23.000	13.557	5.259	5.326	12.027	7.508	3.390	1.093	544	12.689	1.236	64.220	—	228.393
October	4.167	1.383	6.598	758	1.891	5.554	12.080	10.051	24.679	706	1.128	1.491	45.162	12.559	6.172	5.574	13.354	8.101	4.059	1.322	604	13.257	1.138	69.299	—	251.077
November	6.823	1.478	1.080	849	1.933	4.729	14.745	10.640	25.802	679	98															

BANK - EN GELDSTATISTIEKEN

I - BELGIE EN BELGISCH-CONGO

ALGEMENE STATEN DER BANKEN (1)

(millioenen franken)

POSTEN	30 November 1949	31 December 1949	31 Januari 1950	28 Februari 1950
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.170	2.997	2.238	1.801
Daggeld	1.388	1.513	1.756	1.524
Bankiers	3.297	3.213	2.801	2.840
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	765	795	732	831
Andere te innen waarden op korte termijn	2.081	1.786	1.952	1.955
Effecten-portefeuille	35.940	34.918	36.161	35.412
a) Handelswissels (2)	7.577	7.450	7.965	7.496
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	8.411	8.404	9.280	9.744
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België tot beloep van 95 pCt.	19.952	19.064	18.916	18.172
Prolongaties en voorschotten op effecten	709	703	732	725
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	3.511	4.025	4.284	4.488
Diverse debiteuren	11.880	12.328	12.220	12.398
Effecten	8.164	8.137	8.120	8.012
a) Belegde wettelijke reserve	188	188	188	191
b) Belgische overheidsfondsen	6.537	6.549	6.519	6.407
c) Buitenlandse overheidsfondsen	111	89	106	106
d) Bankaandelen	613	609	611	612
e) Andere fondsen	715	702	696	696
Diversen	404	309	537	335
Niet gestort kapitaal	2	5	5	4
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen...</i>	70.311	70.729	71.538	70.326
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2	2	2	2
Gebouwen	645	667	670	673
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën	260	260	260	260
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	121	130	132	138
Materieel en meubilair	69	66	69	69
<i>Totaal vastgelegde middelen...</i>	1.097	1.125	1.133	1.142
Algemeen totaal der Activa...	71.408	71.854	72.671	71.468
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	163	160	186	209
Daggeld	20	5	11	15
Bankiers	4.264	4.328	3.959	3.671
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	1.218	1.196	1.212	1.093
Geaccepteerde wissels	3.511	4.025	4.284	4.488
Andere te betalen waarden op korte termijn	965	1.020	1.751	1.119
Crediteuren wegens wissels ter incasso	1.479	1.437	1.403	1.413
Deposito's en crediteuren	52.577	52.678	52.672	52.419
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	47.388	47.347	47.123	46.515
b) Op meer dan 30 dagen	5.189	5.331	5.549	5.904
Obligaties en kasbons	113	132	146	159
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	548	547	546	546
Diversen	1.788	1.545	1.773	1.596
<i>Totaal opvraagbaar...</i>	66.646	67.073	67.943	66.728
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	2.845	2.858	2.855	2.856
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	310	317	312	311
Wettelijke reserve (artikel 13, K. B. 185)	191	190	189	191
Beschikbare reserve	1.320	1.329	1.312	1.320
Reservefonds	96	87	60	62
<i>Totaal niet opvraagbaar...</i>	4.762	4.781	4.728	4.740
Algemeen totaal der Passiva...	71.408	71.854	72.671	71.468

(1) De globale staat bevat, wat de banken betreft welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ».

(2) Om een betere gedachte te geven van de schommelingen van de handelswissels, werd beslist de portefeuille der Nationale Bank van België en parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd voortaan bekend te maken.

Het bedrag van deze wissels, dat niet bevat is in de handelswissels, beliep op 30 November 1949, 31 December 1949, 31 Januari 1950 en 28 Februari 1950 respectievelijk 2.518, 3.339, 3.153 et 3.732 millioenen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE
(*millioenen franken*)

85

ACTIVA

	2-2-1950	9-2-1950	16-2-1950	23-2-1950	2-3-1950	9-3-1950	16-3-1950	23-3-1950	30-3-1950
Goudvoorraad (1)	29.746	29.754	29.754	29.747	29.820	30.191	30.029	29.906	29.880
Tegood op het buitenland :									
<i>a</i>) in buitenlandse deviezen	2.201	2.058	2.091	1.873	1.976	1.668	1.245	1.143	1.545
<i>b</i>) in Belgische franken	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
Accoord voor multilaterale compensatie :									
Bfr. (2)	2.828	2.578	2.378	2.651	2.457	2.382	2.172	2.564	2.190
Vorderingen van het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
<i>a</i>) in buitenlandse deviezen	5.749	5.949	6.100	5.972	6.112	6.428	6.889	6.400	6.454
<i>b</i>) in Belgische franken	2.443	2.193	2.152	2.005	2.104	2.185	2.314	2.469	2.498
Te ontvangen deviezen en goud	12	13	10	7	18	19	19	19	19
Debiteuren wegens termijn verkopen van deviezen en goud	1.794	1.890	1.985	1.912	1.983	2.132	1.896	1.867	2.093
Handelspapier op België	4.267	4.246	4.700	4.489	5.149	4.042	3.809	3.709	3.879
Voorschotten op overheidsfondsen	277	260	296	261	339	263	230	209	319
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomst van 14 September 1948) :									
<i>a</i>) schatkistcertificaten	4.695	4.775	4.755	5.115	6.060	5.820	5.620	5.640	5.825
<i>b</i>) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	2.105	1.968	792	699	604	1.495	1.609	1.727	2.176
<i>c</i>) andere overheidseffecten	12	2	4	4	31	3	29	31	33
Deel- en pasmunt	614	589	587	573	540	508	508	494	481
Tegood bij de Dienst (rekening A der Postchecks rekening B)	1	2	2	2	2	1	1	1	1
Bijzondere voorschotten voor deelneming in het Internationaal Muntfonds :									
<i>a</i>) aan de Belgische Regering, in Belgische franken	1.125	1.125	1.125	1.125	1.125	1.125	1.125	1.125	1.125
<i>b</i>) aan de Luxemburgse Regering, in Luxemburgse franken	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 Juli 1948) ..	34.973	34.973	34.973	34.973	34.939	34.939	34.939	34.939	34.939
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten)	915	915	915	915	952	975	981	994	1.008
Gebouwen, materieel en meubelen	341	341	341	341	341	341	341	341	341
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	479	479	479	479	479	479	479	479	479
Diversen	524	486	553	526	487	510	627	593	552
	95.680	95.173	94.558	94.220	96.067	96.052	95.443	95.181	96.346

PASSIVA

	2-2-1950	9-2-1950	16-2-1950	23-2-1950	2-3-1950	9-3-1950	16-3-1950	23-3-1950	30-3-1950
Bankbiljetten in omloop	87.442	87.057	86.317	86.114	87.664	87.350	86.734	86.402	86.660
Rekeningen-courant :									
gewone rekening	4	3	4	4	3	6	6	2	5
Schatkist { Rekeningen Accoord voor Economische Samenwerking	439	192	301	195	179	263	297	207	277
Internationaal Muntfonds :									
Rekening Belgische franken	1.128	1.128	1.127	1.127	1.127	1.127	1.127	1.128	1.127
Rekening Luxemburgse franken	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Banken in het buitenland :									
1° betalingsaccorden (a)	665	686	710	686	730	682	991	985	996
2° andere rekeningen (b)	529	527	516	501	499	496	481	481	450
Diverse	34	32	29	28	29	33	34	29	28
Diverse	1.713	1.717	1.634	1.718	1.887	1.985	1.896	2.061	2.687
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i>	92.004	91.392	90.688	90.423	92.168	91.992	91.616	91.345	92.280
Te leveren deviezen en goud	1.918	2.012	2.096	2.014	2.082	2.231	1.985	1.986	2.206
Crediteuren wegens termijn aankopen van deviezen	12	13	10	7	18	19	19	19	19
Pensioenkas van het personeel	479	479	479	479	479	479	479	480	479
Diversen	188	198	206	218	241	252	265	272	283
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	679	679	679	679	679	679	679	679	679
	95.680	95.173	94.558	94.220	96.067	96.052	95.443	95.181	96.346

(1) Niet herschatte bedragen.

(2) Op deze rekening werd het voorschot ingeschreven door de Bank verleend om, voor rekening van de Staat, de uitvoering mogelijk te maken van het op 7 September 1949, voor het dienstjaar 1949/1950, te Parijs getekende betalings- en compensatieaccoord tussen de Europese landen. Dit voorschot zal afgelost worden door aanwending van de aan België toegekende conditionele hulpverlening.

MAANDSTATEN VAN DE BANK VAN BELGISCH CONGO

(millioenen franken)

ACTIVA

	30-9-1949	31-10-1949	30-11-1949	31-12-1949	31-1-1950 (1)	28-2-1950 (1)
Goudvoorraad	(*) 977	(*) 977	(*) 977	(**) 1.115	(**) 1.115	(**) 1.115
Speciale rekening van de Kolonie (2)....	105	105	105	105	105	105
Diverse kasvoorraden	18	20	20	21	20	19
Tegood op de Dienst der Postchecks.....	11	11	11	10	14	15
Banktegoed { in België	358	219	261	424	371	308
{ in 't buitenland	1.487	1.172	1.203	1.123	1.356	1.405
Effecten	373	405	405	405	424	443
Overheidspapier op de Kolonie, België en het buitenland	7.351	7.632	7.612	7.510	7.961	7.960
Wissels en ander handelspapier	702	707	673	715	693	734
Debiteuren	272	247	232	242	226	242
Belgische Staat	537	538	538	540	540	540
Gebouwen en materieel.....	24	25	29	35	23	26
Te ontvangen buitenlandse deviezen voor wisselcontracten op termijn	41	28	29	22	8	1
Debiteuren voor wisselcontracten op ter- mijn.....	314	604	582	543	502	421
Diversen	16	18	18	17	18	19
	12.586	12.708	12.695	12.827	13.376	13.353

PASSIVA

	30-9-1949	31-10-1949	30-11-1949	31-12-1949	31-1-1950	28-2-1950
Kapitaal	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	46	46	46	46	48	48
Biljetten en munten in omloop	2.259	2.232	2.304	2.422	2.442	2.436
Opbrengst van de herwaardering van de goudvoorraad (***)	—	—	—	138	138	—
Crediteuren op zicht { diversen	6.774	6.868	6.733	6.665	7.278	7.417
{ Kolonie	2.356	2.101	2.150	2.138	2.032	2.064
Crediteuren op termijn	213	157	205	314	312	319
Crediteuren voor wisselcontracten op ter- mijn.....	42	28	29	22	8	1
Te leveren buitenlandse deviezen voor wis- selcontracten op termijn.....	314	604	582	543	502	421
Onafgedane transfers en diversen.....	562	652	626	519	596	627
	12.586	12.708	12.695	12.827	13.376	13.353

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring der balans op 31 December 1949 door de algemene vergadering van 16 Mei 1950.

(2) Art. 19 van de conventie van 21 Juni 1935 voor de uitgifte van bankbiljetten en tekenmunten.

(*) Niet herschatte bedragen.

(**) Goudvoorraad herwaardeerd tegen de prijs van fr. 56.263,7994 per kg. fijngoud.

(***) Decreet van 17 Februari 1950.

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

Banque de France
(millioenen franken)

DATUM	Gouden munt	Goud tot waarborg dienend (Overeenk. van 17-11-1947 en wet van 25-11-1947)	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Schatkistbon in goud terugbetaalbaar (1)	Discontoportefeuille (2)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17-6-1938)	Voorschotten		Schuld van de Staat tegenover de Bank		Bankbiljetten in omloop	Creditsaldi in rekening courant Totaal
							op effecten	met 30 dagen looptijd op overheidsfondsen	gezamenlijke schuld (3)	waarvan voorlopige voorschotten (4)		
1948 Jaargemiddelde	52.987	12.258	0,2	—	169.607	83.769	4.527	9.136	723.509	570.300	849.369	207.977
1949 Jaargemiddelde	52.917	10.491	22.066	(6) 2.951	282.026	126.978	5.209	13.710	759.238	583.810	1.110.129	155.294
1949 6 Januari	52.817	12.408	0,3	—	231.455	99.960	4.798	13.602	732.128	571.000	988.060	160.882
10 Februari	52.817	12.408	0,3	—	231.280	98.629	4.462	13.667	744.144	592.600	995.585	161.063
10 Maart	52.817	12.408	0,3	—	262.530	103.277	4.912	19.442	728.667	573.700	1.019.189	165.754
7 April	52.817	12.408	0,3	—	275.820	123.362	5.011	16.285	736.263	579.400	1.055.459	168.107
5 Mei	52.817	12.408	0,6	—	265.451	126.281	6.210	24.268	732.787	580.900	1.064.210	165.322
9 Juni	(5)52.981	9.293	0,7	2.951	295.395	125.737	5.988	18.465	732.199	580.600	1.080.173	160.684
7 Juli	52.981	9.293	7.703	2.951	298.365	131.159	6.115	19.176	737.147	580.600	1.125.733	149.041
4 Augustus	52.981	9.293	21.068	2.951	281.740	140.820	5.954	17.631	758.110	592.500	1.152.147	146.241
8 September	52.981	9.293	44.667	2.951	288.833	135.376	4.840	10.288	758.773	589.300	1.185.908	123.754
6 October	52.981	9.293	52.015	2.951	306.696	148.270	6.133	13.438	763.167	592.600	1.229.803	127.398
10 November	52.981	9.293	58.384	2.951	307.730	145.425	5.643	18.648	768.473	594.400	1.229.504	140.630
8 December	52.981	9.293	61.664	2.951	324.064	148.873	5.308	16.785	758.569	582.800	1.241.612	140.390
5 Januari	52.981	9.293	55.053	2.951	351.062	140.948	5.629	16.272	783.500	585.300	1.295.210	132.630
9 Februari	52.981	9.293	59.468	2.951	350.493	135.070	5.621	15.086	779.841	589.200	1.285.452	129.073
9 Maart	52.981	9.293	61.783	2.951	366.696	129.308	5.155	18.161	783.283	591.200	1.315.729	119.276

Discontorente { huidige : 3 pCt. sedert 30 September 1948.
vorige : 3 1/2 pCt. sedert 6 September 1948.

- (1) Overeenkomst van 17 November 1947 en 25 November 1947.
- (2) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels en het gediscoteerd papier op het buitenland. Sedert 5 Januari 1950 bevat deze rubriek ook de « wissels voor mobilisatie van halflange crediten ».
- (3) De gezamenlijke schuld omvat: het tegoed van de Bank in haar postchèquerekeningen; de renteloze voorschotten aan de Staat; de voorlopige voorschotten door de Bank aan de Staat; de verhandelbare schatkistbons afgeleverd ter tegenwaarde voor de goudoverdrachten aan het « Fonds de Stabilisation des Changes »; de voorschotten aan genoemd Fonds verstrekt krachtens de overeenkomst van 27 Juni 1949; de verbintenissen van de Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België; de verhandelbare bons van de « Caisse autonome d'Amortissement » (overeenkomst van 23 Juni 1928 en 7 December 1931) voor een vast bedrag van fr 5.003 miljoen; de verhandelbare schatkistbons (deelname van de Staat aan het Internationaal Muntfonds en inschrijving op het kapitaal van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling) voor een vast bedrag van fr 12.000 miljoen.
- (4) De voorlopige voorschotten omvatten namelijk: de « Voorlopige buitengewone voorschotten aan de Staat van 25 Augustus 1940 tot 20 Juli 1944 » die fr 426.000 miljoen bedragen.
- (5) Een deel van de leningen, die in November 1947 bij de Federal Reserve Bank werd aangegaan tegen inspanning van goud door de Banque de France, verviel op 23 Mei. Dit deel, groot \$ 25 miljoen, was gewaarborgd door een gouddeposito van 23 ton. Hiervan werden door de Bank, 22 ton aan het « Fonds de Stabilisation des Changes » overgedragen ten einde dit laatste toe te laten, de lening terug te betalen. Als tegenwaarde ontving de Bank een Schatkistbon terugbetaalbaar in goud ten bedrage van 2.951 miljoen. Het overschot van het deposito dat door de terugbetaling van de lening werd ingelost, werd bij de goudvoorraad gevoegd.
- (6) Gemiddelde van de laatste zeven maanden.

Bank of England
(millioenen £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toegelaten bedrag biljetten voor de omloop (1)	Deposito's (Banking Department)					Verhouding van de metaalvoorraad van het Bank. Department tot het saldo van zijn deposito's pCt.
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Munten (Banking Department)	Door de Staat gewaarborgde fondsen	Discontoen voorschotten	Andere waarden	Totaal			Openbare organen		Andere deposito's	Totaal		
									Gewone rekening	Bijzondere rekening van de Schatkist (2)			Banken	
1948 Jaargemiddelde	0,25	1,23	340,8	15,0	24,2	380,0	1.253,7	1.312,5	14,0	10,8	304,5	92,7	422,0	14,3
1949 Jaargemiddelde	0,28	4,61	354,3	19,7	25,8	399,8	1.269,0	1.314,4	12,3	28,6	296,4	94,6	431,9	11,6
1949 Gemid. van 5 Jan. tot 14 September.	0,25	4,26	334,8	20,1	25,8	380,7	1.266,7	1.314,9	12,9	17,0	295,4	89,9	415,2	12,7
Gemid. van 21 Sep. tot 28 December.	0,36	5,48	402,3	18,8	26,0	447,1	1.274,6	1.313,3	11,0	57,3	298,9	106,5	473,7	9,4
1949 5 Januari	0,25	4,03	374,9	22,0	22,2	419,1	1.272,3	1.300,0	27,9	3,1	308,7	93,2	432,9	7,2
9 Februari	0,25	3,84	310,5	28,5	28,1	367,1	1.230,2	1.300,0	14,8	25,9	296,2	85,8	422,7	17,5
9 Maart	0,25	3,73	317,5	23,7	22,9	364,1	1.240,2	1.300,0	8,5	17,6	295,8	87,4	409,3	15,6
6 April	0,25	3,97	337,4	18,3	22,6	378,3	1.260,8	1.300,0	14,5	6,7	291,0	91,8	404,0	10,7
4 Mei	0,25	4,19	335,7	14,9	31,3	381,9	1.278,8	1.300,0	8,8	0,7	292,6	87,4	389,5	6,6
8 Juni	0,25	4,07	360,2	22,9	21,9	405,0	1.280,1	1.300,0	8,0	29,9	287,4	85,9	411,2	5,9
6 Juli	0,25	4,43	316,6	22,7	21,6	360,9	1.284,6	1.350,0	9,3	21,2	291,9	90,4	412,8	17,0
10 Augustus	0,25	4,84	345,4	11,1	28,3	384,8	1.302,8	1.350,0	10,1	32,4	288,7	87,5	418,7	12,5
7 September	0,25	5,16	301,5	7,5	22,9	331,9	1.272,5	1.350,0	9,9	9,7	284,5	92,2	396,3	20,9
5 October	0,36	5,49	339,5	25,5	22,7	387,7	1.264,5	1.300,0	11,5	16,3	291,6	91,9	411,3	10,1
9 November	0,36	5,72	406,5	15,9	28,2	450,6	1.260,4	1.300,0	8,9	54,7	299,7	117,1	478,4	9,6
7 December	0,36	5,24	467,1	15,2	23,9	506,2	1.283,7	1.300,0	9,1	80,9	308,9	111,0	509,9	4,3
1950 4 Januari	0,36	5,24	440,9	23,7	23,4	488,0	1.299,7	1.350,0	19,8	97,9	292,9	115,1	525,7	10,6
8 Februari	0,36	5,25	448,1	21,9	32,5	502,5	1.246,4	1.300,0	8,4	131,7	288,9	114,3	543,3	10,9
8 Maart	0,36	5,26	447,9	20,9	23,6	492,4	1.257,6	1.300,0	15,9	150,5	281,2	74,3	521,9	9,2

Discontorente { huidige : 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige : 3 pCt. sedert 28 September 1939.

- (1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.
- (2) Rubriek aangelegd om rekening « Europese Samenvatting » bij te houden.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandse betaalmiddelen	Voorschot, in rekening-courant op onderpand, (incl. beleningen) op effecten, goederen, celen (1)	Schatkistpapier, door de Bank overgenomen van de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Boekvoering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Vorderingen in guldens op vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen (2)	Bankbiljetten in omloop		Rekening-courant saldo's						Crediteuren in vreemde gelddoort		
										Oude uitgiften	Nieuwe uitgifte	's Rijks Schatkist		anderen						
												's Rijks Schatkist	Bijzondere rekening (4)	Saldo's van banken in Nederland (3)	Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen (4)	Vrije saldo's (4)	Geblokkeerde saldo's			
1948 Jaargemid.	490	1,8	302	128,0	5,5	151	1.865	1.500		119	2.986	675		60						
1949 Jaargemid.	499	1,3	233	235,9	4,1	150	1.797	1.500	254	86	2.993	316	347	47	396	407				44
1949 Gemid. v. 3 Jan. tot 19 Sept.	437	1,0	210	175,2	4,8	150	1.800	1.500	227	91	3.001	224	279	46	377	398				58
Gemid. v. 26 Sept. tot 27 Dec.	667	—	296	400,6	2,2	148	1.789	1.500	329	72	2.973	566	534	49	449	431				7
1949 10 Januari	439	—	290	131,0	6,6	144	1.800	1.500	147	110	3.085	166	188	43	327	384				93
7 Februari	439	3,0	247	147,0	6,4	144	1.800	1.500	174	109	3.010	226	214	40	337	367				100
7 Maart	439	—	178	149,7	6,2	160	1.800	1.500	182	108	3.019	191	260	33	345	319				103
4 April	439	—	130	210,0	5,8	156	1.800	1.500	220	107	3.016	175	301	33	366	368				58
9 Mei	439	—	136	187,8	4,8	145	1.800	1.500	223	80	2.985	93	293	45	368	463				59
7 Juni	439	—	158	187,5	4,8	146	1.800	1.500	247	79	2.993	92	293	43	380	525				59
4 Juli	439	—	194	208,5	4,7	146	1.800	1.500	263	77	3.016	112	379	83	415	404				64
8 Augustus	425	12,0	260	178,0	1,2	143	1.800	1.500	263	76	3.007	447	273	34	407	321				5
5 September	426	—	312	189,6	2,3	157	1.800	1.500	266	75	3.031	378	297	36	442	383				8
10 October	612	—	333	370,8	2,2	144	1.800	1.500	308	74	2.975	474	376	37	469	598				8
7 November	612	—	331	402,4	1,9	141	1.800	1.500	356	72	2.968	608	539	51	414	441				5
5 December	740	—	253	471,2	2,6	145	1.800	1.500	344	71	2.996	652	643	39	441	392				6
9 Januari	740	—	165	565,9	1,6	140	1.750	1.500	381	70	3.012	608	610	37	481	319				12
6 Februari	871	—	102	683,0	1,1	175	1.600	1.500	360	69	2.988	571	642	33	507	385				13
6 Maart	871	3,6	68	730,6	1,6	157	1.600	1.500	347	67	2.991	414	770	31	540	381				13

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

- (1) Vóór 3 Januari 1949 luidde deze rekening « Beleningen op effecten, goederen en celen ».
(2) Deze rekening, alsmede de overeenstemmende rekening op de passiefzijde : « Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen », heeft betrekking op de verrichtingen in verband met de monetaire accoorden die wederzijdse betalingen in guldens voorzien.
(3) Met ingang van 3 Januari 1949 werd de rekening « Geblokkeerde saldo's van banken » gedeeltelijk vervangen door de rekening « Saldo's van banken in Nederland » en het overschot opgenomen in de rekening « Vrije saldo's ».
(4) Met ingang van 3 Januari 1949 werden twee nieuwe rekeningen die voorheen in de « Vrije saldo's » begrepen waren afzonderlijk vermeld : « 's Rijks Schatkist, bijzondere rekening » die de tegenwaarde in guldens vertegenwoordigt van de toewijzingen krachtens de Overeenkomst voor Economische Samenwerking en de « Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen » (zie opmerking 2).

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Beschikbare tegoeden in het buitenland kunnende dienen tot dekking	Binnenlandse wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere zichtverbintenissen	Dekkingspercentage
1948 Jaargemiddelde.	5.661	135,7	131,6	59,5	16,8	4.176	1.307	105,86
1949 Jaargemiddelde.	6.047	305,2	104,9	27,6	9,7	4.266	1.817	104,41
1949 7 Januari	5.820	216,9	121,1	47,4	7,4	4.427	1.372	104,10
7 Februari	5.833	257,1	123,1	33,2	6,5	4.224	1.621	104,19
7 Maart	5.849	280,7	119,1	31,3	7,6	4.234	1.652	104,15
7 April	5.912	322,1	127,6	28,9	8,8	4.257	1.689	104,84
7 Mei	5.992	377,4	119,8	28,5	7,2	4.231	1.831	105,09
7 Juni	6.041	373,0	106,1	26,6	8,1	4.223	1.867	105,33
7 Juli	6.004	419,3	119,3	24,3	9,2	4.246	1.895	104,60
6 Augustus	6.121	398,2	85,7	25,5	7,5	4.247	1.959	105,05
7 September	6.281	296,2	83,4	22,8	7,0	4.257	2.002	105,07
7 October	6.155	186,1	90,0	24,2	5,3	4.301	1.816	103,65
7 November	6.161	254,4	87,6	23,7	6,6	4.297	1.896	103,59
7 December	6.202	254,3	86,3	28,3	8,6	4.304	1.936	103,47
1950 7 Januari	6.247	260,0	79,9	22,7	8,8	4.391	1.882	103,73
7 Februari	6.245	267,2	72,9	20,4	7,0	4.170	2.098	103,89
7 Maart	6.247	264,1	72,7	17,1	8,3	4.196	2.077	103,82

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks

(millioenen \$)

DATUM	Reserves van goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1948 Jaargemiddelde	21.024	635	22.259	291	21.586	23.966	20.399	50,2
1949 Jaargemiddelde	22.610	584	23.194	288	19.594	23.396	19.704	53,8
1949 5 Januari	22.345	631	22.976	297	22.919	24.088	22.493	49,3
9 Februari	22.418	623	23.041	357	22.350	23.559	22.203	50,4
9 Maart	22.433	614	23.047	347	21.529	23.528	21.357	51,3
6 April	22.466	609	23.075	303	21.597	23.423	21.531	51,3
4 Mei	22.509	603	23.112	270	20.839	23.332	21.108	52,0
3 Juni	22.569	589	23.158	258	19.594	23.339	19.494	54,1
6 Juli	22.666	588	23.254	254	19.343	23.498	19.140	54,5
10 Augustus	22.757	568	23.325	291	18.606	23.289	18.672	55,6
7 September	22.842	551	23.393	246	17.413	23.411	17.423	57,3
5 October	22.797	548	23.345	254	17.961	23.308	18.071	56,4
9 November	22.710	549	23.265	244	17.706	23.321	17.780	56,6
7 December	22.674	554	23.228	224	17.931	23.501	18.003	56,0
1950 4 Januari	22.620	552	23.172	262	18.829	23.440	18.906	54,7
8 Februari	22.584	540	23.124	333	17.656	22.929	18.064	56,4
8 Maart	22.582	538	23.120	287	17.846	22.995	18.145	56,2

Discontorente { huidige : 1,50 pCt. sedert 13 Augustus 1948.
vorige : 1,25 pCt. sedert 12 Januari 1948.

Sveriges Riksbank

(millioenen Kr.)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Meerwaarde van goud	Zweedsche Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opdraagbaar tegood bij vreemde banken en bankiers	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)	
								Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositanten	Totaal			van de metaalvoorraad tot de biljettenomloop	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1948 Jaargemiddelde	195	123	2.921	110	365	629	2.834	645	130	87	862	645	3.196	11,22	9,95
1949 Jaargemiddelde	163	140	3.068	111	609	497	3.015	610	178	83	871	701	3.350	10,03	9,02
1949 Eerste 8 maanden	166	105	3.112	110	470	521	2.958	639	178	80	897	630	3.275	9,19	8,30
Laatste 4 maanden	155	208	2.979	112	886	449	3.128	553	178	88	819	843	3.500	11,61	10,37
1949 Januari	177	112	2.948	173	438	589	2.934	728	129	99	956	548	3.200	9,86	9,04
Februari	177	112	3.149	149	419	566	2.952	693	269	67	1.029	590	3.200	9,78	9,02
Maart	176	112	2.973	132	391	591	2.953	641	93	67	801	621	3.200	9,74	8,99
April	176	111	3.228	95	372	518	3.019	563	222	80	865	616	3.200	9,60	8,96
Mei	157	100	3.066	83	432	496	2.906	572	147	83	802	626	3.200	8,84	8,03
Juni	167	99	3.240	83	499	507	2.996	748	90	91	930	659	3.200	8,54	8,00
Juli	156	99	3.088	82	567	458	2.928	608	158	85	851	671	3.500	8,72	7,30
Augustus	166	99	3.204	82	646	443	2.980	563	311	69	943	706	3.500	8,54	7,27
September	155	209	2.874	97	813	481	3.028	600	28	80	708	893	3.500	12,04	10,42
October	155	209	2.925	104	872	499	3.089	566	145	101	812	864	3.500	11,76	10,38
November	155	208	2.934	110	906	483	3.109	577	178	95	850	839	3.500	11,67	10,36
December	154	208	3.184	138	954	332	3.287	467	361	79	907	775	3.500	11,01	10,34
1950 Januari	154	207	2.794	140	958	335	3.111	479	185	79	743	735	3.500	11,63	10,34
Februari	154	207	2.909	123	983	339	3.133	470	271	84	825	756	3.500	11,52	10,31
Maart	153	206	2.650	151	959	387	3.161	409	39	83	532	815	3.500	11,37	10,27

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust.
- (2) Het emissiecijfer werd vastgesteld, bij de wet van 28 Mei 1948, op 3.200 miljoen Kr., bij de wet van 3 Juni 1949 op 3.500 miljoen Kr.
- (3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 31 Maart 1950)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	6 October 1949	3,25	Nederland	27 Juni 1941	2,50
Bulgarije	27 Juli 1948	3,50	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	15 Januari 1946	3,50	Oostenrijk	10 Juli 1935	3,50
Duitsland	14 Juli 1949	4,—	Polen	1 Augustus 1947	6,—
Finland	1 Juli 1949	5,75	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Frankrijk	30 September 1948	3,—	Roemenië	25 Maart 1948	5,— (2)
Griekenland	12 Juli 1948	12,—	Spanje	22 Maart 1949	4,—
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Hongarije	1 November 1947	5,—	Turkije	1 Juli 1938	4,—
Ierland	23 November 1943	2,50	Vereenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	13 Augustus 1948	1,50
Italië	9 April 1949	4,50 (1)	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Joegoslavië	20 Augustus 1948	1,— tot 3,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50

(1) 4 pCt. vanaf 6 April 1950. — (2) Landbouwdisconto 3 1/2 pCt.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL
Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

87

	31 Januari 1950			28 Februari 1950			31 Maart 1950				31 Januari 1950			28 Februari 1950			31 Maart 1950		
	ACTIVA.										PASSIVA.								
		%		%		%		%			%		%		%		%		%
I. Gouden baren en -munten	209.544	23,0	212.520	22,8	267.550	35,4				I. Kapitaal :									
II. Kasmiddelen :										Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder	500.000		500.000		500.000				
In de Bank en in rekening-courant bij andere Banken	25.659	2,8	48.828	5,2	42.650	5,7				Aandelen met 25 pCt. volgestort	125.000	13,7	125.000	13,4	125.000	16,6			
III. Rentegevende call-gelden	1.682	0,2	1.681	0,2	1.681	0,2				II. Reserves :									
IV. Herdiscontopapier :										1. Wettelijke Reserve	6.527		6.527		6.527				
1. Handelswissels en bankaccepten	20.536	2,3	21.081	2,2	32.181	4,3				2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343				
2. Schatkistpapier	62.071	6,8	88.292	9,5	103.000	13,6					19.870	2,2	19.870	2,1	19.870	2,6			
V. Diverse wissels die op aanvraag kunnen mobiel gemaakt worden	57.818	6,3	59.333	6,4	31.262	4,1				III. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :									
VI. Rentegevende termijngelden :										1. Op ten hoogste 3 maanden ...	244	0,0	244	0,0	244	0,0			
1. Op ten hoogste 3 maanden	9.744	1,1	12.499	1,3	26.869	3,6				2. Dadelijk opvraagbaar	93.048	10,2	79.270	8,5	96.523	12,8			
2. Van 3 tot 6 maanden	5.709	0,6	4.984	0,5	3.566	0,5					93.292		79.514		96.767				
3. Van 6 tot 9 maanden	2.153	0,2	—	—	—	—				IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :									
4. Van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—				(diverse munten)									
5. Op meer dan één jaar	719	0,1	720	0,1	716	0,1				1. Circulatiebanken voor eigen rekening :									
VII. Effecten en diverse beleggingen	18.325		18.203		31.151					a) Van 3 tot 6 maanden	18.111	2,0	5.343	0,6	21.218	2,8			
1. Schatkistpapier :										b) Op ten hoogste 3 maanden ..	288.842	31,8	318.576	34,2	319.250	42,3			
a) Op ten hoogste 3 maanden ..	112.763	12,4	90.323	9,7	66.847	8,9				c) Dadelijk opvraagbaar	19.370	2,1	36.634	3,9	33.065	4,4			
b) Van 3 tot 6 maanden	17.601	1,9	17.621	1,9	17.644	2,3				2. Circulatiebanken voor rekening van andere depositanten :									
2. Andere wissels en diverse beleggingen :										Dadelijk opvraagbaar	172	0,0	1.985	0,2	1.986	0,3			
a) Op ten hoogste 3 maanden ..	80.797	8,9	74.982	8,0	80.715	10,7				3. Andere depositanten :									
b) Met meer dan één jaar looptijd	4.433	0,5	1.088	0,1	10.282	1,4				a) Van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	208	0,0			
VIII. Diverse activa	215.594		184.014		175.488					b) Op ten hoogste 3 maanden ..	3.291	0,4	3.286	0,4	21.510	2,8			
1. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten van Den Haag van 1930 voor beleggingen in Duitsland (zie hieronder)	—	—	—	—	68.291	9,0				c) Dadelijk opvraagbaar	371	0,0	489	0,0	2.224	0,3			
2. Diverse activa	1.503	0,2	1.572	0,2	1.555	0,2				V. Diverse	330.552		366.708		399.849				
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten van Den Haag van 1930										10.861	1,2	11.275	1,2	11.874	1,6				
Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :										VI. Fonds voor eventuele lasten ..	101.449	11,2	101.449	10,9	101.449	13,4			
In Duitsland belegde gelden :																			
1. Vorderingen op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels van de Golddiskontbank en van het bestuur der Spoorwegen en bons van het bestuur van het Postwezen (vervallen)	221.020		221.020		221.019														
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ..	76.181		76.181		76.181														
Totaal activa	909.933	100,0	932.725	100,0	297.200	—													
										Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :									
										Depositato's op lange termijn :									
										1. Depositato's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteitentrust (zie noot 2) ..	152.606		152.606		152.606				
										2. Depositato van de Duitse Regering	76.303		76.303		76.303				
											228.909	25,2	228.909	24,6	228.909	—			
										Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten (zie Post IX hierboven)					68.291				
										Totaal passiva	909.933	100,0	932.725	100,0	297.200	—			

Noot 1: In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en andere depositanten en de fondsen aangehouden voor de Dienst der Internationale Leningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

Noot 2: Op het totaal der deposito's van de Regeringen, schuldeisers bij de Rekening van de annuïteiten-trust, gelijkwaardig aan 152.606.250 Zwitserse goudfranken, ontving de Bank tot dusver van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 141.649.121,25 Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer zullen mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

IV — GELDVOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN (1)

(millioenen franken)

89

TIJDVAK (einde maand)	TER BESCHIKKING VAN DE BELGISCHE ECONOMIE									Dedelijk opeisbare rekening- tegoeden in Belgische franken van het buitenland
	CHARTAALGELD			GIRAALGELD				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt. van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad	
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld (*)	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België (*)	Tegoeed op Postrekening (*)	Dedelijk en op ten hoogste één maand opeisbare deposito's bij de banken en parastatale instellingen (*)	Voorraad giraalgeld			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = (3) (8)	(10)	
1948 Januari	4.320	80.709	84.156	812	17.601	39.037	57.450	141.606	59,4	8.073
1948 December	4.503	84.861	88.488	2.251	18.654	40.668	61.573	150.061	59,0	10.112
1949 Januari	4.480	83.870	87.334	1.066	17.333	41.139	59.538	146.872	59,5	9.996
Februari	4.433	84.022	87.532	954	17.226	39.281	57.461	144.993	60,4	9.942
Maart	4.394	83.580	86.998	998	17.421	40.911	59.330	146.328	59,5	9.439
April	4.425	84.574	88.044	891	17.428	40.969	59.288	147.332	59,8	9.112
Mei	4.470	84.032	87.564	974	18.903	41.041	60.918	148.482	59,0	9.047
Juni	4.560	84.938	88.495	1.027	18.981	42.791	62.799	151.294	58,5	9.151
Juli	4.696	86.805	90.488	955	17.984	42.292	61.231	151.719	59,6	9.398
Augustus	4.710	86.917	90.670	954	18.727	43.508	63.189	153.859	58,9	9.179
September	4.400	87.588	91.009	824	18.338	44.665	63.827	154.836	58,8	9.157
October	4.112	87.415	90.502	616	18.265	43.694	62.575	153.077	59,1	8.230
November	4.107	86.615	89.705	1.076	19.021	42.002	52.099	151.808	59,1	8.172
December	4.118	87.890	91.040	1.531	20.204	43.149	64.884	155.924	58,4	8.340
1950 Januari	4.189	87.287	90.448	702	18.145	43.743	62.590	153.038	59,1	8.482

(*) Na aftrekking van de kasmiddelen van het banksysteem.

(1) C.f. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decemhernummer 1949, vol. II, nr 6: « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en be- ningen	2	I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven	55
II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II — Textielnijverheid	56
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE META- LEEN		III — Diverse producties	56
I — Notering der edele metalen	9	IV — Electriciteit	58
II — Officiële wisselkoersen	10	V — Gas	59
KAPITAALMARKT		VERBRUIK	
I — Noteringen van enkele overheids- fondsen	14	I — Verbruiksindexcijfers	65
II — Maandindexcijfers der noteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	II — Tabakverbruik	66
III — Omzetten ter Beurze van Brussel ..	15	III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
IV — Notering en rendement van de voor- naamste typen van vastrende- rende waarden	16	VERVOER	
V — Emissies van de Belgische en Congo- lese nijverheids- en handelsven- nootschappen	17	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Belgische Spoorwegen	70
Retrospectief overzicht Detail der emissies : Januari 1950 Ingedeeld naar de belangrijk- heid van het kapitaal		a) bedrijfsontvangsten en -uit- gaven b) wagens aan de nijverheid ge- leverd c) verkeer : 1° algemeen spoorverkeer 2° zware goederen : A) gezamenlijk verkeer B) binnenlands verkeer	
VI — Leningen uitgegeven door de Over- heid	18	II — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Buurtspoorwegen ..	70
VII — Bankoperaties van het Gemeente- krediet	19	III — Havenverkeer	71
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	a) Antwerpen b) Gent	
RIJKSPINANCIEN		IV — Algemene beweging der binnenscheep- vaart	72
I — Stand van de Staatsschuld	25	BUITENLANDSE HANDEL	
II — Stand van het bezit aan overheids- fondsen van de Nationale Bank van België	25	Samenvatting aangenomen door de over- eenkomst van Brussel	75
III — Opbrengst van de belastingen	26	WERKLOOSHEID	
INKOMEN EN SPAREN		I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81
I — Rendement der Belgische naamloze vennootschappen	30	II — Indeling der gecontroleerde werk- lozen per provincie	81
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons : Januari 1950 Retrospectief overzicht		III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	BANK- EN GELDSTATISTIEKEN	
a) Inlagen op particuliere spaar- boekjes b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		I — België en Belgisch-Congo : Algemene staten der Banken	85
III — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Nationale Bank van België : Weekstaten	85
LOOP DER ZAKEN		Banque du Congo Belge : Maandstaten	85
I — Verrekenkamers	35	II — Buitenlandse emissiebanken : Staten	86
a) Debetverrichtingen b) Detailgegevens over het ver- loop der verrekeningen te Brussel		Banque de France Bank of England Nederlandsche Bank Banque Nationale Suisse Federal Reserve Banks Sveriges Riksbank Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87
PRIJZEN		IV — Geldvoorraad in Belgische franken..	89
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45		
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in het buitenland	45		
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46		